

Hakkımda

RS fatihbugrasarper.com/hakkimda

Merhaba. Ben *Fatih Buğra Sarper*. 1988 yılında doğdum. İzmir’de büyüdüm. İlkokula başladığım dönemlerde bilime, yabancı dil öğrenmeye ve bilgiye meraklı bir çocuktum. Öyle ki ilkokul yıllarımda evimizin kütüphanesinde duran 24 ciltlik *Büyük Larousse Ansiklopedisinin* içeriğini okumaya; dünyayı, ülkeleri, tabiatı, bilimi, uzayı ve teknolojiyi oradan öğrenmeye başladım. Sonra ortaokul yılları: TÜBİTAK Bilim ve Teknik dergileri okumaları, bilim meraklısı arkadaşlarımla mucitlik girişimleri vesaire. Liseyi fen bilimleri ağırlıklı olarak Türkiye’nin en bilinen birkaç lisesinden birinde; yüksek öğrenimimi ise yine Türkiye’nin meşhur bir yüksek öğretim kurumunda tamamladım. Bir dönem Amerika Birleşik Devletleri’nde eğitim aldım. Bir müddet de Balkan coğrafyasında uluslararası kurum, kuruluş ve örgütler bünyesinde aktif olarak çalıştım. 2014 yılından beri çeşitli platformlarda bilim, felsefe, din, medeniyet, düşünce ve evrim teorisi üzerine yazılar yazmaktayım. Buraya kadar okuduklarınızdan sonra şu cümleyi kurduğunuzu duyar gibiyim: “Evet, hakkınızda bir fikir oluştu. Fakat kim olduğunuza dair niçin hiçbir detay vermiyorsunuz?”

İsim benzerliği olan kişilerle karıştırılmaması için bazı detay bilgiler verdim ancak daha detaya niçin girmediğim hususunda şunları söyleyebilirim:

Birincisi: Biz millet olarak “şahıs” odaklı bir toplumuz. Bunun bazı avantajları olduğu gibi dezavantajları da var. Önyargılar sebebiyle birçok hakikati daha öğrenmeden ziyan ediyoruz. Bazen bir sinek kanadıyla gözünüzü kapatırsanız koca kâinatın güzelliklerini göremez, sizi okyanusların derinliklerinde gezdirecek bilgilerden mahrum kalırsınız. Toplumumuza şahıs odaklı düşünme ve yaşama o kadar sinmiştir ki, siz olay odaklı çok güzel bir film çekseniz, meşhur bir şahsın vasat bir filmi kadar tutulmaz. Bu yaklaşımın sosyal hayata yansımalarının zararını pek hissetmeyebiliriz. Fakat mesele düşünce ve hakikatlerin aktarımı noktasına geldiğinde, şahıslaştırma ve metalaştırma alışkanlığının fert ve toplumda menfi tesirleri kaçınılmaz olur. Nice kişilerin eserleri ön yargılar sebebiyle okunmaz böylelikle eserlerdeki önemli bilgilerden yahut alınması gereken güzel derslerden mahrum kalınır. Aslında bu yanlış yaklaşımların Latince’de bir deyimle karşılığı vardır: *argumentum ad hominem*. Yani eleştirilerin, bir kişinin herhangi bir konudaki düşünce ve önermeleri yerine “şahsına” yöneltilmesidir. Misal, bir argümana cevap verirken, argümanı eleştirmekten ziyade, argümanı öne süren kişinin meseleyle ilgisi olmayan bir hususiyetini gündeme getirerek fikirlerini çürütmeye çalışmak. Argüman yerine, argümanı ortaya atan kişi tartışma konusu yapılarak iddialara karşı çıkılmaya çalışılır ki bu da *mantıksal bir safsatadır*. Mezkûr mantık hatası çok yaygındır. *Nietzsche* gibi bir filozofun dahi bu safsataya düştüğünü söyleyebilirim. *Nietzsche* eserinde *Socrates* meselesini ele alırken, *Socrates*’in diyalektiğinden ziyade onun şahsına yönelttiği eleştirileri daha çok dikkat çekmektedir. *Nietzsche*, *Socrates*’in kökeninin Grek olup olmadığını sorgulamış, onu bir ayak takımı ve ezik olmakla itham etmiş, o derece ileri gitmiş ki kendisine “*monstrum in fronte, monstrum in animo*” diyerek hem görünüm hem de ruh itibarıyla onu bir canavar olarak tasvir

etmiştir. Natüralistler ve evrimciler de bu safsatadan sıklıkla faydalanmaktadırlar. Evrim teorisini sorgulayan akademik çalışmaların muhteviyatındaki bilimsel argümanlara tatmin edici cevaplar vermek yerine, argümanlarını, yazarın kimliğine ve inancına yöneltirler. Kitabın yazarı prestijli bir profesör dahi olsa “Bu şahıs zaten şöyle biri, şuna inanıyor!” şeklindeki karalama kampanyalarıyla işin içerisinden sıyrılma gayretine girmektedirler. İşte bizim gayemiz de şahısları ve özelliklerini değil, fikirlerini ortaya çıkarmak; argumentum ad hominem safsatasını adet haline getirmiş böyle insanları sadece argümanlarla yüz yüze bırakmaktır.

İkincisi: Üzerinde çalıştığımız konulardan biri de *evrim teorisi*. Evrime dair yazılarımız evrim teorisine ciddi bilimsel ve felsefi tenkitler getiriyor. Ülkemizde ve özellikle Batılı ülkelerde bilime hâkim paradigmanın (*metodolojik naturalizm*) akademik camia üzerinde -evrim teorisini koruyucu- ciddi bir baskısı var. Bu sebeple her ne kadar bilimsel verilere, delillere dayanıyor olsanız da evrime muhalefet etmek, teorinin zaafalarını ortaya çıkarmak ve eleştirmek akademik camiada yer almanıza engel olabiliyor. Hatta bu durum akademisyenlere yaptırımlara kadar gidebiliyor. ABD’de bunun birçok örneklerine rastladık ve halen rastlıyoruz. Misal, geçtiğimiz yıllarda ABD Washington’da lise öğretmeni Roger De Hart, evrim teorisini objektif olarak değerlendirirken evrimin zayıf bir teori olduğunu söylediği için; Minnesota’da Rodney Le Vake isimli bir biyoloji öğretmeni evrimin kanıtları hakkında şüpheleri olduğunu söylediği için; Texas’ta Allison Jackson isimli bir biyoloji öğretmeni evrimi eleştirdiği için okullarından atılmışlardır. Yine ABD Mississippi Üniversitesinde kimya profesörü olan Prof. Dr. Nancy Bryson, evrimin bilimsel olarak yetersiz olduğuna dair yaptığı sunum sebebiyle üniversite yönetimi tarafından istifaya zorlanmış ve nihayetinde üniversitedeki görevinden uzaklaştırılmıştır. Ülkemizde de benzer örnekler var. Misal, Prof. Dr. Adem Tatlı evrime muhalefet edip canlılığı yaradılış düşüncesiyle açıklayan “Evrime ve Yaradılış” isimli bir ders kitabı neşrettiği için 2005 yılında YÖK tarafından Dumlupınar Üniversitesindeki görevinden alındı. Ne hazindir ki Danıştay 8. Daire de bu cezayı tasdik etti. Prof. Dr. Tatlı ancak 8 yıl süren bir hukuk mücadelesi sonucunda görevine geri dönebildi. Bu durumlar bizim için doğrudan bir sebep değil elbette. Fakat yöntemimize tetabuk eden, takviye edici bir sebep. Burada şunu da belirtmekte fayda görüyorum: Bizim gayemiz bilimsel hakikatleri konuşmak ve tartışmaya açmaktır. Zira toplumumuzun bir *Harun Yahya (Adnan Oktar)* vakasını daha kaldırmaya takati yoktur.

Üçüncüsü: Tanınma, şan, şöhret arzusu, popülerlik peşinde değilim. Tüm amelleri ve niyetleri boşa çıkaran gizli şirkten, yani riyadan oldukça korkuyorum. Bu konuda nefsimi güvenmiyorum. Nitekim 2014 yılından bu yana birçok platformda yazı yazmama rağmen kimliğimi, şahsımı ön plana çıkaran ifadelerden özellikle uzak durdum. İlk olarak ismimi, bu yıl çok müşkül şartlarda yazdığım “Teistik Evrim Düşüncesinin Eleştirisi: Bilim, Felsefe ve İslam’ın Delilleriyle” kitabımın basımıyla kullanmak durumunda kaldım.

Dördüncüsü: Popülarite kişiyi riyaya sürükleyebildiği gibi, gündemin de kölesi yapabilir. Öyle ki zamanla düşünceleriniz, çalışmalarınız gündem ve toplum tarafından belirlenir hale gelir. Bu ise veriminizi azaltır. Bizim düsturumuz ise gayemize ulaşmak

için bir sistem çerçevesinde çalışmak, mefk remizin tahakkuku için gerekli fenn  ve ilmî düşünce alt yapısını oluşturmak ve yaymak.

Gayemiz: Toplum olarak ilim, bilim, gelenek, düşünce, edebiyat ve sanatta kadim bir medeniyete sahibiz. Fakat bu köklü medeniyetimiz 17. yüzyıl itibariyle ivme kaybetmiş; aksiyonculuğun yerini atalet almış; son birkaç asırdır ilim, amel, fen ve sanattaki aksiyonsuzluk medeniyetimizin ruhunu Batı'ya esir etme noktasına kadar getirmiştir. İşte bizim gayemiz:

- Ruh k klerimizi aramak ve bulmak,
- Hakikatleri tehir etmeden sunmak (*veritas odit moras*),
- Batı'nın müspet kısmından faydalanmak, müspet ilimlere ruh katmak ve değerlerle yoğurmaktır.

Bunun için mihenik taşlarımız: Kur'an-ı Kerim, sünnet-i nebeviyye, akıl, bilim, teknoloji, düşünce ve sanattır.

Ben, bu ideamızın vücut bulması için çalışmayı kendisine düstur edinmiş bir -başka- fikir işisiyim. İlgilendiğim alanlar: İşlam, bilim, felsefe, evrim teorisi, düşünce ve medeniyet tarihi. İnşallah yazılarımla ve kitaplarımla bu kapsamda yayımlanacaktır. Yoğun iş hayatım sebebiyle dar vakitlerde yazı yazabiliyorum. Bu sebeple yazı yazma süreci bazen zaman alabiliyor. Sitemiz kurulum aşamasında olduğundan yazılan yazılar zamanla tasnif edilerek sunulacaktır.

Teklif,  neri ve katkılarınızı fatihbugrasarper@gmail.com adresine g ndermenizden mutluluk duyarım.

Fatih Buğra Sarper

Bu Defa Hoş Gelmedim Kaliforniya!

fatihbugrasarper.com/bu-defa-hos-gelmedim-kaliforniya

17 Haziran 2021

Amerika Birleşik Devletleri'nin (ABD) batı yakasında büyük bir eyalet var: *Kaliforniya*. 40 milyona yakın nüfusa sahip, gayri safi yurtiçi hâsılası Dünya'daki birçok ülkeden daha fazla olan ve her yıl yanan ormanlarıyla ismini sıkça duyduğumuz bir yer Kaliforniya. *Stanford* gibi bilime yaptığı katkılarla meşhur olmuş bir üniversiteyi, *Hollywood*'u ve internetin kalbi *Silikon Vadisi*'ni topraklarında barındıran; halkının ekserisinin kendini "demokrat" diye tanımladığı ve bazı özellikleri sebebiyle *New York*, *Texas* ve *Chicago* gibi ABD'nin önde gelen eyaletlerinin de önüne geçebilmiş bir eyalet... Mezkûr hususiyetleriyle övünen halkından bolca "Kaliforniya'ya hoş geldiniz!" sloganlarını duyarsınız. Fakat artık ben "hoş gelmedim!" diyeceğim. Çünkü haklı sebeplerim var.

Kaliforniya Roseville'de bir lise var: *Roseville Joint Union High School District*. Bu okulda çocukları eğitim gören Larry Caldwell isimli bir veli okul müfredatındaki biyoloji ders kitaplarında bilimsel hataların olduğunu, bunların düzeltilmesi gerektiğini ve kitapta evrim teorisine yer verildiği gibi modern evrim teorisine yönelik yapılan "bilimsel" eleştirilere de yer verilmesinin bilimin bir icabı olduğunu söyler ve okul yönetimine tekliflerde bulunur. Şuranın altını özellikle çizmek istiyorum: Caldwell, "biyoloji dersinde yaratılış veya evrim teorisine alternatif olarak ortaya konulmuş teorilerden niye bahsetmiyorsunuz?" demedi. Sadece modern evrim teorisine yönelik yapılan "bilimsel" eleştirilerin de derste yer alması gerektiğinden bahsetti. Ne yazık ki, okul yönetimi Caldwell'in tekliflerini reddetti. Fakat Caldwell'in iddiasına göre olay burada kalmadı.

Okul yönetimi, kasabadaki diğer vatandaşlara tanınan hak ve prosedürleri kendisine uygulamıyordu. Hatta yönetim öyle ileri gitti ki, veli toplantılarında ve konferanslarda, diğer velilerin Caldwell'in tekliflerinin lehinde konuşmalarına dahi müsaade edilmedi. Bununla kalınmayıp Caldwell'in düşünceleri umuma açık toplantılarda horlanarak alaya alındı ve kendisi hakkında da yalan yanlış dedikodular üretildi. Hatta iddiaya göre okul yönetimi, Caldwell ve kendisini destekleyen diğer velileri -tekliflerinde ısrar etmeleri halinde- kendileri aleyhinde dava açmakla tehdit etti. Caldwell yaptığı basın bildirisinde, bu tarz tutumların ancak ve ancak muz cumhuriyetlerinde olabileceğini fakat böyle yaklaşımların Kaliforniya'da yerinin olmadığını söyleyerek okul hakkında yazdığı 96 sayfalık şikâyet mektubunu federal mahkemeye sunduğunu ifade etti.

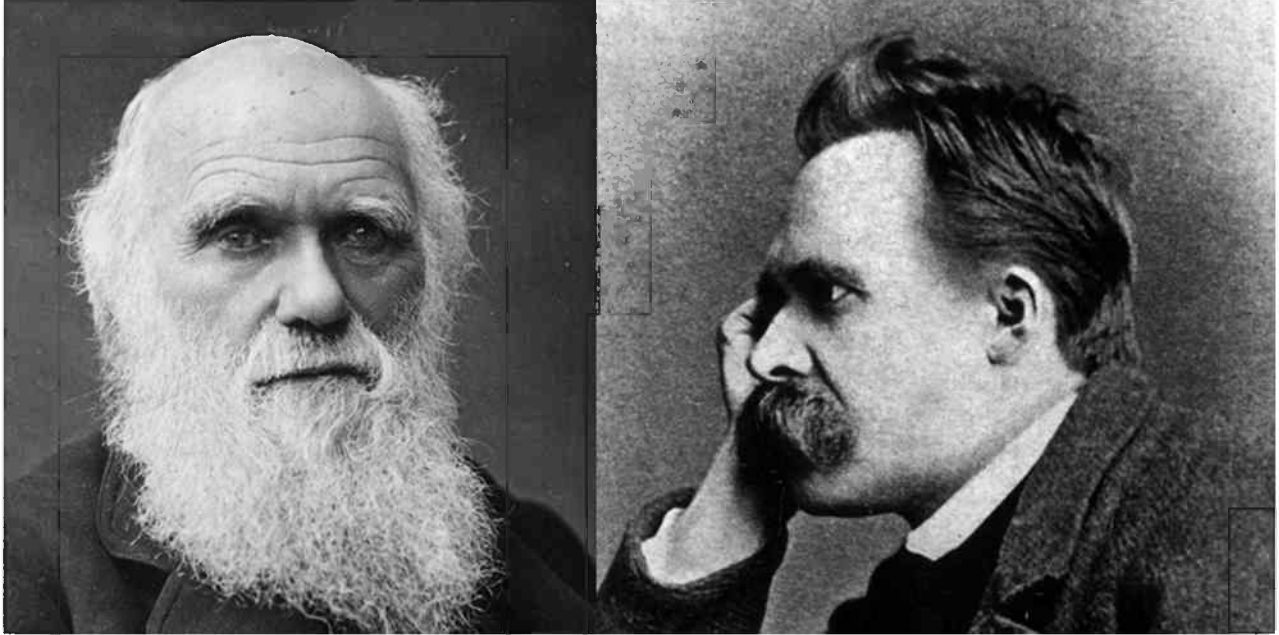
ABD'li bilim insanı ve yazar Dr. John G. West'ten öğrendiğimiz bu durum bir hayli düşündürücüdür. Bilimin beslendiği ve özgür düşüncenin sembol ülkesi olduğu iddia edilen ABD'de konu evrim teorisi olunca insanların niçin sınırlamalarla karşılaştığı sorgulanmalıdır. Biyoloji dersinde, bilimsel olma iddiasındaki bir teoriye karşı yapılan "bilimsel" eleştirilerden bahsedemeyeceksek bu nasıl bilimsel bir teori olarak tanımlanabiliyor! Biyoloji kitaplarında yanlış ve yanıltıcı oldukları artık evrimciler tarafından bile zaman zaman dile getirilen bazı bilgilerin, çizimlerin ve resimlerin halen evrimin delili olarak okul kitaplarında yer almasını sorgulayamayacaksak başka neyi sorgulayacağız? Misal, Haeckel'in embriyo çizimlerinin "sahtekârlık" sıfatı ile nitelendirilecek kadar hatalı olduğunu dağdaki çoban dahi biliyor artık. Bunu ben değil bilim dünyası söylüyor. Fakat hala bunların biyoloji kitaplarında evrim teorisinin deliliymiş gibi sunulmasına niçin göz yumuluyor? Bir kitap yazarsınız da ilk basımda bir kelime takı hatası varsa ikinci basımda bunları düzeltir öyle yayımlarsınız. Burada kelime, takı hatasından bahsetmiyoruz. Çizimlerin kasıtlı olarak hatalı çizildiği, bilimsel olarak artık bir geçerliliği olmayan yanlış bilgilerin halen kitapta durduğundan bahsediyoruz. Sahi, evrim teorisi gerçekten bilimsel bir teori mi yoksa bir inanç mı? Bir düşünceye yapılan eleştirilere tahammül edilemiyorsa ve bilimin "hatalı ve yanlış" diye tanımladığı hurafeler kitaplarda halen yer almaya devam ediyorsa orada bilimsel bilgiler değil, dogmatik bilgiler ve inançlar vardır demektir.

Fatih Buğra SARPER

Üzgünüm Darwin! Senin Putunu Nietzsche Kırdı!

R66 fatihbugrasarper.com/uzgunum-darwin-senin-putunu-nietzsche-kirdi

17 Haziran 2021

Allah inancına karşı sürdürülen seküler-ideolojik mücadelede Batı mukallitlerinin silah olarak kullanmaya çalıştığı bir filozof var: *Friedrich Nietzsche*. Tabi karşımızda iki Nietzsche var. Biri, düşüncelerinin mahiyeti değiştirilerek batıl ideolojilere kalkan olarak kullanılan, tahrif edilmiş bir *Nietzsche*; diğeri Antik Yunan'dan itibaren Batı düşüncesinin tüm -mücerret- putlarını kıran, gerçek mahiyetiyle -put kırıcı- *Nietzsche*. Bu ayrımın izahını yapmak için ayrıca bir yazı kaleme almam gerekir. Biz asıl meselemize giriş yapalım.

Nietzsche, "Putların Alacakaranlığında" isimli eserinin üçüncü bölümünde filozofların tuhaf özelliklerinin neler olduğundan bahseder. Antik Yunan'daki *Elea Okulu* filozoflarını nazara vererek onları, "oluş" fikrinden nefret eden, donmacı, durağan, mumyalaştırıcı birer *Mısır*'ci olarak tanımlar. Ona göre, filozofların bizlere asırlardır bıraktıkları şeyler yalnızca kavramsal, teorik mumyalardan ibaret. Onların ellerini değdirdiği hiçbir fiilî durum canlılığını koruyamamıştır. Filozoflar bu kavramsal, teorik putlarına taparlar ve böylelikle her şeyi öldürürler ve *şeyleştirirler*. (Salt) Aydınlanmacı, modernist, Batıcı felsefeyi alan bizim Batı mukallitlerinin devşirdikleri felsefelerle zihinlerimizi mumyalaştırmalarını ben bu bağlamda değerlendirebilirim.

Nietzsche, kavramlarını putlaştıran filozofları tenkit etmeye devam eder. Filozoflara göre, *var olan şey*; olan, olmakta olan, oluş halinde olan bir şey değildir; olmakta olan, oluş halinde olan şeyler de *var olan şey* değildir. Filozofların hepsi karamsarlığa varacak ölçüde, mevcut olana, şu an'a kadar ve şu an'da olmakta olana inanmaktan başka çareleri yoktur ve bunu da biliyorlar. Ancak olup bitenleri tam olarak idrak edemedikleri, "kontrol edemedikleri" ve olup bitenlerin nedenini anlayamadıkları için tüm bunları *yanılsama* (*illüzyon*) olarak görüyorlar. Sebebini iseduyularımıza bağhyorlar: *Duyularımız bizi*

yanılmaktadır. Tarih ise, duyulara ve yanlışlıklara inanmaktan ibaret. Nietzsche, filozofların bu düşüncelerini çok saçma bulur ve filozofların bu düşüncelerine tabi olanları, benimseyenleri mumyalanmış olmakla itham eder.

Nietzsche filozofları eleştirirken benim de aklıma 1859'dan bu yana evrimcilerin; tabiattaki, varlıktaki sanat ve tasarımları inkâr ederek bunların aslında tasarlanmadığı aksine evrimleştiği, gördüğümüz şeylerin aslında birer *yanılsama (illüzyon)* olduğu söylemleri geliyor. Richard Dawkins'ın "Kör Saatçi"sinde¹, Ernst Mayr'ın düşüncelerinde² aynı *illüzyon* anlayışları ve sloganları tekrarlanıyor. Hele evrimci biyolog Francis Crick'in biyologları yönlendirici tavsiyelerine ne demeli: "Biyologlar her zaman şunu aklında tutmalıdırlar: Gördükleri her ne varsa tasarlanmadı, aksine evrimleşti." ³ (*..what they see was not designed, but rather evolved!*)Evet, gerçekten de evrimin felsefesinde tabiattaki sanat ve tasarımlar inkâr edilir. Bunlar, duyularımızın bizi aldatması neticesinde zihinlerimizde tezahür eden *illüzyonlar, yanılsamalar* manzumesi olarak kabul edilir. Aynı olup bitenleri tam olarak idrak edemeyen ve olup bitenlerin nedenini anlayamadıkları için varlıktaki oluşu *yanılsama (illüzyon)* olarak gören Nietzsche'nin eleştirdiği filozoflar gibi, evrimciler de, zihnî sınırlarını aşan meseleleri idrak edemediklerinden tabiattaki sanat ve tasarımları birer *illüzyon* olarak görüyorlar. Bunların; ilim, irade sahibi hikmetli bir zatın eseri değil, evrimin bir ürünü olduğunu savunuyorlar.

Nietzsche, varlıktaki oluşu, akışı inkâr eden ve bunları illüzyon olarak tasvir eden filozofları yerden yere vuruyor. Bana göre evrimcilerin yaptıkları daha büyük bir cinayet. İkisi de kör akılların, materyalist zihinlerin birer tezahürü. İşte Nietzsche, filozofları ve bunların felsefelerini benimseyenleri mumya olmakla, mumyalaştırmakla suçluyor. Onların *kör akıl* putlarını çekiciyle birer birer kırıyor. Batı'daki kötürümleşmiş akılların tabiat felsefesini misk ve şifa diye devşiren bizdeki (a)teistik evrimciler ise, kendi zihinlerini mumyalaştırdıkları gibi bizleri de mumyalaştırıp *Keops Piramidi* yakınındaki *Mastaba*'ların altına gömmek istiyorlar. Ama şunu söyleyeyim: Mastaba'ların altında hepimize yer yok! Buyurun siz hazır mumyalaşmış akıllarınızla kendinizi oraya gömün.

Fatih Buğra SARPER

Dipnotlar:

[1] Dawkins, *Blind Watchmaker*, 1.

[2] Ernst Mayr, Foreword in Michael Ruse, *Darwinism Defended: A Guide to the Evolution Controversies* (Reading, MA: Addison-Wesley, 1982), xi–xii.

[3] Francis Crick, *What Mad Pursuit: A Personal View of Scientific Discovery* (New York: Basic Books, 1988), 138.

Evrim Teorisinin Bilimsel Çevrelerde Kabul Görmesinin Sebebine Dair -Belki de- Bilmediğiniz Bir Şey Söyleyeceğim

RS fatihbugrasarper.com/evrim-teorisinin-bilimsel-cevrelerde-kabul-gormesinin-sebebine-dair-belki-de-bilmediginiz-bir-sey-soyleyecegim

17 Haziran 2021

ABD’de bulunduğum bir dönemde yakın arkadaşlık yaptığım birisi vardı. Kendisi New Jersey’li demokrat partili Anglosakson bir entelektüel. Bir gün öğle yemeğinde oturmuştuk. O dönemde ABD’de başkanlık seçimleri öncesi adaylar arasında kıyasıya bir yarış vardı. Birkaç gün öncesinde ise basın toplantısında bir gazeteci başkan adayına “Evrim teorisi hakkındaki düşünceleriniz nelerdir?” sorusunu yöneltti. Başkan adayı ise cevaben “Evrim teorisi tartışılmalı!” demişti. Bunun üzerine öğle yemeğindeki gündemimiz “evrim ve eğitim” olmuştu. Arkadaşıma evrim teorisini destekleyip desteklemediğini sordum. O da “Evet, destekliyorum!” dedi. Sohbetimiz yemek boyunca sürdü. Fakat ben -benim de şaşırdığım- evrime dair bir şeyler öğrendim.

Evrim teorisinin canlıların tarihine dair öne sürdüğü türler arası evrim hipotezinin gerek bilimsel gerek felsefi birçok zafiyeti, çatlağı, çelişkileri ve çıkmazları var. Çok ilginçtir tüm bunları Batı’da evrimciler veya teorinin destekçileri de biliyorlar ve kabul ediyorlar. Fakat teorinin bu zayıf yönlerini ve hak ettiği yoğun eleştirileri dillendirmek istemiyorlar. Sebebi ise *Kilise otoritesi*. Yani Batı’nın orta çağda yaşadığı Hristiyanlık tecrübesi, acımasız engizisyon uygulamaları ve Kilise’nin gerek topluma gerek bilim insanlarına yaptığı zulümlerle ilgili sahip olduğu kötü sicili... Batılı toplumlar kendilerinin orta çağ

karanlığını yaşamalarındaki temel sebebin ve ilerlemenin önündeki ana engelin Kilise olduğuna mutlak bir şekilde inanıyorlar. Ve Batı’da, yaratılışçılık anlayışını ekseriyetle Hristiyanlık temsil ettiğinden ve bu düşünceyle (yaratılış) birlikte Hristiyanlık ve Kilise otoritesine tekrar meşru bir yol bulunur endişesiyle evrimin yoğun eleştiri alacak birçok kısmı bilim insanları tarafından görmezden geliniyor. Bunu, bilimi ve toplumu korumak adına yaptıklarını ifade ediyorlar. Maalesef şu anda Batı’da İslam medeniyetinin tam manasıyla ve özüyle anlaşılamaması/tanınmaması ve özellikle de Batılı devletlerin *İslamofobi* ile kendi toplumlarında İslam aleyhtarı algı oluşturma çabası Batılı bilim insanlarına sadece “Hristiyanlık veya Natüralizm” arasında seçme şansı bırakıyor. Geçmişte kendilerini karanlıklarda boğmuş ve bilimin ilerlemesiyle kutsal kitaplarındaki bilimsel hataların ve mantıksal tutarsızlıkların iyice ayyuka çıktığı Hristiyanlık dini bilimsel, rasyonel dimağları tatmin edemediğinden insanlar Natüralizme sarılmak durumunda kalmışlar. Yaratılışçılık mı, evrim mi sorusuna “evrim” diye cevap veriyorlar.

Evet, ben de çok zamanlar kendi kendime hep sorgulamışımdır. Her şeyden kuşkulanan, gözüyle görmediğine inanmayan, misal verecek olursak; 50-60 yıl evvel kameraların bile kayıta olduğu ve birçok insanın şahit olduğu John F. Kennedy suikastının dahi nasıl ve niçin gerçekleştiğine dair kesin bir hüküm veremeyeceklerini söyleyen bu bilim insanları, nasıl oluyor da yüz milyonlarca, belki milyarlarca yıl önce gerçekleştiği iddia edilen varlıktaki oluşları, değişimleri kesinlik anlayışı ve söylemiyle kabul ediyorlar anlam veremezdim. Demek onların da kendi toplumlarına ve camialarına yönelik görünmeyen bir gündemi var. Alın size “Batı’daki birçok bilim insanı evrimi kabul ediyor ve destekliyor!” sloganının ardında yatan sebeplerden biri daha. Diğer sebeplere “Teistik Evrim Düşüncesinin Eleştirisi” isimli kitabımızda delilleriyle sayfalarca yer verdiğimizden yazıyı uzatmamak adına değinmedik. Dileyen kitabımıza başvurabilir.

Fatih Buğra SARPER

Evrimciler Parti mi Kurmuş?

RS fatihbugrasarper.com/evrimciler-parti-mi-kurmus

17 Haziran 2021

Politikada ve siyasette yönetim kadroları kendi ekiplerinin, partilerinin zaaflarını, tartışmalarını, çekişmelerini gizlemeye, ortada hiçbir sorun yokmuş gibi algı oluşturmaya ve hatta güçlü bir duruş sergilemeye çalışırlar. Bu duruşla partiler, kendilerinde hiçbir çatlağın ve sorunun olmadığını ima ederler ve böylelikle toplumda güçlü ve güvenilir bir parti olduğu algısı oluşturmak isterler. Evrim Ağacı sitesi de tam da siyasetçilerin kullandığı bu propaganda yöntemini kullanıyor.

Bilindiği üzere evrim teorisi -klasik manada- zamana yayılmış, aşamalı bir değişimi kabul eden bir teoridir. Fakat böyle olunca ara form fosillerinin yer katmanlarında bolca olması gerekiyordu. Fakat Darwin'den bu yana iki asırdır süren detaylı ve hırslı aramalar neticesinde mezkûr ara form fosilleri arzu edilen şekilde bulunamayınca 1970'lerin başlarında *Niles Eldredge* ve *Stephen Jay Gould* gibi evrimci bilim insanlarının öncülüğünde gelişen bir akım evrim teorisinde tarihi bir çatlak oluşturdu. Eldredge ve Gould, Darwin'den bu yana ara form fosilleri bulamadıklarını ve dolayısıyla uzun zaman periyotlarında işlediği iddia edilen kademeli evrim anlayışının sorgulanması gerektiğini söylediler ve *Sıçramalı Evrim Teorisini* öne sürdüler. Bu teori Darwinist ve Neo-Darwinist teorileri yanlışlıyor ve taban tabana zıt yaklaşımlar getiriyordu. Richard Dawkins gibi bilim insanları(!) bu teori karşısında kızgınlıklarını saklayamadılar. Dawkins, sıçramalı evrimcilerin evrim teorisinde çatlak oluşturduğunu ve bu durumun teorinin güvenilirliğine gölge düşürdüğünü ve yaratılış düşüncesindeki bilim insanlarının

eline koz verdiğini söylüyordu. Bu yeni teori alışlagelmiş evrimci kalıpları ve klişeleri alt üst etmişti. Böylesine büyük çatlak ve teoride meydana gelen çelişkiler Batı’da uzunca tartışıldı ve halen tartışılmakta. Bu sarsıntılara “evrimci bilim insanlarının kendi cümleleriyle” bazı misaller verelim:

Meşhur evrimci paleontolojist Niles Eldredge;

“Paleontolojistlerin uzun zaman evrimden kaçınmaları şaşırtıcı değildir. Evrim hiçbir zaman gerçekleşmedi. Bu konuya emek verenler, kaya üzerindeki parçaları, küçük salınımları ve çok nadir oluşan değişim birikimlerini yıllar boyunca, evrim tarihinde gerçekleşen, hesabı yapılamayacak kadar küçük orandaki şaşırtıcı değişiklikleri topladılar. Bizler, evrim romanının tanıtımını okuduğumuzda, bir patlama şeklinde ortaya çıktığını ve fosillerin her yerde bulunacağına dair hiçbir delil getiremediğini gördük! İşte bu nedenle, fosil kayıtları evrim hakkında bir şeyler öğrenmeye çalışan paleontolojistlerin tepkisini almıştır.”¹

İngiliz evrimci biyologlar Mae-Wan ve Peter Saunders;

“Neo-Darwinist sentezin formüle edilmesi neredeyse 50 yılı buluyor. Araştırmaların birçoğu, teorinin ortaya sürdüğü tezleri açıklayabilmek için yapılmıştır. Teorinin başarısı, güve benzeri canlıların renklerinin bulundukları bölgeye adapte ederek değişmesi gibi detaylardaki uyuşmalar ile sınırlı kalmıştır. Bizi asıl ilgilendiren sorulara cevap veremezken, zaten bu tür böceklerin asıl kökenine dair verebilecek bir cevabı da yoktur.”²

Georgia Üniversitesinden evrimci genetik bilimci John McDonald kelime oyununa benzer bir bilmeceye dikkat çekmektedir:

“Genetik alanda son 20 yılda yapılan araştırmalar, bizi Darwin teorisi ile ilgili bir paradoksa sürükledi. Doğal popülasyonlarda değişken olarak görünen genler, büyük adaptasyonlara bağlı değişikliklere sebep olmamakta, buna rağmen önemli adaptasyon değişikliklerine sebep olan genler, doğal popülasyonda değişken olarak görünmemektedirler.”³

Avustralyalı evrimci genetik bilimcisi George Miklos biraz daha öteye gidip Darwinizm’in doğruluğu konusunda şüpheye düşmüştür:

“O halde her tarafımızı kuşatmış bu evrim teorisi neyi tahmin ediyor? Rastgele mutasyon, seleksiyon katsayısı gibi bir avuç dolusu varsayım öne sürerek, zaman içinde gen frekanslarındaki değişiklikleri inceliyor. Bu büyük evrim teorisinin içeriği gerçekten bu mu?”⁴

Chicago Üniversitesi Evrim ve Ekoloji Bölümünden Jerry Coyne’un vardığı sonuç dikkat çekici:

“Neo-Darwinist görüş için çok az delil olduğunu söylemeliyiz. Bu görüşün teorik temelleri ve deneysel delilleri oldukça zayıftır.”⁵

California Üniversitesinden bir genetikçi olan John Endler, yararlı mutasyonların nasıl meydana geldiğini açıklamaya çalışıyor:

“Mutasyonlarla ilgili çok fazla şey biliyor olsak da, evrim gibi o da hala bir kara kutu görünümündedir. Evrimde yeni biyolojik fonksiyonların oluşmasına pek rastlanmaz ve bunların kökeni de zaten bilinmemektedir.”⁶

Matematikçiler yıllarca, evrim teorisinde sayılarının bir türlü toplanamadığından yakınıyorlardı. 1966 yılında önde gelen matematikçiler ve evrimci biyologlar Philadelphia’daki Wistar Enstitüsünde bir sempozyum düzenlediler. Sempozyumda Martin Kaplan evrim teorisi ile ilgili matematiksel kaygıları ele alan ilginç bir toplantıyı yönetti.⁷ Toplantıda ilginç bir durum yaşandı. Göz gibi girift bir organın oluşmasında pek çok sayıda mutasyonun meydana gelmesi için yetersiz zaman olduğunu iddia eden bir matematikçiye karşıt biyologlar fikrinin doğru olmadığı yönünde kendisine baskı yapıyorlardı. Fakat matematikçiler hatanın kendilerinde olduğunu kabul etmediler ve bir tanesi ise şöyle söyledi:

“Neo-Darwinizm teorisinde oldukça büyük bir boşluk vardır. Bu boşluğun, biyolojinin şimdiki anlayışıyla kesinlikle kapatılamayacağına inanıyoruz.”⁸

“Karmaşıklık Teorisi”ni (*Complexity Theory*) ortaya atan Santa Fe Enstitüsünden evrimci Stuart Kauffman:

“Darwin ve evrim bizleri birer bilim adamı olarak bir kenarda bıraktı. Peki ama acaba bu görüş gerçekten doğru mu? Daha doğrusu, acaba yeterli mi? Ben olmadığını düşünüyorum. Bu, Darwin’in hatalı olduğu anlamına gelmez, ama gerçeğin yalnızca bir kısmını almış olduğunu da açıkça ortaya koymaktadır.”⁹

Karmaşıklık Teorisini savunan evrimci Kauffman Darwinci evrimi eleştirirken, kendisi de teorisi de karşısındaki evrimciler tarafından yoğun bir şekilde eleştirilere tabi tutulmuştur.

Evet, evrim teorisindeki çatlaklara, zıtlıklara, kendi içlerinde düştükleri çelişkili durumlara bizzat evrimci ağızlardan birkaç misal verdik. Fakat *Türkiye Evrim Partisi (TEP)* ve onun gençlik kolları olan *Evrin Ağacı* ekibi, parti içi bunun gibi yüzlerce çatlağı örtbas ederek ve tüm bu çatlaklara kılıflar uydurarak evrim teorisini halen güçlü gösterme çabasındadırlar. Mekanizmaları 180 derece zıt olan bu iki evrim teorisinin çatlakları ve çıkmazları öyle laf cambazlıklarıyla kapatılacak gibi değil. Benden söylemesi!

Bu arada elbette böyle bir parti ve onun gençlik kolları yok. Fakat itiraf etmem gerekir ki bu kişiler siyasete girseler çok zorlanmazlar. Çünkü bunlar; kendi dünya görüşlerini, ideoloji ve felsefelerini “bilim” diye gösterecek kadar laf cambazı olmuşlar ve bunu yıllardır ustalıkla yapıyorlar.

Fatih Buğra SARPER

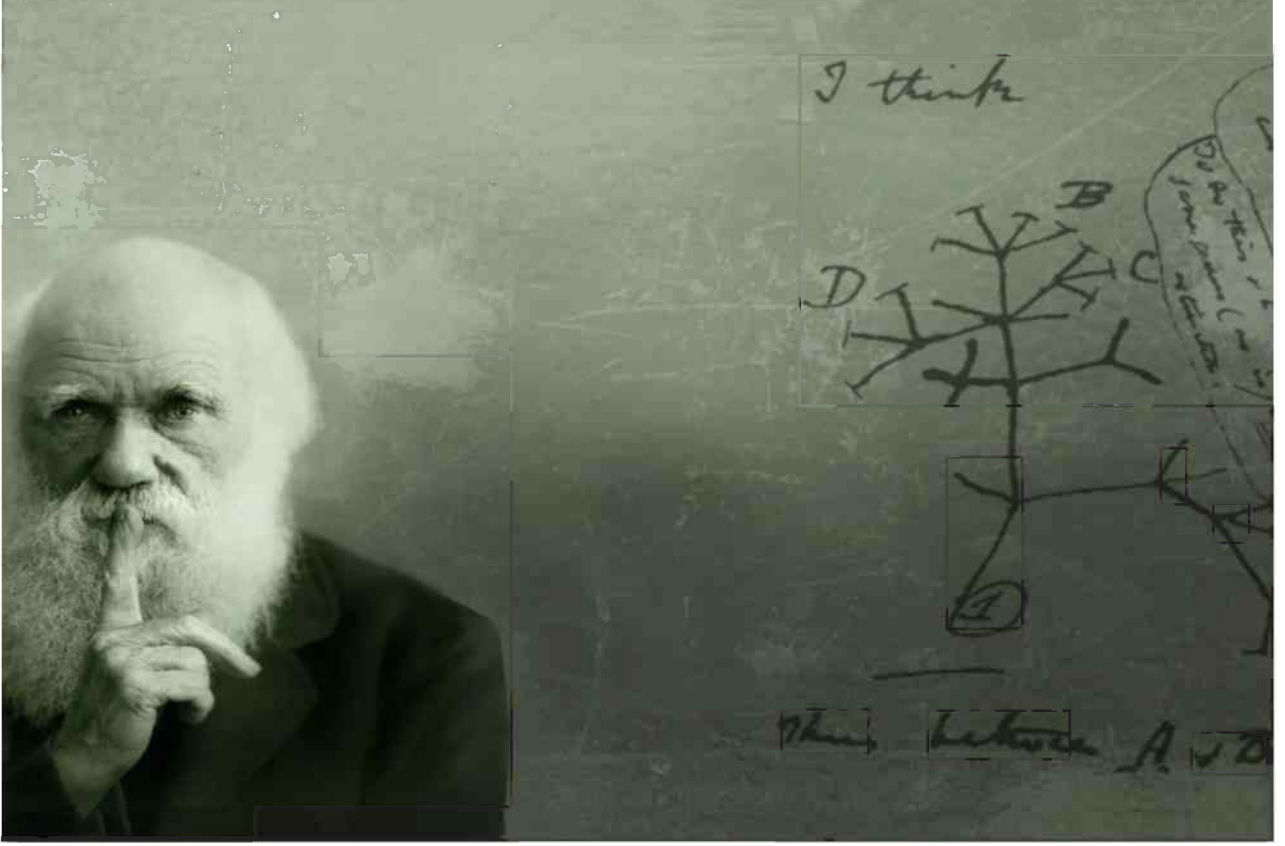
Dipnotlar:

- [1] Niles Eldredge, "Reinventing Darwin", Wiley, New York, s.95.
- [2] M.W. Ho ve P.T. Saunders, "Beyond Neo-Darwinism-An Epigenetic Approach to Evolution", *Journal of Theoretical Biology* 78, s.589.
- [3] J.F. McDonald, "The Molecular Basis of Adaptation", *Annual Review of Ecology and Systematics* 14, s.93.
- [4] G.L. Miklos, "Emergence of Organizational Complexities During Metazoan Evolution: Perspectives from Molecular Biology, Paleontology and Neo-Darwinism", *Memoirs of the Association of Australasian Paleontologists* 15, s.28.
- [5] H.A. Orr ve J.A. Coyne, "The Genetics of Adaptation: A Reassessment", *American Naturalist*, 140, s. 726.
- [6] J.A. Endler ve T.McLellan, "The Process of Evolution: Toward a Newer Synthesis", *Annual Review of Ecology and Systematics*, 19, s.397.
- [7] Martin Kaplan, "Welcome to Participants" in *Mathematical Challenges to the Neo-Darwinian Interpretation of Evolution*, ed. P.S. Moorhead ve M.M.Kaplan, Wistar Institute Press, Philadelphia, s.vii.
- [8] M.P. Schützenberger, "Algorithms and the Neo-Darwinian Theory of Evolution" in *Mathematical Challenges to the Neo-Darwinian Interpretation of Evolution*, ed. P.S. Moorhead ve M.M.Kaplan, Wistar Institute Press, Philadelphia, s.75.
- [9] S. Kauffman, "The Origin of Order", Oxford University Press, Oxford, England, s. xiii.

“Darwinizm” Tabirini Kim Kullanıyor?

RS fatihbugrasarper.com/darwinizm-tabirini-kim-kullaniyor

17 Haziran 2021

EvrİM düşüncesine sahip olan kişiler bazen “Darwinizm” tabirinden rahatsızlık duyuyorlar. Bu mefhumun *evrim karşıtları* tarafından üretilmiş, sembolleştirilmiş bir retorik olduğunu savunuyorlar. Misal, Harvardlı biyolog Edward O. Wilson bu konudaki rahatsızlığını yıllar önce *Newsweek* dergisine verdiği demeçte dile getirmişti. Wilson’a göre; “Darwinizm” tabiri, evrimi *Maoizm* gibi bir tür inanç olarak göstermek isteyen evrim karşıtları tarafından kullanılmakta, bilim insanları ise evrim teorisine “Darwinizm” dememektedir.¹

Fakat ne yazık ki evrimcilerin kendilerinden de haberi yok! Zira “Darwinizm” sadece evrim teorisi muhalifleri tarafından kullanılan bir tabir değil. Artık bilgiye erişim çok kolay. Basit bir literatür taraması yaptığınızda bile bunun böyle olmadığını rahatlıkla görebilirsiniz. Misal, *Science*, *Nature*, *PubMed* gibi “evrimci” kaynaklarda “Darwinism”, “Darwinian” (Darwinci), “Darwinist”, bunların (Neo-)ön ekli olanları da dâhil olmak üzere yüzlerce kelime bulabilirsiniz. Yine Richard Dawkins’in *The Blind Watchmaker* isimli kitabında² “Darwinizm” tabirine rastlıyoruz. Ünlü evrimci Stephen Jay Gould’un *The Structure of Evolutionary Theory* kitabının dizininde yirmiden fazla “Darwinizm” girdisi mevcut. Evet, gerçekten de evrimcilerin kendilerinden haberlerinin olmaması ne hazin! Fakat ben Wilson’un şu söylemine dönmek istiyorum: “Bilim insanları bunu (evrimi) Darwinizm olarak isimlendirmiyor.” (*Scientists don’t call it Darwinism!*) Peki, öyleyse, *Science*, *Nature*’da yazan yazarlar, Richard Dawkins ve Stephen Jay Gould

gibileri bilim insanları değiller. Bunu mu anlıyoruz? Yok, eğer bunlar (*Darwinizm* tabirini kullananlar) bilim insanı iseler, o zaman sen (Wilson) yalan söylüyor, kışkırtıcı, yanıltıcı bir propaganda yapıyorsun! Sanırım ikinci seçenek daha makul gibi...

Fatih Buğra SARPER

Dipnotlar:

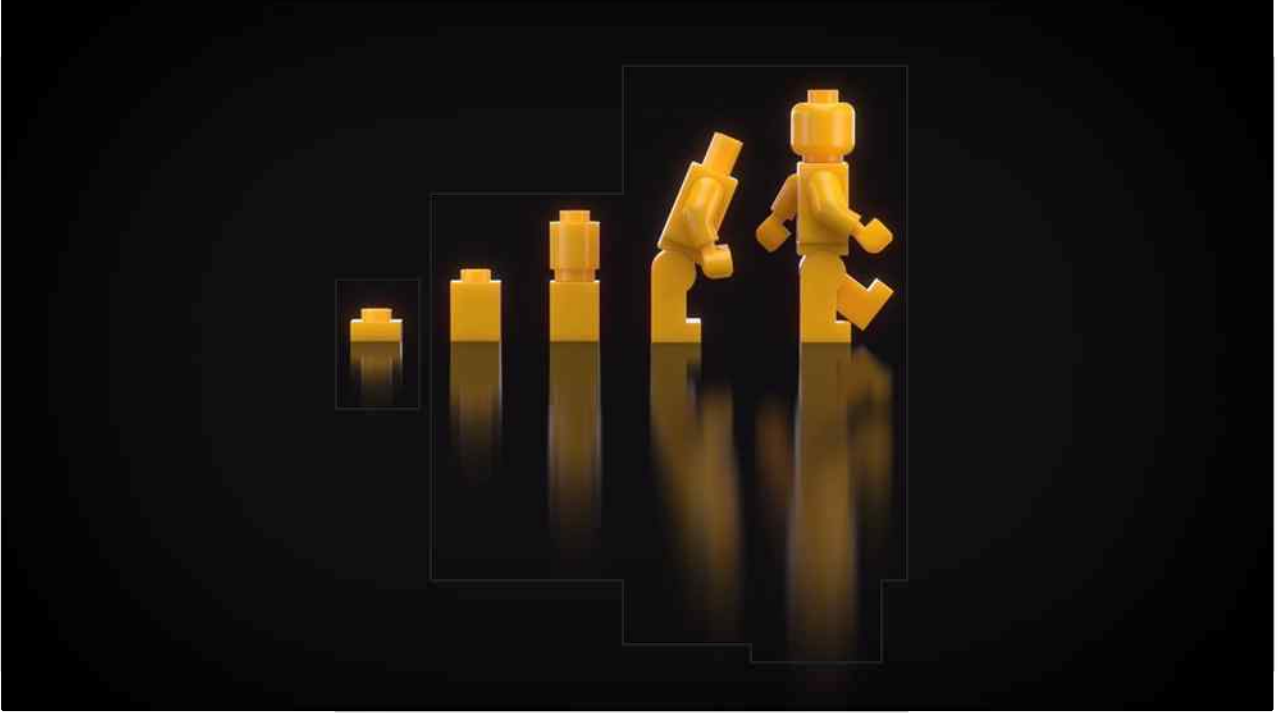
[1] Jerry Adler, “Charles Darwin: Evolution of a Scientist”, *Newsweek*, 28 Kasım 2005, s.53.

[2] bk. Richard Dawkins, *The Blind Watchmaker*, W.W. Norton, 1996 bas., s.250’de.

Yaratılış ve Evrim Tartışmalarına Dair

fatihbugrasarper.com/yaratilis-ve-evrim-tartismalarina-dair

21 Haziran 2022

Yaratılışa inanmak, ilmi ve kudreti sonsuz, her şeye gücü yeten, ezelî ve ebedî olan bir Yaratıcı'nın da kabulünü gerektirdiği gibi "evrim teorisine" inanmak da tam aksine Yaratıcı bir Allah'ı inkâr ederek O'nun yerine akılsız ve şuursuz tabiat kanunlarını koymayı gerektirir. Bu takdirde atomlara ve tesadüflere akıl, şuur ve ilim atfederek sebepleri ilahlık makamına geçirmek gibi bir neticeye varılmaktadır. Allah'ın (c.c.) isim ve sıfatları hakkında sıhhatli bir bilgiye sahip olmayan birçok insan Allah'a inandığını söylemekte, fakat bunun evrim hipoteziyle çelişmediği gibi düşünceye sahip olarak, farkında olmadan şirke veya ateizme girmektedir. Allah'ın (c.c.) kainatı ilk yaratmasını kabul eden bu insanlar; O'nun ilk yaratmadan sonra kainatı kurulmuş saat gibi kendi haline bıraktığı ve çok fazla müdahale etmediği, her şeyi tabiat kurallarına havale ettiği, bu kanunların da bitkiler, hayvanlar ve insana kadar uzanan varlıklar âlemini tesadüfen, kendi kendine oluşturabileceği düşüncesine sahiptirler. (Teistik evrim düşüncesini, yayımladığımız "Teistik Evrim Düşüncesinin Eleştirisi" isimli kitabımızda bilim, felsefe ve İslam'ın delilleriyle çok detaylıca incelediğimizden bu meseleyi oraya havale ediyoruz.)

Evrime hipotezinin Allah'ı inkâr ile neticelendiğini birçok kişi ilk anda fark etmeyebilir. Zaten bu yüzden evrim düşüncesi çok güzel kurgulanmış, süslenmiş, tasavvurî bir mantık örgüsü içinde çok iyi gizlenmiştir. Ancak evrim konusunu kademe kademe sorularla araştırarak ilerlediğinizde, neticede hipotezin temelinde yatan temel düşüncenin tesadüf ve rastlantı olduğu görülecektir. İlim dünyasını 150 yıldır meşgul eden böyle bir düşüncenin temelinde "tesadüf"ün yattığını görünce bir anda kafanız karışabilir. Milyonlarca canlının, bu canlıların sahip olduğu sistemlerin, organların, doku ve hücrelerin, nasıl olup da sel gibi akan şuursuz tabiat kuvvetlerinin ve elementlerin

tesadüfî reaksiyonlarıyla ortaya çıktığı aklınıza yatmasa da, tabu haline getirilmiş “bilim”in ve bunu “kesin ispatlanmış hadise” şeklinde sunan medya propagandasının karşısında çaresiz kalmanız mukadderdir.

Bu öylesine korkunç bir bilim ve medya terörüdür ki çok kuvvetli bir Allah bilgisine sahip olmadan kendinizi korumanız çok güçtür. Bilim adı altındaki her türlü çarpıtmaya ve yalana karşı koymanız için evrim karşıtı olarak ürettiğiniz her türlü bilgi ve malûmat “çağdışılık”, “antibilimcilik”, “gericilik”, “dogmatiklik” olarak reddedilir. Siz de bir bilim insanı iseniz başınıza gelecekler çok daha kötüdür. Akademik hayatınıza engeller çıkartılabilir. Bir medya lincine maruz kalabilirsiniz veya işinize son vermek için her türlü dolap çevrilebilir. Çünkü çok büyük bir “dogma”yı sorgulamaya, alternatif düşünce üretmeye teşebbüs etmişsiniz. Sizin bu konuda yazdıklarınızın hiçbir değeri yoktur, zira siz Allah’a inanmaktasınız. Bu çarpık düşünceye göre “Bilim insanı Allah’a inanmaz!” “evrim kesin bir olgudur, tartışılmaz!”, “Ancak evrimin olduğunu kabul ettikten sonra nasıl olabileceği konusunda tartışabilirsiniz.”

İlave not-1: Her canlının sonsuz bir ilim ve kudret gerektiren biyolojik özelliklerinin şifrelenerek yazıldığı DNA molekülündeki muhteşem programın, “tesadüfler/rastlantılar” ve “akılsız atomların rastgele hareketleri” neticesinde ortaya çıktığını kabul etmek Yaratıcı’yı inkâr manasına gelir. Bu yüzden evrim düşüncesi ateizmin en büyük silahı olarak daima kullanılmıştır.

İlave not-2: Evrim teorisinin propagandasını yapanların arkasına sığındıkları en büyük sığınak “bilimsel” oldukları ve bütün iddialarını bilim tasdiklediğidir. Hâlbuki sitolojik ve moleküler biyolojik çalışmalar ilerledikçe bilim tam aksini söylemektedir. Hücrenin ve organellerin ince yapısı, bu muhteşem sanat eserlerinin “kendi kendine” ve “tesadüfen” oluşamayacağını, ancak her şeye gücü yeten bir Yaratıcı’nın eseri olabileceğini göstermektedir.

Evrim Nedir Ne Değildir? Evrim Teorisinin Tanımlanması

RS fatihbugrasarper.com/evrim-nedir-ne-degildir-evrim-teorisinin-tanimlanmasi

22 Haziran 2022

“Evrim” denildiği zaman ilk olarak akla canlıların aşama aşama birbirlerinden evrimleşmeleri manası gelse de günümüzde “evrim” tabiriyle ifade edilen diğer bazı kavramlar da mevcuttur. Çoğu zaman farklı manaların aynı kelime ile kullanılması, diğer bir deyişle “değişim” ifade eden her kavram için “evrim” kelimesinin tercih edilmesi elbette tesadüf değildir. Bu şekilde kullanımlarla evrim teorisi bir hakikatmiş gibi devamlı insanların nazarına sunulur. Öyle ki çoğu zaman teknolojinin, ilim ve fennin gelişmesi; medeniyetin ilerleme sürecinin tanımlanmasında dahi “evrim” tabirinin kullanıldığına şahit oluruz. Bu durum, kavram kargaşasına sebep olduğu gibi çoğu zaman da hakikatin gizlenmesine neden olur.

Yale Üniversitesi biyologlarından Keith Stewart Thomson, “evrim” tabirinin üç farklı kapsamda kullanıldığını ifade eder. Bunlar, zaman içerisinde meydana gelen değişimler, ortak ata ve organizmalarda değişimlere neden olan tabii (doğal) mekanizmalardır.[1] Evrim teriminin birinci manada kullanımı, bilinen evrim teorisi kavramını karşılamasa da bu kapsamdaki değişimlerin zaman zaman “evrim” tabiri ile ifade edildiğini görürüz. İslam dini ile evrim kavramının kesişmediği nokta burası değildir. Bizim itiraz ettiğimiz ve İslam dini öğretileriyle de uyuşmayan evrim kavramı, Thomson’un belirttiği evrimin ikinci ve üçüncü manasıdır. Biz evrim kavramını, zaman içerisinde meydana gelen değişimler ve evrim teorisi (evolüsyon) olarak iki başlıkta inceleyeceğiz.

Birinci Mana: Zaman İçerisinde Meydana Gelen Değişimler

Zaman içerisinde meydana gelen değişimler beş kısımdır:

Birincisi: Evrim kavramının belli zaman süreçleri içerisinde meydana gelmiş değişimleri

ifade eden temel manasıdır. Burada kastedilen mana “değişim” olduğu için biyolojinin ötesinde diğer bilim dallarında da kullanımı söz konusudur. Misal, astronomi bilimcileri yıldız ve galaksilerin zamanla geçirdikleri evreleri tanımlarken biyologlar dünya tarihindeki çevreyle ilgili değişimleri açıklarken veya jeologlar yeryüzünün zaman içerisinde geçirdiği değişimleri ifade ederken zaman zaman “evrim” kelimesini kullanırlar. Bu manada kastedilen evrimin konumuzla ilgisi olmadığı gibi bu, İslam öğretileriyle de çelişmez. Zira Kur’an-ı Kerim’in birçok ayetinde göklerin, yerin ve yıldızların kısacası kâinatın aşama aşama, devreler hâlinde yaratıldığından bahseder. (bk. *A’raf* 54; *Fussilet* 9-10; *Fussilet* 12; *Enbiya* 30; *Ra’d* 3; *Saffât* 6) Bu noktada “Allah kâinatı, semavat ve arzı evrimle yaratmıştır, yıldızların evrimi devam ediyor!” gibi ifadelerde maddedeki değişim kastedildiğinden kullanımında İslam’a aykırı bir durum oluşmaz.

İkincisi: Günümüzde gözlemlediğimiz bazı yaşam formlarının uzun süreler önce farklı yapılarda olması, bu yaşam formlarının tarihî süreçte kendi cinsleri içerisinde birtakım sınırlı değişiklikler geçirdiğini gösterir. Burada kullanılan “evrim” tabiri bazı canlılar için zaman içerisinde maruz kaldığı değişimleri ifade eder. Misal, fosiller incelendiğinde eski çağlarda yaşayan bir kısım bitki ve hayvan türlerinin aynı türde fakat farklı yapılarda (daha iri veya küçük yapılı, iri yapraklı vb.) olduğu anlaşılmaktadır. Türlerin kendi içinde çevre ve koşullara adapte olmanın neticesinde meydana gelen bu değişimler İslam düşüncesine de aykırı değildir. Nitekim Kur’an’da, Hz. Nuh’tan sonraki insanların bedenleri daha üstün olduğu belirtilmektedir. (bk. *Araf* 69) Buradan beşerin, tarihin akışında kendi içerisinde küçük bir değişim geçirdiğini anlıyoruz.

Üçüncüsü: “Evrime” kavramı, kısa bir zaman diliminde bir kısım türler içerisinde meydana gelen küçük ölçekteki değişimler için de kullanılmaktadır. Evrimciler, popülasyon içerisindeki küçük genetik değişimlerle varyasyonların ve ırkların meydana gelmesi hadisesini “mikro evrim” olarak adlandırırlar. Canlılarda meydana gelen bu küçük değişimler biyolojik hakikatlere uygun olan ve tabiatta müşahade ettiğimiz türden hadiselerdir. Koyu renkli güvelerin Sanayi İnkılabı sırasındaki artan sayıları, ispinoz kuşlarının gagalarının değişen iklim şartlarında gösterdikleri küçük çaplı değişimler mikro evrime verilen örneklerdir. Aslında bunlara “mikro değişim” denilmesi daha isabetli olurdu. Fakat evrimciler özellikle mikro evrim mefhumunu kullanmayı tercih etmektedirler. Burada dikkat edilmesi gereken nokta şudur: Evrimciler, tür içerisinde meydana gelen küçük ölçekli biyolojik değişimlere (mikro evrim) bakarak bu değişimleri kendi ideolojileri ve iddiaları olan büyük ölçekteki “makro evrime” yani canlı türlerinin birbirinden evrimleşmesi hadisesine delil olarak sunarlar. Bu konuyla ilgili detaylı bilgi müteakip makalelerde verileceğinden burada kısa kesiyoruz.

Dördüncüsü: Bazen “evrim” kavramı “tekâmül” hadisesi ile karıştırılmaktadır. Tekâmül kelimesi, evrimin manasını karşılamaz. Tekâmül; bir varlığın mahiyetini değiştirmeden, başka bir ifadeyle özelliğini yitirmeden, kendi yapısı içerisinde kemale ermesi, olgunlaşması anlamını taşır. Tohumun fidana, fidanın ağaca dönüşmesi tekâmüle bir örnektir. Yine tek hücreden ibaret olan zigot tekâmül ederek Allah’ın izniyle yetişkin bir insan olur. Bu noktadan anlaşıldığı üzere mevcudat, bir bakıma embriyodan olgun hâle

gelineye kadar gösterdikleri tedricî bir değişim kanununa tabidir. Dolayısıyla tekâmülün bu manada kullanımı teori değil, bir kanundur. Biyolojide bir canlının embriyodan itibaren olgun hâle gelinceye kadar geçirdiği bu safhalara “ontogeni” denir. Tekâmül bunun yerine kullanılmalıdır.

Beşincisi: Evrim konusundaki yanlış değerlendirmelere sebep olan kelimelerden biri de “tahavvül”dür. Tahavvül, bir molekül veya bileşiğin yapısını değiştirmesi manasında kullanılır. Bilindiği üzere elementler, hava, su ve toprak gibi ortamlardan iyon veya bileşikler şeklinde alınarak varlıkların meydana gelmesine sebep olurlar. Bu olay bir kanun şeklinde cereyan eder. Mesela insan bünyesinde yer alan bir demir atomu, değişik bileşikler hâlinde bir takım farklı yolları takip ederek insan vücuduna ulaşır. Sürecin başlangıcından itibaren ifade edilirse demir atomu başlangıçta bir kayacın yapısında bulunur. Bu kayacın toprak şeklinde ayrışmasıyla toprağa geçer. Daha sonra bu atomlar bitki tarafından iyon ya da küçük bileşikler hâlinde alınır. Bir hayvanın o bitkiyi yemesi hâlinde hayvanın vücudunda bileşikler teşkil eder ve o hayvanın insan tarafından yenmesiyle de demir atomu insana geçmiş olur. İşte atomların yapısında ve hareketindeki bu değişikliğin adı “evrim” değil, “tahavvülat-ı zerrât”tır yani zerrelerin hâl değiştirmesidir. Dolayısıyla atomların hâl değiştirmesi hadisesi bütün canlılar âleminde cereyan eden bir kanundur.[2]

İkinci Mana: Evolüsyon

Evrım teorisi denildiğinde akla gelen asıl ve bilinen mana evolüsyondur. Evolüsyon, türlerin değişimi ve yeni türlerin oluşumunu, canlı organizmalarda değişimlere neden olan birtakım faktörler ve tabii mekanizmalar ile açıklamaya çalışan teoridir. Yeterli zamanın verilmesi durumunda basit yapılı organizmaların çok daha karmaşık yapılı organizmalara dönüşebileceğini, canlıların soyağacında silsile hâlinde bir sonraki varlığın, önceki atalarından meydana geldiğini ve nihayetinde yeryüzündeki bütün canlı organizmaların ortak bir ataya dayandığını iddia eder. “Ortak ata teorisi” olarak da tanımlanan bu süreç soyağaçları oluşturularak açıklanmaya çalışılır.

Bu manadaki evrimin öne çıkan temel iki mekanizması vardır. Bunlardan biri mutasyon (genlerde meydana gelen hatalar, değişimler), diğeri ise doğal seleksiyondur. Evrim teorisine göre genlerde meydana gelen rastgele mutasyonlar organizmalarda değişime sebep olur. Bu farklı organizmalar (canlılar) hayatta kalma mücadelesi verir. Diğer rakip canlılar arasında hayatta kalmayı başarabilen veya bulunduğu tabiata uyum sağlayabilen ve üreyebilen canlılar evrimleşir. Buna doğal seleksiyon denir. Doğal seleksiyon mekanizmasının en önemli unsuru ve evrimin tetikleyicisi, canlılar arasındaki amansız mücadele ve hayatta kalabilme savaşıdır. Bu süreçte kural yoktur.

Evrım teorisi, rastgele mutasyonlar ve doğal seleksiyon mekanizmasının canlıların ortak bir atadan evrimleşerek mevcut canlı çeşitliliğini oluşturacak nitelikte büyük çaplı değişimlere sebep olabileceğini iddia eder. Bu durum “makro evrim” olarak da adlandırılır. Bu kuramı savunanların çoğunluğu kendilerini “Neodarwinist” olarak isimlendirirler ve “modern evrim teorisi” adı altında evrim teorisini yaşatmaya çalışmaktadırlar.

Evrim teorisine göre bir türden diğer türe geçişte bazı canlılar meydana gelir. Bu canlılar “ara geçiş türleri, formları” olarak adlandırılır. Misal, balığın sürüngenlere evrimleşmesinden önce karada yaşamayı tercih eden balıklardan başkalaşarak hem karada hem denizde yaşama yeteneği kazandığı varsayılan canlılar veyahut tam olarak uçuş yeteneği kazanamamış (kuşa evrilmemiş) sürüngenler gibi.

Evrim teorisi, canlılarda açıkça görünen tasarım ve sanatlı yapıların da evrimsel mekanizmalarla açıklanabileceğini savunur. Darwin’den önceki biyologlar, canlılarda görünen tasarımlı ve sanatlı yapıları açıklarken tabiatta gayesel bir sürecin hikmetli ve bilinçli bir varlık tarafından işletirildiğine atıfta bulunurlardı. Fakat Darwin’den bu yana gelen birçok evrimci biyolog, doğal seleksiyon ve rastgele mutasyonların tüm canlı türlerinin orijinini açıklayabildiğinin yanı sıra, canlılarda görünen tasarımın ve sanatlı yapıların da izahı olduğunu iddia eder. Tasarımcının (Allah) varlığını ve yaratılışı reddeder. Dolayısıyla tesadüf esas alır. Rastgele mutasyonlar ve doğal seleksiyon mekanizmalarının yaratıcı ve aynı zamanda tasarımı netice veren bir güce sahip olduğu görüşünü benimser. Rastgele mutasyon ve doğal seleksiyon mekanizmalarının canlılardaki tasarım ve sanatın faili olarak kabul edilmesi bu mekanizmaların bir nevi tanrısallaştırıldığının göstergesidir. Bu fikrin ardında her şeyin tabiatın tesiriyle vücut bulduğunu, doğanın yaratıcı bir güce sahip olduğunu iddia eden tabiatperest felsefenin olduğunu söyleyebiliriz.

Esasen 1859’dan bu yana birçok evrimci biyolog, canlılarda tezahür eden sanat ve tasarımı bir “yanılsama (illüzyon)” olarak yorumlamışlardır. İngiliz moleküler biyolog Francis Crick’in, tabiatta görünen her ne canlı türü varsa bunların tasarlanmadığı, tam tersine evrimleştiği ve bu fikri biyologların devamlı olarak akıllarında bulundurması gerektiğini ifade etmesi[3] veya Amerikalı paleontolog George Gaylord Simpson’un; insanın, öncesinde düşünmeksizin başlamış, amaçsız ve plansız tabii bir sürecin neticesinde var olduğunu ifade etmesi[4] canlılardaki sanat ve tasarımı inkâr eden “yanılsama” düşüncesine birer örnektir. Canlılardaki sanat ve tasarımın “yanılsama” olarak açıklanması, evrim teorisinin evrimsel süreçte plan ve gayeselliği (hikmeti) tamamıyla reddedip gayesizliği ve tesadüf esas aldığının en açık örneğidir. Bir diğer deyişle “rastgele cereyan eden biyolojik değişimlerin tabii süreçlerce basitten karmaşığa doğru yönlendirildiği” fikri, teorinin bel kemiğini oluşturmaktadır.

Evrim teorisinin kapsamı üzerine bilgi verdikten sonra canlıların evrimsel sürecine yönelik kısaca bilgi vermekte fayda görüyoruz. **Mezkûr sürecin en kabul görmüş şekli şöyledir:**

Dünyanın oluşumu → İlkel Çorba* → RNA Dünyası → DNA ve Proteinin Oluşması → İlk Hücre → Bakteri → İlkel Hayvanlar → Balık → Hem suda hem karada yaşayan hayvanlar (*Amphibians*) → Sürüngenler** → Memeliler → Primatlar → Maymunlar → Maymunumsular → İnsansı Maymunlar → İnsanlar

*İlkel çorba (primordial soup), çeşitli kimyasal maddelerin ve unsurların etkileşimi ile canlılığın oluştuğu varsayılan karışımın adı.

** Bazılarının kuşlara dönüştüğü iddia edilir.

Yukarıda “evrim” tabiri ile hangi manaların kastedildiği özetle ifade edildi. Açıklandığı üzere zaman içerisinde meydana gelen değişimleri karşılayan evrim tabirinin İslam dini ile çelişen bir yanı yoktur. Burada sorun; evren, yıldız ve yerküre gibi yapıların zaman içerisinde geçirdiği evreleri, bir kısım canlıların çevre ve koşullara adapte olmalarının neticesinde kendi türleri içinde geçirdiği sınırlı (mikro) değişimleri, canlılardaki küçük genetik değişmelerle varyasyonların ve ırkların meydana gelmesi hadisesini, tekâmül ve zerrelerin hâl değiştirme süreçlerini hatta ilim, fen ve teknolojinin gelişimini ifade etmek için dahi “evrim” mefhumunun (kasten) kullanılmasıdır.

İslam dini ile çelişen “evrim” manası ise ortak bir atadan hareketle, rastgele mutasyon ve doğal seleksiyon mekanizmalarıyla türlerin birbirinden evrimleşerek günümüzdeki canlı varlıkları oluşturduğu iddiasıdır. Bu iddia; İslam ile, bir diğer ifadeyle “Allah canlıları evrimsel süreci işleterek yaratmıştır!” düşüncesiyle sentezlendiğinde birtakım mantıksal hataları da beraberinde getirmektedir. Bu mantıksal hataların yanında mezkûr teori hem bilimsel hem de felsefi açıdan birçok imkansızlıklarla karşılaşmaktadır.

Dipnotlar:

[1] Keith S. Thomson, “The Meaning of Evolution”, *American Scientist* 70 (1982): s. 521-539.

[2] Prof. Dr. Âdem Tatlı, *Bilimlerin Işığında Yaratılış*, İstanbul 2015, s. 426-427.

[3] Francis Crick, *What Mad Pursuit: A Personal View of Scientific Discovery*, (New York: Basic Books, 1988), s. 138.

[4] George Gaylord Simpson, *The Meaning of Evolution*, (New Haven, CT: Yale University Press, 1967), s. 345.

Neodarwinizm ve Genetik Bilginin Kaynağı Problemi

RS fatihbugrasarper.com/neodarwinizm-ve-genetik-bilginin-kaynagi-problemi

23 Haziran 2022

1. Giriş

Önceki makalelerimizde belirttiğimiz üzere modern evrim teorisine göre canlı organizmanın DNA'sında rastgele mutasyonlar meydana gelir. Mutasyonlar neticesinde hasıl olan değişimler canlının hayatta kalabilmesine avantaj sağlıyorsa bu değişimler doğal seleksiyon yoluyla gelecek nesillere aktarılır. Uzun zaman süreçlerinin geçmesiyle genlerde biriken mutasyonlar, canlı türünün zamanla evrimleşmesine neden olur. Bu anlayışın üzerine bina edilen evrim teorisini biraz irdelersek teistik evrimcilerin din ile bilimi sentezlediklerini zannederek ifade ettikleri “Allah, canlıları yaratmada evrimsel mekanizmaları kullanmış ve canlıların türleşme sürecini, tabiat kanunları çerçevesinde cereyan eden rastgele mutasyon ve doğal seleksiyon mekanizmasına bırakmıştır.” önermesinin birçok sorunu içerdiği gerçeği ile karşılaşırız. Deney ve gözlem noktasında yeterli delil sunamaması ve felsefi birçok çıkmazı barındırması gerekçesiyle günden güne güç kaybeden evrim teorisi, teistik evrim anlayışı ile Allah’a inanan bir kısım insanlarca biraz destek bulsa da bilimsel araştırmalar bu ittifakın çok da uzun süreli olamayacağını işaretlerini bizlere veriyor. Bu yazıda, genlerde meydana gelen rastgele mutasyonların canlıların hayatta kalmasına avantaj sağlayacak faydalı değişimleri netice veremeyeceği ve faydalı değişimler için gereken yeni genetik bilgilerin oluşma sürecinde ortaya çıkan “bilginin kaynağı problemi” meselesi ele alınacaktır.

2. Kambriyen Patlaması ve Evrim Teorisine Genel Bir Bakış

Fosil kayıtları incelendiğinde evrim teorisinin türlerin aşama aşama değişimlerle zamanla evrimleştiği ve dolayısıyla birbirleriyle ilişkili olduğu iddiasının aksine türlerin birbirinden bağımsız, ani değişimlerle varlık sahasına çıktığına ve keskin hatlarla

birbirlerinden ayrıldığına şahit oluruz. Bu durumu “Kambriyen Patlaması” olarak adlandırdığımız hadisede açıkça görürüz. Yaklaşık 530 milyon yıl öncesine dayanan bu dönemde birbirinden karmaşık yapılara sahip çok sayıda canlı türünün izleri mevcuttur. Yine Kambriyen Dönemi’nden farklı olarak diğer dönemler incelendiğinde de ilk kanatlı böceklerden kuşlara, bitki türlerinden tutun memeli ve diğer hayvan gruplarına kadar önceki türlerden bağımsız birçok hayvan türüne ait fosiller bulunur. Evrim bilimci Eugene Koonin bu durumu “biyolojik büyük patlama (biological Big Bang)” olarak tanımlar. Koonin, Kambriyen döneminde birçok canlı grubunun karmaşık bir yapıda ani olarak belirdiğini (*sudden emergence*), hâl böyleyken ana canlı grupları arasındaki ilişkinin çözülmesinin çok zor olduğunu ve bunun Darwin’in öne sürdüğü evrim ağacı modeli ile uyuşmadığını ifade eder.¹

Aslında Darwin de fosil kayıtlarında birçok ana canlı grubunun ani şekilde belirmesinin kendi teorisine aykırı bir durum oluşturduğunu ve bu durumu açıklayabileceği tatmin edici bir cevabının olmadığını itiraf ediyordu.² Fakat Darwin, teorisini destekleyecek ve kendi zamanında henüz bulunamamış olan fosillerin gelecekte bulunacağını düşünmüş olacak ki teorisini terk etmemiştir. Fakat aradan geçen yaklaşık 150 yıllık süreye ve çıkarılan yüz binlerce fosile rağmen Darwin’in teorisini destekleyecek nitelikte fosiller bulunamamıştır. Evrim bilimci Prof. Dr. David Raup, Darwin’in döneminde karşılaşılan, evrim teorisinin çıkarılan fosillerle uyuşmama sorununun hâlen geçerli olduğunu itiraf eder.³

Darwin’e göre canlılarda hasıl olacak büyük çaplı değişimler (makro mutasyonlar), ölümü netice verebilecek sakatlıklara ve fonksiyon bozukluklarına sebep olacağından türlerde meydana gelecek olan kalıcı değişimlerin uzun zaman süreçlerine yayılması ve küçük çaplı olması gerekirdi. Oysa deliller bu iddianın aksini göstermiştir.

Evet, gerçekten de fosil kayıtları nazara alındığında, türlerin öncekilere nispeten benzersiz olması ve ani olarak belirdiğinin ortaya çıkması, Darwin’in rastgele mutasyon ve doğal seleksiyon ile türlerin ortak bir atadan aşama aşama değişimlerle birbirinden evrimleştiğini iddia eden teorisi için büyük bir sorun teşkil eder. Bu durum ise evrim hipotezinin gerçeklikle olan uyumsuzluğunu gösterir.

3. Rastgele Mutasyonlar ve Yeni Genetik Bilgilerin Oluşması

Bilindiği üzere canlıların sahip olduğu her bir hücrede üç boyutlu yapıya sahip; adenin (A), timin (T), guanin (G), sitozin (S) isimli dört adet bazı ihtiva eden DNA molekülü bulunur. Canlı bir organizmanın yapısına ait milyarlarca farklı konudaki sayısız bilgi ve talimat bu bazların oluşturduğu dijital kodlarla DNA’da depolanmaktadır. Bu yönüyle DNA çok gelişmiş bir bilgisayar gibidir ve Bill Gates’in ifadesiyle mevcut bilgisayar yazılımlarının pek fevkindedir.⁴

Bir bilgisayara yeni bir fonksiyon veya yetenek kazandırmak istediğimizde yeni kodları içeren yazılım veya programlar yüklememiz icap eder. Bunun gibi canlı organizmanın yeni bir yapıya dönüşebilmesi için o canlının DNA’sına yeni genetik bilgilerin eklenmesi gerekir. Zira yeni bir yapıya dönüşmek, yeni hücre, yeni doku ve yeni organların oluşması

demektir. Bu ise DNA'ya yeni kodların ilavesi ile mümkündür. Bu noktadan hareketle Kambriyen Dönemi'nde veya diğer dönemlerde ortaya çıkan birbirinden çok farklı ve son derece karmaşık yapılara sahip canlı türlerinin biyolojik patlaması, yeni genetik bilgilerin de patlaması manasına gelir.⁵ Fakat sorun şu ki rastgele mutasyon ve doğal seleksiyon mekanizmalarının, canlılarda faydalı ve girift yapısal değişikliklere sebep olabilecek yeni genetik bilgileri üretilip üretilmeyeceğidir.

a. Mutasyonlar ve Protein Sentezi:

Daha önceden de ifade ettiğimiz gibi canlı organizmalarda yapısal bir değişimin olabilmesi için yeni genetik bilgilerin oluşması ve yeni proteinlerin sentezlenmesi gerekir. Çünkü canlıların bedenini oluşturan maddenin büyük kısmı proteinlerdir. Proteinler ise DNA'da yazılı olan kodlara göre üretilir. Yeni bir hücre, doku veya organın oluşması için yeni proteinler; yeni proteinlerin oluşması için de DNA'da yeni genetik kodların oluşması icap eder. Rastgele mutasyonların ise fonksiyonel bir proteini yapma olasılığı yoktur. Tesadüf meselesi üzerine yazdığımız makalede bu imkânsızlığı bir miktar ifade etmiştik. Fakat burada da kısa bir izahını yapmakta fayda görüyoruz.

Proteinlerin oluşabilmesi için birçok koşulun gerçekleşmesi gerekmektedir. En küçük bir protein bile yüzlerce aminoasidin belirli bir ölçüde ve uygun bir sırada dizilimleri neticesinde oluşur. Tek bir aminoasidin fazla ya da eksik olması veya sağ eli diye ifade edilen aminoasitlerin zincire karışmaları durumunda protein işlevsiz hâle gelir. Yine aminoasitlerin birbirlerine peptid bağı ile bağlı olması, protein sentezlenmeden evvel bir kısım özel enzimlerin önceden var olması gibi durumlar da proteinin oluşabilmesi için gerekli olan diğer koşullardır. Tüm bu koşullar birlikte değerlendirildiğinde 400 aminoasitten oluşan işlevsel bir proteinin rastgele oluşma olasılığı hesaplandığında ortaya 10^{640} 'ta 1 gibi akıl almaz derecede düşük bir olasılık çıkar. Bu astronomik rakamın ne ifade ettiğini anlayabilmek için bilim adamlarının bizim galaksimizde 10^{65} kadar atom olduğunu söylediklerini hatırlatmak yeterlidir.

Evet, rastgele mutasyonlarla elde edilebilecek tek bir işlevsel protein için gereken süre bile tüm canlıların evrimleşmesi için geçtiği iddia edilen süreden daha uzundur. Matematik ilminde 10^{50} 'de 1'den düşük olasılıkların zaten gerçekleşmesi imkânsız olasılıklar olarak adlandırıldığını ve tesadüf meselesinin hakikatini "Gayesellik ve Tesadüf Meselesi Üzerine" isimli makalemizde ayrıntılarla izah ettiğimizden, genlerde meydana gelecek rastgele mutasyonların tek bir proteini dahi oluşturmayacağını belirterek burada kısa kesiyoruz.

b. Mutasyonlar ve Yeni Vücut Planı:

Mutasyonların yeni vücut planı üzerindeki tesirini anlatmadan önce bazı kavramların kısaca açıklanmasında fayda görüyoruz. Canlıların oluşma süreci, ana rahminden doğuma kadar belli aşamaları takip eder. Embriyonik dönem bu safhalardan biridir. Embriyo, dişi yumurtasının erkek spermi ile birleşmesiyle oluşan, birleşmeden sonra gelişmekte olan genç organizmaya denir. Embriyo "içeride büyüyen" anlamına da gelir. Embriyo döneminin en mühim özelliği, en önemli vücut sistemlerinin bu süreçte oluşuyor olmasıdır. Süreç ilerledikçe DNA molekülünde yazılı olan kodlar ve talimatlar doğrultusunda bir kısım organ grubu ve vücut sistemleri meydana gelir. Sonra, oluşacak

canlının vücut planı (*body plan*) ortaya çıkar. Vücut planı, bir gruba mensup canlının tanımlanmasına ve sınıflandırılmasına yarayan, canlı grubunun yapısal karakteristiğini ifade etmede de kullanılan bir kavramdır.

Evrin teorisi, yeni genetik bilgilerin ve yeni proteinlerin oluşumunu açıklamada âciz kaldığı gibi embriyo döneminde yeni vücut planlarının ve bu planları oluşturmak için gerekli olan genetik bilginin nasıl oluştuğunu açıklamada da yetersiz kalmaktadır. Son yıllarda gelişim biyolojisinde meydana gelen gelişmeler, embriyo gelişim sürecinde vücut planlarının nasıl oluştuğu meselesini daha iyi anlamamıza yardımcı olmuştur. Her ne kadar evrimciler, mutasyonların yeni bir canlı oluşturabileceğini ve sayısız canlı türünü oluşturma potansiyeline sahip olduğunu iddia etseler de yapılan araştırmalar sadece erken embriyonik dönemde meydana gelen mutasyonların canlının vücut planında değişiklik yapma potansiyeline sahip olduğunu göstermiştir. Diğer taraftan embriyonun sonraki gelişim safhalarında mutasyonlar meydana gelse bile çok az miktar hücreyi etkileyeceği ve vücut planının zaten önceden şeklini almış olması sebebiyle bu evredeki mutasyonlar vücut planında büyük bir değişimi netice vermeyecektir.⁶ Dolayısıyla canlının büyük bir yapısal değişime uğraması için mutasyonların erken embriyonik dönemde gerçekleşmesi gerekir.⁷

Canlıda yapısal olarak değişimi netice verecek mutasyonların erken embriyonik dönemde olma gerekliliği, evrim teorisi için büyük bir sorun teşkil eder. Zira erken dönemde meydana gelen mutasyonlar ölümcüldür.⁸ Nasıl ki bir mühendis araba motorundaki pistonların boyunu uzatır fakat pistonların doğrusal hareketini dönme hareketine çeviren krank milinde herhangi bir değişiklik yapmazsa o motor çalışmaz. Öyle de erken embriyonik dönemde meydana gelecek değişimler, birbiriyle ilişkili diğer değişimleri de gerektireceğinden işlevsiz bir neticenin ortaya çıkması kaçınılmaz olur. Misal, canlı omurgası erken embriyonik dönemde, parmaklar ve deri ise geç dönemde oluşur. Canlı omurgasının oluşma sürecinde meydana gelecek bir mutasyon -omurganın vücudun diğer kısımları ile doğrudan ilişkili olması sebebiyle- canlının sakat doğumuna hatta ölümüne sebep olurken parmağın veya derinin oluşma sürecinde meydana gelecek bir mutasyon kısmi bir sakatlık veya arızaya neden olur.⁹ Dolayısıyla yeni vücut planı oluşturmak için gerekli olan faydalı mutasyonların gerçekleşmesi ve bunların beklenen evrimsel neticeleri vermesi pratikte mümkün görünmemektedir. Geç embriyonik dönemde meydana gelecek mutasyonlar ise kısmi değişim ve kısmi arızalara neden olduğundan yeni vücut planı oluşturacak nitelikte değildir.

c. Mutasyonlar ve Gen Düzenleyici Ağlar (GRNs):

Canlı bir organizmanın oluşumu sadece gen ve proteinlere dayalı değildir. Bunların yanında bütünleşik gen ve protein ağlarına da ihtiyaç vardır. Gen düzenleyici diye adlandırılan bu ağlar (GRNs), bir hücre içerisinde (RNA ve protein manasının ürünleri yoluyla) dolaylı olarak birbirleri ile etkileşim gösteren DNA bölümlerinin ve hücredeki diğer maddelerin bir derlemesi olup ağlardaki hangi genlerin, protein kodlayıcı bilgileri taşıyan mRNA'ya dönüştürüleceğini belirler. Hücrelerin gelişmesi ve farklılaşma sürecinde önemli rol oynarlar. Mükemmel bir koordinasyon ve etkileşim içinde zaman bazlı kritik önemi haiz vazifeleri icra ederler.

Gen düzenleyici ağlar (GRNs) üzerine belki de en kapsamlı araştırmaları yapan ünlü gelişim biyologu Eric Davidson, vücut planlarını düzenleyen gen düzenleyici ağlarda meydana gelecek mutasyonların vücutta büyük kayıplara neden olacağını, bu ağlardaki her bir dış tesirin derhal gözlemlenebilir (olumsuz) bir sonuç verdiğini, dolayısıyla neticelerin (değişimlerin) hem çok sınırlı hem de son derece yıkıcı olduğunu belirtir.¹⁰ Evet yeni vücut planı, yeni genleri, yeni proteinleri ve yeni gen düzenleyici ağları gerektirir. Fakat yeni gen düzenleyici ağların oluşumunun mevcut ağların değişmesi ile mümkün olması ve bu değişimlerin canlı organizmada ölümcül sonuçlara sebep olması, evrim teorisinin mutasyonlara yüklediği büyük vazifelerin aslında pratikte gerçekleşmesinin mümkün olmadığını gösterir. İddia edilenin aksine mutasyonların doğal seleksiyon mekanizmasının canlıyı seçmesine yarayacak faydalı değişimleri sunamaması doğal seleksiyon mekanizmasını harekete geçiremeyeceğinden evrimsel süreç de devam etmeyecektir.

4. İtirazların Cılızlığı

Yukarıda izah ettiğimiz noktalara bir kısım evrimciler tarafından itiraz edilmek istense de evrimcilerin yaptıkları açıklamalar, kendilerini içinde bulundukları çıkmazdan kurtarmaya yetmemiştir. Evrimciler, hayvanların vücut planı için çok fazla yeni genetik bilgilere ihtiyaç olmadığını, canlıda zaten var olan gen düzenleyici ağların değişimi ile sürecin işlediğini ve bunun olması için Kambriyen Dönemi'ndeki hayvanlara ait gen düzenleyici ağların "esnek ve değişken" yapıda olmuş olabileceğini iddia ederler.

Öncelikle bu iddianın mevcut bilimsel araştırmaları görmezden gelip, sahip oldukları "evrim teorisinin doğru olduğu" ön kabulü ile yapılan bir yorum olduğunu belirtmek gerekiyor. Zira gözlem ve deneylerle gen düzenleyici ağların temel kontrol sistemlerinin rastgele değişimlere açık olmadığı, olsa bile bunun ya hiçbir değişikliği netice vermediği yahut ölümcül etkileri olduğu; meyve sinekleri (*Drosophila*), denizkestanesi (*S. purpuratus*), iplik kurdu (*C. elegans*), zebra balığı (*Danio*) ve bunun gibi diğer hayvanlarda yapılan deneylerde ispatlanmıştır. Dolayısıyla bir kısım evrimcilerin, Kambriyen döneminde gen düzenleyici ağların değişimlere açık ve elastik yapıda olmuş olabileceği iddiası, ispatlanması mümkün olmayan bir spekülasyondur ve bilimsel karşılığı olmayan bir varsayımdır. Evrimcilerin deney ve gözlemlerle elde edilmiş bilgileri kabul etmeyip kendilerinin ön kabul ile hareket etmeleri ve hakikate karşı varsayımı kabullenmeleri, tüm bilim felsefesi prensiplerini ayaklar altına almak anlamına geliyor. Onların yaptığı, Güneş'e bakıp Güneş'in varlığını inkâr etmektir.

Evrimci bilim adamlarının yeni form hayvanların oluşması için gereken genetik bilgileri izah ederken önceden var olduğunu farz ettikleri **fakat açıklayamadıkları en az üç nokta** vardır.

Birincisi: Gen düzenleyici ağlarda bulunan genlerde depolanmış bilgilerdir. Evrimciler gen düzenleyici ağların yeniden bağlanması için bu ağları oluşturmaya yarayan genlerin önceden var olduğunu farz ederler. Fakat bu genlerin nasıl oluştuğunu açıklamazlar.

Yine Kambriyen patlaması döneminde ortaya çıkan karmaşık yapılı canlıların izahı yapılırken *Hox genlerinin* bu süreçte nedensel bir rolü olduğunu iddia ederler.¹¹ Fakat bu genlerin nasıl var olduğunu açıklayamazlar. Sadece önceden var olduğu varsayımı, kabulü ile hareket ederler.

İkincisi: Çeşitli vücut yapıları için gereken proteinlerin oluşmasını sağlayan, önceden var olan diğer genlerdeki genetik bilgilerdir. Evet, birçok evrimci biyolog, yeni bir hayvan vücut planının oluşması için önceden birçok genin var olmasının gerekliliğini ifade eder. Hatta Kambriyen Dönemi'ndeki hayvanların, onların meydana gelmesine sebep olan genlerin daha önceden var olmaması durumunda evrimleşemeyeceklerini, bu hayvanların evrimleşmeden evvel hayvanların oluşmasını sağlayacak genetik mekanizmanın da önceden var olması gerektiğini belirtirler.¹² Fakat ne söz konusu genlerin ne de bu genetik mekanizmaların nereden geldiğini açıklayabilirler.

Üçüncüsü: Evrimciler, gen düzenleyici ağların yeniden bağlanması için gerekli olan bilgilerin kaynağını da açıklayamazlar.

Yukarıda bahsettiğimiz hususlar ateistik evrim anlayışını benimsemiş evrimci biyologların yetersiz itirazlarıdır. Bu çıkmazların yanında Richard Dawkins gibi bir kısım ateist evrimci “rastgele, tesadüf” kelimelerinden de rahatsız olurlar ve şaşkınlık yaratırcasına evrimin tesadüfi bir süreç olmadığını, bu söylemi bırakmamız gerektiğini ifade ederler. Aslında burada kastetmeye çalıştıkları şey, doğal seleksiyon mekanizmasıdır. Bu mekanizmanın işleyişinin tesadüfi değil, tabiattaki canlıların irade ve seçimleri olduğunu belirterek tesadüf kavramının insanların nazarında oluşturduğu imkânsızlık algısını kırmaya çalışırlar. Fakat burada doğal seleksiyonu öne çıkarıp rastgele mutasyonları gizleme kastı vardır.

Evrin teorisi dediğimiz öğretisi sadece doğal seleksiyon mekanizmasından oluşmuyor. Evrimciler tabiata uyum sağlayamayan canlının eleneceğinin tesadüfi bir süreç olmadığını iddia etseler de genlerdeki rastgele mutasyonların hüküm sürdüğü öğretilerini gizleyemezler. “Genlerdeki rastgele mutasyonlar neticesinde oluşan bir canlı, tabiata uyum sağlarsa zamanla evrimleşir!” iddiasının tesadüf ile bir ilgisi yok mu? Doğal seleksiyon, tesadüfi mutasyonlarla meydana gelen canlıların tabiata en uygun olanını seçer. İşin temeli yine tesadüftür. Bunu kısa bir misal ile izah edelim. Sokakta yürürken uzun yıllardır görmediğiniz bir arkadaşınızla tesadüfen karşılaştınız. Doğal olarak oturup bir yerde çay içmeye karar verdiniz. Burada çay içme fiiliniz sizin kararınızdır. Fakat çay içme fiilinin sizin iradenizin bir sonucu olması, bu süreci tesadüfün kaskacından kurtaramaz. En nihayetinde rastgeleliğin doğurduğu iradi bir oluş. Zaten bir varlık ya tesadüfün eseridir ya da bilincin. Üçüncü bir şık yoktur. Ateistler varlığın arkasındaki bilinci kabul etmediklerine göre iddialarının aslı yine tesadüftür. Bu tarz göz boyamaya ihtiyaç duymalarının sebebi, şüphesiz kendilerinin de tesadüflerin manalı ve işlevsel hiçbir neticeyi vermeyeceği gerçeğine inanmalarındır.

Diğer taraftan ateist evrimciler gibi teistik evrimciler de yeni genetik bilgi üretme konusunda rastgele mutasyon ve doğal seleksiyon mekanizmasının yeterli olacağına inanmaktadırlar. Dannis Venema gibi teistik evrimciler, evrimin (Allah'ın değil!) yeni bir protein oluşması için gereken yeni genetik bilgileri üretebileceğine yönelik olarak “naylonla beslenen bakterileri” ve “naylonase” isimli enzimi (protein) misal olarak verirler.¹³ Biz bu iddianın bilimsel olarak ne kadar problemli olduğunu, bunun genetik bir kodun gen dizisine rastgele eklenmesiyle oluşan bir protein olmadığını, aksine önceden var olanın sınırlı bir şekilde değiştiği gibi bilimsel detaylarına girip yazıyı daha fazla uzatmayacağız. Fakat şunu söylemeden geçmeyeceğiz: DNA, RNA ve proteinlerin yapısı ve ilişkileri incelendiğinde bu indirgenemez kompleks yapıların dış bir tesir yani Allah'ın müdahalesi olmadan başıboş vücuda gelmesinin imkânsız olduğunu aklı olan herkes anlayacaktır. İlginç olan şudur ki makalede belirttiğimiz birçok imkânsızlığa ve DNA, RNA ve protein gibi yapıların bir Yaraticının varlığını zorunlu kılmasına rağmen teistik evrimcilerin hâlen “rastgele” mutasyonlar ve doğal seleksiyon mekanizmasının yeni protein ve yeni genetik bilgileri oluşturabileceği konusunda ısrarcı olmaları ve evrimin bu imkânsızlıkları kendi başına aşabileceğine yönelik “deistik” inanç ve yorumlarıdır.

Evet, makalede ifade edilen bilimsel deliller ışığında bakıldığında, yeni bir canlı formunun oluşmasını ve bu oluşuma sebep olacak genetik bilgilerin kaynağını açıklamada Neodarwinizm'in mekanizmaları yetersiz kalmaktadır. Rastgele mutasyonlar, doğal seçilime yarayacak veya doğal seçilimi harekete geçirecek yapıları oluşturamazlar. Gösterilen veya olduğu iddia edilen faydalı mutasyonlar, bir sürüngenin kuşa dönüşmesini izah edecek yeterlikte değildir. Bir bakteride meydana gelen faydalı mutasyonlar yaşamı, yetenekleri, organları, üreme sistemleri tamamen farklı olan sayısız türlerin birbirinden evrimleştiği iddiasının delili de olamaz. Dolayısıyla mutasyon ve doğal seleksiyon mekanizmalarının Allah'ın canlıları yaratmadaki metodu olduğunu iddia etmek gibi hiçbir zaruri durum yoktur.

Soru: Laboratuvarlarda mikroorganizmalar, genler ve proteinler üzerine birçok deney yapıldığı söyleniyor. Bu deneylerde mutasyonlar evrim teorisini delillendirecek nitelikte değişimlere neden olmuş mudur? Yeni gen ve proteinler elde edilmiş midir?

Cevap: Mutasyonların mikroorganizmalar üzerindeki tesirini öğrenmek ve evrim teorisini temellendirmek amacıyla son 50 yılda laboratuvar ortamında birçok deney yapılmıştır. 1968 yılında T.T. Wu, C. Lin ve S. Tanaka'nın yaptıkları ve bir kısım bakterinin bir çeşit şeker alkolü olan *Ksilitol (Xylitol)* içerisinde gelişmeyi öğrendiğini gösteren deney, 2012 yılında Nasvall Joakim ve arkadaşlarının *Salmonella Enterica* bakterisi üzerinde yaptıkları deney, Ann K. Gauger ve arkadaşlarının *Triptofan aminoasit sentezi* üzerinde yaptıkları deneyler bunlardan bazılarıdır.

Yine var olan proteinler ve enzimler üzerinde genetik mühendisliğinde kullanılan araçlar vasıtası ile genetik kodlarla oynanarak birtakım deneyler yapılmıştır. Matti Leisola ve Ossi Turunen'in yaptığı, “yönlendirilmiş evrim” (*directed evolution*) diye adlandırılan deney buna örnektir.¹⁴ Tabii bu deneylerde çok yüksek oranda mutasyon uygulanması, özenle seçilmiş tepkime koşulları, genetik mühendisliğinde kullanılan araçlar ve

arzulanan bir sonuca yönelik değişkenlerin seçilmesi gibi durumlar söz konusu olmuştur. Zaten “yönlendirilmiş evrim” ifadesi *oksimoron* bir tabirdir. Yani birbiriyle çelişkili iki zıt kavramın bir arada kullanılmasıdır. Özünde yönlendirilmeyen bir süreç olan evrimin, “yönlendirilme” ile anılması sonucunda ortaya çıkan çelişkili durumdur.

Öncelikle şunu belirtmekte fayda var. Tabiatта neler olduğunu, süreçlerin nasıl işlediğini ve işleyeceğini öğrenmek adına tabiat ortamı taklit edilerek laboratuvar ortamında yapılan deneyler, gerçek manada tabiatта ne olduğunu ve ne olacağını bize yansıtmazlar. Misal, hayvan besinlerinde geniş ölçekte antibiyotik uygulamalarının, antibiyotiğe dayanıklı bakteri oranında artışa sebep olması hadisesi laboratuvar ortamında olan fakat tabiatта gerçekleşmeyen bir durumdur. Bağışıklık, bakteride zaten var olan genlerin antibiyotiğe karşı faaliyete geçmesi ile ya da mutasyonla deforme olan bakterinin moleköl yapısının değişmesi sebebiyle antibiyotiğin bu bakteriye yapışamaması neticesinde kazanılır. Tür içi bir oluşumdur, yeni bir türün oluşmasında hiçbir fonksiyonu yoktur. Bu, mikroorganizmaların zorlanmasıyla antibiyotiğe dayanıklı genlerin ortaya çıkarılması veya mutasyonlarla mikroorganizmaların antibiyotik reseptörlerinin değişime uğratılması gibi insan yapımı veya insanın zorlamasıyla oluşan bir sürecin neticesinden başka bir şey değildir.

Yapılan tüm bu deneyler, doğal süreçlerin limitlerini araştırmaya yarayan, biyolojide rastgeleliğin ulaşabileceği sınırları gösteren tecrübelerdir. İnsan zekâsının işin içine girdiği, insan eli değerek özel laboratuvar ortamlarında suni seleksiyonlarla yapılan deneyler evrim değil, tasarımıdır. Bu deneyler tabiatтаki gerçekliği yansıtmamakta olup temel olarak ne bir geni tamamen başka bir gene, ne bir proteinin yapısını başka bir proteinin yapısına ne de bir mikroorganizmayı başka bir mikroorganizmaya dönüştürmektedir. Olan şey, var olanın limitli olarak değişmesidir. Oluşan yeni bir şey yoktur.¹⁵

Peki, hâl böyleyken “Niçin evrim teorisi ve bunun teistik yorumcuları, yaşamın başlangıcı sürecinde rastgele mutasyon ve doğal seleksiyon mekanizmasının işlediği şekilde ısrarcı bir tutum içerisindeler?” diye sorulacak olursa bunun sebebi, evrim teorisini savunan bilim insanlarının, yaşamın kökenine yönelik yaptıkları izahlarda bilimin ortaya koyduğu delillerin yerine felsefi spekülasyonları temel almalarıdır. Bunlar ise eylem alanına geçmeyen, yalnızca bilme ve açıklama gayesi güden, pratikle ilgisi olmayan kurgusal düşüncelerdir. Onlara göre evrim vardır. Bu mutlak bir doğrudur. Öyleyse mevcut deliller aksini gösterse de yapılan tüm deneyler, elde edilen tüm bulgular evrim çerçevesinde yorumlanmalı ve kurgulanmalıdır. İşte buna da bilim diyorlar. Daha en küçük organizmaların açıklamasında bile başarısız olan ve yeterli delil sunamayan bir teorinin başına Allah’ın yaratma kudretini kelime olarak eklemek kendini kandırmaktır.

Soru: Teistik evrimciler, yaşamın oluşması için gerekli olan genetik bilgilerin evrenin başlangıç koşullarında mevcut olduğunu veya tabiat kanunlarının genetik bilgiyi üretmiş olabileceğini iddia etmektedirler?

Cevap: Bir kısım teistik evrimci, fizikî tabiat kanunlarının yeni canlı formlarının oluşabilmesi için gerekli olan genetik bilgileri üretmiş olabileceğini iddia ederler. Peki, tabiat kanunlarının genetik bilgi üretme gibi yetisi var mıdır? Üzerinde durulması gereken nokta burasıdır.

Konuya açıklık getirmesi için bir misal verelim. Geniş ve düz bir zemin üzerinde havada duran belli bir sayıda drone (küçük, uzaktan komuta edilebilen insansız hava aracı) olduğunu düşünelim. Aşağıdan bakıldığında bu dronların “TÜRKİYE” yazısını oluşturacak şekilde bir oluşum içerisine konulduğunu varsayalım. Her bir drone altında ise kırmızı veya beyaz renkli boya dolu torbalar olsun. Hepsi bu torbaları bırakıyor. Yer çekiminin etkisiyle yere düşen torbalar kırmızı ve beyaz renkten oluşan “TÜRKİYE” yazısını oluşturuyor.

Misale baktığımızda oluşan “TÜRKİYE” yazısının yer çekimi kanunu tarafından yapıldığını iddia edemeyiz. Zira yazı, boya dolu torbalar bırakılmadan önce dronlar havada iken oluşturulmuştu. Yer çekimi sadece önceden hazır olan bu bilginin yeryüzüne düşmesini sağladı. Yani yerçekimi kanunu; başlangıçta zaten ayarlanmış, tasarlanmış düzene yeni bir bilgi katmadı. Dolayısıyla biz deriz ki tabiat kanunları bilgiyi aktarabilirler fakat bilgi üretemezler.

Diğer bir husus şudur ki bilimsel kanunlar veya tabiat kanunları tekrarlanan gözlem ve deneylerle aynı şartlarda aynı sonuçları veren ilişkiler sistemini ifade ederler. Burada tekrarlanan bir düzen söz konusudur. Fakat diğer taraftan DNA gibi bilgi bakımından zengin içerikli maddenin özünde yüksek derecede karmaşıklık ve aperiodiklik (*aperiodicity*) vardır. Yani tekrar eden bir düzen yoktur. Misal, “ABABABAB” dizilimini “Bir insan için atılan küçük bir adım, insanlık için büyük bir atılımdır.” cümlesi ile karşılaştıralım. İlk dizi (ABABABAB) tekrar eden bir dizilime sahiptir. Fakat karmaşık değildir. Bir mana ifade etmez. İkinci dizi ise bir düzen doğrultusunda değildir, sırayı takip etmez ve tekrar etme bağlamında karmaşık yapıdadır. Ayrıca rastgele bir dizilimin oluşturacağı manasızlığın aksine ikinci dizi bilgi ve anlam ihtiva eder.

Evet, misalden de anlaşılacağı üzere hangi durumda olursa olsun, bilgi içeren dizilimlerin özünde karmaşıklık ve aperiodiklik vardır. Dolayısıyla bilimsel yasaların tanımladığı düzenli süreçlerin, özünde karmaşık olan DNA molekülündeki işlevsel olarak belirlenmiş bilgi dizilimlerini üretebileceğini iddia etmek kendi içinde çelişkilidir.¹⁶ Bir diğer ifadeyle, periyodik şablonlarla işleyen ve tekrar eden düzenli ilişkilerin neticesinde tanımlanan tabiat kanunlarından düzensiz ve karmaşık bilginin kaynağı olarak bahsetmek elbette olanaksızdır.

Diğer bir iddia olan, ilk ve ardından gelen canlı formlarının oluşması için gerekli olan bilgilerin evrenin başlangıcındaki ilk parçacıklarla birlikte mevcut olabileceği meselesine geelim. Evet, bu iddianın doğru olabilmesi için evrenin başlangıcındaki maddenin yapısında olduğu iddia edilen bilgiyi, milyarlarca yıl bozulmaya uğramadan iletecek veya aktaracak bir tabiat kanununa ihtiyaç vardır. Hem ilk canlı hücrenin oluşabilmesi için bu

bilgiyi kullanabilecek süreçlerin de var olması gerekir. Ayrıca işlevsel bir genin, yeni bilgi bakımından zengin DNA'yı oluşturması için gerekli olan bilginin evrenin başlangıcındaki maddelerde olduğunu nerden biliyoruz? Bu iddiayı destekleyen bir delil mi var?

Tüm bu soru ve iddialara verilecek cevap olumsuzdur. Zira DNA'nın biyolojik olarak ilişkili kimyasal alt unsurları dahi işlevsel bir geni oluşturacak bilgiyi ihtiva etmez. Kaldı ki DNA'dan çok daha basit yapılı ve biyolojik unsurlarla çok daha az alakadar olan evrenin başlangıcında olduğu iddia edilen maddelerde böyle biyolojik, genetik bilgiler var olsun... Hem evrenin başlangıcında işlevsel genleri oluşturması için bahsi geçen alt unsurların kendi kendine nasıl organize olduğunu açıklayan hiçbir bilimsel yasa da mevcut değildir.¹⁷

Fatih Buğra SARPER

Dipnotlar:

(Bu makale Stephen C. Meyer'in eser ve çalışmalarından faydalanılarak hazırlanmıştır.)

- [1] Eugene V. Koonin, "The Biological Big Bang Model for the Major Transitions in Evolution", *Biology Direct* 2 (2007): s. 1-17.
- [2] Charles Darwin, *On the Origin of Species by Means of Natural Selection*, (Harward University Press, 1964) s. 396-397.
- [3] David Raup, "Conflicts between Darwin and Paleontology", *Bulletin of the Field Museum of Natural History* 50 [1979]: s. 22-29.
- [4] Bill Gates, *The Road Ahead* (London: Penguin, 1996), s. 228.
- [5] Stephen C. Meyer, *Theistic Evolution: The Scientific Critique of Theistic Evolution*, (Crossway, 2017), s. 112.
- [6] Leigh Van Valen, "How Do Major Evolutionary Changes Occur?", *Evolutionary Theory* 8 (1988): s.173-176.
- [7] Bernard John ve George G. C. Miklos, *The Eukaryote Genome in Development and Evolution* (London: Allen & Unwin, 1988), s.309.
- [8] Christiane Nüsslein-Volhard ve Eric Wieschaus. "Mutations Affecting Segment Number and Polarity in *Drosophila*" *Nature* 287 (1980): s. 795-801.
- [9] Stephen C. Meyer, *Theistic Evolution: The Scientific Critique of Theistic Evolution*, (Crossway, 2017), s.120.
- [10] Eric Davidson, "Evolutionary Bioscience as Regulatory Systems Biology" *Developmental Biology* 357 (2011) s. 38, 40.
- [11] Charles Marshall, "Nomothetism and Understanding the Cambrian Explosion" *Palaios* 18 (2003): s.195-196.
- [12] Charles Marshall, "Explaining the Cambrian Explosion of Animals" *Annual Review of Earth and Planetary Sciences* 34 (2006): s. 355-384.
- [13] Dennis Venema, "Intelligent Design and Nylon Eating Bacteria," *BioLogos.org*, Nisan 7, 2016: <http://biologos.org/blogs/dennis-venema-letters-to-the-duches/intelligent->

design-and-nylon-eating-bacteria.

[14] Matti Leisola ve Ossi Turunen, “Protein Engineering: Opportunities and Challenges” *Applied Microbiology and Biotechnology* 75 (2007): s. 1225-1232.

[15] Matti Leisola, “Evolution: A Story without a Mechanism”, (Ed. Stephen C. Meyer) *Theistic Evolution: The Scientific Critique of Theistic Evolution*, (Crossway, 2017), s. 139.

[16] Stephen C. Meyer, “The Difference It Doesn’t Make: Why ‘FrontEnd Loaded’ Concept of Design Fails to Explain the Origin of Biological Information”, (Ed. Stephen C. Meyer)

Theistic Evolution: The Scientific

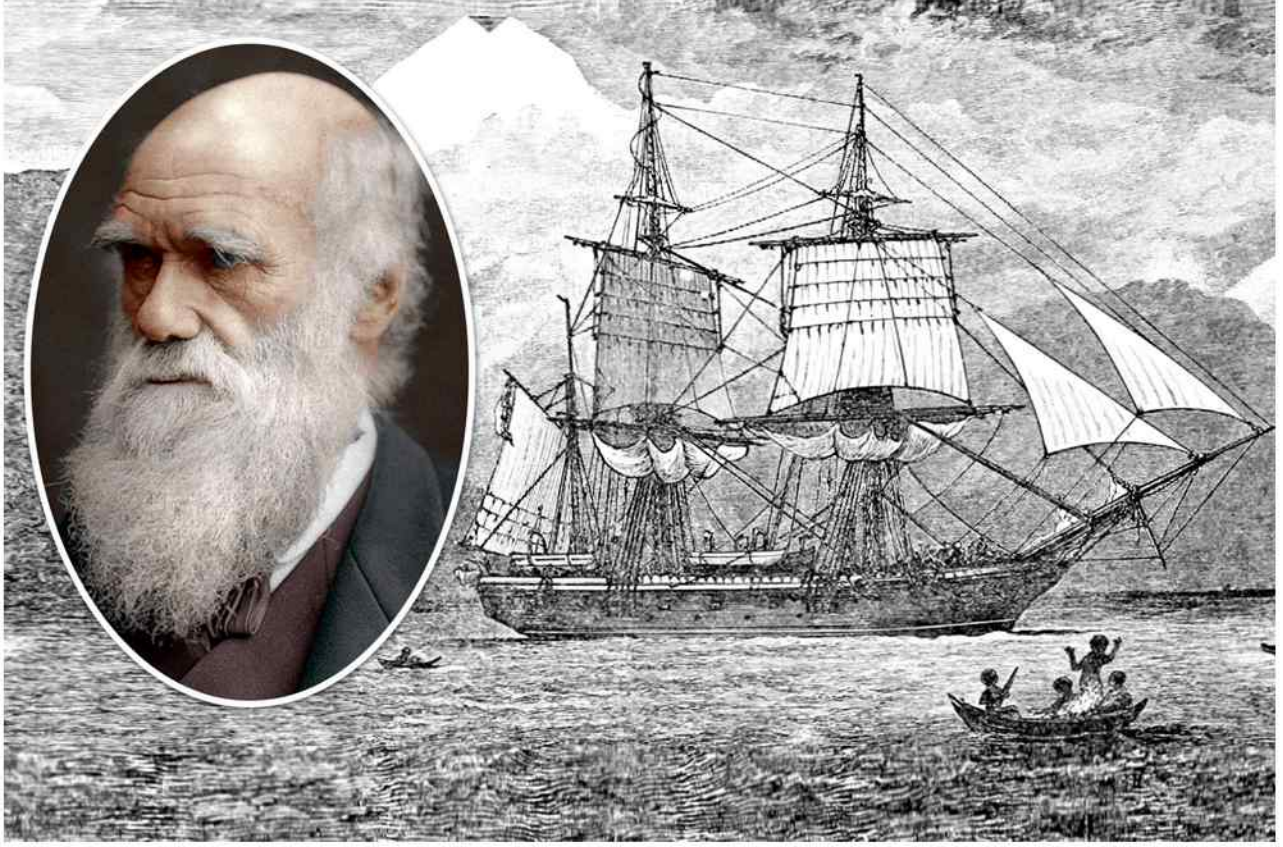
Critique of Theistic Evolution, (Crossway, 2017), s. 226-227

[17] Meyer, age. s. 230.

Evrim Düşüncesinin Avrupa'da Kabul Görmesine Etki Eden Dört Temel Sebep

RS fatihbugrasarper.com/evrim-dusuncesinin-avrupada-kabul-gormesine-etki-eden-dort-temel-sebep

24 Haziran 2022

Evrim düşüncesinin Avrupa'da kabul görmesi ve hızlı bir şekilde yayılıp bilim camialarında gündeme girmesinde dört temel faktörden bahsedilebilir.

Her şeyden önce Darwin'in hareket noktası tabiatta müşahade ettiği hadiselerdi. *Beagle* isimle gemiyle çıktığı uzun seyahat sırasında, müşahade ettiği canlılar arasındaki çeşitlilik, türlerin sahip olduğu zengin varyasyonlar ve alt türlerdeki uygun adaptasyonların mükemmelliği, başlangıçta kendisinde bir hayret hissi uyandırdı. Ancak Hristiyanlık inancındaki zayıflık, Allah'ın (c.c.) esma ve sıfatları gibi bilgilerden mahrumiyeti bu zengin tabiatı anlamada ve değerlendirmede onu yetersiz bırakıyordu. Doğal seleksiyon gereği olan mücadele gibi, biyolojik âlemde cari olan temel bir yaratılış prensibini fark etmesi, Darwin'in bu prensibi her şey olarak görmesinde ve bütün izahlarını bunun üzerine bina etmesine sebep oldu. Hakikatin sadece bir yönü ve sadece perde önündeki sebeplerden biri olan doğal seleksiyonu yorumlarken verdiği misaller kendisinin ikna ediciliğini artırıyordu.

İkinci bir faktör, jeoloji bilimindeki gelişmelerin izahında Hristiyanlığın yetersiz kalışıdır. Yeryüzünün milyonlarca ifade edilebilecek kadar uzun yıllar yavaş bir değişim geçirerek bugünkü halini aldığı, dağların, nehirlerin, göl ve denizlerin, orman ve çöllerin zaman

içinde birçok safhalardan geçerek meydana geldiğinin nispeten pozitif metotlarla gösterilmesi, bitkilerin ve hayvanların da basit şekillerden, uzun zamanlar içinde yavağ yavağ geliğerek evrimleğtiği dĞncesini daha kolay kabul edilebilir hale getirmiğtir.

nc bir husus ise Hristiyanlığın ortaçağdaki engizisyona kadar varan baskıcı tutumu, bilim insanları ve kilisenin arasını amığtı. Hristiyan teologların ellerindeki mevcut İncil'deki altı günde yaratılığ akidesinin yanlığ yorumu, ilmî geliğmeleri günün gerektirdiği şekilde insan aklına ve mantığına ters gelmeyecek biçimde tevil ve tefsir etmekte yetersiz kalıyordu.

Dördüncü bir faktör olarak, hipotezin hem Marksist, materyalist ve pozitivist felsefi akımlara hem de fağist ve ırkçı doktrinlere uygun biçimde yorumlanabilecek yapısıdır. Kraliçe Viktoria İngilteresinin ekonomik ve sosyal çalkantılarının farklı toplum kesimlerinde sebep olduğu gelir ve refah seviyelerinin meydana getirdiği beklentiler de tesirli olan diğer bir husustur.

Mesele Sadece İnsan-Maymun Tartışması mı?

fatihbugrasarper.com/mesele-sadece-insan-maymun-tartismasi-mi

27 Haziran 2022

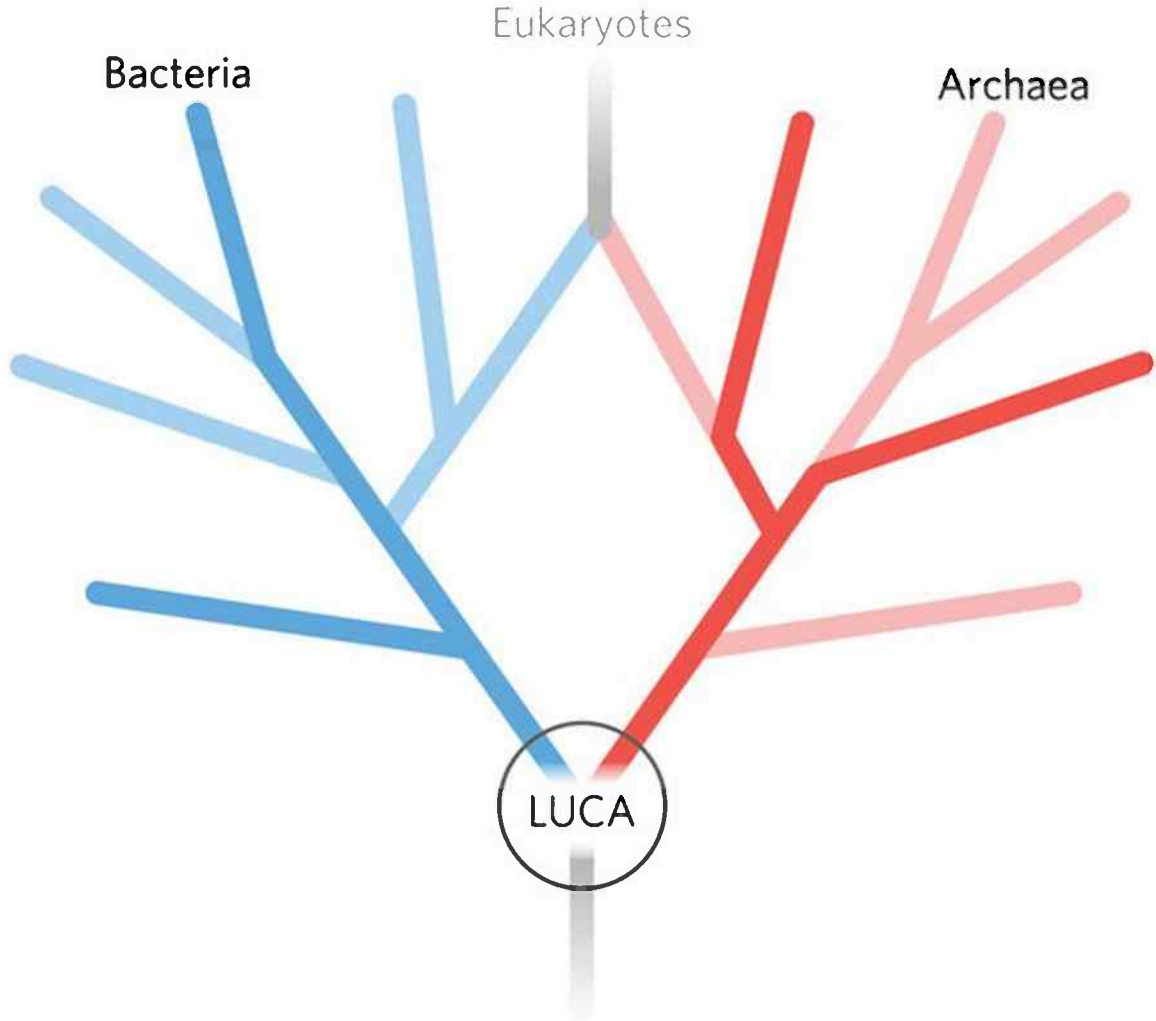

Evrim bugün halk arasında yaygın olduğu şekliyle sadece “insanın maymundan geldiği” gibi bir iddiadan ibaret değildir. Evrim konusunda asıl büyük gürültü “İnsanla maymunun ortak bir atadan farklılaşarak birbirinden ayrıldığı” şeklindeki evrim görüşünden kopsa bile bu iddia sadece hipotezin bir kısmıdır. Bu yüzden bazı insanlar “Allah diledikten sonra insanı da maymunu da ortak bir atadan yaratabilir veya Allah isterse insanı maymun benzeri bir canlıdan türetebilir.” gibi bir düşünceye girebilmektedirler. Hâlbuki modern evrim düşüncesinin temeli sadece insanın değil, bütün bir kâinatın, canlı-cansız her şeyin bir Yaratıcı’ya ihtiyaç duymadan, kendi kendine evrimleşmesine dayanmaktadır. İnsan-maymun kavgası, meselenin halk arasında aktüalite boyutuna indirgenmiş şeklidir. Elbette Allah dilediği gibi yaratabilir, dilediği canlıyı dilediği şekle dönüştürebilir. Ancak evrim, ortaya koymaya ve insanlara dayatmaya çalıştığı mekanizmalarla (*izolasyon, mutasyon, adaptasyon ve doğal seleksiyon*) tamamen kör ve şuursuz kuvvetler olan tabiat kanunları ismini verdiğimiz, tesadüf ve rastlantılarla bir araya gelen sebeplerin, bütün varlık alemini ortaya çıkardığını iddia etmektedir. Büyük Patlama’dan (*Big Bang*) itibaren atomaltı parçacıkların, atom ve moleküllerin bir araya gelerek dev galaksi ve yıldız topluluklarından, Güneş ve gezegenlerin yaratılmasına kadar geçen süreci akılsız madde ve enerjinin hareketlerine veren modern evrim teorisi, tam manasıyla bir ateizm aleti gibi çalışmaktadır. Zihinlere işlenen sosyal Darwinizm düşüncesiyle de evrim, medeniyetleri batıl ideolojilerin aksiyoncusu yapmakta, insanları da bu ideolojilerin kölesi konumuna düşürmektedir.

Kısaca Ortak Ata Teorisi Nedir?

RS fatihbugrasarper.com/kisaca-ortak-ata-teorisi-nedir

28 Haziran 2022

Ortak ata teorisi, gördüğümüz canlıların tarihsel kökenine inildiğinde ortak bir atayı paylaştıklarını (*common ancestor*) ve ortak bir soy (*common descent*) yoluyla geçmişte birbirlerine bağlandığını iddia eden bir teoridir. Buna göre; tarihte geriye gittiğimizde insanların maymunlarla ortak atayı paylaştığı, daha da geriye gittiğimizde bizlerin köpeklerden balığa, bitkilerden bakterilere kadar tüm canlı formları ile ortak bir atayı paylaştığımız iddia edilir. Canlıların akrabalık ilişkilerini açıklayan bu düşünceler de soyoluş ağaçları ile gösterilir. Ağacın gövdesinin alt kısmı ilk canlı organizma veya organizmaları, ağacın dalları da ortak atalardan türeyerek evrimleşmiş yeni canlı türlerini temsil eder. Türlerde meydana gelen değişikliklerin sürekliliği (*the principle of continuity*) ve türlerin birbirleri ile olan bağlantısı teorisinin ana iki unsurudur. Evrimcileri ortak ata düşüncesine sevk eden zahirî ve aslî olarak adlandırabileceğimiz muhtelif sebepler vardır. Zahirî sebepler, bir takım canlıların yapısal benzerlikleri ve yeryüzünde bulunan bütün canlıların aynı genetik dile (DNA) sahip olmalarıdır. Aslî sebep ise Allah'ın varlığını inkâr eden materyalist felsefenin tabiata uyarlanmasıdır. Zira bir yaratıcının varlığı yok sayıldığında, günümüzdeki canlıların ortak atadan türediğinden başka bir

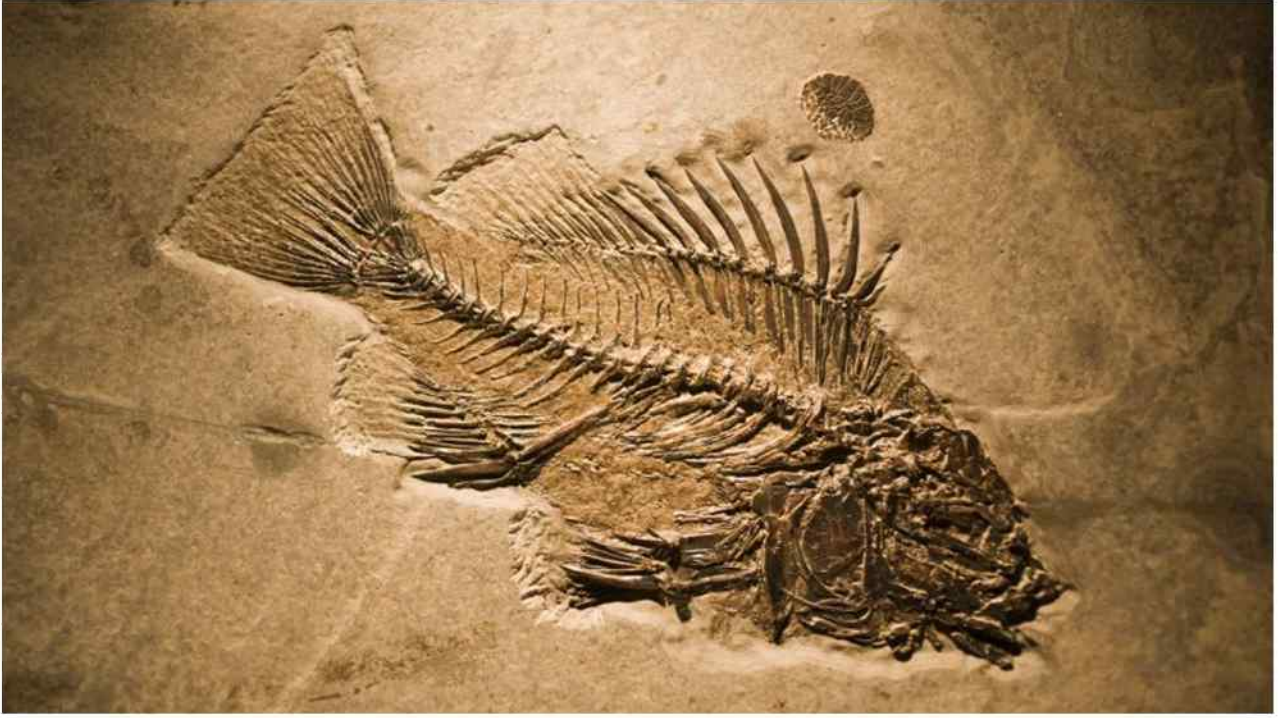
alternatif açıklama karşımıza çıkmayacaktır. Teistik evrimciler de gerek evrimci paradigmanın baskısı, gerekse teorinin popülerliği sebebiyle ortak ata düşüncesini ekseriyetle mutlak bir gerçekmiş gibi kabul etmektedirler.

Fatih Buğra SARPER

Evrimci Düşünce Fosilleri Nasıl Yorumluyor?

fatihbugrasarper.com/evrimci-dusunce-fosilleri-nasil-yorumluyor

28 Haziran 2022

Canlıların biyolojik kökeni ile ilgili teoriler, tekrarlanan fenomenleri izah eden teoriler gibi deneye dayalı testlerle doğrulanması mümkün değildir. Yani fosiller, yer çekiminin eşyayı çekmesi veya Dünya'nın Güneş etrafında dönmesi gibi doğrulanmaya müsait hadiseleri değil, bir döneme ait tarihî hadiseleri temsil eder. Dolayısıyla tekrarlanması ve meselenin aslına yönelik kesin bir kanaate varılması söz konusu değildir. Buna rağmen evrimciler delilleri kendi teorilerine uydurmak adına bir takım mantık hataları yapmaktan geri durmazlar. Öncelikle evrimcilerin fosilleri değerlendirirken yaptıkları hataları ortaya koyalım.

Evrin teorisini bilim felsefesi açısından değerlendirdiğimiz makalede detaylarıyla anlatacağımız üzere evrim teorisi bir ön kabul (apriori ilkeyle) yola çıkılarak ortaya konulan bir teoridir. Bu kabul de evrim teorisinin mutlak surette doğru olduğudur. Evrim teorisinin kat'i bir hakikat olarak savunulmasında rol oynayan diğer etken ise tabiattaki olgular açıklanırken herhangi bir yaratıcıya atfı yapılmadan, -yani Yaratıcı yok sayılarak- sadece tabiat içerisinde kalınması gerektiğini dikta eden metodolojik natüralizm felsefesidir. Hâl böyle olunca evrim teorisi doğru kabul edildiği ve teoriyle olgular birbirine bağlandığı için tüm bulgular evrim teorisinin delili olarak yorumlanmakta ve sunulmaktadır. Bu da doğrudan veya dolaylı olarak bir totolojiye yani aynı düşüncenin farklı sözcüklerle tekrarına sebep olmaktadır. Ortaya çıkan mantık hatası şöyledir:

“Evrin teorisi doğrudur. Madem evrim teorisi doğrudur, o zaman bulgular türlerin birbirlerinden evrimleştiği istikametinde değerlendirilmelidir. Madem türler birbirlerinden evrimleşmiş, o zaman evrim teorisi doğrudur.”

Fosillerin, özellikle de ara form olduğu iddia edilenlerin değerdendirilmesi bu mantık ile yapılmaktadır. Ne zaman bir fosil bulunsa fosil evrim teorisi lehinde yorumlanmakta, bulunan fosiller teoriye uyarlanarak ona uygun senaryo üretilmekte, eğer fosil açık bir şekilde teoriye zıt ise teoriye yeni yamalar yapılmaktadır. Ünlü bilim felsefecisi Karl R. Popper ise Darwinistlerin “durumsal mantık” (*situational logic*) uyguladığını söyler.¹ Bize göre de evrimciler, her durumda bulgulara evrimci kılıf bulma çabası içindeler.

Bir diğer husus, çıkarıma dayanan mantık kurgularında, bir neticenin sebebini araştırırken birden fazla sebebın varlığı söz konusu ise neticenin faili olarak tek bir sebepten kesinlik derecesinde bahsetmek, bizi “ardılı doğrulama mantık hatasına” (*affirming the consequent*) sevk eder. Bunu bir misal ile izah edelim:

i. Bir insan grip hastalığına yakalanırsa ateşı çıkar.

ii. Ahmet’in ateşı var.

iii. O zaman Ahmet griptir.

Misalden de anlaşılacağı üzere ortada bir mantık hatası vardır. Evet, grip olan bir kişinin ateşı yükselecektir. Fakat eğer Ahmet’in ateşı varsa bu onun kesin olarak grip olduğu anlamına gelmez. Boğaz enfeksiyonu da ateşini yükseltmiş olabilir veya ateşin sebebi kan zehirlenmesi (*sepsis*), gıda zehirlenmesi gibi başka hastalıklar da olabilir. Mezkûr mantık hatası mevcut hadiselerle bakıp (sebebe ulaştıracak ilave deliller yoksa) geçmişe dair çıkarım yapma durumlarında daha belirgin hale gelir. Misal:

i. Yağmur yağarsa sokaklar ıslanır.

ii. Sokaklar ıslak.

iii. O halde yağmur yağmıştır.

Evet, yağmur yağdığında sokakların ıslanacağı doğrudur. Fakat caddenin ıslanmış olmasının tek ve kesin sebebi yağmur değildir. Caddenin ilerisinde bulunan yangın söndürme musluğu patlamış olabilir, sokak temizliği öncesi belediyenin bir aracı da caddeleri sulamış olabilir. Dolayısıyla sabah uyanıp evinin camından bakan bir kişinin en fazla söyleyeceği “sokak ıslak, acaba yağmur yağmış olabilir mi?” diye olasılığa dayalı bir yorum olabilir. İşte evrimcilerin bulguları değerdendirirken kurduğu mantıktaki hatalar da bunun gibidir. Evrimcilerin, fosillerin bazı yer katmanlarında kademelenmesine, mevcut canlılardaki bir takım benzerliklere ve tür içi değişimlere bakıp binlerce, milyonlarca yıl öncesine ait fosil kalıntılarını türler arası geçiş senaryolarına uydurmaları, ara form olarak isimlendirmeleri açık bir hatadır. Ara form zannedilen bir fosil illa kendi kabul ettikleri bir canlının atası, torunu veya geçiş formu olmayabilir. Yine kendi hayallerine göre resmettikleri gibi görünen yapıda da olmayabilir. Bu fosil o dönem yaşamış, sakat olarak doğmuş veya nesli tükenmiş bir canlı türünden arta kalan fosil de olabilir. Bundan yüz yıl öncesine dayanan tarihî bir mesele veya bulgular bile mutlak bir hakikat gibi aktarılamazken yüz milyonlarca yıl öncesine ait kemik parçalarının veya

yapıların kendi iddia ettikleri canlılara ait olduğuna nasıl kesin kanaat getirilebilir! Bunun tek bir açıklaması vardır. O da delillerin ön kabuller ile yorumlanması ve insanlara hakikatmiş gibi aktarılacak istenmesidir.

Ünlü evrimci biyolog Ernst Mayr'ın *Biyolojiyi Eşsiz Yapan Nedir?* isimli kitabında belirttiği itiraf niteliğindeki ifadelerden fosillere dair nasıl hikâyeler üretildiğini anlıyoruz. Mayr, tarihî zamanın boyutlarını içeren yaşayan dünyanın bütün yönlerine dair bir açıklamayı elde etmek için özellikle deney yapmanın mümkün olmadığı durumlarda evrim biyolojisinin kendi metodolojisini yani bazı tarihi hikâyelerini (farazî/kesin olmayan senaryolarını) geliştirdiğini belirtir.²

Bilimin ve bilim yapmanın ilkeleri (gözlem ve deneye tabi olma, test edilebilirlik vb.) tanımlanmışken ve diğer tüm bilim dalları bu çerçevede çalışmalarını yaparken, evrim teorisinin bu ilkelerden bağımsız olarak kendi metodolojisini belirleme ve bunları bilim adına sunma yetkisini ve ayrıcalığını kim, neye dayanarak verdi? Sorgulandığında ise ardında yatan gerekçenin materyalist felsefeye olan bağlılık; yetki veren, bir diğer deyişle uygulanan ilkesiz metodolojinin hatalı oluşuna göz yuman otoritenin de materyalist bilim adamları olduğu ortaya çıkacaktır. Teistik evrimciler de bu metodoloji ile ortaya konan zorlama teoriyi, bilimsel gerçek diye (!) Allah'ın yaratma metodu olarak savunmayı tercih etmişlerdir.

Fatih Buğra SARPEN

Dipnotlar:

[1] Karl R. Popper, *Darwinism as an Methaphysical Research Program*, s. 145.

[2] Ernst Mayr, *What Makes Biology Unique? Considerations on the Autonomy of a Scientific Discipline*, Cambridge University Press (2004), s. 24-25.

Fosil Kayıtlarındaki Morfolojik (Yapısal) Boşluklar

RS fatihbugrasarper.com/fosil-kayitlarindaki-morfolojik-yapisal-bosluklar

29 Haziran 2022

Evrim teorisine göre ilk canlı organizmadan bugüne canlılar, ortak bir atadan değişim geçirerek gelmişlerdir. Bu silsile içerisinde organizmalar, sayısız başarılı ve küçük modifikasyonlar ile aşama aşama başkalaşmışlardır.¹ Ani değişimlere yer yoktur. Eğer evrim teorisi doğru ise organizma gruplarına ait fosillerin yavaş ve kademeli olarak birbirine dönüştüğünü ve sayısız geçiş formları bulunduran devamlı bir gelişme silsilesini göstermesi gerekir. Fakat fosiller üzerinde çalışan paleontologların (fosil bilimciler) elde ettikleri bulgular, evrimci iddiaları doğrular nitelikte değildir. Zira fosil kayıtları farklı grup organizmalar arasında; özellikle şube (*filum*), sınıf ve takımlar gibi üst taksonomik seviyelerde geniş oranda morfolojik boşluklar, devamsızlıklar ve kesiklikler (*discontinuities*) olduğunu göstermektedir. Birkaç istisna dışında ana canlı grupları, atası olduğu iddia edilen önceki basit form canlılar ile herhangi bir bağlantısı olmaksızın fosil kayıtlarında aniden belirmişlerdir. Önde gelen evrimci biyolog ve paleontologlar uzun süredir bu çıkmazı doğrulamaktadır. Nitekim modern evrim teorisinin fikir babalarından olan evrimci biyolog Ernst Mayr, ne zaman canlı organizmalara bakılsa boşlukların, kesikliklerin olağanüstü derecede sık olduğunu, fosil kayıtlarında bu boşluk ve kesikliklerin çok daha çarpıcı boyuta ulaştığını itiraf eder.²

Darwin'in yaşadığı dönemde evrimciler, çıkarılan fosillerin yetersizliğini gerekçe göstererek hipotezlerini destekleyecek fosillerin henüz bulunamamış olabileceği bahanesinin ardına sığınır ve bu hakikat karşısında kaçamak davranış sergilerlerdi. Fakat

bu mazeret artık günümüzde söz konusu değildir. Zira Darwin'den bu yana sayısız fosil çıkarılmış, fosiller evrimci hipotezleri doğrulamak yerine yanlışlamıştır. Çıkarılan her bir fosilin iddia edilen evrim ağacındaki boşlukları doldurması, bilinmeyenleri açığa çıkarması beklenirken aksine bunlar yeni boşluklar oluşturmuş, evrimcilere çözülmesi gereken birçok sorun miras bırakmıştır. Evet, gerçekten de fosillerdeki boşluklar ve kesiklikler artık fosil bilimciler tarafından artan bir şekilde kabul edilmektedir. Ünlü hayvan bilimci Profesör Cleveland P. Hickman ve arkadaşlarının yaptıkları inceleme ve araştırmalarda, ana hayvan gruplarının büyük çoğunluğunun (vücut yapıları) fosil kayıtlarında bütün hâlde ve aniden belirdiği ve ataları ile arasında geçiş formu olarak gösterilebilecek şu ana kadar hiçbir fosilin bulunamadığı anlaşılmıştır.³

Canlıların fosil kayıtlarını incelediğimizde, “patlama” diye adlandırabileceğimiz birçok belirmelerin olduğunu söyleyebiliriz. Evrimcilerin tedricilik ile başkalaşma anlayışına ve ara form iddiasına büyük darbe vuran bu canlı patlamalarına, jeolojik devirlere uğrayarak “Türlerin Bağımsız ve Âniden (Birden) Ortaya Çıkışı” başlıklı yazılarımızda kısa kısa değineceğiz.

Fatih Buğra SARPER

Dipnotlar:

[1] Charles Darwin, *On the Origin of Species*, Facsimilare print, Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1964, s.189.

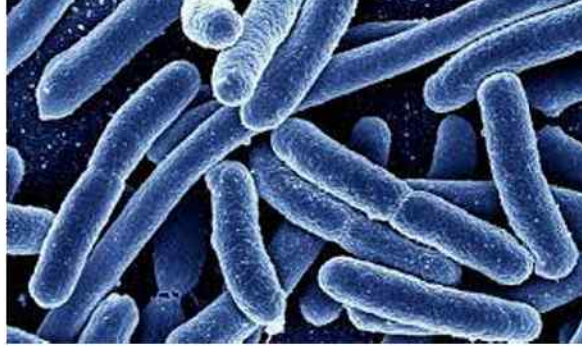
[2] Stephen C. Meyer, *Theistic Evolution: The Scientific Critique of Theistic Evolution*, (Crossway, 2017), s.339.

[3] Cleveland P. Hickman vd., *Integrated Principles of Zoology*, 8. baskı, (St. Louis: Times Mirror/Mosby College Publishing, 1988).

Türlerin Bağımsız ve Aniden (Birden) Ortaya Çıkışı-1: “Arkelerin Genetik Patlaması”

RS fatihbugrasarper.com/turlerin-bagimsiz-ve-aniden-birden-ortaya-cikisi-arkelerin-genetik-patlamasi

29 Haziran 2022

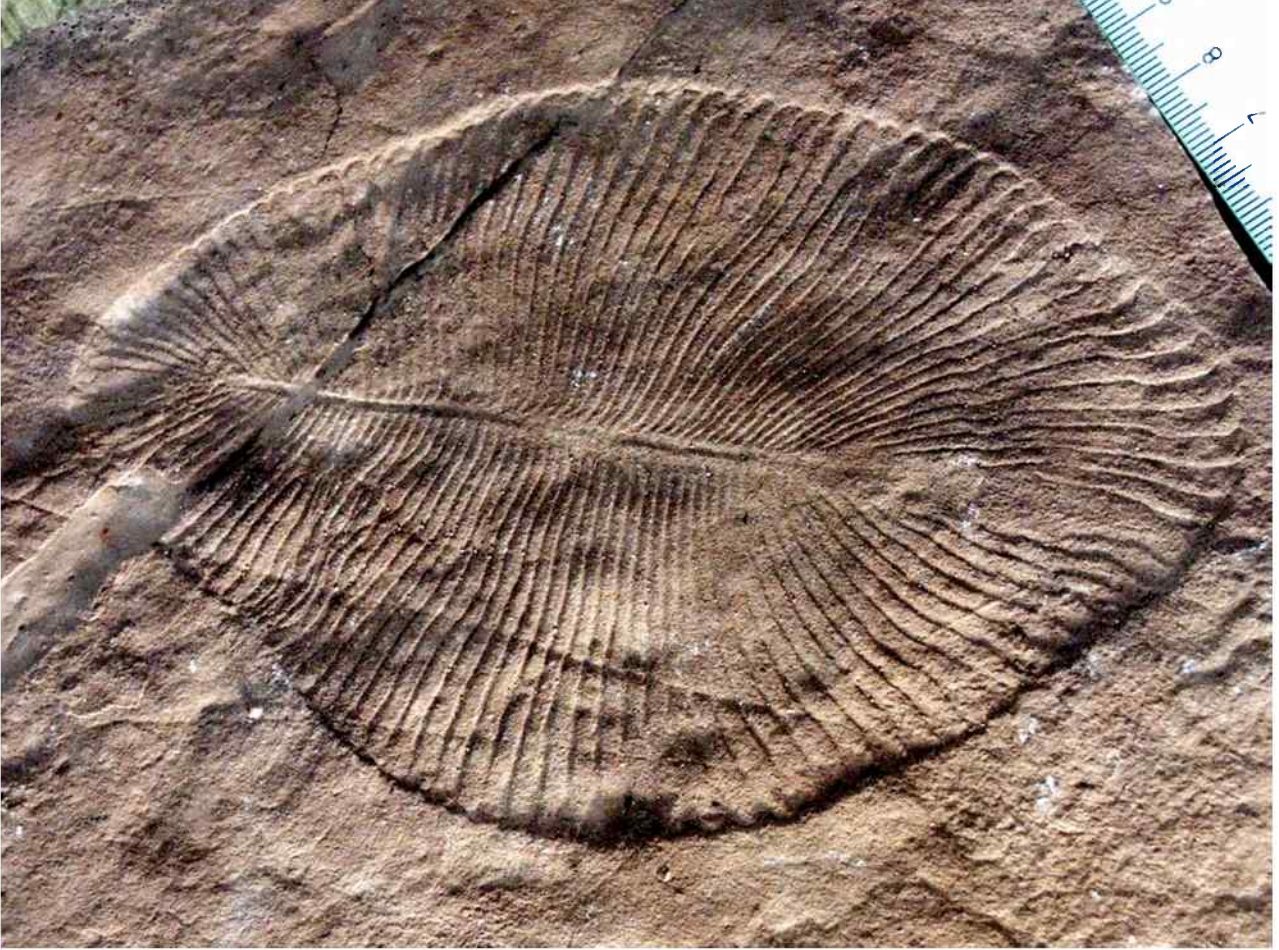
Yaşamın kökenine ait ilk hücrelerin ve tüm biyokimyasal kompleksliği ile fotosentezin dünyanın ilk dönemlerinde tarih sahnesine çıkmalarının yanında, arkelerin genetik patlaması da ani belirmelere örnektir. Arkeler, tek hücreli organizmalardan oluşan bir gruptur ve filogenetik tarihlendirilmeleri fosillerle değil, genler yoluyla yapılır. Genetik fosil kayıtları, 3,3 ila 2,8 milyar yılları arasındaki dönemde mevcut gen ailelerinin %27'sinin ani bir şekilde oluştuğunu göstermektedir.¹ Evrimin mutasyon mekanizmaları belirtilen süre zarfında gen ailelerinin %27'sini değil, tek bir işlevsel genini dahi oluşturamazlar.

[1] Stephen C. Meyer, *Theistic Evolution: The Scientific Critique of Theistic Evolution*, (Crossway, 2017), s. 341.

Türlerin Bağımsız ve Aniden (Birden) Ortaya Çıkışı-2: “Avalon Patlaması”

RS fatihbugrasarper.com/turlerin-bagimsiz-ve-aniden-birden-ortaya-cikisi-avalon-patlama

29 Haziran 2022

Fosil kayıtları incelendiğinde Ediyakaran Dönemi'ne ait bir kısım gizemli canlı grubuna rastlanır. Yaklaşık 575-565 milyon yıl öncesine dayanan fosiller arasında *Dickinsonia*, *Spriggina*, *Chania*, *Kimberella* diye isimlendirilen bir takım deniz canlıları bulunur. “Avalon Patlaması” olarak da bilinen kompleks yapılu bu canlıların -kendilerinden önce- geçmişte yaşamış hiçbir canlı organizma veya grubu ile bağlantısı olmaksızın tarih sahnesinde ani bir şekilde belirdiği anlaşılmıştır. Zaten Ediyakaran Dönemi öncesi 3 milyar yıllık süreçte sadece tek hücreli organizmalar, yosunlar ve olası süngerler mevcuttu. Ediyakaran Dönemi canlıları ve tek hücreli canlılar nazara alındığında aradaki bağlantısızlık ve ani oluşumlar aşikârdır, ata-torun ilişkisi mevzubahis değildir.

Türlerin Bağımsız ve Aniden (Birden) Ortaya Çıkışı-3: “Kambriyen Patlaması”

RS fatihbugrasarper.com/turlerin-bagimsiz-ve-aniden-birden-ortaya-cikisi-3-kambriyen-patlami

2 Temmuz 2022

Yaklaşık 540 milyon yıl öncesine dayanan Kambriyen Dönemi'ne ait kayalardaki fosiller incelendiğinde, bilinen hayvan şubelerinin (*filum*) hemen hemen tamamının kendilerinden önce gelmiş hiçbir canlıya benzerliği veya bağlantısı olmaksızın ani olarak belirdiğini görürüz. “Canlılığın Büyük Patlaması” olarak da tanımlanan bu dönemde böcekler, deniz eklembacaklıları, midyeler, salyangozlar, trilobitler, ahtapotlar, mürekkep balıkları, süngerler, solucanlar, denizaneleri, denizyıldızları, yüzücü kabuklular, su fışkiyeleri, omurgalılar ve nice diğer eşsiz canlılar ortaya çıkmıştır. Evet, birçok alt şube ve sınıfın yanında, yirmiden fazla şubenin ilk kez bu şekilde ortaya çıkması, bunun yanında her birinin hem çok karmaşık hem de birbirinden çok farklı vücut yapılarına sahip olması ortak atadan kademeli türleşme fikrini çürütür.

Türlerin Bağımsız ve Aniden (Birden) Ortaya Çıkışı-4: “Büyük Ordovisyen Biyoçeşitlenme Olayı (Great Ordovician Biodiversification Event, GOBE)”

RS fatihbugrasarper.com/turlerin-bagimsiz-ve-aniden-birden-ortaya-cikisi-4-buyuk-ordovisyen-biyocesitlenme-olayi-great-ordovician-biodiversification-event-gobe

5 Temmuz 2022

Ordovisyen Dönemi, Kambriyen Dönemi sonrasında başlar. Farklı şube, alt şube ve sınıfları temsil eden hayvanların vücut planları ilk olarak Kambriyen Patlaması’nda ortaya çıkmışken bu organizmalar çok kısa bir zaman periyodunda çeşitlenerek yaklaşık 300 yeni aileyi (familya) oluşturmuşlardır. Yaklaşık 485-460 milyon yıl öncesinde meydana geldiği düşünülen bu olay, “Büyük Ordovisyen Biyoçeşitlenmesi” olarak bilinir ve “Yaşamın İkinci Büyük Patlaması” olarak tanımlanır.

Türlerin Bağımsız ve Aniden (Birden) Ortaya Çıkışı-5: “Devoniyen Dönemi Nekton Patlaması”

RS fatihbugrasarper.com/turlerin-bagimsiz-ve-aniden-birden-ortaya-cikisi-5-devoniyen-donemi-nekton-patlama

20 Ekim 2022

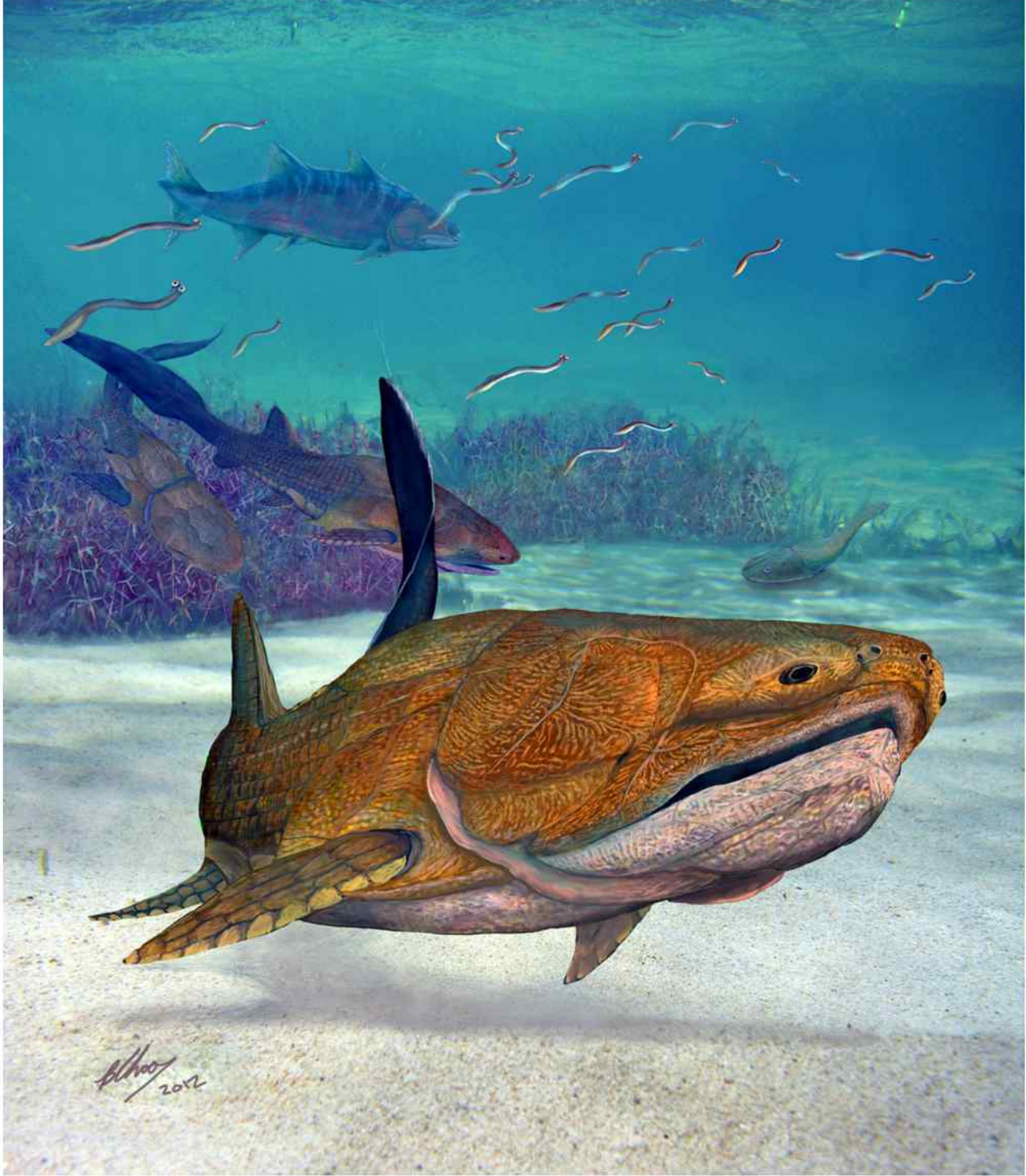

Devoniyen dönemi, yaklaşık 417 ile 354 milyon yıl öncesi arasındaki bir periyodu kapsar. Önceki dönemlerde, deniz ekosisteminde planktonik bir baskınlık söz konusu iken 410 ile 400 milyon yıl öncesi yılları arasında çok ani ve büyük oranda nektonik hayvan oluşumları meydana gelmiştir. Plankton, sudaki mikroskobik boyutlardaki canlılardır. Nekton ise insan gözüyle görülebilen, aktif olarak yüzebilen balıklar, yengeçler, denizyıldızı gibi suda yaşayan canlılardır. Dolayısıyla mikroskobik canlı gruplarını barındıran sular, 10 milyon yıllık -iddia edilen evrim süreci için- çok kısa sayılacak bir sürede aktif yüzücü canlılar ile dolmuş, bir nevi “nekton patlaması” meydana gelmiştir.

Türlerin Bağımsız ve Aniden (Birden) Ortaya Çıkışı-6: “Odontod Patlaması”

RS fatihbugrasarper.com/turlerin-bagimsiz-ve-aniden-birden-ortaya-cikisi-6-odontod-patlamasi

20 Ekim 2022

Odontod Patlaması tabiri, evrimci biyolog Gareth J. Fraser ve çalışma arkadaşları tarafından omurgalılardaki diş benzeri yapıların ani oluşumu için kullanılmıştır.¹ Geç Silüriyen ile Erken Devoniyen dönemleri arasındaki süreçte, dişlere sahip çeneli balıklar ve diş benzeri yapıların tüm ana grupları fosil kayıtlarında aniden belirmiştir. Arthrodira zırhlı çeneli balık (*Entelognathus*, 423 milyon yıl önce), mahmuzlu camgöz köpek

balıkları veya Acanthodii dikenli yüzgeçliler (*Nerepisacanthus*, 423-419 milyon yıl önce), bilinen en eski kıkırdaklı balıklar (423-419 milyon yıl öncesine dayanan *Stigmodus* ve *Plectrodus* gibi köpek balıkları), bilinen en eski kemikli balıklar (*Guiyu*, 423.5 milyon yıl önce); ışıın yüzgeçliler (*Meemannia*, 415 milyon yıl önce)...² odontod patlaması kapsamında vereceğimiz bazı örneklerdir.

Dipnotlar

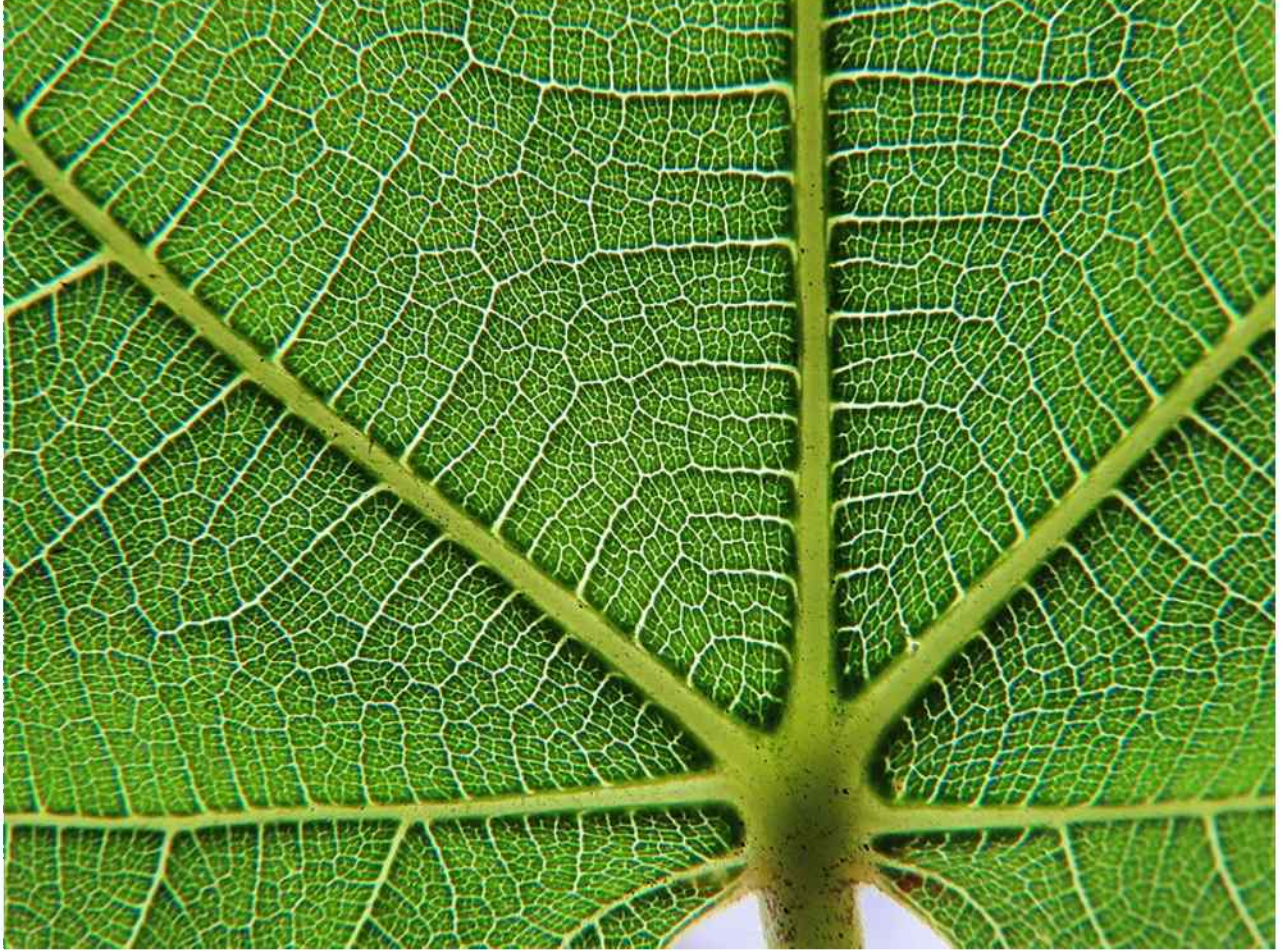
[1] Gareth J. Fraser vd., “The Odontode Explosion: The Origin of Tooth-Like Structures in Vertebrates” *Bio essays* 32 (2010): s. 808-817.

[2] Stephen C. Meyer, *Theistic Evolution: The Scientific Critique of Theistic Evolution*, (Crossway, 2017), s. 345.

Türlerin Bağımsız ve Aniden (Birden) Ortaya Çıkışı-7: “Silüriyen-Devoniyen Dönemi Damarlı Bitkiler”

RS fatihbugrasarper.com/turlerin-bagimsiz-ve-aniden-birden-ortaya-cikisi-7-siluriyen-devoniyen-donemi-damarli-bitkiler

21 Ekim 2022

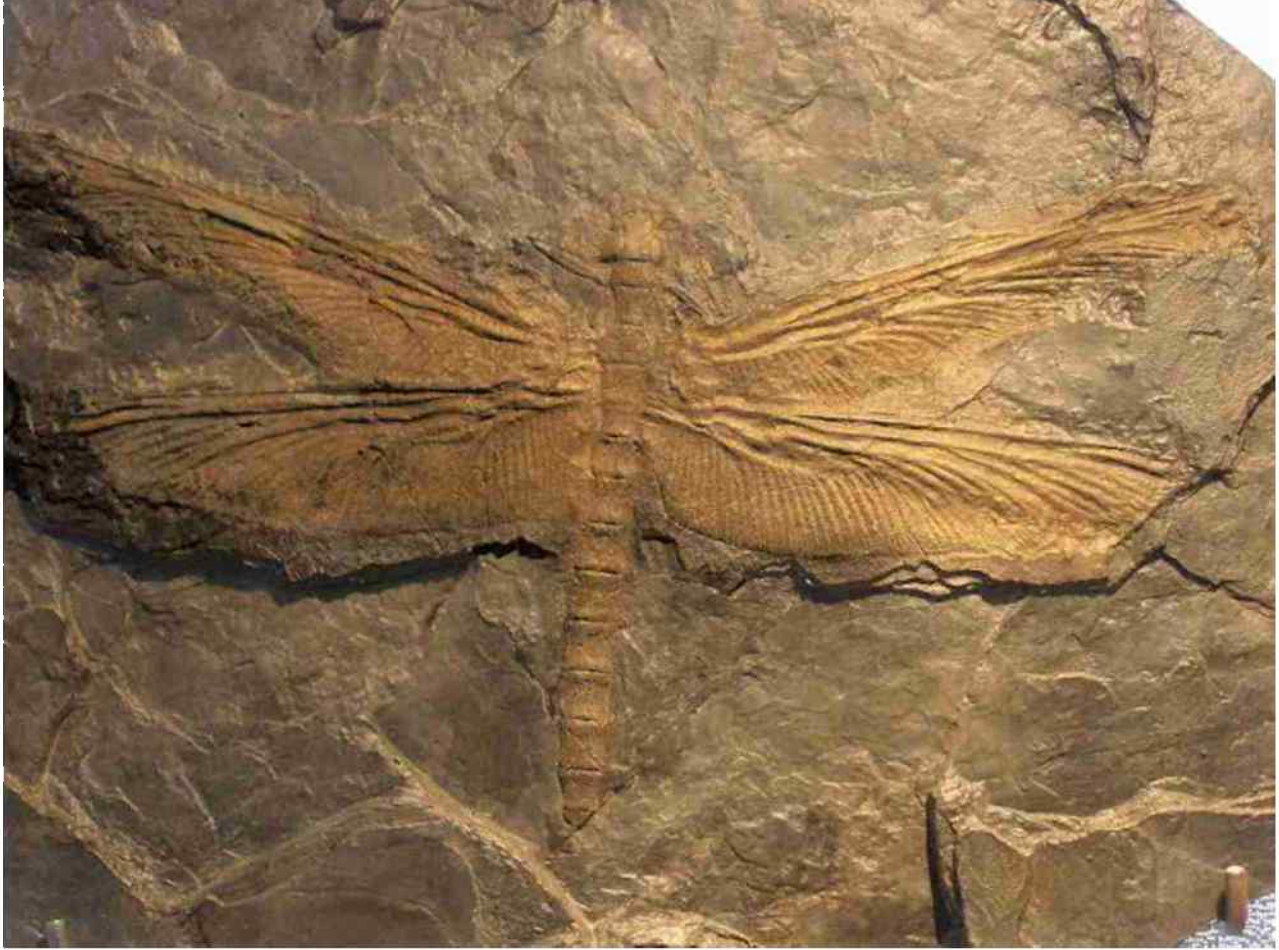
Geç Silüriyen ve Erken Devoniyen dönemlerinde damarlı bitkilerin (*Tracheophyta*) karadaki ani oluşumu ve çeşitlenmesi, aynı Kambriyen Dönemi deniz canlılarının patlaması gibidir.¹

[1] Richard M. Bateman vd., “Early Evolution of Land Plants: Phylogeny, Physiology, and Ecology of the Primary Terrestrial Radiation” *Annual Review of Ecology and Systematics* 29 (1998): s. 263-292.

Türlerin Bağımsız ve Aniden (Birden) Ortaya Çıkışı-8: “Karbonifer Dönemi Böcek Patlaması”

RS fatihbugrasarper.com/turlerin-bagimsiz-ve-aniden-birden-ortaya-cikisi-8-karbonifer-donemi-bocek-patlamasi

23 Ekim 2022

Karbonifer Dönemi, yaklaşık 354 ile 292 milyon yıl öncesi arasındaki dönemi kapsar. Yaklaşık 318 ile 300 milyon yıl önce dünyanın çoğunlukla geniş bataklık ormanları ile kapalı olduğu bir dönemde, birbirinden farklı birçok kanatlı böcek gruplarının oluşturduğu geniş bir çeşitliliğin -geçmiş (Devoniyen) dönemde hiçbir izi, atası veya geçiş formu bulunmaksızın- fosil kayıtlarında ani olarak belirdiği görünür.¹

[1] Arthur N. Strahler, *Science and Earth History: The Evolution/Creation Controversy* (Buffalo, NY: Prometheus, 1999); Conrad C. Labandeira, “The Fossil Record of Insect Extinction: New Approaches and Future Directions” *American Entomologist* 51 (2005), s. 14-29.

Türlerin Bağımsız ve Aniden (Birden) Ortaya Çıkışı-9: “Trias Devri Patlaması”

RS fatihbugrasarper.com/turlerin-bagimsiz-ve-aniden-birden-ortaya-cikisi-9-trias-devri-patlami

23 Ekim 2022

Trias Devri, günümüzden yaklaşık 251 milyon yıl önce başlayıp 205 milyon yıl önce sona erdiği kabul edilen jeolojik zaman dilimidir. Bu dönemde birçok yeni canlı takımı ve familyası aniden ortaya çıkmışlardır. Deniz omurgasızları, böcekler; dinazor, kaplumbağa, kertenkele gibi dört üyeliler (*tetrapoda*)...

Erken Trias Dönemi'nde (251.4 milyon yıl önce) diyebileceğimiz *Permiyen-Trias kitlesel (canlı) yok oluşundan* sonra 15 farklı sucul sürüngen familyası aniden ortaya çıkmıştır. Büyük yok oluştan kısa bir süre sonra bütün hâlde vücut yapısına sahip canlıların ani bir şekilde hayat sahnesine çıkması, bir takım agnostik (bilinmezci) bilim adamlarının modern evrim teorisinden şüphe etmelerine sebep olmuştur.¹

Yine Orta Trias diyebileceğimiz dönemde *Sharovipteryx*, *Mecistotrachelos*, *Kuehneosauridae*, *Longisquama*, *Preondactylus* gibi madde âleminde evrilmesi mümkün olmayan, uçan-süzülen sürüngenlerin 230-228 milyon yıl önce aniden ortaya çıktığı görünür.

[1] Stephen C. Meyer, *Theistic Evolution: The Scientific Critique of Theistic Evolution*, (Crossway, 2017), s. 347.

Türlerin Bağımsız ve Aniden (Birden) Ortaya Çıkışı-10: “Kretase Dönemi Çiçekli Bitkilerin Patlaması”

RS fatihbugrasarper.com/turlerin-bagimsiz-ve-aniden-birden-ortaya-cikisi-10-kretase-donemi-cicekli-bitkilerin-patlama

23 Ekim 2022

Kretase, 142 milyon yıl önce başlayıp 65 milyon yıl önce sona erdiği düşünülen jeolojik dönemdir. Bu dönemde günümüz çiçekli bitkilere (*angiosperm*) ait neredeyse tüm fosillerin aniden ortaya çıktığı ve hızlıca çeşitlendiği anlaşılmıştır. Çiçekli bitkilerin ani belirmesi ve hızlı bir şekilde çeşitlenişi, uzun süreçte kademeli evrimsel değişim düşüncesini öne süren Charles Darwin’i derinden rahatsız etmiştir.¹ Nitekim Darwin, çiçekli bitkilerin kısa süredeki ortaya çıkışını “kötü gizem” (*abominable mystery*) olarak adlandırmıştır. Esasen “abominable” kelimesi, “fena, iğrenç, nefret verici, tiksindirici” gibi anlamlara gelmektedir. Biz Darwin’in ifadesini hafifletici olarak “kötü” tabirini kullandık. Fakat her durumda gerçek olan şudur ki, bu durum Darwin’i çok rahatsız etmiştir.

[1] William E. Friedman, “The Meaning of Darwin’s ‘Abominable Mystery’,” *American Journal of Botany* 96 (2009): s. 5-21.

Türlerin Bağımsız ve Aniden (Birden) Ortaya Çıkışı-11: “Modern Plasentalı Memelilerin Radyasyonu”

RS fatihbugrasarper.com/turlerin-bagimsiz-ve-aniden-birden-ortaya-cikisi-11-modern-plasentali-memelilerin-radyasyonu

23 Ekim 2022

Plasenta, yavrunun anne karnında iken besin alışverişini sağlayan yapıdır. Plasentalı memeliler dendiğinde, yavrunun embriyonik gelişimini, anneye plasentayla bağlı olarak rahimde tamamladığı canlılar akla gelir. İnsan, inek, at, deve, yarasa, fil gibi.

Paleosen Devri, 62 ile 49 milyon yıl öncesi arası dönemde ilk plasentalı memeli takımları -bilinen hiçbir atası olmaksızın- fosil kayıtlarında aniden belirmiştir.¹ Fosil bilimciler bu olayı “memeli radyasyonu” olarak isimlendirmişlerdir. Ayı, yarasa, at gibi birbirlerinden tamamen farklı yapıdaki birçok memeli formları bu dönemde aniden ortaya çıkmışlardır.

[1] Maureen A. O’Leary vd., “The Placental Mammal Ancestor and Post-K-Pg Radiation of Placentals”, *Science* 339 (2013): s. 662-667.

Türlerin Bağımsız ve Aniden (Birden) Ortaya Çıkışı-12: “Modern Kuşların Radyasyonu”

RS fatihbugrasarper.com/turlerin-bagimsiz-ve-aniden-birden-ortaya-cikisi-12-modern-kuslarin-radyasyonu

23 Ekim 2022

Birçok memeli takımında olduğu gibi modern kuş türlerinin neredeyse tamamına yakını Paleosen veya Tersiyer dönemlerinde aniden ortaya çıkmıştır. Kuşların bu şekilde belirmesi “Kuş Patlaması”¹, “Tersiyer Kuşlarının Büyük Patlaması”² olarak isimlendirilmiştir.

[1] Gavin H. Thomas, “Evolution: An Avian Explosion”, *Nature* 526 (2015): s. 516-517.

[1] Alan Feduccia, “Big Bang for Tertiary Birds?”, *Trends in Ecology and Evolution* 18 (2003): s. 172-176.

Türlerin Bağımsız ve Aniden (Birden) Ortaya Çıkışı-13: “İnsanın Büyük Patlaması”

RS fatihbugrasarper.com/turlerin-bagimsiz-ve-aniden-birden-ortaya-cikisi-13-insanin-buyuk-patlama

23 Ekim 2022

Antropolog John Hawks ve arkadaşlarının yaptıkları araştırmalarda, 2 milyon yıl önce insan ırkının birbiri ile bağlantılı yapısal değişikliklerle ani bir şekilde oluştuğu ortaya çıkmış¹, bu durum “Yeni Çalışmalar İnsan Evriminin Büyük Patlama Teorisini Gösteriyor!” şeklinde basın açıklaması ile kamuoyuna sunulmuştur.²

Evet, yukarıda kısaca bahsettiğimiz üzere belli jeolojik dönemlerde yapısal olarak birbirinden tamamen farklı birçok tür, ani bir şekilde tarih sahnesine çıkmıştır. Evrim teorisine göre türler ortak bir atadan geliyor, küçük değişimlerin birikmesiyle de türler zamanla başkalaşıyordu. Burada türlerin birbirleri ile bağlantısı ve benzerliği mevzubahistir. Oysa jeolojik devirlerin bize gösterdiği, durumun aslında hiç de iddia edildiği gibi olmadığıdır. Benzerliklere karşın farklılıklar, yavaş yavaş dönüşümlere karşılık ani ortaya çıkışlar... Tüm bunlar Darwin’in ve ortak ata teorisini benimseyen teistik evrimcilerin iddialarını çürütmektedir.

Diğer taraftan evrim teorisinin canlıların oluşma silsilesine yönelik öne sürdüğü iddiaları, fosil kayıtlarının ortaya koyduğu resimle çelişir. Evrim teorisine göre yeni hayvan formları ortak atadan ilk oluşmaya başladıklarında birbirlerine benzer olmalı; büyük çaplı değişimler, küçük değişimlerin birikmesi sonucu çok sonraları ortaya çıkmalıydı. Darwin, *Türlerin Kökeni* isimli kitabında evrim ağacını izah ederken şube (*filum*), sınıf, takım gibi üst seviye canlı gruplarının, cins, tür gibi alt seviye canlı gruplarından birçok küçük değişimlerin birikmesi ile oluşması gerektiğini belirtir.³ Fakat fosil kayıtlarına baktığımızda evrimcilerin bu öngörüsünün gerçeklerle uyuşmadığını görürüz. Zira türlerin nihai olarak daha fazla familya, takım, sınıf ve şubeleri oluşturması gerekirken fosiller, farklı şubelere ait hayvanların ilk olarak oluştuğunu, daha sonra alt kategorideki hayvanların çeşitlendiğini göstermektedir. Misal, Kambriyen Dönemi'nde birbirinden farklı yapılara sahip birçok hayvan şube ve sınıfları ilk olarak fosil kayıtlarında aniden zuhur etmiş; sonradan farklı takım, familya ve cinslere ait canlılar “Büyük Ordovisyan Biyoçeşitlenme” veya “Memeli Radyasyonu” gibi olaylarda ortaya çıkmışlardır.

Douglas Erwin, James Valentine ve Jack Sepkoski gibi fosil bilimcilerin belirttiği gibi canlılara ait ana şubeler sınıflardan önce, sınıflar takımlardan önce, takımlar familyalardan önce belirmiştir. Yani evrim teorisinin iddia ettiği gibi üst seviye gruplar, daha alt seviyedeki canlı gruplarda hasıl olan değişimlerin birikimi neticesinde meydana gelmemiş; evrimcilerin öngördüğü silsilenin de hakikat ile ilişkisi kurulamamıştır.⁴

[1] John Hawks vd., “Population Bottlenecks and Pleistocene Human Evolution”, *Molecular Biology and Evolution* 17 (2000): s. 2-22.

[2] Diane Swanbrow, “New Study Suggests Big Bang Theory of Human Evolution”, (University of Michigan press release, Ocak 10, 2000).

[3] Charles Darwin, *On the Origin of Species*, (London: John Murray, 1859), s. 120-125.

[4] Stephen C. Meyer, *Theistic Evolution: The Scientific Critique of Theistic Evolution*, (Crossway, 2017), s. 352.

“Anne! Seni Yiyebilir miyim?” dedi *Stegodyphus Lineatus*

RS fatihbugrasarper.com/anne-seni-yiyebilir-miyim-dedi-stegodyphus-lineatus

5 Temmuz 2022

Prestijli bilim dergilerinden biri olan “Scientific American” dergisini okurken (Ekim 2015 sayısı, s.19) bir yazıya denk geldim. Yazının başlığı ilginç: “Anne!... Seni yiyebilir miyim?” (*Mother, May I...Eat You?*) Yazıyı okuduktan sonra evrim teorisine dair birkaç mesele ön plana çıktı. Bunu sayfamızda paylaşalım istedik.

Makalenin konusu bir örümcek. Örümcek cinsinin telaffuzu biraz zor: *Stegodyphus lineatus*. Bu örümcek cinsi, Avrupa’dan Tacikistan’a kadar olan coğrafyada yaşayan, kadife gövdeli bir örümcek. Boyutları 12-15 mm arasında değişiklik gösteriyor. Genellikle az dikenli çalı çırpı üzerinde 30 cm çapında ağ örüyor. Buraya kadar olan bilgiler sıradan örümcekler ile hemen hemen aynıdır. Fakat bu örümceği diğer canlılardan ayıran bir özelliği var.

Annelerin ne kadar fedakâr olduklarını hepimiz biliriz. Bu örümceğin de anne olanları fedakârdır. Ama biraz fazla fedakâr. Niye mi?

Kendisini yavrularına yem ediyor. “Journal of Arachnology” dergisinin araştırmasına göre, anne örümcek yumurtalarını bırakır bırakmaz, yavrularının kendisini kolaylıkla yiyebilmesi için doku ve organlarını küçültmeye başlıyor. Örümcek yavrularının yumurtadan çıkma süresi ise 30 gün. Yavrular yumurtalarından çıktığında anne örümcek tam yavrularını beslenebileceği ebatta oluyor. Hebrew Üniversitesinde araştırmalar yapan

bilim adamı *Mor Salomon*, “durumun gerçekten şaşırtıcı olduğunu, anne örümceğin sanki geleceği görüyormuş gibi bu süreç için hazırlıklar yaptığını” ifade ediyor. Anne örümceğin “kendi bedenini yavrularına feda etme davranışı” nesilden nesile devam ediyor. Yani yavrular annelerinden “fedakârlık, kendi bedenlerini yavrularına yem etme davranışını” öğrenmeden, tecrübe etmeden aynı fedakârlığı kendi yavrularına yapıyorlar.

Akıldaki Soru İşaretleri

Evrim teorisinin en temel prensibine göre canlılar doğada her zaman mücadele içerisinde. Bu mücadelede güçlü olan hayatta kalır. Hayatta kalabilenler evrimleşirler.

Madem canlılar acımasız şartlarda devamlı güç mücadelesi içerisinde. ve güçlü olan hayatta kalır, güçsüzler evrimleşemez; bu örümcek daha yavruları doğmadan kendini ölüme hazırlaması ve kendi hayatını yavrularına feda etmesi ne anlama geliyor? Oysa kendini feda etmemesi gerekirdi!

Örümcek yavruları, “kendini yavruları için feda etme” davranışını annesinden öğrenememektedir. Çünkü anneleri, yavruları yumurtadan çıktıktan kısa bir süre sonra ölmektedir. Yavru örümcekler olgunlaştıklarında anneleri gibi bedenlerindeki doku ve organları kendi yavrularının yiyebileceği boyutlara getirme işlemini ve zamanlamasını ve en önemlisi bu “olağanüstü fedakarlık” davranışını kimden öğrenmektedirler?

Fatih Buğra SARPER

“Teistik Evrim Düşüncesinin Eleştirisi” Kitabına Takriz

RS fatihbugrasarper.com/teistik-evrim-dusuncesinin-elestirisi-kitabina-takriz

21 Ağustos 2022

Bismillâhirrahmânirrahîm.

Bugün, ahir zaman Müslümanları olan bizler, enfüs ve âfâkın derûnî âlemi ile kevnî ve lafzî âyetlerin hikemî buudlarını Müslümanca düşünme, anlama ve yaşama konusunda en çok zorlanan çünkü bu konuda en çok taarruza uğrayan kimseleriz. Söz konusu taarruz, Müslüman bireyin ahlâkından âdâbına, amelî hayatından iktisadî kanaatine, siyasî yönelimlerinden i'tikâdî zeminine kadar hiçbir noktayı es geçmeden ve tabir caizse mola vermeden gerçekleşmektedir. Takdir ve teslim edilecektir ki, işbu saldırıların -neticeleri açısından- tesirinde kalınması en vahim olacak yön, i'tikâda taalluk eden yöndür.

İslâm herhangi bir umdesi, parçası reddedildiğinde, inkâr edildiğinde aynı anda topyekûn kendisi de inkâr edilmiş olan, mukaddes bir bütünlük ihtiva eden din-i mübindir. Her nâkısanın, her günahın, her hatanın uhrevî âlemde telafisi bir şekilde mümkün olsa da i'tikâdî nâkisa ve günahın telafisi mümkün değildir. Gayr-i müslîm unsurlar işte bu elim hakikati -şeytanın da telkiniyle- yakînen idrâk etmiş, tüm gayretini Müslümanın saf i'tikâdını sarsacak nazariyeleri onun gündemine idhâle vakfetmiştir. Özelde “din-bilim” genelde “akıl-vahiy” düalizmi üzerinden Müslümanları buhrana sürükleyen anlatıların altında yatan, ardında gizlenen elim hakikat de ne yazık ki işaret ettiğimiz bu husustur.

Evrım nazariyesi etrafındaki çalışmalar, ortaya konulan eserler, içinde yaşadığımız dönemin aslı meselelerinden biri hâline geldiği için hemen her yaş ve kesimden insanın merakını cezbetmektedir. Fakat lkemizde evrim nazariyesi hakkında bilgi sunan hemen tüm eserler onu tasdik eden, tasdik etmeyi zemmeden, İslâm-evrim münasebeti hakkında herhangi bir sunum yapma kabiliyetinden yoksun eserlerdir.

Hâl böyle olunca evrim nazariyesi -bilhassa ülkemizde- “bilim” kutsamasının yeni bir güzergahı, arı zihinleri psikolojik bir baskıyla dinden uzaklaştırmanın yeni bir durağı, usl-menhec bilmeden yetleri te’vil ve tahrif etmenin yeni bir yolu hâline gelmiştir. Zaten “İslâm’da evrim vardır” şeklinde nevezuhur bir söylemi iddia ve temsil edenlerin kimler olduğuna, İslâm’a ve Ehl-i Sünnet’e ne derece vkıf ve sdik olduklarına sathı nazarla dahi bakan her kişi, bu kabulün arkasında büyük bir boşluğun bulunduğunu teslim edecektir.

Biraz evvel temas ettiğimiz gibi, ülkemizde hemen her gün evrim nazariyesi hakkında yeni bir eser daha kisve-i tab’a bürünmektedir. Bu eserlerin çok büyük bir kısmı onu makbul ve muteber gören eserlerdir. Fakat evrim nazariyesini eleştiren, zaaflarını dile getiren, en önemlisi İslâm-evrim mnasebetindeki açmazları, müşkülleri dile getiren çalışmalar ise yok denecek kadar azdır.

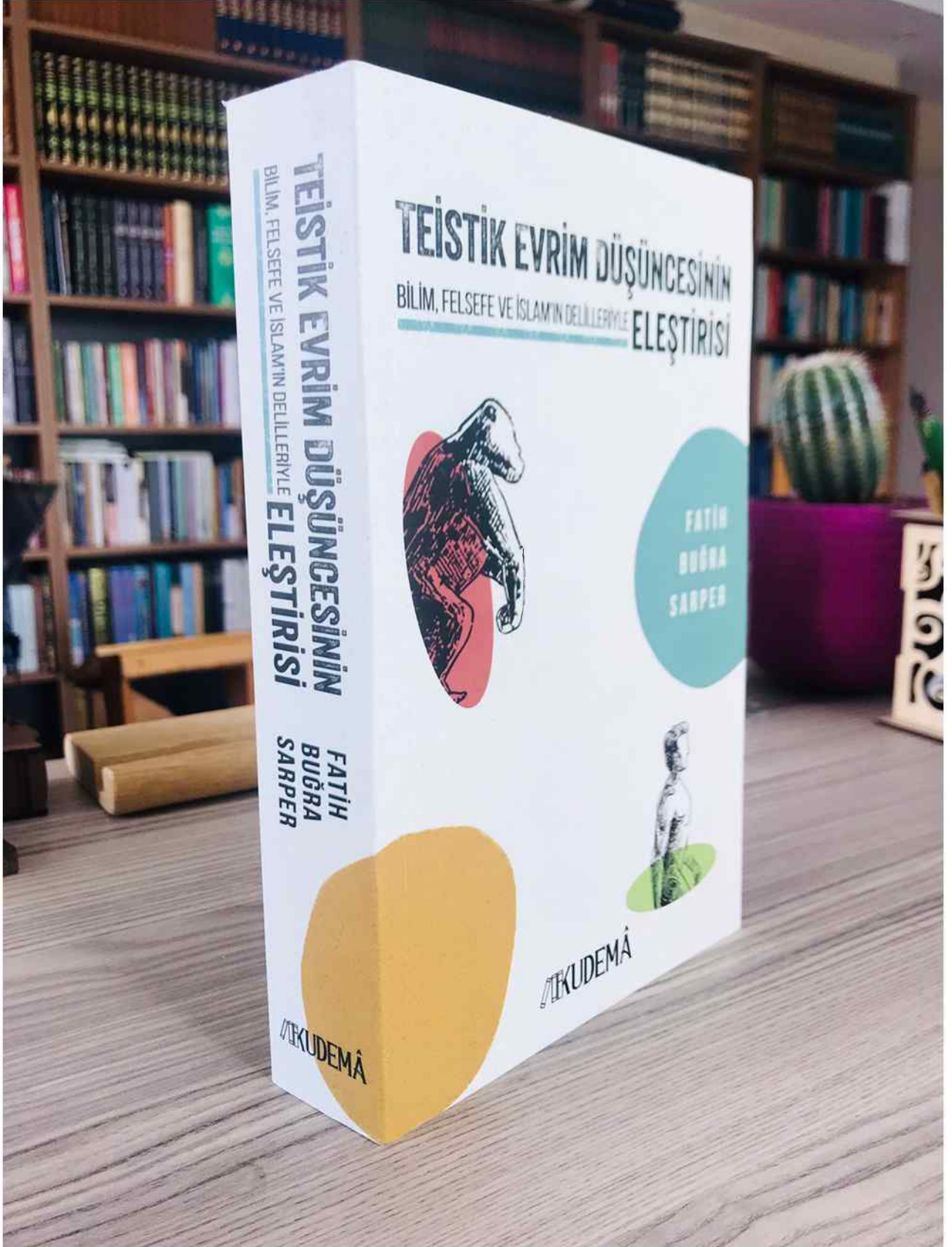
Elinizdeki eserin hızlı bir tetkiki neticesinde bende hasıl olan kanaat; temas edilmesi gereken hususlara zl olarak temas eden ve “yok denecek kadar az” diye tarif ettiğimiz türden çalışmalara önemli bir katkı sunmuş, emek mahsulü bir çalışma olduğudur. Evrim nazariyesini bugüne değin muteber ve makul bir nazariye şeklinde anlatan, onun Allah inancıyla ve dahi İslâm’la muvafakat hâlinde olduğuna delil getirmeye gayret eden türden çalışmalar okumuş olan herkesin muhakkak bu tarz eserler okumasını da tavsiye ederim. Bu itibarla hem eserin müellifini hem de bu eseri neşrederek ehemmiyetli bir müdafaa ameliyesini if eden Kudem Yayınevi’ni tebrik ederim. Müslümanların zihnini tahkim eden nice müstakim eserler neşretmelerini Cenb-ı Hak’tan niyaz ederim.

Melikşah Sezen
Eyüp Sultan-İstanbul
2021

Teistik Evrim Düşüncesinin Eleştirisi: Giriş

RS fatihbugrasarper.com/teistik-evrim-dusuncesinin-elestirisi-giris

22 Ağustos 2022

Ne Kepler'in gezegensel hareket kanunları ne Newton'un kütle çekim ve hareket kanunları ne termodinamik kanunları ne Bernoulli ne de Arşimet prensibi ne kütlenin korunumu ne Avagadro ne Boyle ne de Charles yasası ne metallerin genleşmesi ne suyun kaynama noktası ne de basınç kuvveti... Bunların hiçbirisi, Charles Darwin'in evrim teorisi kadar bilimin ve insanlığın gündemini meşgul etmemiştir. Evrim teorisi, öne sürüldüğü günden bu yana hep tartışma konusu olmuş, birçok eleştiriye maruz kalmış ve tenkide medar konuları hâlen aydınlatılamamıştır. Bu durum, diğer bilimlerin test edilebilir, gözlemlenebilir, yanlışlanabilir fenomenleri ihtiva etmesinden veya diğer bir ifadeyle alakadar oldukları konuların gerçek bilim olmasından; evrimin nazariyesinin ise pozitif bilimlerin sınırlarını aşan, yorum gerektiren bir hususiyet arz etmesinden yani bir nevi felsefe olmasından kaynaklanır. Spekülatif ve varsayımlara dayalı argümanların "bilim" etiketi altında sunulması yahut insanlara *bilimsel gerçek* diye dayatılması da tartışmaların alevlerini hep canlı tutmaktadır.

Evrim teorisi, Batı'da büyük bir taban elde etmiş olsa da en büyük darbelerini de yine Batılı bilim insanlarından almıştır. Son yarım asırdır bilimde meydana gelen muazzam gelişmelerin doğrultusunda bir kısım Batılı bilim insanı, mukni delillerle gerçekten evrim hipotezinin temellerini sarstılar. Devrilmeye yüz tutmuş bu teori, kendisine yapılan muhtelif yamalarla ayakta tutulmak istenmiştir. Teorinin yaşatılmasında rol oynayan ana kitle şüphesiz Allah'ı inkâr eden materyalist zihinlerdir. Fakat şaşırtıcı bir şekilde Allah'a iman eden bir kısım Batılı bilim insanı da yeni bir yaklaşımla evrim teorisine hayat şansı tanımışlardır: teistik evrim teorisi. Yani ateist evrimcilerin iddia ettiği gibi canlılar, ortak bir atadan, uzun zaman periyodunda birbirlerinden başkalaşarak teşekkül etmişlerdir. Fakat bu sürecin işleyişinde Allah'ın tabiata koyduğu evrimsel mekanizmalar rol oynamıştır. Evrim teorisinin karşılaştığı bilimsel ve felsefi çıkmazları Allah'ın sonsuz kudreti ve yaratması ile ortadan kaldırma niyetinde olan ve din ile evrim teorisini sentezlemeyi amaçlayan mezkûr düşünce; Batı'daki birçok bilim insanı, felsefeci ve din bilimcinin eleştirilerine maruz kalmıştır. Kaynağı Batı olsa da teistik evrim fikri bir kısım Müslümanlara da sirayet etmiş, böylelikle "*İslam'da evrim meselesi var mı?*" sorusunu akıllara getirmiştir.

Prof. Dr. Stewart Williams, bir evrimcinin Allah'a inanıp inanamayacağına dair yazdığı makalesinde, Allah'ın canlıları evrimle yaratmış olabileceği fikrinin evrim teorisinin yüzeysel yorumu ve yüzeysel bakış açısıyla çelişkili görünmüyormuş gibi dursa da bu fikrin evrim teorisinin prensipleri ve öğretileri ile uyuşmadığını ve Allah'ın evrim sürecine doğrudan ya da dolaylı olarak tesir etmesinin birçok noktada çelişkiler ortaya çıkardığını belirtmektedir.¹ Biz de kitabımızda Allah'ın canlıları tek bir ortak atadan evrimleştirerek yarattığı iddiasını bilim, felsefe ve İslam düşüncesi açısından ele alacak, teistik evrim fikrinin çelişkilerini ve çıkmazlarını göstermeye çalışacağız.

"Evrim" tabiri birçok anlamı ihtiva etmektedir ve bu durum kavram kargaşasına sebep olmaktadır. Kitabımızda ilk olarak "evrim" mefhumlarının hangi anlamlarda kullanıldığından, evrim teorisinin ne olduğundan, evrim düşüncesinin felsefi temellerinden ve İslam ile sentezlenmesi durumunda ortaya çıkacak bazı zıtlıklardan

bahsettik. Ardından, evrim hipotezinin çeşitli yollarla İslam'ın kapılarından girmeye teşebbüs ederken karşılaştığı zorlukları anlattık ve nihayetinde genel kabul görmüş teistik evrim düşüncesinin tanımını yaptık ve düsturlarını sıraladık.

Evrım teorisinin bilimsel incelemesinde genlerde meydana gelen mutasyonların canlıların hayatta kalmasına avantaj sağlayacak faydalı değişimleri netice verip veremeyeceği, faydalı değişimler için gereken yeni genetik bilgilerin oluşma sürecinde ortaya çıkan *bilginin kaynağı problemi* meselesini ele aldık. Jeolojik çağlara tek tek uğrayarak ortak ata bahsini detaylandırdık. Sadece bununla kalmayıp ortak ata meselesini *fosiller*, *biyocoğrafya ve embriyoloji* bağlamında da açıklamaya çalıştık. Evrimci iddiaların sınanması için bizlere çalışma alanı sağlayan fosillerin nasıl kıymetlendirildiğini, ara formların keşfinde yaşanan sorunları ve bu sorunları çözmek için evrimcilerin içine girdikleri yeni teori arayışlarını, yeni yaklaşımların bilimsel ve felsefi çıkmazlarını izah ettik. Türlerin veya popülasyonların birbirleriyle olan evrimsel ilişkilerinin resmedildiği evrimin soyoluş ağaçlarının, canlılardaki genetik ve morfolojik (biçimsel) benzerliklerine göre oluşturulması sürecinde karşılaşılan zorlukları, her yeni bulguda evrim ağaçlarında tezahür eden çelişkileri örneklerle gösterdik.

Hiç şüphesiz evrim teorisinin en tartışmalı konusu, insanın şempanzelerle ortak bir atayı paylaştığı ve insanın maymun/maymunumsu soyundan geldiği iddiasıdır. Bir Müslüman için böyle bir düşünce itikadi bir sorun olduğundan bu hipotez üzerinde uzunca durduk ve insanın kökenine dair evrimci hipotezlerin her bir aşamasını ve insanın atası olduğu iddia edilen canlılara ait fosilleri detaylıca analiz ettik. Çokça dillendirilen insan ile şempanzenin genetik benzerliği meselesini güncel bilimsel verilerle tekrar ele aldık ve nihayetinde mezkûr düşüncenin batıl olduğunu bilimsel ve akli delillerle ispat ettik. Bunlara ilave olarak insan ile şempanze arasındaki genetik ve fizyolojik farklılıklara, iddia edilen zaman içerisinde tabii süreçlerle maymundan insana dönüşümün mümkün olup olmadığına, Hz. Âdem (as) ve Hz. Havva'dan (as) türeyecek şekilde insanoğlunun çoğaldığını gösteren alternatif genetik popülasyon modellerine, insan-maymun ilişkisi bağlamındaki evrimci tartışmaların hakikatine, insanın evrimine dair öne sürülen delillerin yorumlanmasında uygulanan taraflı yaklaşımlara, *hurda DNA ve pseudogen (yalancı gen)* diye tanımlanan DNA'ların esasına, körelmiş organlar gibi tartışmalı konulara değindik. Kur'an-ı Kerim'de insanın yaratılışının nasıl olduğu ve bir kısım ayetleri tevil ederek Kur'an-ı Kerim'den evrimi çıkarma girişiminde bulunanların yaptıkları ilmî ve mantıkî hataları da kitabımızda detaylıca ele aldık.

Tabiatıta, canlılarda bir değişim ve dönüşüm görülmektedir. Lakin bu değişimin de bir sınırı var. Kitabımızda, canlılarda hâsıl olacak değişimlerin bir canlı türünü başka bir canlıya değiştirebilecek boyutta olup olmadığını, evrim teorisini delillendirmek için yapılan paleontolojik çalışmaların bilimsellik ölçütlerine ne kadar uygun olduğunu ele aldık. Yine bilimsel bir teori olma iddiasındaki evrim teorisinin genelgeçer bilimsellik kriterlerini sağlayıp sağlamadığını bilim felsefesi açısından detaylıca inceledik. Bilimsel araştırmaların, bilimsel açıklamaların sınırlarını çizen *metodolojik natüralizm* felsefesinin eleştirisini yaptıktan sonra, yaratılış ve evrim hipotezlerinin bilimsellik kriterlerini (*demarcation criteria*) karşılamadaki yeterliliklerini kıyas ettik. Bilimin

metodolojisine dair düşüncelerimizi, natüralizm ile ayrıldığımız noktaları ayrı bir yazıda izah ettik. Evrim düşüncesine dair tartışmaların temelinde yatan tesadüf, raslantı ve gagesellik mefhumlarının üzerinde durduk. Evrim teorisinin temel taşlarından doğal seleksiyon ve adaptasyonun mahiyetini izah ettikten sonra teistik evrim düşüncesinin kabul edilmesiyle İslam düşüncesindeki Allah tasavvuruna, Allah'ın (cc) sıfat ve fiillerine aykırı durumların oluştuğunu misallerle açıkladık. Tabiat kanunlarını putlaştıran evrimci görüşü kimyasal evrim hipotezi bağlamında değerlendirdik, basit bir molekülün bile laboratuvarda oluşturulma sürecinin ne kadar girift ve zor olduğunu yapılan güncel deneylerle anlattık.

Evrimci görüşün dört temel propagandası vardır. Bunlar: “Evrim teorisini birçok bilim adamı kabul ettiğine göre biz de kabul etmeliyiz; evrim teorisi olmazsa bilim olmaz; evrim teorisiz biyoloji olmaz; evrim (teorisi) Dünya'nın yuvarlak olması gibi, yer çekiminin var olması gibi apaçık bilimsel bir gerçektir!” Teistik evrimcilerin bir kısmı -aynı ateist evrimciler gibi- evrim hipotezine olan inançları sebebiyle bu propagandaları insanlara karşı bizzat kullanırlar. Diğer bir kısmı ise bu propagandalara maruz kaldıkları için zaten teistik evrim düşüncesine sempati duymaktadırlar. Kitabımızda mezkûr sloganların ne kadar temelsiz olduğunu detaylıca açıklamaya çalıştık.

Menşei Batı olan ve *bilimizm (scientism)* diye tabir edilen popüler bir din oluşturulmak istenmektedir. Bu yeni dinin -sözde bilimsel özünde ise metafiziksel- öğretileri mevcuttur ve özellikle genç zihinleri hedef almaktadır. Bilimizm dogmasının ilk koşulu, şüphesiz evrim teorisini kabul etmektir. Materyalizm, natüralizm gibi felsefelerden beslenen bu düşüncenin ise bilim insanlarına doğrudan veya dolaylı olarak baskı oluşturduğunu inkâr edemeyiz. Bilimizm dogmasıyla şekillenen Batı bilim dünyasında bir bilim insanının bilimsel araştırma yapma, bilimsel kimlik kazanma, kariyer basamaklarını tırmanma ve özellikle okullarda, üniversitelerde kadro alabilme, bilimsel dergilerde akademik çalışmalarının yayımlanması, bilimsel araştırma için fon elde etme gibi süreçlerde bilim insanlarının karşılaştıkları zorlukları çarpıcı örneklerle açıkladık. Bu paradigma, evrim teorisinin kabulü için zorlayıcı bir etken olduğu gibi teistik evrim gibi tutarsız düşüncelerin üremesine, beslenmesine de sebep olmaktadır. Bunun yanında kişilerin teistik evrim düşüncesini kabul etmesinde rol oynayan diğer nedenleri de ayrı bir makalede ele aldık.

Teistik evrimcilerin zaman zaman kendi fikir dünyalarına İslam dünyasından destek arama çabaları olabiliyor. Bu kapsamda, geçmişte yaşamış bazı İslam âlimlerinin eserlerinde evrimden bahsedildiğini iddia ederler. Bu iddiaya karşı, öncelikle İslam âlimlerinin eserlerinde kullandıkları bazı mefhumların açıklamalarını yaptık ve böylelikle kavram karmaşasının önüne geçilmesini sağladık, ardından söz konusu eserlerden alıntılar yaparak İslam âlimlerinin canlılığın oluşmasına dair gerçek fikirlerinin ne olduğunu gözler önüne serdik.

İslam'da ilmin ve ilim öğrenmenin önemi büyüktür ve İslam, ilimleri belirli kriterlere göre tasnif etmiştir. Evrim teorisi de kendi çapında bir ilimdir. Peki, İslam düşüncesinde evrim teorisinin ilmî değeri nedir? Bir Müslüman olarak evrim teorisini ilimler içerisinde

nereye koymak gerekir? İslam düşüncesi çerçevesinde yaptığımız değerlendirmelerle bu iki temel sorunun cevabını aradık. Müslümanlarda evrim teorisinin kıymet ölçüsüne dair farkındalık oluşturacak söz konusu yazımızın okunmasını önemli görüyoruz. Diğer yandan teistik evrim teorisi üzerinde araştırmalar yaparken ülkemizdeki teistik evrimcilerin, Batılı (Hristiyan) teistik evrimcilerin argümanlarını kullandıklarını, onların İncil'in yaratılış ayetlerine yönelik yaptıkları evrimci tevilleri, yorumları alarak Kur'an-ı Kerim'in ayetlerine uyarladıklarını gözlemledik ve örneklerini ilgili yazımızda aktardık.

Evrım teorisi; canlıların geçmişine, onların nasıl oluştuğuna veyahut nasıl türleştğine dair hipotezler ortaya koymaktadır. Biz de canlılığın geçmişine ve tabiattaki biyolojik prensiplere dair düşüncelerimizi gösteren kısa bir yazı koymayı gerekli gördük.

Ülkemizdeki bazı teistik evrimcilerin; evrim teorisini öğrenmenin, onu savunmanın ve evrim üzerine araştırmalar yapmanın asıl Müslümanlar üzerine vazife olduğunu söyleyecek kadar ifrat derecede yorum yaptıklarına şahit oluyoruz. Kendilerine dayanak yaptıkları Ankebut suresinin 20. ayetini etraflıca inceleyerek bu batıl çıkarımlarının ne kadar hatalı olduğunu sergiledik.

Beşeriyetin maymun soyundan geldiğine iman etmek batıl bir itikat olduğu gibi insan onuru açısından da kabul edilmesi mümkün olmayan bir yaklaşımdır. Fakat teistik evrimciler maymunlarla ortak bir soy geçmişine sahip olmanın insan onuru açısından bir sorun teşkil etmeyeceğini savunmaktadırlar. Konuya dair kaleme aldığımız eleştirel yazımızda teistik evrimcilerin bu konudaki yanılgılarını açığa çıkardık ve öne sürdükleri argümanları tek tek ele alarak yaklaşımlarındaki sınırları zorlayan mantık hatalarını ortaya koyduk. Kitabın son kısmında gerek evrim teorisine gerekse teistik yorumuna dair son notlarımızı yazdık. Bilimsel, felsefi ve teolojik önemli tespit ve tahlillerin yapıldığı bu kısmın dikkatlice okunmasını tavsiye ediyoruz.

Evrım teorisi Batı kaynaklı bir teori olduğundan teoriye dair yazılan yazıların içeriğinde birçok İngilizce, Latince kelime ve kavramlar bulunmaktadır. Bunların ekseriyetinin Türkçe karşılığı da yoktur. Esasen Türkiye'deki evrimcilerin bu durumdan memnun olduğunu söyleyebiliriz. Çünkü yabancı dil kökenli tabirlerin yoğun olması; bu tabirlere aşina olmayan insanların evrim teorisinin argümanlarını ayırt etmelerinde ve anlamalarında zorluklar çıkarmakta, akademisyen olsun veya olmasın insanların evrim teorisine eleştirel bakmasına engel olmakta, evrimin temel felsefeleri ve argümanları sayısız yabancı kelime altına gizlenmektedir. Bu durum ise okuyucularda yılgınlığa sebep olmakta, evrimci yazılarda inançlardan, felsefeden uzak sadece teknik ve bilimsel bir şeyler anlatılıyormuş algısını oluşturmaktadır. Özünde ise nelerin anlatıldığını kitabımızda verdiğimiz örneklerle açıkladık.

Evrım teorisinin bilimsel eleştirisini yaptığımız yazılar teknik konuları ihtiva ettiğinden yukarıda da bahsettiğimiz gibi biz de yer yer yabancı dil kökenli teknik kelimeler kullanmak durumunda kaldık. Bazı bilimsel terimlerin Türkçe manalarını parantez içerisinde belirttik. Bazı terimlerin ise Türkçe karşılığı olmadığından aslı şekliyle yazdık. Evrim terminolojisine, yabancı dil kökenli bilimsel kavramlara aşina olmayan

okuyucularımızın bu bölümleri okurken sabırlı olmalarını, acele etmemelerini, kelimelere takılmadan okumaya devam etmelerini tavsiye ediyoruz. Zira kelimelerin anlamlarını ya parantez içerisinde belirttik yahut ilerleyen cümlelerde açıklamalarını yaptık ve müteakip paragraflarda da konuya dair yorumlarımızı yazarak meseleyi anlaşılır kılmaya çalıştık. Burada meselenin her teknik detayını anlamaktan ziyade, ana tema ve temel noktalarını anlamak yeterli olacaktır.

Kitapta işlenen konular belirli bir sıraya göre gitmektedir. Kitaptan azami faydalanılması için kitabın ilk cümlesinden son cümlesine kadar okunmasını tavsiye ediyoruz. Her makalenin muhteviyatında işlediği konulara dair değerlendirmelerimiz olduğu gibi kitap ilerledikçe tahlillerin yoğunluğu artmaktadır. Evrim hipotezinin bazı dayanaklarını ve eleştirdiğimiz yönlerini muhtelif makalelerde, cümle aralarında tekrar ettik. Böylelikle konunun akılda kalıcı olmasını hedefledik. Özellikle bilimsel makalelerde alıntı sayısı fazla olduğundan sayfa düzeninin korunması ve okuma akışını engellememesi adına dipnotları kitabın sonuna koyduk.

Bu kitap sadece teistik evrim düşüncesini değil, evrim teorisinin kendisini de eleştirmektedir. İslam camiasının gündemini meşgul eden “İslam’da evrim var mı?” tartışmalarını sonlandırmak, insanlarımızda evrim teorisine ve onun teistik yorumuna dair farkındalık oluşturmak için hazırladığımız kitabın okuyucularımıza faydalı olmasını diliyoruz. Eseri daha güçlü kılmak adına kitaba dair görüş ve önerilerinizi fatihbugrasarper@gmail.com e-posta adresine göndererek eserimize katkıda bulunabilirsiniz.

Fatih Buğra

SARPER

[1] Stewart Williams, “Can an Evolutionist Believe in God?” *Philosophy Now*, 47, Ağustos 2004, sf. 19-21.

1. Evrim Teorisinin Tanımlanması

fatihbugrasarper.com/1-evrim-teorisinin-tanimlanmasi

8 Ekim 2022

“Evrım” denildiği zaman ilk olarak akla canluların aşama aşama birbirlerinden evrimleşmeleri manası gelse de, günümüzde “evrim” tabiriyle ifade edilen diğerk bazı kavramlar da mevcuttur. Çoğuz zaman farklı manaların aynı kelime ile kullanılması, diğerk bir deyişle “değışim” ifade eden her kavram için “evrim” kelimesinin tercih edilmesi elbette tesadüf değildir. Bu şekilde kullanımlarla evrim teorisi bir hakikatmiş gibi devamlı insanların nazarına sunulur. Öyle ki, çoğuz zaman teknolojinin, ilim ve fennin gelişmesi; medeniyetin ilerleme sürecinin tanımlanmasında dahi “evrim” tabirinin kullanıldığına şahit oluruz. Bu durum, kavram kargaşasına sebep olduğu gibi, çoğuz zaman da hakikatin gizlenmesine neden olur. Teistik evrim teorisinin eleştirisi yapılmadan evvel evrim teorisinin tanımı, mekanizmaları ve kapsadığı manaları ifade etmek önem arz eder.

Yale Üniversitesi biyologlarından Keith Stewart Thomson, “evrim” tabirinin üç farklı kapsamda kullanıldığını ifade eder. Bunlar, zaman içerisinde meydana gelen değışimler, ortak ata ve organizmalarda değışimlere neden olan tabii (doğal) mekanizmalardır.¹ Evrim teriminin birinci manada kullanımı, bilinen evrim teorisi kavramını karşılamasa da, bu kapsamdaki değışimlerin zaman zaman “evrim” tabiri ile ifade edildiğini görürüz. İslam dini ile evrim kavramının kesişmediğı nokta burası değildir. Bizim itiraz ettiğimiz ve İslam dini öğretileriyle de uyuşmayan evrim kavramı, Thomson’un belirttiğı evrimin ikinci ve üçüncü manasıdır. Biz evrim kavramını, zaman içerisinde meydana gelen değışimler ve evrim teorisi (evolüsyon) olarak iki başlıkta inceleyeceğiz.

Birinci Mana: Zaman İçerisinde Meydana Gelen Değışimler

Zaman içerisinde meydana gelen değişimler beş kısımdır:

Birincisi: Evrim kavramının belli zaman süreçleri içerisinde meydana gelmiş değişimleri ifade eden temel manasıdır. Burada kastedilen mana “değişim” olduğu için, biyolojinin ötesinde diğer bilim dallarında da kullanımı söz konusudur. Misal, astronomi bilimcileri yıldız ve galaksilerin zamanla geçirdikleri evreleri tanımlarken; biyologlar dünya tarihindeki çevreyle ilgili değişimleri açıklarken veya jeologlar yeryüzünün zaman içerisinde geçirdiği değişimleri ifade ederken zaman zaman “evrim” kelimesini kullanırlar. Bu manada kastedilen evrimin konumuzla ilgisi olmadığı gibi bu, İslam öğretileriyle de çelişmez. Zira Kur’an-ı Kerim’in birçok ayetinde göklerin, yerin ve yıldızların kısacası kâinatın aşama aşama, devreler halinde hâlinde yaratıldığından bahseder. (bkz. A’raf , 7/54; Fussilet , 41/9-10; Fussilet , 41/12; Enbiya , 21/30; Ra’d , 13/3; Saffât , 37/6) Bu noktada “Allah kâinatı, semavât ve arzı evrimle yaratmıştır, yıldızların evrimi devam ediyor!” gibi ifadelerde maddedeki değişim kastedildiğinden kullanımında İslam’a aykırı bir durum oluşmaz.

İkincisi: Günümüzde gözlemlediğimiz bazı yaşam formlarının uzun süreler önce farklı yapılarda olması, bu yaşam formlarının tarihî süreçte kendi cinsleri içerisinde bir takım sınırlı değişiklikler geçirdiğini gösterir. Burada kullanılan “evrim” tabiri bazı canlılar için zaman içerisinde maruz kaldığı değişimleri ifade eder. Misal, fosiller incelendiğinde eski çağlarda yaşayan bir kısım bitki ve hayvan türlerinin aynı türde fakat farklı yapılarda (daha iri veya küçük yapılı, iri yapraklı vb.) olduğu anlaşılmaktadır. Türlerin kendi içinde çevre ve koşullara adapte olmanın neticesinde meydana gelen bu değişimler İslam düşüncesine de aykırı değildir. Nitekim Kur’an’da, Hz. Nuh’tan sonraki insanların bedenleri daha üstün olduğu belirtilmektedir. (bkz. Araf Suresi, 69) Buradan beşerin, tarihin akışında kendi içerisinde küçük bir değişim geçirdiğini anlıyoruz.

Üçüncüsü: “Evrime” kavramı, kısa bir zaman diliminde bir kısım türler içerisinde meydana gelen küçük ölçekteki değişimler için de kullanılmaktadır. Evrimciler, popülasyon içerisindeki küçük genetik değişimlerle varyasyonların ve ırkların meydana gelmesi hadisesini “mikro evrim” olarak adlandırırlar. Canlılarda meydana gelen bu küçük değişimler biyolojik hakikatlere uygun olan ve tabiatla müşahade ettiğimiz türden hadiselerdir. Koyu renkli güvelerin Sanayi İnkılâbı İnkılabı sırasındaki artan sayıları, İspinoz kuşlarının gagalarının değişen iklim şartlarında gösterdikleri küçük çaplı değişimler mikro evrime verilen örneklerdir. Aslında bunlara “mikro değişim” denilmesi daha isabetli olurdu. Fakat evrimciler özellikle mikro evrim mefhumunu kullanmayı tercih etmektedirler. Burada dikkat edilmesi gereken nokta şudur: Evrimciler, tür içerisinde meydana gelen küçük ölçekli biyolojik değişimlere (mikro evrim) bakarak bu değişimleri kendi ideolojileri ve iddiaları olan büyük ölçekteki “makro evrime”, yani canlı türlerinin birbirinden evrimleşmesi hadisesine delil olarak sunarlar. Bu konuyla ilgili detaylı bilgi müteakip makalelerde verileceğinden burada kısaca kesiyoruz.

Dördüncüsü: Bazen “evrim” kavramı “tekâmül” hadisesi ile karıştırılmaktadır. Tekâmül kelimesi, evrimin manasını karşılamaz. Tekâmül; bir varlığın mahiyetini değiştirmeden, başka bir ifadeyle, özelliğini yitirmeden, kendi yapısı içerisinde kemâle ermesi,

olgunlaşması anlamını taşır. Tohumun fidana, fidanın ağaca dönüşmesi tekâmüle bir örnektir. Yine tek hücreden ibaret olan zigot tekâmül ederek Allah'ın izniyle yetişkin bir insan olur. Bu noktadan anlaşıldığı üzere mevcudat, bir bakıma embriyodan olgun hâle gelinceye kadar gösterdikleri tedricî bir değişim kanununa tabidir. Dolayısıyla tekâmülün bu manada kullanımı teori değil, bir kanundur. Biyolojide bir canlının embriyodan itibaren olgun hale gelinceye kadar geçirdiği bu safhalara “ontogeni” denir. Tekâmül bunun yerine kullanılmalıdır.

Beşincisi: Evrim konusundaki yanlış değerlendirmelere sebep olan kelimelerden birisi de “tahavvül”dür. Tahavvül, bir molekül veya bileşiğin yapısını değiştirmesi manasında kullanılır. Bilindiği üzere elementler, hava, su ve toprak gibi ortamlardan iyon veya bileşikler şeklinde alınarak varlıkların meydana gelmesine sebep olurlar. Bu olay bir kanun şeklinde cereyan eder. Mesela, insan bünyesinde yer alan bir demir atomu, değişik bileşikler hâlinde bir takım farklı yolları takip ederek insan vücuduna ulaşır. Sürecin başlangıcından itibaren ifade edilirse, demir atomu başlangıçta bir kayacın yapısında bulunur. Bu kayacın toprak şeklinde ayrışmasıyla toprağa geçer. Daha sonra bu atomlar bitki tarafından iyon ya da küçük bileşikler hâlinde alınır. Bir hayvanın o bitkiyi yemesi hâlinde hayvanın vücudunda bileşikler teşkil eder ve o hayvanın insan tarafından yenmesiyle de demir atomu insana geçmiş olur. İşte atomların yapısında ve hareketindeki bu değişikliğin adı “evrim” değil, “tahavvülat-ı zerrât”tır, yani zerrelerin hâl değiştirmesidir. Dolayısıyla atomların hâl değiştirmesi hadisesi bütün canlılar âleminde cereyan eden bir kanundur.²

İkinci Mana: *Evolüsyon*

Evrım teorisi denildiğinde akla gelen asıl ve bilinen mana evolüsyondur. Evolüsyon, türlerin değişimi ve yeni türlerin oluşumunu, canlı organizmalarda değişimlere neden olan bir takım faktörler ve tabii mekanizmalar ile açıklamaya çalışan teoridir. Yeterli zamanın verilmesi durumunda, basit yapıli organizmaların çok daha karmaşık yapıli organizmalara dönüşebileceğini, canlıların soy ağacında silsile halinde bir sonraki varlığın, önceki atalarından meydana geldiğini ve nihayetinde yeryüzündeki bütün canlı organizmaların ortak bir ataya dayandığını iddia eder. “ortak ata teorisi” olarak da tanımlanan bu süreç soy ağaçları oluşturularak açıklanmaya çalışılır.

Bu manadaki evrimin öne çıkan temel iki mekanizması vardır. Bunlardan biri mutasyon (genlerde meydana gelen hatalar, değişimler), diğeri ise doğal seleksiyondur. Evrim teorisine göre genlerde meydana gelen rastgele mutasyonlar organizmalarda değişime sebep olur. Bu farklı organizmalar (canlılar) hayatta kalma mücadelesi verir. Diğeri rakip canlılar arasında hayatta kalmayı başarabilen veya bulunduğu tabiata uyum sağlayabilen ve üreyebilen canlılar evrimleşir. Buna *doğal seleksiyon* denir. Doğal seleksiyon mekanizmasının en önemli unsuru ve evrimin tetikleyicisi, canlılar arasındaki amansız mücadele ve hayatta kalabilme savaşıdır. Bu süreçte kural yoktur.

Evrim teorisi, rastgele mutasyonlar ve doğal seleksiyon mekanizmasının canlıların ortak bir atadan evrimleşerek mevcut canlı çeşitliliğini oluşturacak nitelikte büyük çaplı değişimlere sebep olabileceğini iddia eder. Bu durum “makro evrim” olarak da adlandırılır. Bu kuramı savunanların çoğunluğu kendilerini “Neodarwinist” olarak isimlendirirler ve “modern evrim teorisi” adı altında evrim teorisini yaşatmaya çalışmaktadırlar.

Evrim teorisine göre, bir türden diğer türe geçişte bazı canlılar meydana gelir. Bu canlılar “ara geçiş türleri, formları” olarak adlandırılır. Misal, balığın sürüngenlere evrimleşmesinden önce karada yaşamayı tercih eden balıklardan başkalaşarak hem karada hem denizde yaşama yeteneği kazandığı varsayılan canlılar veyahut tam olarak uçuşa yeteneği kazanamamış (kuşa evrilmemiş) sürüngenler gibi.

Evrim teorisi, canlılarda açıkça görünen tasarım ve sanatlı yapıların da evrimsel mekanizmalarla açıklanabileceğini savunur. Darwin’den önceki biyologlar, canlılarda görünen tasarımlı ve sanatlı yapıları açıklarken tabiatta gayesel bir sürecin hikmetli ve bilinçli bir varlık tarafından işletirildiğine atıfta bulunurlardı. Fakat Darwin’den bu yana gelen birçok evrimci biyolog, doğal seleksiyon ve rastgele mutasyonların tüm canlı türlerinin orijinini açıklayabildiğinin yanı sıra, canlılarda görünen tasarımın ve sanatlı yapıların da izahı olduğunu iddia eder. Tasarımcının (Allah) varlığını ve yaratılışı reddeder. Dolayısıyla tesadüfü esas alır. Rastgele mutasyonlar ve doğal seleksiyon mekanizmalarının yaratıcı ve aynı zamanda tasarımı netice veren bir güce sahip olduğu görüşünü benimser. Rastgele mutasyon ve doğal seleksiyon mekanizmalarının canlılardaki tasarım ve sanatın faili olarak kabul edilmesi bu mekanizmaların bir nevi tanrısallaştırıldığının göstergesidir. Bu fikrin ardında her şeyin tabiatın tesiriyle vücut bulduğunu, doğanın yaratıcı bir güce sahip olduğunu iddia eden tabiatperest felsefenin olduğunu söyleyebiliriz.

Esasen 1859’dan bu yana birçok evrimci biyolog, canlılarda tezahür eden sanat ve tasarımı bir “yanılsama (illüzyon)” olarak yorumlamışlardır. İngiliz moleküler biyolog Francis Crick’in, tabiatta görünen her ne canlı türü varsa bunların tasarlanmadığı, tam tersine evrimleştiği ve bu fikri biyologların devamlı olarak akıllarında bulundurması gerektiğini ifade etmesi³ veya Amerikalı paleontolog George Gaylord Simpson’un; insanın, öncesinde düşünmeksizin başlamış, amaçsız ve plansız tabii bir sürecin neticesinde var olduğunu ifade etmesi⁴ canlılardaki sanat ve tasarımı inkâr eden “yanılsama” düşüncesine birer örnektirler. Canlılardaki sanat ve tasarımın “yanılsama” olarak açıklanması, evrim teorisinin evrimsel süreçte plan ve gayeselliği (hikmeti) tamamıyla reddedip, gayesizliği ve tesadüfü esas aldığı en açık örneğidir. Bir diğer deyişle, “rastgele cereyan eden biyolojik değişimlerin tabii süreçlerce basitten karmaşığa doğru yönlendirildiği” fikri teorinin bel kemiğini oluşturmaktadır.

Evrim teorisinin kapsamı üzerine bilgi verdikten sonra canlıların evrimsel sürecine yönelik kısaca bilgi vermekte fayda görüyoruz. Mezkûr sürecin en kabul görmüş şekli şöyledir:

Dünya'nın oluşumu, ilkel çorba, RNA dünyası, DNA ve proteinin oluşması, ilk hücre, bakteri, ilkel hayvanlar, balık, hem suda hem karada yaşayan canlılar (*amphibians*), sürüngenler (bazılarının kuşlara dönüştüğü iddia edilir), memeliler, primatlar, maymunlar, maymunumsular, insansı maymunlar ve insanlar. Burada *ilkel çorba* (*primordial soup*) dediğimiz şey, çeşitli kimyasal maddelerin ve unsurların etkileşimi ile içinde canlılığın oluştuğu varsayılan karışımın adıdır.

Yukarıda “evrim” tabiri ile hangi manaların kastedildiği özetle ifade edildi. Açıklandığı üzere zaman içerisinde meydana gelen değişimleri karşılayan evrim tabirinin İslam dini ile çelişen bir yanı yoktur. Burada sorun; evren, yıldız ve yerküre gibi yapıların zaman içerisinde geçirdiği evreleri, bir kısım canlıların çevre ve koşullara adapte olmalarının neticesinde kendi türleri içinde geçirdiği sınırlı (mikro) değişimleri, canlılardaki küçük genetik değişmelerle varyasyonların ve ırkların meydana gelmesi hadisesini, tekâmül ve zerrelerin hâl değiştirme süreçlerini hatta ilim, fen ve teknolojinin gelişimini ifade etmek için dahi “evrim” mefhumunun (kasten) kullanılmasıdır.

İslam dini ile çelişen “evrim” manası ise ortak bir atadan hareketle, rastgele mutasyon ve doğal seleksiyon mekanizmalarıyla türlerin birbirinden evrimleşerek günümüzdeki canlı varlıkları oluşturduğu iddiasıdır. Bu iddia, İslam ile bir diğer ifadeyle “Allah canlıları evrimsel süreci işleterek yaratmıştır!” düşüncesiyle sentezlendiğinde birtakım mantıksal hataları da beraberinde getirmektedir. Biz bu mantıksal hataların yanında Allah'ın canlıları evrimsel süreçle yarattığı iddiasının çıkmazlarını hem bilimsel hem felsefî hem de İslam dininin öğretileri ile inceleyerek ortaya koyacağız.

Dipnotlar

- [1] Keith S. Thomson, “The Meaning of Evolution”, *American Scientist* 70 (1982): s. 521-539.
- [2] Prof. Dr. Âdem Tatlı, *Bilimlerin Işığında Yaratılış*, İstanbul 2015, s.426-427.
- [3] Francis Crick, *What Mad Pursuit: A Personal View of Scientific Discovery*, (New York: Basic Books, 1988), s. 138.
- [4] George Gaylord Simpson, *The Meaning of Evolution*, (New Haven, CT: Yale University Press, 1967), s. 345.

2. Evrim Teorisinin Felsefî Temelleri, İslam ile Sentezi ve Oluşan Zıtlıklar

RS fatihbugrasarper.com/evrim-teorisinin-felsefi-temelleri-islam-ile-sentezi-ve-olusan-zitliklar

10 Ekim 2022

Evrım teorisini ve teistik evrim düşüncesini etraflıca incelemeden evvel, evrim teorisinin felsefi dayanaklarını, arka planda evrim fikrine yol açan aklı, kısaca bilmek gerekiyor. Bunun yanında evrim hipotezinin İslam düşüncesi ile sentezi birtakım tezatları beraberinde getirecektir. Bu bölümü beş nokta ile izah edeceğiz:

Birincisi: Allah'ı inkâr eden ve cevher olarak maddeyi esas alan materyalist felsefe, 19. yüzyılda yükselişe geçerek bilim camiasına sirayet etmiş ve bilim anlayışı “materyalist/pozitivist/ateist felsefe” üzerine bina edilmiştir. Bilimsel metot olarak “metodolojik natüralizm” (*methodological naturalism*) benimsenmiş, bilimin ve bilimselliğin tanımı materyalist, tabiatçı bir nazarla yapılmıştır. Metodolojik natüralizme göre: “Tabiat dışında hiçbir varlık yoktur. Tabiat ancak ve ancak tabiat içindeki sebepler ile açıklanmalıdır. Bilimsel araştırma ve açıklamalarda Allah’a (cc) atıf yapılmamalı, (haşa) Tanrı yokmuşçasına tabiat ele alınmalıdır. Bilimin ilkesi budur ve bu durumu ihlal eden herhangi bir anlayış, metot, teori veya açıklama bilimsel değildir.” Açıklamalardan da anlaşılacağı üzere bilimin ve bilimselliğin tanımı en baştan ateist, materyalist felsefe çerçevesinde yapılmıştır. Metot olarak da metodolojik natüralizmin benimsenmesi ise bilimi ve bilim insanlarını kısır anlayışlar ve açıklamalar içerisinde kalmaya zorlamıştır.

Teistik evrim düşüncesi de bu ilmî bozulmanın hüküm sürdüğü ortamda şekillenmiş bir teoridir. Bu tanımları bilmek, evrim teorisinin çıkış noktası ve fikir altyapısını anlamak açısından önem arz ediyor.

İkincisi: Karşımızda muhteviyatı ile birlikte koca bir kâinat duruyor. Evet, madem eşya var; elbette sebep, fail noktasında bir açıklamayı icap eder. Bu açıklama arayışı ise iki temel argümanı netice verir: Varlıklar, canlılar ya bilinçli bir failin tesiriyle var olmuştur (Allah'ın yaratması) veyahut ardında bir bilinç olmadan (tesadüfen) tabiatta var olmuştur. Var olan şeyin faili meselesi, tarih boyunca bu iki seçenekten biri ile açıklanmaya çalışılmıştır. Evrim teorisinin fikrî altyapısını oluşturan veya teorileştiği dönemde etkin olan ateizm-materyalizm felsefesi, Allah'ın varlığını kabul etmediği için ikinci seçeneği benimsemiş ve canlıları tabiat içinde kalarak Allah (haşa) yokmuşçasına açıklamaya çalışmıştır. Bu yönüyle evrim teorisi felsefi bir ön kabule dayanan fikrin ve paradigmanın ürünüdür. Bu konuyu Harvard Üniversitesinde hayvan bilimci olan Richard Lewontin'in ifadeleri ile açıklamak daha yerinde olacaktır. Lewontin, evrimciler olarak kendilerinin materyalizme sözleri ve taahhütlerinin olduğunu; materyalizmin kesin ve doğru bir felsefe olduğunu; araştırma, yöntem, yorumlama ve değerlendirmeleri materyalist açıklamalarla yapmak zorunda olduklarını ve bu açıklamaları kutsal bir yaratıcıya bağlayamayacaklarını ifade etmektedir.¹ Bilhassa bazı bilim insanları elde ettikleri bulguların yorumlanmasındaki tarafgirliklerini itiraf etmekten de geri durmazlar. Bunlardan biri olan H.S. Lipson şöyle der: "Aslında evrim bir anlamda bilimsel bir din hâline geldi. Bilim adamları bunu kabul etti ve birçoğu onunla (evrim teorisiyle) uyumlu olması için gözlemlerini eğip bükmeye hazırlandılar."² Dolayısıyla evrim teorisinin çıkış noktası, altyapısı, ön kabulleri, evrimci bilim insanlarının elde ettikleri bulguları tarafsız bir nazarla yorumlamamaları ve delilleri kendi felsefeleri lehine eğip bükme eğilimleri sebebiyle bu teorinin İslam'a göre hatalı ve zıt olması tabii bir durumdur. Evet, böyle bir teorinin sorgulanmadan Müslüman bir bilim insanı tarafından kabullenilmesi ve "Bilim evrim diyor! O zaman Allah canlıları evrimle yaratmıştır!" denilmesi elbette hatalı bir hüküm olacaktır. Materyalist bir paradigma ile olgunlaştırılmış, üzerinde çalışan bilim insanlarının çoğunun ateist olduğu bulanık bir teorinin, İslam'a ve Allah'ın mevcudatı yaratma yöntemine referans olması elbette söz konusu olamaz, iddia eden hataya düşer.

Soru: Darwin'in, evrim teorisini ortaya koyduğu dönemde ilk canlı molekülün oluşumunu Allah'ın yaratmasıyla açıkladığı iddia ediliyor. Dolayısıyla Darwin, materyalist felsefenin "Tanrıyı reddetme ön kabulü" ile yola çıkmadığı, evrim süreciyle ilgili ön yargıya gerek olmadığı söyleniyor. Bu durum nasıl açıklanabilir?

Cevap: Bu bilginin hatalı ve eksik olduğunu söyleyebiliriz. Öncelikle Darwin teorisini ortaya koyarken "Allah, canlıları nasıl yaratmıştır?" şeklinde bir düşünceyle yola çıkmamıştır. O, bir kısım canlıların benzerliklerini görmüş ve canlıların vücut yapılarının ve yeteneklerinin tam tamına bulunduğu ortamda hayatını sürdürebileceği şekilde olduğunu gözlemlemiş, bunun neticesinde ise canlıların ortak bir atadan gelebileceğini, canlıların bulunduğu ortamda yaşayabilmesine olanak sağlayan vücut yapısı ve yeteneklerinin uzun zaman periyotlarında evrimleşerek kazanılmış olabileceğini iddia etmiştir. Darwin, canlıların geçmişine doğru yaptığı fikrî yolculuğunun sonuna geldiğinde

ise “Peki, ilk canlı nasıl olmuştur?” sorusuyla yüzleşmiştir. Cevap olarak Darwin, ilk canlı molekülünün oluşumunda Tanrı’nın bir rolünün olabileceğini ifade etse de bu söylemin gayesi farklıdır. Darwin o dönemde, kilisenin ve İncil’in öğretilerine aykırı ve alışılmamış söylemler içeren bir teoriyle toplumun karşısına çıkmak istememiştir. Mezkûr söyleminin asıl maksadını Darwin, 1863 yılında yakın arkadaşı Hooker’a yazdığı mektupta açıkça ifade eder. Darwin mektubunda şöyle der:

“Balçık ve protoplazmayı yeni bir canlı oluştururken görmemiz için çok uzun zaman lazım olacak. ‘Ortaya çıktı.’ demekle bazı tam bilinmeyen süreçleri kastetmekle ‘Kutsal Kitap’ın yaratma terimini’ kullandığıma ve ‘halkın görüşüne yaltaklandığıma’ uzun zaman pişman oldum.”³

Yine Darwin, canlıların türleşmesi ve doğal seleksiyon sürecinde esen bir rüzgârın yönü kadar dahi bilinçli bir tasarımın, ilahi bir yönlendirmenin söz konusu olmadığını belirtmiştir.⁴ Bu ifadeler meseleyi yeterince açıklamaktadır. Dolayısıyla Darwin’in düşünsel sürecini dikkate aldığımızda materyalist bir gözlükle tabiatı inceleyerek teorisini şekillendirdiğini rahatlıkla söyleyebiliriz. Öte yandan Darwin, kitabının ilerleyen bölümlerinde teorisinin Tanrı anlayışı ile bağdaştırılması durumunda birtakım mantıksal hataların ortaya çıkacağını kendisi de ifade edecektir. Darwin, teorisini izah ederken - farklı niyetle de olsa- yine de bir yaratıcı kelimesini kullanabilmiştir. Günümüzdeki Neodarwinistlerin, bırakın Yaratıcı’ya atıf yapmayı, Tanrı ifadesine tahammülleri dahi yoktur.

Diğer bir nokta ise Darwin’in teorisini oluşturma ve mantık süreci materyalist felsefe ile mutabıktır fakat İslam öğretileri ile zıttır. Zira Darwin, canlıların bulunduğu ortamda yaşayabilmesine tam tamına imkân sağlayan vücut yapısı ve yeteneklerinin uzun zaman sürecinde ortak bir atadan evrimleşerek kazanılmış olabileceğini iddia etmiştir. Bu çıkarım, -Darwin’in sahip olduğu materyalist anlayış sebebiyle- Allah’ın el-Hakîm ismi ve bu ismin mevcudattaki tecellisinin, tersten algılanmasının bir neticesidir. El-Hakîm isminin tezahürü, her canlının ve onların sahip oldukları yapı ve yeteneklerinin birtakım hikmet ve gayelere yönelik olarak yaratılmasıdır. Misal, aslan etle beslendiği için kendisine keskin dişler ve eti kolayca sindirebileceği bir mide, inek otla beslendiği için ona yönelik bir ağız yapısı ve sindirim sistemi verilmiştir. Aslana, ineğin dişleri verilse hikmet sırrı bozulur, Allah’ın El-Hakîm ismine zıt bir durum ortaya çıkar. Ördeklerin yaşam alanı göl ve nehirler olduğu için kendilerine suda kolayca hareket etmelerini sağlayacak perdeli ayaklar verilmiştir veya hem nehirlerde hem karada yaşayan ve su altında avlanan timsahlar için normal göz kapaklarının altında bir de şeffaf göz kapağı yaratılmıştır. Bu sayede timsahlar, normal göz kapaklarını karaya çıktıklarında kullanırlarken şeffaf göz kapaklarını da su altında net görebilmek için kullanabilmektedirler. İşte bunlar gibi bütün canlı türleri, tabiatın dengesi için veya farklı hikmetleri karşılamak maksadıyla hangi tabiat ortamında vazifelendirildilerse o ortamda hayatlarını sürdürebilecekleri yapı ve donanımlarla yaratılmış, bu özellikler türlerin DNA’larında kodlanmıştır. Dolayısıyla materyalist felsefe, Allah’ı ve onun hikmetini tanımadığı için tabiatı “Canlılardan bulunduğu ortama uyum sağlayan, hayatta kalabilen zamanla o tabiata yönelik evrimleşmiştir!” çıkarımını yaparken İslam, Allah’ın

rahmeti ve hikmetinin bir gereği olarak “Allah, her canlıya yaşadığı ortamda hayatta kalabileceği vücut yapısını ve yeteneklerini o canlının DNA’sında kodlamıştır ve yaratmıştır.” der. Nitekim canlıların yapıları ve yeteneklerinin kendi DNA’larında kodlu olması, bize vücut bulacak olan hikmetleri moleküler bazda gösterdiği gibi Kur’an’da “Şüphesiz ki ben, benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz olan Allah’a tevekkül ettim. Onun alnından yakalayıp denetlemediği hiçbir canlı yoktur. (Hud 56)” ayeti de tabiatta cereyan eden hikmeti, gayeli yaratılışı, fail olarak da el-Hakîm olan Allah’ı bize gösterir. İşte bu iki noktadan bakıldığında Darwin’in teistik bir kabulle yola çıkmadığı, mevcut olanı gözlemleyip tabiat içinde kalarak var olanı açıklamaya çalıştığı ortadadır. Materyalizmin bu teoriyi sahiplenmesinin sırrı da buradan gelmektedir.

Üçüncüsü: Hem ateist hem de teistik evrimciler mevcudatı, tabiat kanunlarının ve tabiatta cereyan eden hadiselerin bir neticesi olarak görür. Yani tabiatta işleyen süreçler (sebepler) varlıkları belli bir kıvama getirmişlerdir. Bu durum evrimcilerin, hikmeti yani gayeselliği kabul etmemelerinden kaynaklanır. Hakikatte ise durum tamamen zıttır. Tabiatın, sebeplerin yaratılışa sadece perde olma özelliği vardır. Yaratılıştaki ise Allah’ın hususi gayeleri ve hikmetleri vardır. Varlıklar kendi başlarına bir mana ifade etmez. Allah o varlıkları bir gayeye binaen vazifelendirmiştir. Bu zıddiyet, mevcudat izah edilirken bile kolaylıkla anlaşılır. Kur’an-ı Kerim’den bazı misaller verelim:

“O, Güneş’i bir ışık (kaynağı), Ay’ı da geceleyin bir aydınlık (kaynağı) kılan, yılların sayısını ve hesabı bilmeniz için ona menziller takdir edendir. Allah bunları boş yere değil ancak gerçek ile hikmeti gereğince yaratmıştır. O, ayetlerini bilen bir topluma ayrı ayrı açıklamaktadır.” (Yunus, 5)

“Sizi sarsmaması için yeryüzünde sağlam dağlar; yolunuzu bulmanız için de nehirler, yollar ve nice işaretler meydana getirdi. İnsanlar yıldızlarla da yollarını bulurlar.” (Nahl, 15)

“De ki, Allah’ın kulları için çıkardığı ziyneti ve temiz rızıkları kim haram kılmıştır?” (Araf, 32)

“O, sizin için yeryüzünü bir döşek, gökyüzünü bir bina kıldı ve gökten yağmur indirerek bununla sizin için çeşitli ürünlerden rızık çıkardı. Öyleyse bütün bunları bile bile Allah’a şirk koşmayın.” (Bakara, 22)

“Görmedin mi, göklerde ve yerde bulunan kimseler ve kanatlarını çırparak uçan kuşlar Allah’ı tesbih eder. Her biri kendi (fitri vazifesiyle) duasını ve tesbihini muhakkak bilmıştır ve Allah, onların yaptıklarını hakkıyla bilendir.” (Nur, 41)

“Görmedin mi ki, şüphesiz Allah bir bulutu nasıl sürüyor; sonra arasını birleştiriyor, sonra da onu bir yığın hâline getiriyor da arasından yağmurun çıktığını görürsün. Ve Allah gökten, oradaki dağ gibi bulutlardan bir dolu indirir de onu dilediğine isabet ettirir, dilediğinden de onu çevirir. Bulutların şimşeginin parıltısı neredeyse gözleri alacak.” (Nur, 43)

“Hem binesiniz diye hem de süs olarak atları, katırları ve merkepleri de yarattı. Bilemeyeceğiniz daha nice şeyleri de yaratır.” (Nahl, 8)

“Rabbin bal arısına ilham etti: ‘Dağlardan, ağaçlardan ve insanların yaptıkları çardaklardan kendine evler (kovanlar) edin. Sonra meyvelerin her birinden ye ve Rabbinin sana kolaylaştırdığı yaylım yollarına gir. Onların karınlarından renkleri çeşitli bir şerbet (bal) çıkar ki onda insanlar için şifa vardır.’ Elbette bunda düşünen bir kavim için büyük bir ibret vardır.” (Nahl, 68-69)

“O; geceyi sizin için bir örtü, uykuyu bir dinlenme, gündüzü de hareket ve çalışma vakti yapandır.” (Furkan, 47)

“O, içinde dinlenesiniz diye geceyi sizin için (karanlık), gündüzü ise aydınlık kılandır. Şüphesiz bunda işiten bir toplum için ibretler vardır.” (Yunus, 67)

“Biz de açık seçik mucizeler olmak üzere onların üzerine tufan, çekirge, haşarat, kurbağalar ve kan gönderdik. Yine de büyüklük tasladılar ve günahkâr bir kavim olmakta direndiler.” (A’raf, 133)

“Ant olsun biz, en yakın göğü kandillerle donattık...” (Mülk, 5)

“O, yeryüzünü sizin ayaklarınızın altına serendir. Haydi, onun üzerinde yürüyün ve Allah’ın rızından yiyin. Dönüş ancak onadır.” (Rahman, 15)

“Göktekinin sizi yere geçirmeyeceğinden emin mi oldunuz? O zaman bir bakarsınız yeryüzü şiddetle çalkalanıyor. Göktekinin, üzerinize taş yağdıran rüzgâr göndermeyeceğinden mi emin oldunuz? O zaman uyarım nasılmış, bileceksiniz.” (Rahman, 16-17)

“Üstlerinde kanat çırparak uçan kuşlara bakmazlar mı? Onları havada ancak Rahman tutuyor. Şüphesiz o, her şeyi hakkıyla görendir.” (Rahman, 19)

“De ki söyleyin bakalım: Suyunuz çekilirse size kim temiz bir akarsu getirir?” (Rahman, 30) “Göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün birbiri ardınca gelişinde akliselim sahipleri için ibretler vardır. Onlar ayakta dururken, otururken, yatarken hep Allah’ı anarlar; göklerin ve yerin yaratılışını düşünürler: “Rabbimiz! Sen bunu boş yere yaratmadın, seni tenzih ve takdis ederiz. Bizi cehennem azabından koru!” (Âli İmran, 190-191).

İşte yukarıdaki ayetlerden de açıkça anlaşılacağı üzere canlı veya cansız mevcudatın her biri bir vazifeyi ifa için Allah tarafından yaratılmış, yerli yerinde görevlendirilmiştir ve kullanılmaktadır. Kâinatta cereyan eden her bir hadise, her bir fiil belirlenmiş gayeye yönelik olarak Allah tarafından yaratılmaktadır. Sebepler ise yaratılışa sadece perdedir. Fakat evrimci akılların kâinatı izah ederken meseleye yaklaşımı ve üslubu Kur’an-ı Kerim’deki üslup ve manalara tamamiyle zıttır. Yani örnek verecek olursak günümüzde bir bal arısı salt bir hayatta kalma mücadelesi için evler edinmiyor, sadece hayatta kalabilmek için meyvelerin her birinden yemiyor, yaylım yollarını kendisi keşfetmiyor.

Allah emrettiği, ilham ettiği için tabiattaki vazifelerini ifa etmek gayesiyle yapıyor. Yine bal arısının sahip olduğu fizikî yetenekler ve geometrik mucizelerle dolu kovanlarını inşa etme kabiliyetleri gibi muazzam hususiyetler salt bir yaşam mücadelesinin neticesinde hayatta kalabilmiş atalarının genetik mirasına indirgenemezler. Arıların bedenindeki tüm cihazlar tabiatta vazifelendirildiği işlere yönelik olarak Allah tarafından yaratılmakta, görevlerine yönelik talimatlar ise kendisine ilham edilmektedir. Bu kıyası diğer ayetlere de uyarlayabilirsiniz.

Dördüncüsü: Göz; üzerinde ilim, irade ve sanatın tezahür ettiği bir varlık gördüğünde akıl, bu oluşun ardında şuurlu bir failin iş yaptığına kanaat getirir. Fakat bir kişi, bu varlığın nasıl oluştuğuna dair izahatı, aklın zorunlu olarak işaret ettiği bilinçli faili yok sayarak yapmaya kalkarsa -açıklamaları ne kadar detaylı ve teknik olursa olsun- geçersizdir, anlamsızdır. Misal; medeniyetten bihaber akıl sahibi fakat yabani bir zata bir araba göstersek ve aracın nasıl var olmuş olabileceğini sorsak o kişi yapacağı gözlem ve incelemenin sonucunda aklın ve tabii olarak şu izahı yapacaktır: “Bu varlık birçok girift sistem ve yapılardan oluşuyor. Ayrıca güzel bir tasarımı var. Hem bir gayeye yönelik yapıldığı anlaşıyor. Bunlar ise ilimsiz ve sanatsız olmaz. Sanatlı bir varlık ise ilim, irade ve şuur sahibi bir sanatkârı icap eder.” Daha sonra aynı kişiye desek ki “Tasarımcıyı yok kabul ediyoruz. Şimdi tekrar bu arabanın nasıl vücuda gelmiş olabileceğini açıkla!” O kişi, önce duraksayacak, belki “Nasıl olur, mümkün değil!” diyecek. Biz ise açıklaması konusunda ısrar etsek o kişi zorunlu olarak önce arabayı hem kendi içinde hem de çevresi ile olan münasebetini inceleyecek, fikrî zorlama ve imkânsızlıklarla “Olsa olsa önce motor olmuştur. Motor muhtemelen şu arkadaki fabrikadan gelmiştir. Çünkü o fabrikada metaller mevcut. Peki, metaller buraya nasıl gelecek, hareket etmesi icap ediyor. O zaman rüzgârın getirmiş olması muhtemel. Zira duran metali harekete geçirecek olan en makul şey rüzgâr gibi duruyor. Motorun bir de içyapısını incelemek lazım. Belki motorun inceliklerinde, detaylarında arabanın oluşumuna sebep olan, varoluşunu tetikleyen mekanizmaları vardır. Ha bu arada, arkada duran şu araba da şekil olarak bu arabaya benziyor. Belki oluş bakımından aralarında bir ilişki, bir benzerlik olabilir. Bu iki benzer arabayı birlikte incelersek belki bir yere varabilirim!” gibi açıklamalarda bulunmak zorunda kalacaktır. Neticede ortada bir açıklama var ancak sayısız imkânsızlıkları barındırıyor. Çünkü bir meseleyi izah ederken aklın, mantığın gereği “aşikâr olan sebep” çıkarılırsa onun yerine alternatif olarak sunulacak fail geçersiz, yapılacak açıklama ise anlamsız olacaktır. İşte bunun gibi canlılardaki muhteşem sanatlı suretlere, tasarım ve desenlere, son derece girift organ ve sistemlere, sahip oldukları cihaz ve yeteneklere bakıldığında arka planda tasarımcı bir failin olduğu kolayca çıkarılabilir. Bu çıkarım aklidir ve zihnin varacağı tabii bir sonuçtur. Fakat bu canlıların mevcudiyeti, Allah (haşa) yok kabul edilerek açıklanmaya çalışıldığında bir bilim insanı zorunlu olarak önce canlının kendisine, sonra çevresine, tabiata ve diğer canlılara bakacak ve sebep-netice-fail bağlamında onların birbirleri ile olan münasebetini, benzerliklerini değerlendirecek ve muhtelif anlamlar çıkarmaya çalışacaktır. “Benzerlik taşıyan eserler ortak bir tasarımcıyı, sanatlı bir varlık ise bir sanatkârı gerektirdiğini” aklın bilmesine rağmen birbirlerine benzeyen birbirlerini andıran canlılara baktığında (ortak bir tasarımcı ve yaratıcı olarak Allah’ı kabul etmediğinden) bu benzerliği ortak ataya isnat etmek durumunda kalacaktır.

Bundan sonra yapılacak açıklamalar ise molekül ve atom seviyesine kadar inip madde içinde boğulmak, birbirleri ile olan ilişkilerini araştırmak ve bunlara birer isim takmaktan ibaret olacaktır. İşte, evrim teorisinin çıkış noktası ve ulaştığı sonuç budur. Meseleye sathi nazarla bakmayan bir Müslüman, evrim teorisinin bir sebep veya gerçeklik olmasından ziyade, Allah'ı ve Allah'ın mevcudata etkisini kabul etmeyen bir felsefenin, aklın tabiattan zorunlu olarak çıkardığı bir sonuç olduğunu anlar. Zaten kendi kendimize düşünssek ve (haşa) Allah'ı yok kabul ederek canlıları açıklamaya kalksak herkesin eninde sonunda ulaşacağı zorunlu netice canlıların birbirlerinden evrimleşerek oluştuğu olacaktır. Farzımuhal Allah yaratmadıysa bir şekilde ilk hücre oluşacak, ondan yeni canlılar türeyecek ve yeni canlılar da zamanla birbirinden evrimleşerek bugünkü türleri oluşturacaktır. İşte bir Müslüman, evrim teorisini tamamıyla kabul ettiğinde ise içine düştüğü durumun misali şuna benzer: Kişi, arabanın tasarımcısının ilmini, gücünü ve yeteneklerini; arabanın parçalarını, ham maddesini tanır ve arabanın bilinçli bir fail olmadan var olamayacağını bilir. Fakat bu kişi, yukarıdaki misalde belirtilen, tasarımcıyı yok sayan ve kabul etmeyen adamın zorunlu olarak çıkardığı “arabanın kendi içindeki ve çevresindeki olgularla meydana geldiği” açıklamalarını ve bu süreci anlatan izahlarını alır. Kendi bildiklerinin yerine koyar ve “Tasarımcı arabayı, bu adamın anlattığı şekliyle yapmıştır.” der, hataya düşer.

Beşincisi: İnsanın şempanzelerle ortak bir atayı paylaştığı, insanın maymun/maymunumsu soyundan geldiği gibi hipotezler İslam itikadı ile zıtlık teşkil eder. Bunun detaylı izahını kitabın ilerleyen kısımlarında yapacağız.

Altıncısı: Süreç içerisinde birbirine bağımlı olan, bir önceki adımın bir sonraki adımın sebebi olduğu zincir benzeri bir açıklamada, bir noktada hata varsa o noktadan sonra yapılan her açıklama hatalı olur. Eğer hata en başta yapılırsa tüm dizi hatalı olur. Bu durumu gömlek düğmeleri misali ile açıklayabiliriz. Gömlek düğmesi doğru delikten iliklenmeye başlansa fakat ortadaki bir delik atlansa tüm düğmeler iliklendikten sonra hata ortaya çıkacaktır. Bu ilikleme dizisini düzeltmek için boş geçilen deliğe kadar sökülüp tekrar iliklenmesi yeterli olacaktır. Fakat eğer ilk delikten itibaren düğmeler yanlış iliklenirse bu hatayı düzeltmek için ufak ayarlamalar, söküp takmalar yeterli olmayacaktır. Bütün düğmeler sökülüp tekrar en baştan iliklenmesi gerekecektir. Böyle yapılmadığında düğmeler kendi içlerinde iliklenmiş gibi dursa da “Gömleğin düğmeleri iliklenmiş!” denilerek gömlek o şekliyle giyilmez. İşte bunun gibi daha ilk baştan Allah'ın zatı, yaratması, varlıklardaki tesiri ve fiilleri yok sayılarak yapılan bir açıklama dizisi bütün olarak hatalıdır. Allah'ın varlığını ve fiillerini bilen bir insan bu bütünü kabul etmez. Tüm düğmeleri söktüğü gibi bu izahları reddeder. Allah'ın indirdiği kutsal kitabına bakar ve İslami bir nazarla meseleyi ele alır. Başından beri hatalı varsayımlarla kendisine yol çizen evrim teorisinin doğru olduğunu gösterebilmek adına Kur'an-ı Kerim ayetlerinin manalarını sağa sola çekip, uzatıp, esneterek yorum ve tevil yapanlar ise gömleğin biçimsizliğini örtmek için kravat boyunu uzatıp kısaltanlara benzer.

Fatih Buğra SARPER

Dipnotlar

[1] Richard Lewontin, *Billions and Billions of Demons*, New York Review of Books, 1997, s. 28.

[2] H.S. Lipson, "A Physicist Look at Evolution", *Physics Bulletin*, 31 (1980), s. 138.

[3] Charles Darwin, *The Life and Letters of Charles Darwin*, ed. Francis Darwin (Londra: John Murray, 1887), c. 3, s. 18.

[4] Charles Darwin, *The Life and Letters of Charles Darwin*, ed. Francis Darwin, c.1 (Londra: John Murray, 1887), s. 278-279.

3. Mantıksal Çıkmazlar ve Teistik Evrim Teorisinin Tanımlanması

RS fatihbugrasarper.com/3-mantıksal-cikmazlar-ve-teistik-evrim-teorisinin-tanimlanmasi

11 Ekim 2022

Teistik evrim düşüncesi kabul edildiğinde ortaya birçok mantıksal hata çıkar. Bunların birkaçını beyan edelim:

Birincisi: Eğer teistik evrimciler, klasik Neodarwinizm düşüncesinin doğal seleksiyon ve mutasyon mekanizmalarını “yönlendirilmeyen, rastgele” bir süreç olarak kabul edip aynı zamanda Allah’ın canlıları yaratma sürecine müdahale ettiğini iddia ederlerse Allah’ın yönlendirilmeyen bir süreci yönlendirdiği gibi mantıksal bir çelişki ortaya çıkar. Yönlendirme varsa rastgelelik yoktur. İki zıt bir arada olmaz. Yoksa cemm-i zıddeyn olur. Bu da muhaldir.

İkincisi: “Allah, mutasyon ve doğal seleksiyon mekanizmalarını bizzat kendisi yönlendirerek canlıları yaratmıştır!” şeklinde bir iddiada bulunulduğunda ortaya yine bazı sorunlar çıkar. Öncelikle evrim mekanizmalarının “yönlendirilmiş” ve “gayesel” olduğunu söylemek tamamıyla Darwin’in ve günümüz evrimci bilim insanlarının savunduğu hipotezin dışına çıkmak olur. Gerçekten de evrim teorisi, bu mekanizmaların “yönlendirilmeyen” ve “gayesel olmayan” bir süreç doğrultusunda işlediğini öne sürer. Nitekim Darwin, canlıların türleşmesi ve doğal seleksiyon sürecinde, esen bir rüzgârın yönü kadar dahi bilinçli bir tasarımın, ilahî bir yönlendirmenin söz konusu olmadığını

belirtir.¹ Yani “rastgelelik” ve “gayesizlik” evrim teorisinin temel taşlarındandır. Dolayısıyla Allah’ın sürece müdahale ettiği kabulü Neodarwinist teorilerin reddi anlamına gelir.

Evrim teorisinde, birçok canlıda hatalı evrimler meydana geldiğinden ve canlıların birçoğunda kusur bulunduğu bahsedilir. Söz konusu kusurların tasarımcıdan değil ancak ve ancak tesadüfler silsilesinden beklenebilecek hatalar olduğu iddia edilir. En bilinen örneklerini gözün veya bazı canlılardaki sinirlerin evrimsel izahlarında görürüz. Bunlar, bir tasarımcının yani Allah’ın (haşa) olmadığına ve evrimsel mekanizmaların yönlendirilmediğine delil olarak sunulur. Hatalı evrim argümanları evrim teorisinin temel öğretilerinden biridir. Dolayısıyla evrim teorisini savunup, Allah’ın mutasyon ve doğal seleksiyon mekanizmalarını bizzat yönlendirerek günümüzdeki canlı türlerini yarattığı iddia edilirse -evrim bilimcilerinin ifadesiyle- Allah’ın canlı türlerini yaratırken (haşa) kusurlu yarattığı kabul edilmiş olur. Eğer Allah’ın, sürecin işleyişine müdahale etmediği ve bu sebeple hatalı evrim ve körelmiş organların kendi kendine vücut bulduğu iddia edilirse de o zaman Allah’ın “el-Hakîm” isminin hilafında bir yorum yapılmış olur. İslam dinine göre Allah “Hakîm”dir, abes bir iş yapmaz.

Yukarıda bahsedilen durum, sakat doğumların veya mutant canlıların durumundan farklıdır. Sakat doğumlar ve mutasyonlar; canlılardaki DNA molekülünün radyasyon, X ışını, ultraviyole, ani sıcaklık değişimleri ve kimyasallar sonucunda bozulmaya uğraması neticesinde “bireylerde” oluşan kusurlardır. Canlıların tabiatta cereyan eden sebeplere riayet etmemesi, bir kısmı tabii ve çoğunlukla insan kaynaklı sebeplerin neticesinde oluşabilir. Burada “canlı bireylerin” mutasyona uğraması söz konusudur. Sakat doğan yavru bir kedi, bir çocuğun down sendromlu doğması veya kanser olan bir insan mezkûr kusurlara örnek olarak verilebilir. Burada kusurdan bahsettiğimiz zaman, kusur “umum türde” değil, “bireyde” meydana gelmiştir. Yani misalde verilen kedinin kusurlu doğmuş olması kedi ırkının kusurlu yaratılmış olduğu anlamına gelmez. Yine aynı şekilde down sendromlu birey sebebiyle insan ırkı kusurludur denilmez. Fakat evrimcilerin iddia ettiği şey, “koca bir ırkın” anatomisinin kusurlu olduğudur. Dolayısıyla evrim bilimcilere göre göz organında evrimsel bir hata varsa, Allah’ın da bu süreci işlettiği iddia ediliyorsa o zaman (haşa) “Allah, insanı hatalı yaratmıştır!” veya “Yaratma fiilinde kusur vardır!” gibi Allah’ın sıfatlarına tamamen zıt yaklaşımlar ortaya çıkar. Bu ise Müslümanlar için itikadi bir sorundur. Bunun yanında bazı hayvan ırklarında da kronikleşmiş kusurlar mevcuttur. Fakat bunlar insanların bir kısım hayvan türlerinde uyguladıkları yapay seçim neticesinde ortaya çıkan kalıtsal sorunlardır. Kıvrık kulaklar, basık yüzler, kısa bacaklar, kuyruksuzluk veya bazı türlerde hayvanın refahını bozucu kalıtsal rahatsızlıklar bunlara örnektir. İnsanların kişisel zevkleri veya ticari gayelerle insan müdahalesiyle ırklarda oluşturulan mezkûr özellikler tabii bir sürecin neticesi değildir. Bunlar, Kur’an-ı Kerim’de de bildirilen “İnsanların kendi elleriyle yapıp ettikleri yüzünden karada ve denizde düzen bozuldu...(Rum 41)” ayetinin kapsamına giren durumlardır.

Üçüncüsü: Allah’ın günümüzdeki canlıları yaratma gayesiyle mutasyon ve doğal seleksiyon mekanizmalarını kendisi yönlendirdiği öne sürüldüğünde -evrimin mutasyon ve doğal seleksiyon mekanizması sebebiyle- Allah’ın rahmet ve hikmet sıfatlarıyla çelişen

birtakım kötülük problemleri de ortaya çıkar. Bu sorun kitabın ilerleyen kısımlarında detaylı izah edilecektir.

Dördüncüsü: Eğer ki türler Allah tarafından yönlendirilen bir kısım mutasyonlar vesilesiyle yaratıldıysa bu durum canlıların şuurlu bir şekilde tasarlandığını gösterir. Oysa Darwinist ve Neodarwinistler ve yine teistik evrim düşüncesini benimseyen bir kısım bilim insanları, canlılardaki sanat ve tasarımı “zahirî” (*apparent*) veya “yanılsama” (*illüzyon*) olarak kabul ederler. Böylelikle canlılardaki bilinçli tasarımın varlığını reddederler. Onlara göre evrim mekanizmalarının işleminin neticesinde canlılar devamlı olarak elemeye tabi olduklarından, türler basitlikten karmaşıklığa, sadelikten tasarımlı bir yapıya doğru dönüşürler. Canlılarda tezahür eden bu tasarımlar, Allah’ın canlıları sanatlı yaratma gayesinin değil, evrimin cinsel (*seksüel*) seçim mekanizmasının bir neticesidir. Dolayısıyla canlılardaki sanatlar bir gerçeklikten ziyade yanılsamadır, tabiattaki eleme süreçlerinin bir neticesidir veya görünümüdür. İşte, Allah’ın mutasyonları yönlendirerek türleri yaratmış olabileceği iddiası tasarım ereği güttüğünden bu manadaki teistik evrim düşüncesi de evrim teorisinin kendisi ile çelişki içerisinde.

Beşincisi: Evrimci görüşe göre hâlihazırdaki canlılarda görünen tasarımlı yapılar tabiatın elemesinin bir neticesi olduğundan, canlılığın başlangıcına doğru gidildikçe canlılardaki tasarımlı yapıların azalması veya tasarımsız olması icap eder. Fakat İslam’a göre canlılardaki sanat ve tasarımlar -evrimcilerin iddiasının aksine- bir yanılsama değil, bir hakikattir ve bu şekilde olmasının birçok hikmeti vardır.

Kâinat, Allah’ın birliğinin tecelli ettiği, varlıkları ve âlemleri içerisinde barındıran bir bütünü ifade eder. Burada iki temel unsur söz konusudur: birincisi umum kâinat yani kâinatın bütünü, diğeri ise kâinatı oluşturan her bir varlık. Allah’ın birliğini ifade eden de iki kavram vardır: vahidiyet ve ehadiyet. Vahidiyet, Allah’ın umum kâinattaki birlik tecellisini, ehadiyet ise kâinat içindeki her bir varlıkta hususi olarak görünen birlik tecellisini ifade eder. Mesela küçük ayna parçalarından bin tanesini yan yana koyup büyük bir ayna meydana getirsek güneşin bu aynalarda iki türlü görüntüsü olur: biri parçalardan oluşan aynanın bütününde görünen tek bir görüntü, diğeri ise o bin parçanın her birinde görünen ve güneşi olduğu gibi gösteren birlik görüntüleri. Fakat parçalardan oluşan aynanın çapı algılayamayacağımız kadar büyütülse aynanın tümünde görünen görüntüyü biz de idrak edemeyiz ve o görüntü hakkında tam bir bilgiye sahip olamayız. Ancak aynayı oluşturan parçaların her birindeki görüntüyü rahatlıkla görebilir ve güneş hakkında bilgi edinebiliriz.

Allah’ın kâinatta iki türlü birlik tecellisi vardır: biri kâinatın bütününde, diğeri ise kâinatı meydana getiren her bir varlıkta. Kendisini tanımakla yükümlü kıldığı kulları onu bilmede ve tanımada güçlük çekmesinler diye vahidiyetle beraber ehadiyet tecellisini de bize göstermektedir. Yani özel cihazlarla uzaydan alınan görüntüler incelenerek bakıldığında koca kâinattaki sistemlerden Allah’ın birliğini anlayabileceğimiz gibi bu imkâna ulaşamasak dahi çiçeğe konan renkli bir kelebeğin vücudundaki sanat ve tasarıma bakarak da Allah’ın birliğini tefekkür edebiliriz. Demek kâinatın bütününde olduğu gibi özelde de her bir canlı, Allah’ın varlığı ve birliğinin tecelli ettiği varlık durumundadır. İşte

bu çerçeveden baktığımızda evrimcilerin “canlıların doğal eleme süreçleri ile mevcut tasarımı yapılarına kavuştukları” iddiasını tekrar gözden geçirmek gerekiyor. Çünkü bu hipotezle yüz milyonlarca yıllık evrimsel süreçte sayısız mutant, tasarımsız, sanatsız canlıların yaşadığı kabul edilmiş olmakla birlikte insanlar tefekkür etsin diye nakış nakış işlenmiş, sanatlı zihayatların geçmişteki insanların nazarlarına sanatsız, tasarımsız ve basit bir şekilde sunulduğu söz konusu oluyor. Oysa Kur’an-ı Kerim’de “O Allah, yoktan var eden ve şekil verendir. (Haşr 24)” veya “O (Allah) ki her şeyi, en güzel şekilde yarattı ve insanı da yaratmaya çamurdan başladı. (Secde 7)” gibi ayetlerle canlılardaki sanat ve tasarımdan bahsedildiği gibi “Sizin yaratılışınızda ve türetip yaydığı canlılarda, gerçek ilim sahibi bir kavim için ayetler (deliller) vardır. (Casiye 4)” manasındaki ayetlerle de her bir canlıda tecelli eden ehadiyetin cilvelerine ulaşacağımızın bilgisi sunulmaktadır. İnsanoğlu yaratılana kadar canlıların evrimi tamamlanarak sanatlı hâle gelmiş olabileceği şeklinde durum kurtarıcı bir yorum yapılabilir. Fakat bu yorumun; sıfatları mükemmelliği ve güzelliği irae eden Yaratıcı’nın, yarattığı zaman hikmeti, rahmeti gözetken el-Hakîm ve er-Rahman; her şeyi yaratan, yoktan yaratan ve yaratmaya devam eden el-Hâlik; her şeyi kusursuz ve uyumlu yaratan el-Bâri; varlıklara şekil veren el-Musavvir; her varlığı, her işi her an görüp, gözetken, kontrolü altında tutan er-Rakîb ve her şeyi eşsiz yaratan el-Bedî olan Allah’ın sıfat ve isimleri karşısında hiçbir hükmü yoktur. Bunun yanında birçok teistik evrimcinin savunduğu gibi hayranlıkla gözlemlediğimiz canlılardaki sanat ve tasarımlar Allah’ın doğrudan müdahalesi olmadan fiziksel sebeplerin neticesinde oluştuysa tabiattaki güzelliklerin Allah’ın varlığına birer delil oluşturduğu yönünde herhangi bir iddiada da bulunamayız.

Teistik evrimciler genellikle bahsettiğimiz çelişkili durumlara düşmemek için evrimsel sürecin Allah tarafından yönlendirilmediğini savunurlar. Misal teistik evrimci ABD’li biyoloji profesörü Kenneth R. Miller, evrimsel sürecin herhangi bir plan veya gaye doğrultusunda değil, aksine rastgele, gayesellikten uzak bir şekilde işlediğini ifade eder.² Diğer taraftan teistik evrimcilerin çoğunluğu bu mesele hakkında görüşlerini belirtmekten kaçınır. Misal dünyadaki teistik evrimcilerin öncülerinden olan Francis Collins, Tanrı’nın Dili isimli kitabında evrim mekanizmalarının Allah tarafından gayesel bir şekilde yönlendirilip yönlendirilmediği konusundaki düşüncesini “bir ihtimal” olarak belirtmiştir.³ Evet, teistik evrimcilerin ekseriyeti Allah’ın en baştan maddeyi, tabiat kanunlarını ve canlılık için gerekli olan şartları yarattığını, bundan sonraki süreçte müdahale etmeksizin belli fiziksel özelliklerle yaratılmış olan maddenin ilk canlı organizmaya dönüştüğünü, sonrasında ise canlıların zaman içerisinde evrim mekanizmalarıyla başkalaşarak bugünkü hâlini aldıklarını savunur. Bir başka deyişle rastgele mutasyon, doğal seleksiyon ve diğer evrimsel mekanizmalar canlıların yaratılmasında ana nedensel faktörleri oluşturmuştur. Bu meseleyi ünlü teistik evrimci Francis Collins, kitabında şu şekilde açıklar:

- Evren yaklaşık 14 milyar yıl önce yokluktan var olmuştur.
- Gerçekleşmesi olağanüstü derecede düşük olasılıklı olmasına rağmen (Allah’ın tesiriyle) evren hassas mizanlarla yaşam için elverişli hâle gelmiştir.

- İlk yaşamın dünyada nasıl meydana geldiği, bir diğer ifadeyle ilk yaşamı oluşturan mekanizmanın ne olduğu halen bilinmemesine rağmen canlılık ilk ortaya çıktıktan sonra evrim ve doğal seleksiyon süreci günümüzdeki biyolojik çeşitliliğin uzun bir zaman diliminde oluşmasını sağlamıştır.
- Evrim süreci başladığı andan itibaren, (sürecin yönlendirilmesi için) doğüstü (Tanrısal) hiçbir dış müdahaleye gerek yoktur.
- İnsanoğlu da bu sürecin bir parçasıdır ve maymunlarla ortak atayı paylaşır.
- Fakat insanoğlu gerek Tanrı'yı araştırması gerekse sahip olduğu ahlaki ve manevi değerler sebebiyle diğer canlılardan ayrılır. Bu yönüyle insanoğlu evrimsel açıklamaya meydan okuduğu gibi buradan beşerin ruhsal bir tabiata sahip olduğu da anlaşılır.⁴

Yukarıdaki ifadelerden de anlaşılacağı üzere Allah'ın yaratılıştaki rolü kâinatın başlangıcı ile sınırlandırılmış, hâlihazırdaki türlerin oluşması yani yaratılmasındaki temel roller ise tabiata ve tabiatı işleyen kanunlara bırakılmıştır. Aslında bu düşüncenin “deizm” felsefesinden beslendiğini ve bu sebeple evrimsel sürecin hem nedensel olarak hem de neticeleri itibarıyla birçok çıkmazı barındırdığını söyleyebiliriz. Teistik evrim düşüncesinin kabulü ile birlikte;

- Dünyada bütün mahlûkata merhamet eden, şefkat gösteren, ihsan eden er-Rahman, er-Rahîm ve Er-Raûf,
- Mülkün, kâinatın sahibi, mülk ve saltanatı her an devam eden el-Melik; mutlak hâkim, hikmetle hükmeden el-Hakem ve her varlığı, her işi her an görüp gözeten, kontrolü altında tutan er-Rakîb, bütün kâinatı idare eden el-Vâli; mülkün ve her varlığın sahibi Mâlikülmülk,
- Her noksanlıktan uzak el-Kuddûs ve her şeyi görüp gözeten el-Müheymin,
- Mevcudatı yoktan yaratan el-Hâlik ve her an yaratmaya devam eden (Rahman Suresi 29, Zariyat Suresi 47) ve yarattığı, yaratacağı bütün varlıkların sayısını bilen el-Muhsî,
- Her şeyi kusursuz ve uyumlu yaratan el-Bâri, her işi birbirine uygun yapan el-Muksit ve her şeyi eşsiz yaratan el-Bedî,
- Varlıklara şekil veren el-Musavvir ve maddesiz, örneksiz yaratan el-Mübdi,
- Bütün mahlukatın rızkını veren ve ihtiyacını karşılayan er-Rezzak ve her yaratılmışın rızkını, gıdasını tayin eden el-Mukît,
- Rahmeti, kudreti ve ilmi ile her şeyi ihata eden el-Vâsi; Varlıkları diri tutan, zatı ile kaim olan el-Kayyûm; Dilediğini dilediği gibi yaratmaya muktedir olan el-Kâdir ve mülkünde, yaratışta dilediği gibi tasarruf eden el-Muktedir,
- Her işi hikmetli (gayeli), her şeyi, her varlığı hikmetle yaratan el-Hakîm,

- İhya eden, diriltten, can veren El-Muhyî ve her canlıya ölümü tattıran el-Mümît,
- Dilemediği şeye mâni olan, engelleyen el-Mâni; elem, zarar veren şeyleri yaratan ed-Dârr ve fayda veren şeyleri yaratan en-Nâfi gibi Allah'ın isim ve sıfatları ile çelişen sayısız muhal durum ortaya çıkmaktadır.

Sadece bir kısmını yazdığımız Allah'ın mezkûr isim ve sıfatları kâinatın her bir zerresini, kâinatta cereyan eden her bir oluşu kuşatmıştır. Buna rağmen tüm bu oluş sırlarını tabiata atfeden veya evrim teorisinin öğretilerini tasdik eden teistik evrim düşüncesinin İslam'ın yakınından bile geçemeyeceği çok açıktır. Teistik evrim fikri, batıl ile zihinleri bulanmış insanların bir fantezisiidir.

Son olarak şunu da ifade etmeliyiz ki teistik evrim düşüncesi, Allah'a inancı olmayan bilim insanların materyalist bir bakış açısıyla sunduğu bilgi ve açıklamalardan başka bizlere yeni bir şey katmamakta, Allah'ın evrimsel yaratma sürecindeki rolüne yönelik net bir şey söylememekte ve canlıların biyolojik kökenine yönelik alternatif bir teori ortaya koyamamaktadır. Yapılan şey, materyalist felsefenin tabiattan çıkarımları neticesinde ortaya koyduğu teori ve öğretilerin dinî tabirlerle yeniden ifadesidir.

Fatih Buğra SARPER

Dipnotlar:

[1] Charles Darwin, *The Life and Letters of Charles Darwin*, ed. Francis Darwin, c. 1 (Londra: John Murray, 1887), s. 278-279.

[2] Kenneth R. Miller ve Joseph S. Levine, *Biology*, (Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall: 1998), s.658.

[3] J.P. Moreland vd., *Theistic Evolution: A Scientific, Philosophical and Theological Critique*, Crossway, Illinois 2017, s. 42.

[4] Francis S. Collins, *The Language of God: A Scientist Presents Evidence for Belief*, (New York: Free Press, 2006), s.200.

4. Neodarwinizm ve Genetik Bilginin Kaynağı Problemi

fatihbugrasarper.com/4-neodarwinizm-ve-genetik-bilginin-kaynagi-problemi

12 Ekim 2022

1. Giriş

Önceki makalelerimizde belirttiğimiz üzere modern evrim teorisine göre canlı organizmanın DNA'sında rastgele mutasyonlar meydana gelir. Mutasyonlar neticesinde hasıl olan değişimler canlının hayatta kalabilmesine avantaj sağlıyorsa bu değişimler doğal seleksiyon yoluyla gelecek nesillere aktarılır. Uzun zaman süreçlerinin geçmesiyle genlerde biriken mutasyonlar, canlı türünün zamanla evrimleşmesine neden olur. Bu anlayışın üzerine bina edilen evrim teorisini biraz irdelersek teistik evrimcilerin din ile bilimi sentezlediklerini zannederek ifade ettikleri “Allah, canlıları yaratmada evrimsel mekanizmaları kullanmış ve canlıların türleşme sürecini, tabiat kanunları çerçevesinde cereyan eden rastgele mutasyon ve doğal seleksiyon mekanizmasına bırakmıştır.” önermesinin birçok sorunu içerdiği gerçeği ile karşılaşırız. Deney ve gözlem noktasında yeterli delil sunamaması ve felsefi birçok çıkmazı barındırması gerekçesiyle günden güne güç kaybeden evrim teorisi, teistik evrim anlayışı ile Allah’a inanan bir kısım insanlarca biraz destek bulsa da bilimsel araştırmalar bu ittifakın çok da uzun süreli olamayacağını işaretlerini bizlere veriyor. Bu yazıda, genlerde meydana gelen rastgele mutasyonların canlıların hayatta kalmasına avantaj sağlayacak faydalı değişimleri netice veremeyeceği ve faydalı değişimler için gereken yeni genetik bilgilerin oluşma sürecinde ortaya çıkan “bilginin kaynağı problemi” meselesi ele alınacaktır.

2. Kambriyen Patlaması ve Evrim Teorisine Genel Bir Bakış

Fosil kayıtları incelendiğinde evrim teorisinin türlerin aşama aşama değişimlerle zamanla evrimleştiği ve dolayısıyla birbirleriyle ilişkili olduğu iddiasının aksine türlerin birbirinden bağımsız, ani değişimlerle varlık sahasına çıktığına ve keskin hatlarla birbirlerinden ayrıldığına şahit oluruz. Bu durumu “Kambriyen Patlaması” olarak adlandırdığımız hadisede açıkça görürüz. Yaklaşık 530 milyon yıl öncesine dayanan bu

dönemde birbirinden karmaşık yapılara sahip çok sayıda canlı türünün izleri mevcuttur. Yine Kambriyen Dönemi'nden farklı olarak diğer dönemler incelendiğinde de ilk kanatlı böceklerden kuşlara, bitki türlerinden tutun memeli ve diğer hayvan gruplarına kadar önceki türlerden bağımsız birçok hayvan türüne ait fosiller bulunur. Evrim bilimci Eugene Koonin bu durumu “biyolojik büyük patlama (biological Big Bang)” olarak tanımlar. Koonin, Kambriyen döneminde birçok canlı grubunun karmaşık bir yapıda ani olarak belirdiğini (*sudden emergence*), hâl böyleyken ana canlı grupları arasındaki ilişkinin çözülmesinin çok zor olduğunu ve bunun Darwin'in öne sürdüğü evrim ağacı modeli ile uyuşmadığını ifade eder.¹

Aslında Darwin de fosil kayıtlarında birçok ana canlı grubunun ani şekilde belirmesinin kendi teorisine aykırı bir durum oluşturduğunu ve bu durumu açıklayabileceği tatmin edici bir cevabının olmadığını itiraf ediyordu.² Fakat Darwin, teorisini destekleyecek ve kendi zamanında henüz bulunamamış olan fosillerin gelecekte bulunacağını düşünmüş olacak ki teorisini terk etmemiştir. Fakat aradan geçen yaklaşık 150 yıllık süreye ve çıkarılan yüz binlerce fosile rağmen Darwin'in teorisini destekleyecek nitelikte fosiller bulunamamıştır. Evrim bilimci Prof. Dr. David Raup, Darwin'in döneminde karşılaşılan, evrim teorisinin çıkarılan fosillerle uyuşmama sorununun hâlen geçerli olduğunu itiraf eder.³

Darwin'e göre canlılarda hasıl olacak büyük çaplı değişimler (makro mutasyonlar), ölümü netice verebilecek sakatlıklara ve fonksiyon bozukluklarına sebep olacağından türlerde meydana gelecek olan kalıcı değişimlerin uzun zaman süreçlerine yayılması ve küçük çaplı olması gerekirdi. Oysa deliller bu iddianın aksini göstermiştir.

Evet, gerçekten de fosil kayıtları nazara alındığında, türlerin öncekilere nispeten benzersiz olması ve ani olarak belirdiğinin ortaya çıkması, Darwin'in rastgele mutasyon ve doğal seleksiyon ile türlerin ortak bir atadan aşama aşama değişimlerle birbirinden evrimleştiğini iddia eden teorisi için büyük bir sorun teşkil eder. Bu durum ise evrim hipotezinin gerçeklikle olan uyumsuzluğunu gösterir.

3. Rastgele Mutasyonlar ve Yeni Genetik Bilgilerin Oluşması

Bilindiği üzere canlıların sahip olduğu her bir hücrede üç boyutlu yapıya sahip; adenin (A), timin (T), guanin (G), sitozin (S) isimli dört adet bazı ihtiva eden DNA molekülü bulunur. Canlı bir organizmanın yapısına ait milyarlarca farklı konudaki sayısız bilgi ve talimat bu bazların oluşturduğu dijital kodlarla DNA'da depolanmaktadır. Bu yönüyle DNA çok gelişmiş bir bilgisayar gibidir ve Bill Gates'in ifadesiyle mevcut bilgisayar yazılımlarının pek fevkindedir.⁴

Bir bilgisayara yeni bir fonksiyon veya yetenek kazandırmak istediğimizde yeni kodları içeren yazılım veya programlar yüklememiz icap eder. Bunun gibi canlı organizmanın yeni bir yapıya dönüşebilmesi için o canlının DNA'sına yeni genetik bilgilerin eklenmesi gerekir. Zira yeni bir yapıya dönüşmek, yeni hücre, yeni doku ve yeni organların oluşması demektir. Bu ise DNA'ya yeni kodların ilavesi ile mümkündür. Bu noktadan hareketle Kambriyen Dönemi'nde veya diğer dönemlerde ortaya çıkan birbirinden çok farklı ve son

derece karmaşık yapılara sahip canlı türlerinin biyolojik patlaması, yeni genetik bilgilerin de patlaması manasına gelir.⁵ Fakat sorun şu ki rastgele mutasyon ve doğal seleksiyon mekanizmalarının, canlılarda faydalı ve girift yapısal değişikliklere sebep olabilecek yeni genetik bilgileri üretip üretemeyeceğidir.

a. Mutasyonlar ve Protein Sentezi:

Daha önceden de ifade ettiğimiz gibi canlı organizmalarda yapısal bir değişimin olabilmesi için yeni genetik bilgilerin oluşması ve yeni proteinlerin sentezlenmesi gerekir. Çünkü canlıların bedenini oluşturan maddenin büyük kısmı proteinlerdir. Proteinler ise DNA’da yazılı olan kodlara göre üretilir. Yeni bir hücre, doku veya organın oluşması için yeni proteinler; yeni proteinlerin oluşması için de DNA’da yeni genetik kodların oluşması icap eder. Rastgele mutasyonların ise fonksiyonel bir proteini yapma olasılığı yoktur. Tesadüf meselesi üzerine yazdığımız makalede bu imkânsızlığı bir miktar ifade etmiştik. Fakat burada da kısa bir izahını yapmakta fayda görüyoruz.

Proteinlerin oluşabilmesi için birçok koşulun gerçekleşmesi gerekmektedir. En küçük bir protein bile yüzlerce aminoasidin belirli bir ölçüde ve uygun bir sırada dizilimleri neticesinde oluşur. Tek bir aminoasidin fazla ya da eksik olması veyahut sağ elli diye ifade edilen aminoasitlerin zincire karışmaları durumunda protein işlevsiz hâle gelir. Yine aminoasitlerin birbirlerine peptid bağı ile bağlı olması, protein sentezlenmeden evvel bir kısım özel enzimlerin önceden var olması gibi durumlar da proteinin oluşabilmesi için gerekli olan diğer koşullardır. Tüm bu koşullar birlikte değerlendirildiğinde 400 aminoasitten oluşan işlevsel bir proteinin rastgele oluşma olasılığı hesaplandığında ortaya 10^{64} ’ta 1 gibi akıl almaz derecede düşük bir olasılık çıkar. Bu astronomik rakamın ne ifade ettiğini anlayabilmek için bilim adamlarının bizim galaksimizde 10^{65} kadar atom olduğunu söylediklerini hatırlatmak yeterlidir.

Evet, rastgele mutasyonlarla elde edilebilecek tek bir işlevsel protein için gereken süre bile tüm canlıların evrimleşmesi için geçtiği iddia edilen süreden daha uzundur. Matematik ilminde 10^{50} ’de 1’den düşük olasılıkların zaten gerçekleşmesi imkânsız olasılıklar olarak adlandırıldığını ve tesadüf meselesinin hakikatini “Gayesellik ve Tesadüf Meselesi Üzerine” isimli makalemizde ayrıntılarla izah ettiğimizden, genlerde meydana gelecek rastgele mutasyonların tek bir proteini dahi oluşturmayacağını belirterek burada kısa kesiyoruz.

b. Mutasyonlar ve Yeni Vücut Planı:

Mutasyonların yeni vücut planı üzerindeki tesirini anlatmadan önce bazı kavramların kısaca açıklanmasında fayda görüyoruz. Canlıların oluşma süreci, ana rahminden doğuma kadar belli aşamaları takip eder. Embriyonik dönem bu safhalardan biridir. Embriyo, dişi yumurtasının erkek spermi ile birleşmesiyle oluşan, birleşmeden sonra gelişmekte olan genç organizmaya denir. Embriyo “içeride büyüyen” anlamına da gelir. Embriyo döneminin en mühim özelliği, en önemli vücut sistemlerinin bu süreçte oluşuyor olmasıdır. Süreç ilerledikçe DNA molekülünde yazılı olan kodlar ve talimatlar doğrultusunda bir kısım organ grubu ve vücut sistemleri meydana gelir. Sonra, oluşacak

canlının vücut planı (*body plan*) ortaya çıkar. Vücut planı, bir gruba mensup canlının tanımlanmasına ve sınıflandırılmasına yarayan, canlı grubunun yapısal karakteristiğini ifade etmede de kullanılan bir kavramdır.

Evrin teorisi, yeni genetik bilgilerin ve yeni proteinlerin oluşumunu açıklamada âciz kaldığı gibi embriyo döneminde yeni vücut planlarının ve bu planları oluşturmak için gerekli olan genetik bilginin nasıl oluştuğunu açıklamada da yetersiz kalmaktadır. Son yıllarda gelişim biyolojisinde meydana gelen gelişmeler, embriyo gelişim sürecinde vücut planlarının nasıl oluştuğu meselesini daha iyi anlamamıza yardımcı olmuştur. Her ne kadar evrimciler, mutasyonların yeni bir canlı oluşturabileceğini ve sayısız canlı türünü oluşturma potansiyeline sahip olduğunu iddia etseler de yapılan araştırmalar sadece erken embriyonik dönemde meydana gelen mutasyonların canlının vücut planında değişiklik yapma potansiyeline sahip olduğunu göstermiştir. Diğer taraftan embriyonun sonraki gelişim safhalarında mutasyonlar meydana gelse bile çok az miktar hücreyi etkileyeceği ve vücut planının zaten önceden şeklini almış olması sebebiyle bu evredeki mutasyonlar vücut planında büyük bir değişimi netice vermeyecektir.⁶ Dolayısıyla canlının büyük bir yapısal değişime uğraması için mutasyonların erken embriyonik dönemde gerçekleşmesi gerekir.⁷

Canlıda yapısal olarak değişimi netice verecek mutasyonların erken embriyonik dönemde olma gerekliliği, evrim teorisi için büyük bir sorun teşkil eder. Zira erken dönemde meydana gelen mutasyonlar ölümcüldür.⁸ Nasıl ki bir mühendis araba motorundaki pistonların boyunu uzatır fakat pistonların doğrusal hareketini dönme hareketine çeviren krank milinde herhangi bir değişiklik yapmazsa o motor çalışmaz. Öyle de erken embriyonik dönemde meydana gelecek değişimler, birbiriyle ilişkili diğer değişimleri de gerektireceğinden işlevsiz bir neticenin ortaya çıkması kaçınılmaz olur. Misal, canlı omurgası erken embriyonik dönemde, parmaklar ve deri ise geç dönemde oluşur. Canlı omurgasının oluşma sürecinde meydana gelecek bir mutasyon -omurganın vücudun diğer kısımları ile doğrudan ilişkili olması sebebiyle- canlının sakat doğumuna hatta ölümüne sebep olurken parmağın veya derinin oluşma sürecinde meydana gelecek bir mutasyon kısmi bir sakatlık veya arızaya neden olur.⁹ Dolayısıyla yeni vücut planı oluşturmak için gerekli olan faydalı mutasyonların gerçekleşmesi ve bunların beklenen evrimsel neticeleri vermesi pratikte mümkün görünmemektedir. Geç embriyonik dönemde meydana gelecek mutasyonlar ise kısmi değişim ve kısmi arızalara neden olduğundan yeni vücut planı oluşturacak nitelikte değildir.

c. Mutasyonlar ve Gen Düzenleyici Ağlar (GRNs):

Canlı bir organizmanın oluşumu sadece gen ve proteinlere dayalı değildir. Bunların yanında bütünleşik gen ve protein ağlarına da ihtiyaç vardır. Gen düzenleyici diye adlandırılan bu ağlar (GRNs), bir hücre içerisinde (RNA ve protein manasının ürünleri yoluyla) dolaylı olarak birbirleri ile etkileşim gösteren DNA bölümlerinin ve hücredeki diğer maddelerin bir derlemesi olup ağlardaki hangi genlerin, protein kodlayıcı bilgileri taşıyan mRNA'ya dönüştürüleceğini belirler. Hücrelerin gelişmesi ve farklılaşma sürecinde önemli rol oynarlar. Mükemmel bir koordinasyon ve etkileşim içinde zaman bazlı kritik önemi haiz vazifeleri icra ederler.

Gen düzenleyici ağlar (GRNs) üzerine belki de en kapsamlı araştırmaları yapan ünlü gelişim biyologu Eric Davidson, vücut planlarını düzenleyen gen düzenleyici ağlarda meydana gelecek mutasyonların vücutta büyük kayıplara neden olacağını, bu ağlardaki her bir dış tesirin derhal gözlemlenebilir (olumsuz) bir sonuç verdiğini, dolayısıyla neticelerin (değişimlerin) hem çok sınırlı hem de son derece yıkıcı olduğunu belirtir.¹⁰ Evet yeni vücut planı, yeni genleri, yeni proteinleri ve yeni gen düzenleyici ağları gerektirir. Fakat yeni gen düzenleyici ağların oluşumunun mevcut ağların değişmesi ile mümkün olması ve bu değişimlerin canlı organizmada ölümcül sonuçlara sebep olması, evrim teorisinin mutasyonlara yüklediği büyük vazifelerin aslında pratikte gerçekleşmesinin mümkün olmadığını gösterir. İddia edilenin aksine mutasyonların doğal seleksiyon mekanizmasının canlıyı seçmesine yarayacak faydalı değişimleri sunamaması doğal seleksiyon mekanizmasını harekete geçiremeyeceğinden evrimsel süreç de devam etmeyecektir.

4. İtirazların Cılızlığı

Yukarıda izah ettiğimiz noktalara bir kısım evrimciler tarafından itiraz edilmek istense de evrimcilerin yaptıkları açıklamalar, kendilerini içinde bulundukları çıkmazdan kurtarmaya yetmemiştir. Evrimciler, hayvanların vücut planı için çok fazla yeni genetik bilgilere ihtiyaç olmadığını, canlıda zaten var olan gen düzenleyici ağların değişimi ile sürecin işlediğini ve bunun olması için Kambriyen Dönemi'ndeki hayvanlara ait gen düzenleyici ağların "esnek ve değişken" yapıda olmuş olabileceğini iddia ederler.

Öncelikle bu iddianın mevcut bilimsel araştırmaları görmezden gelip, sahip oldukları "evrim teorisinin doğru olduğu" ön kabulü ile yapılan bir yorum olduğunu belirtmek gerekiyor. Zira gözlem ve deneylerle gen düzenleyici ağların temel kontrol sistemlerinin rastgele değişimlere açık olmadığı, olsa bile bunun ya hiçbir değişikliği netice vermediği yahut ölümcül etkileri olduğu; meyve sinekleri (*Drosophila*), denizkestanesi (*S. purpuratus*), iplik kurdu (*C. elegans*), zebra balığı (*Danio*) ve bunun gibi diğer hayvanlarda yapılan deneylerde ispatlanmıştır. Dolayısıyla bir kısım evrimcilerin, Kambriyen döneminde gen düzenleyici ağların değişimlere açık ve elastik yapıda olmuş olabileceği iddiası, ispatlanması mümkün olmayan bir spekülasyondur ve bilimsel karşılığı olmayan bir varsayımdır. Evrimcilerin deney ve gözlemlerle elde edilmiş bilgileri kabul etmeyip kendilerinin ön kabul ile hareket etmeleri ve hakikate karşı varsayımı kabullenmeleri, tüm bilim felsefesi prensiplerini ayaklar altına almak anlamına geliyor. Onların yaptığı, Güneş'e bakıp Güneş'in varlığını inkâr etmektir.

Evrimci bilim adamlarının yeni form hayvanların oluşması için gereken genetik bilgileri izah ederken önceden var olduğunu farz ettikleri **fakat açıklayamadıkları en az üç nokta** vardır.

Birincisi: Gen düzenleyici ağlarda bulunan genlerde depolanmış bilgilerdir. Evrimciler gen düzenleyici ağların yeniden bağlanması için bu ağları oluşturmaya yarayan genlerin önceden var olduğunu farz ederler. Fakat bu genlerin nasıl oluştuğunu açıklamazlar.

Yine Kambriyen patlaması döneminde ortaya çıkan karmaşık yapılı canlıların izahı yapılırken *Hox genlerinin* bu süreçte nedensel bir rolü olduğunu iddia ederler.¹¹ Fakat bu genlerin nasıl var olduğunu açıklayamazlar. Sadece önceden var olduğu varsayımı, kabulü ile hareket ederler.

İkincisi: Çeşitli vücut yapıları için gereken proteinlerin oluşmasını sağlayan, önceden var olan diğer genlerdeki genetik bilgilerdir. Evet, birçok evrimci biyolog, yeni bir hayvan vücut planının oluşması için önceden birçok genin var olmasının gerekliliğini ifade eder. Hatta Kambriyen Dönemi'ndeki hayvanların, onların meydana gelmesine sebep olan genlerin daha önceden var olmaması durumunda evrimleşemeyeceklerini, bu hayvanların evrimleşmeden evvel hayvanların oluşmasını sağlayacak genetik mekanizmanın da önceden var olması gerektiğini belirtirler.¹² Fakat ne söz konusu genlerin ne de bu genetik mekanizmaların nereden geldiğini açıklayabilirler.

Üçüncüsü: Evrimciler, gen düzenleyici ağların yeniden bağlanması için gerekli olan bilgilerin kaynağını da açıklayamazlar.

Yukarıda bahsettiğimiz hususlar ateistik evrim anlayışını benimsemiş evrimci biyologların yetersiz itirazlarıdır. Bu çıkmazların yanında Richard Dawkins gibi bir kısım ateist evrimci “rastgele, tesadüf” kelimelerinden de rahatsız olurlar ve şaşkınlık yaratırcasına evrimin tesadüfi bir süreç olmadığını, bu söylemi bırakmamız gerektiğini ifade ederler. Aslında burada kastetmeye çalıştıkları şey, doğal seleksiyon mekanizmasıdır. Bu mekanizmanın işleyişinin tesadüfi değil, tabiattaki canlıların irade ve seçimleri olduğunu belirterek tesadüf kavramının insanların nazarında oluşturduğu imkânsızlık algısını kırmaya çalışırlar. Fakat burada doğal seleksiyonu öne çıkarıp rastgele mutasyonları gizleme kastı vardır.

Evrin teorisi dediğimiz öğretisi sadece doğal seleksiyon mekanizmasından oluşmuyor. Evrimciler tabiata uyum sağlayamayan canlının eleneceğinin tesadüfi bir süreç olmadığını iddia etseler de genlerdeki rastgele mutasyonların hüküm sürdüğü öğretilerini gizleyemezler. “Genlerdeki rastgele mutasyonlar neticesinde oluşan bir canlı, tabiata uyum sağlarsa zamanla evrimleşir!” iddiasının tesadüf ile bir ilgisi yok mu? Doğal seleksiyon, tesadüfi mutasyonlarla meydana gelen canlıların tabiata en uygun olanını seçer. İşin temeli yine tesadüftür. Bunu kısa bir misal ile izah edelim. Sokakta yürürken uzun yıllardır görmediğiniz bir arkadaşınızla tesadüfen karşılaştınız. Doğal olarak oturup bir yerde çay içmeye karar verdiniz. Burada çay içme fiiliniz sizin kararınızdır. Fakat çay içme fiilinin sizin iradenizin bir sonucu olması, bu süreci tesadüfün kaskacından kurtaramaz. En nihayetinde rastgeleliğin doğurduğu iradi bir oluş. Zaten bir varlık ya tesadüfün eseridir ya da bilincin. Üçüncü bir şık yoktur. Ateistler varlığın arkasındaki bilinci kabul etmediklerine göre iddialarının aslı yine tesadüftür. Bu tarz göz boyamaya ihtiyaç duymalarının sebebi, şüphesiz kendilerinin de tesadüflerin manalı ve işlevsel hiçbir neticeyi vermeyeceği gerçeğine inanmalarındır.

Diğer taraftan ateist evrimciler gibi teistik evrimciler de yeni genetik bilgi üretme konusunda rastgele mutasyon ve doğal seleksiyon mekanizmasının yeterli olacağına inanmaktadırlar. Dannis Venema gibi teistik evrimciler, evrimin (Allah'ın değil!) yeni bir protein oluşması için gereken yeni genetik bilgileri üretebileceğine yönelik olarak “naylonla beslenen bakterileri” ve “naylonase” isimli enzimi (protein) misal olarak verirler.¹³ Biz bu iddianın bilimsel olarak ne kadar problemli olduğunu, bunun genetik bir kodun gen dizisine rastgele eklenmesiyle oluşan bir protein olmadığını, aksine önceden var olanın sınırlı bir şekilde değiştiği gibi bilimsel detaylarına girip yazıyı daha fazla uzatmayacağız. Fakat şunu söylemeden geçmeyeceğiz: DNA, RNA ve proteinlerin yapısı ve ilişkileri incelendiğinde bu indirgenemez kompleks yapıların dış bir tesir yani Allah'ın müdahalesi olmadan başıboş vücuda gelmesinin imkânsız olduğunu aklı olan herkes anlayacaktır. İlginç olan şudur ki makalede belirttiğimiz birçok imkânsızlığa ve DNA, RNA ve protein gibi yapıların bir Yaraticının varlığını zorunlu kılmasına rağmen teistik evrimcilerin hâlen “rastgele” mutasyonlar ve doğal seleksiyon mekanizmasının yeni protein ve yeni genetik bilgileri oluşturabileceği konusunda ısrarcı olmaları ve evrimin bu imkânsızlıkları kendi başına aşabileceğine yönelik “deistik” inanç ve yorumlarıdır.

Evet, makalede ifade edilen bilimsel deliller ışığında bakıldığında, yeni bir canlı formunun oluşmasını ve bu oluşuma sebep olacak genetik bilgilerin kaynağını açıklamada Neodarwinizm'in mekanizmaları yetersiz kalmaktadır. Rastgele mutasyonlar, doğal seçilime yarayacak veya doğal seçilimi harekete geçirecek yapıları oluşturamazlar. Gösterilen veya olduğu iddia edilen faydalı mutasyonlar, bir sürüngenin kuşa dönüşmesini izah edecek yeterlikte değildir. Bir bakteride meydana gelen faydalı mutasyonlar yaşamı, yetenekleri, organları, üreme sistemleri tamamen farklı olan sayısız türlerin birbirinden evrimleştiği iddiasının delili de olamaz. Dolayısıyla mutasyon ve doğal seleksiyon mekanizmalarının Allah'ın canlıları yaratmadaki metodu olduğunu iddia etmek gibi hiçbir zaruri durum yoktur.

Soru: Laboratuvarlarda mikroorganizmalar, genler ve proteinler üzerine birçok deney yapıldığı söyleniyor. Bu deneylerde mutasyonlar evrim teorisini delillendirecek nitelikte değişimlere neden olmuş mudur? Yeni gen ve proteinler elde edilmiş midir?

Cevap: Mutasyonların mikroorganizmalar üzerindeki tesirini öğrenmek ve evrim teorisini temellendirmek amacıyla son 50 yılda laboratuvar ortamında birçok deney yapılmıştır. 1968 yılında T.T. Wu, C. Lin ve S. Tanaka'nın yaptıkları ve bir kısım bakterinin bir çeşit şeker alkolü olan *Ksilitol (Xylitol)* içerisinde gelişmeyi öğrendiğini gösteren deney, 2012 yılında Nasvall Joakim ve arkadaşlarının *Salmonella Enterica* bakterisi üzerinde yaptıkları deney, Ann K. Gauger ve arkadaşlarının *Triptofan aminoasit sentezi* üzerinde yaptıkları deneyler bunlardan bazılarıdır.

Yine var olan proteinler ve enzimler üzerinde genetik mühendisliğinde kullanılan araçlar vasıtası ile genetik kodlarla oynanarak birtakım deneyler yapılmıştır. Matti Leisola ve Ossi Turunen'in yaptığı, “yönlendirilmiş evrim” (*directed evolution*) diye adlandırılan deney buna örnektir.¹⁴ Tabii bu deneylerde çok yüksek oranda mutasyon uygulanması, özenle seçilmiş tepkime koşulları, genetik mühendisliğinde kullanılan araçlar ve

arzulanan bir sonuca yönelik değişkenlerin seçilmesi gibi durumlar söz konusu olmuştur. Zaten “yönlendirilmiş evrim” ifadesi *oksimoron* bir tabirdir. Yani birbiriyle çelişkili iki zıt kavramın bir arada kullanılmasıdır. Özünde yönlendirilmeyen bir süreç olan evrimin, “yönlendirilme” ile anılması sonucunda ortaya çıkan çelişkili durumdur.

Öncelikle şunu belirtmekte fayda var. Tabiatта neler olduğunu, süreçlerin nasıl işlediğini ve işleyeceğini öğrenmek adına tabiat ortamı taklit edilerek laboratuvar ortamında yapılan deneyler, gerçek manada tabiatта ne olduğunu ve ne olacağını bize yansıtmazlar. Misal, hayvan besinlerinde geniş ölçekte antibiyotik uygulamalarının, antibiyotiğe dayanıklı bakteri oranında artışa sebep olması hadisesi laboratuvar ortamında olan fakat tabiatта gerçekleşmeyen bir durumdur. Bağışıklık, bakteride zaten var olan genlerin antibiyotiğe karşı faaliyete geçmesi ile ya da mutasyonla deforme olan bakterinin moleköl yapısının değişmesi sebebiyle antibiyotiğin bu bakteriye yapışamaması neticesinde kazanılır. Tür içi bir oluşumdur, yeni bir türün oluşmasında hiçbir fonksiyonu yoktur. Bu, mikroorganizmaların zorlanmasıyla antibiyotiğe dayanıklı genlerin ortaya çıkarılması veya mutasyonlarla mikroorganizmaların antibiyotik reseptörlerinin değişime uğratılması gibi insan yapımı veya insanın zorlamasıyla oluşan bir sürecin neticesinden başka bir şey değildir.

Yapılan tüm bu deneyler, doğal süreçlerin limitlerini araştırmaya yarayan, biyolojide rastgeleliğin ulaşabileceği sınırları gösteren tecrübelerdir. İnsan zekâsının işin içine girdiği, insan eli değerek özel laboratuvar ortamlarında suni seleksiyonlarla yapılan deneyler evrim değil, tasarımıdır. Bu deneyler tabiatтаki gerçekliği yansıtmamakta olup temel olarak ne bir geni tamamen başka bir gene, ne bir proteinin yapısını başka bir proteinin yapısına ne de bir mikroorganizmayı başka bir mikroorganizmaya dönüştürmektedir. Olan şey, var olanın limitli olarak değişmesidir. Oluşan yeni bir şey yoktur.¹⁵

Peki, hâl böyleyken “Niçin evrim teorisi ve bunun teistik yorumcuları, yaşamın başlangıcı sürecinde rastgele mutasyon ve doğal seleksiyon mekanizmasının işlediği şekilde ısrarcı bir tutum içerisindeler?” diye sorulacak olursa bunun sebebi, evrim teorisini savunan bilim insanlarının, yaşamın kökenine yönelik yaptıkları izahlarda bilimin ortaya koyduğu delillerin yerine felsefi spekülasyonları temel almalarıdır. Bunlar ise eylem alanına geçmeyen, yalnızca bilme ve açıklama gayesi güden, pratikle ilgisi olmayan kurgusal düşüncelerdir. Onlara göre evrim vardır. Bu mutlak bir doğrudur. Öyleyse mevcut deliller aksini gösterse de yapılan tüm deneyler, elde edilen tüm bulgular evrim çerçevesinde yorumlanmalı ve kurgulanmalıdır. İşte buna da bilim diyorlar. Daha en küçük organizmaların açıklamasında bile başarısız olan ve yeterli delil sunamayan bir teorinin başına Allah’ın yaratma kudretini kelime olarak eklemek kendini kandırmaktır.

Soru: Teistik evrimciler, yaşamın oluşması için gerekli olan genetik bilgilerin evrenin başlangıç koşullarında mevcut olduğunu veya tabiat kanunlarının genetik bilgiyi üretmiş olabileceğini iddia etmektedirler?

Cevap: Bir kısım teistik evrimci, fizikî tabiat kanunlarının yeni canlı formlarının oluşabilmesi için gerekli olan genetik bilgileri üretmiş olabileceğini iddia ederler. Peki, tabiat kanunlarının genetik bilgi üretme gibi yetisi var mıdır? Üzerinde durulması gereken nokta burasıdır.

Konuya açıklık getirmesi için bir misal verelim. Geniş ve düz bir zemin üzerinde havada duran belli bir sayıda drone (küçük, uzaktan komuta edilebilen insansız hava aracı) olduğunu düşünelim. Aşağıdan bakıldığında bu dronların “TÜRKİYE” yazısını oluşturacak şekilde bir oluşum içerisine konulduğunu varsayalım. Her bir drone altında ise kırmızı veya beyaz renkli boya dolu torbalar olsun. Hepsi bu torbaları bırakıyor. Yer çekiminin etkisiyle yere düşen torbalar kırmızı ve beyaz renkten oluşan “TÜRKİYE” yazısını oluşturuyor.

Misale baktığımızda oluşan “TÜRKİYE” yazısının yer çekimi kanunu tarafından yapıldığını iddia edemeyiz. Zira yazı, boya dolu torbalar bırakılmadan önce dronlar havada iken oluşturulmuştu. Yer çekimi sadece önceden hazır olan bu bilginin yeryüzüne düşmesini sağladı. Yani yerçekimi kanunu; başlangıçta zaten ayarlanmış, tasarlanmış düzene yeni bir bilgi katmadı. Dolayısıyla biz deriz ki tabiat kanunları bilgiyi aktarabilirler fakat bilgi üretemezler.

Diğer bir husus şudur ki bilimsel kanunlar veya tabiat kanunları tekrarlanan gözlem ve deneylerle aynı şartlarda aynı sonuçları veren ilişkiler sistemini ifade ederler. Burada tekrarlanan bir düzen söz konusudur. Fakat diğer taraftan DNA gibi bilgi bakımından zengin içerikli maddenin özünde yüksek derecede karmaşıklık ve aperiodiklik (*aperiodicity*) vardır. Yani tekrar eden bir düzen yoktur. Misal, “ABABABAB” dizilimini “Bir insan için atılan küçük bir adım, insanlık için büyük bir atılımdır.” cümlesi ile karşılaştıralım. İlk dizi (ABABABAB) tekrar eden bir dizilime sahiptir. Fakat karmaşık değildir. Bir mana ifade etmez. İkinci dizi ise bir düzen doğrultusunda değildir, sırayı takip etmez ve tekrar etme bağlamında karmaşık yapıdadır. Ayrıca rastgele bir dizilimin oluşturacağı manasızlığın aksine ikinci dizi bilgi ve anlam ihtiva eder.

Evet, misalden de anlaşılacağı üzere hangi durumda olursa olsun, bilgi içeren dizilimlerin özünde karmaşıklık ve aperiodiklik vardır. Dolayısıyla bilimsel yasaların tanımladığı düzenli süreçlerin, özünde karmaşık olan DNA molekülündeki işlevsel olarak belirlenmiş bilgi dizilimlerini üretebileceğini iddia etmek kendi içinde çelişkilidir.¹⁶ Bir diğer ifadeyle, periyodik şablonlarla işleyen ve tekrar eden düzenli ilişkilerin neticesinde tanımlanan tabiat kanunlarından düzensiz ve karmaşık bilginin kaynağı olarak bahsetmek elbette olanaksızdır.

Diğer bir iddia olan, ilk ve ardından gelen canlı formlarının oluşması için gerekli olan bilgilerin evrenin başlangıcındaki ilk parçacıklarla birlikte mevcut olabileceği meselesine geelim. Evet, bu iddianın doğru olabilmesi için evrenin başlangıcındaki maddenin yapısında olduğu iddia edilen bilgiyi, milyarlarca yıl bozulmaya uğramadan iletecek veya aktaracak bir tabiat kanununa ihtiyaç vardır. Hem ilk canlı hücrenin oluşabilmesi için bu

bilgiyi kullanabilecek süreçlerin de var olması gerekir. Ayrıca işlevsel bir genin, yeni bilgi bakımından zengin DNA'yı oluşturması için gerekli olan bilginin evrenin başlangıcındaki maddelerde olduğunu nerden biliyoruz? Bu iddiayı destekleyen bir delil mi var?

Tüm bu soru ve iddialara verilecek cevap olumsuzdur. Zira DNA'nın biyolojik olarak ilişkili kimyasal alt unsurları dahi işlevsel bir geni oluşturacak bilgiyi ihtiva etmez. Kaldı ki DNA'dan çok daha basit yapılı ve biyolojik unsurlarla çok daha az alakadar olan evrenin başlangıcında olduğu iddia edilen maddelerde böyle biyolojik, genetik bilgiler var olsun... Hem evrenin başlangıcında işlevsel genleri oluşturması için bahsi geçen alt unsurların kendi kendine nasıl organize olduğunu açıklayan hiçbir bilimsel yasa da mevcut değildir.¹⁷

Fatih Buğra SARPER

Dipnotlar:

(Bu makale Stephen C. Meyer'in eser ve çalışmalarından faydalanılarak hazırlanmıştır.)

- [1] Eugene V. Koonin, "The Biological Big Bang Model for the Major Transitions in Evolution", *Biology Direct* 2 (2007): s. 1-17.
- [2] Charles Darwin, *On the Origin of Species by Means of Natural Selection*, (Harward University Press, 1964) s. 396-397.
- [3] David Raup, "Conflicts between Darwin and Paleontology", *Bulletin of the Field Museum of Natural History* 50 [1979]: s. 22-29.
- [4] Bill Gates, *The Road Ahead* (London: Penguin, 1996), s. 228.
- [5] Stephen C. Meyer, *Theistic Evolution: The Scientific Critique of Theistic Evolution*, (Crossway, 2017), s. 112.
- [6] Leigh Van Valen, "How Do Major Evolutionary Changes Occur?", *Evolutionary Theory* 8 (1988): s.173-176.
- [7] Bernard John ve George G. C. Miklos, *The Eukaryote Genome in Development and Evolution* (London: Allen & Unwin, 1988), s.309.
- [8] Christiane Nüsslein-Volhard ve Eric Wieschaus. "Mutations Affecting Segment Number and Polarity in *Drosophila*" *Nature* 287 (1980): s. 795-801.
- [9] Stephen C. Meyer, *Theistic Evolution: The Scientific Critique of Theistic Evolution*, (Crossway, 2017), s.120.
- [10] Eric Davidson, "Evolutionary Bioscience as Regulatory Systems Biology" *Developmental Biology* 357 (2011) s. 38, 40.
- [11] Charles Marshall, "Nomothetism and Understanding the Cambrian Explosion" *Palaios* 18 (2003): s.195-196.
- [12] Charles Marshall, "Explaining the Cambrian Explosion of Animals" *Annual Review of Earth and Planetary Sciences* 34 (2006): s. 355-384.
- [13] Dennis Venema, "Intelligent Design and Nylon Eating Bacteria," *BioLogos.org*, Nisan 7, 2016: <http://biologos.org/blogs/dennis-venema-letters-to-the-duches/intelligent->

design-and-nylon-eating-bacteria.

[14] Matti Leisola ve Ossi Turunen, “Protein Engineering: Opportunities and Challenges” *Applied Microbiology and Biotechnology* 75 (2007): s. 1225-1232.

[15] Matti Leisola, “Evolution: A Story without a Mechanism”, (Ed. Stephen C. Meyer) *Theistic Evolution: The Scientific Critique of Theistic Evolution*, (Crossway, 2017), s. 139.

[16] Stephen C. Meyer, “The Difference It Doesn’t Make: Why ‘FrontEnd Loaded’ Concept of Design Fails to Explain the Origin of Biological Information”, (Ed. Stephen C. Meyer)

Theistic Evolution: The Scientific

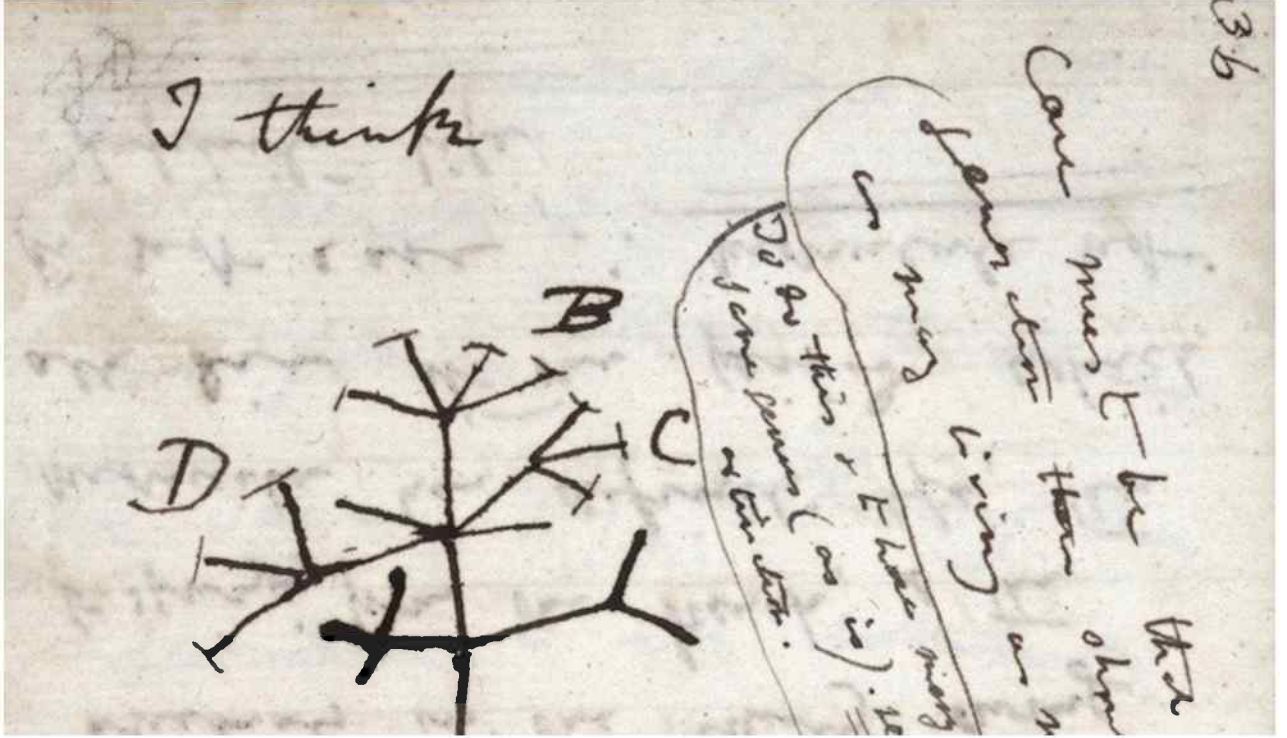
Critique of Theistic Evolution, (Crossway, 2017), s. 226-227.

[17] Meyer, age. s. 230.

5. Ortak Ata Meselesi Üzerine

R6 fatihbugrasarper.com/5-ortak-ata-meselesi-uzerine

19 Ekim 2022

1. Giriş

Modern evrim teorisi, iki temel varsayım üzerine bina edilmiştir: birincisi rastgele mutasyon ve doğal seleksiyon mekanizmalarının canlılarda makro (büyük) değişimlere sebep olduğu, diğeri ise mevcut tüm canlıların ortak bir atadan değişim yoluyla evrimleştiği. Önceki makalemizde rastgele mutasyon ve doğal seleksiyon mekanizmalarının yeni bir canlı türünü oluşturabilecek makro değişimlere sebep olamayacağını bilimsel delillerle ispat ettik. Teistik evrimcilerin büyük çoğunluğu -ateist evrimciler gibi- doğal seleksiyon ve mutasyon mekanizmalarının tabiatda dış müdahale (Yaratıcının tesiri) olmadan işleyebileceğini mümkün görse de az bir kısmı bu mekanizmaların yeni bir canlı oluşturma noktasında yetersiz kaldığını ve kritik mutasyonların husulünde Allah'ın müdahalesinin söz konusu olabileceğini düşünürler. (Bu durumun teoriyi kendi içerisinde tutarsız hâle getirdiğini daha önce belirtmiştik.) Fakat hemen hemen hepsinin hem fikir oldukları nokta, Darwin'in de iddia ettiği gibi tüm canlıların ortak bir atadan birbirlerinden evrimleşerek geldiğidir.

Ortak ata teorisi, gördüğümüz canlıların tarihsel kökenine inildiğinde ortak bir atayı paylaştıklarını (*common ancestor*) ve ortak bir soy (*common descent*) yoluyla geçmişte birbirlerine bağlandığını iddia eden bir teoridir. Buna göre tarihte geriye gittiğimizde insanların maymunlarla ortak atayı paylaştığı, daha da geriye gittiğimizde bizlerin köpeklerden balığa, bitkilerden bakterilere kadar tüm canlı formları ile ortak bir atayı paylaştığımız iddia edilir. Canlıların akrabalık ilişkilerini açıklayan bu düşünceler de soyoluş ağaçları ile gösterilir. Ağacın gövdesinin alt kısmı ilk canlı organizma veya

organizmaları, ağacın dalları da ortak atalardan türeyerek evrimleşmiş yeni canlı türlerini temsil eder. Türlerde meydana gelen değişikliklerin sürekliliği (*the principle of continuity*) ve türlerin birbirleri ile olan bağlantısı teorisinin ana iki unsurudur.

Evrimcileri ortak ata düşüncesine sevk eden zahirî ve asli olarak adlandırabileceğimiz muhtelif sebepler vardır. Zahirî sebepler, birtakım canlıların yapısal benzerlikleri ve yeryüzünde bulunan bütün canlıların aynı genetik dile (DNA) sahip olmalarıdır. Asli sebep ise Allah'ın varlığını inkâr eden materyalist felsefenin tabiata uyarlanmasıdır. Zira bir yaratıcının varlığı yok sayıldığında, günümüzdeki canlıların ortak atadan türediğinden başka bir alternatif açıklama karşımıza çıkmayacaktır. Teistik evrimciler de gerek evrimci paradigmanın baskısı, gerekse teorisinin popülerliği sebebiyle ortak ata düşüncesini mutlak bir gerçekmiş gibi kabul etmektedirler.

Biz bu makalemizde Casey Luskin, Paul A. Nelson, Stephen C. Meyer ve Günter Bechly gibi konu üzerinde uzunca yıllar araştırma yapmış bilim insanlarının çalışmalarından, yazdıkları bilimsel makalelerden de faydalanarak meseleyi inceleyecek; ateist ve teistik evrimcilerin iddialarının ne kadar tutarsız ve ilmî delillerden ne kadar yoksun olduğunu ortaya koymaya çalışacağız. Konuyu mantık, paleontoloji, biyocoğrafya, fosiller, anatomik homoloji, soyoluş ağaçları ve embriyolojik benzerlikler bağlamında ele alacağız.

2. Fosillerin Yorumlanması

Ortak ata meselesinin incelenmesine geçmeden önce önemli bir hususu arz edelim: Canlıların biyolojik kökeni ile ilgili teoriler, tekrarlanan fenomenleri izah eden teoriler gibi deneye dayalı testlerle doğrulanması mümkün değildir. Yani fosiller, yer çekiminin eşyayı çekmesi veya Dünya'nın Güneş etrafında dönmesi gibi doğrulanmaya müsait hadiseleri değil, bir döneme ait tarihî hadiseleri temsil eder. Dolayısıyla tekrarlanması ve meselenin aslına yönelik kesin bir kanaate varılması söz konusu değildir. Buna rağmen evrimciler delilleri kendi teorilerine uydurmak adına birtakım mantık hataları yapmaktan geri durmazlar. Öncelikle evrimcilerin fosilleri değerlendirirken yaptıkları hataları ortaya koyalım.

Evrim teorisini bilim felsefesi açısından değerlendirdiğimiz makalede detaylarıyla anlatacağımız üzere evrim teorisi bir ön kabul (*a priori ilkeyle*) yola çıkılarak ortaya konulan bir teoridir. Bu kabul de evrim teorisinin mutlak surette doğru olduğudur. Evrim teorisinin kati bir hakikat olarak savunulmasında rol oynayan diğer etken ise tabiattaki olgular açıklanırken herhangi bir yaratıcıya atıf yapılmadan, -yani Yaratıcı yok sayılarak- sadece tabiat içerisinde kalınması gerektiğini dikta eden metodolojik naturalizm felsefesidir. Hâl böyle olunca evrim teorisi doğru kabul edildiği ve teoriyle olgular birbirine bağlandığı için tüm bulgular evrim teorisinin delili olarak yorumlanmakta ve sunulmaktadır. Bu da doğrudan veya dolaylı olarak bir totolojiye yani aynı düşüncenin farklı sözcüklerle tekrarına sebep olmaktadır. Ortaya çıkan mantık hatası şöyledir:

“Evrım teorisi doğrudur. Madem evrim teorisi doğrudur, o zaman bulgular türlerin birbirlerinden evrimleştiği istikametinde değerlendirilmelidir. Madem türler birbirlerinden evrimleşmiş, o zaman evrim teorisi doğrudur.”

Fosillerin, özellikle de ara form olduğu iddia edilenlerin değerlendirilmesi bu mantık ile yapılmaktadır. Ne zaman bir fosil bulunsa fosil evrim teorisi lehinde yorumlanmakta, bulunan fosiller teoriye uyarlanarak ona uygun senaryo üretilmekte, eğer fosil açık bir şekilde teoriye zıt ise teoriye yeni yamalar yapılmaktadır. Ünlü bilim felsefecisi Karl R. Popper ise Darwinistlerin “durumsal mantık” (*situational logic*) uyguladığını söyler.¹ Bize göre de evrimciler, her durumda bulgulara evrimci kılıf bulma çabası içindeler.

Bir diğer husus, çıkarıma dayanan mantık kurgularında, bir neticenin sebebini araştırırken birden fazla sebebın varlığı söz konusu ise neticenin faili olarak tek bir sebepten kesinlik derecesinde bahsetmek, bizi “ardılı doğrulama mantık hatasına” (*affirming the consequent*) sevk eder. Bunu bir misal ile izah edelim:

i. Bir insan grip hastalığına yakalanırsa ateşi çıkar.

ii. Ahmet’in ateşi var.

iii. O zaman Ahmet griptir.

Misalden de anlaşılacağı üzere ortada bir mantık hatası vardır. Evet, grip olan bir kişinin ateşi yükselecektir. Fakat eğer Ahmet’in ateşi varsa bu onun kesin olarak grip olduğu anlamına gelmez. Boğaz enfeksiyonu da ateşini yükseltmiş olabilir veya ateşin sebebi kan zehirlenmesi (sepsis), gıda zehirlenmesi gibi başka hastalıklar da olabilir. Mezkûr mantık hatası mevcut hadiselerle bakıp (sebebe ulaştıracak ilave deliller yoksa) geçmişe dair çıkarım yapma durumlarında daha belirgin hale gelir. Misal:

i. Yağmur yağarsa sokaklar ıslanır.

ii. Sokaklar ıslak.

iii. O halde yağmur yağmıştır.

Evet, yağmur yağdığında sokakların ıslanacağı doğrudur. Fakat caddenin ıslanmış olmasının tek ve kesin sebebi yağmur değildir. Caddenin ilerisinde bulunan yangın söndürme musluğu patlamış olabilir, sokak temizliği öncesi belediyenin bir aracı da caddeleri sulamış olabilir. Dolayısıyla sabah uyanıp evinin camından bakan bir kişinin en fazla söyleyeceği “sokak ıslak, acaba yağmur yağmış olabilir mi?” diye olasılığa dayalı bir yorum olabilir. İşte evrimcilerin bulguları değerlendirirken kurduğu mantıktaki hatalar da bunun gibidir. Evrimcilerin, fosillerin bazı yer katmanlarında kademelenmesine, mevcut canlılardaki bir takım benzerliklere ve tür içi değişimlere bakıp binlerce, milyonlarca yıl öncesine ait fosil kalıntıları türler arası geçiş senaryolarına uydurmaları, ara form olarak isimlendirmeleri açık bir hatadır. Ara form zannedilen bir fosil illa kendi kabul ettikleri bir canlının atası, torunu veya geçiş formu olmayabilir. Yine kendi hayallerine göre resmettikleri gibi görünen yapıda da olmayabilir. Bu fosil o dönem

yaşamış, sakat olarak doğmuş veya nesli tükenmiş bir canlı türünden arta kalan fosil de olabilir. Bundan yüz yıl öncesine dayanan tarihî bir mesele veya bulgular bile mutlak bir hakikat gibi aktarılamazken yüz milyonlarca yıl öncesine ait kemik parçalarının veya yapıların kendi iddia ettikleri canlılara ait olduğuna nasıl kesin kanaat getirilebilir! Bunun tek bir açıklaması vardır. O da delillerin ön kabuller ile yorumlanması ve insanlara hakikatmiş gibi aktarılma istenmesidir.

Ünlü evrimci biyolog Ernst Mayr'ın *Biyolojiyi Eşsiz Yapan Nedir?* isimli kitabında belirttiği itiraf niteliğindeki ifadelerden fosillere dair nasıl hikâyeler üretildiğini anlıyoruz. Mayr, tarihî zamanın boyutlarını içeren yaşayan dünyanın bütün yönlerine dair bir açıklamayı elde etmek için özellikle deney yapmanın mümkün olmadığı durumlarda evrim biyolojisinin kendi metodolojisini yani bazı tarihi hikâyelerini (farazi/kesin olmayan senaryolarını) geliştirdiğini belirtir.²

Bilimin ve bilim yapmanın ilkeleri (gözlem ve deneye tabi olma, test edilebilirlik vb.) tanımlanmışken ve diğer tüm bilim dalları bu çerçevede çalışmalarını yaparken, evrim teorisinin bu ilkelerden bağımsız olarak kendi metodolojisini belirleme ve bunları bilim adına sunma yetkisini ve ayrıcalığını kim, neye dayanarak verdi? Sorgulandığında ise ardında yatan gerekçenin materyalist felsefeye olan bağlılık; yetki veren, bir diğer deyişle uygulanan ilkesiz metodolojinin hatalı oluşuna göz yuman otoritenin de materyalist bilim adamları olduğu ortaya çıkacaktır. Teistik evrimciler de bu metodoloji ile ortaya konan zorlama teoriyi, bilimsel gerçek diye (!) Allah'ın yaratma metodu olarak savunmayı tercih etmişlerdir.

3. Fosil Kayıtlarındaki Morfolojik (Yapısal) Boşluklar

Evrin teorisine göre ilk canlı organizmadan bugüne canlılar, ortak bir atadan değişim geçirerek gelmişlerdir. Bu silsile içerisinde organizmalar, sayısız başarılı ve küçük modifikasyonlar ile aşama aşama başkalaşmışlardır.³ Ani değişimlere yer yoktur. Eğer evrim teorisi doğru ise organizma gruplarına ait fosillerin yavaş ve kademeli olarak birbirine dönüştüğünü ve sayısız geçiş formları bulunduran devamlı bir gelişme silsilesini göstermesi gerekir. Fakat fosiller üzerinde çalışan paleontologların (fosil bilimciler) elde ettikleri bulgular, evrimci iddiaları doğrular nitelikte değildir. Zira fosil kayıtları farklı grup organizmalar arasında özellikle şube (*filum*), sınıf ve takımlar gibi üst taksonomik seviyelerde geniş oranda morfolojik boşluklar, devamsızlıklar ve kesiklikler (*discontinuities*) olduğunu göstermektedir. Birkaç istisna dışında ana canlı grupları, atası olduğu iddia edilen önceki basit form canlılar ile herhangi bir bağlantısı olmaksızın fosil kayıtlarında aniden belirmişlerdir. Önde gelen evrimci biyolog ve paleontologlar uzun süredir bu çıkmazı doğrulamaktadır. Nitekim modern evrim teorisinin fikir babalarından olan evrimci biyolog Ernst Mayr, ne zaman canlı organizmalara bakılsa boşlukların, kesikliklerin olağanüstü derecede sık olduğunu, fosil kayıtlarında bu boşluk ve kesikliklerin çok daha çarpıcı boyuta ulaştığını itiraf eder.⁴

Darwin'ın yaşadığı dönemde evrimciler, çıkarılan fosillerin yetersizliğini gerekçe göstererek hipotezlerini destekleyecek fosillerin henüz bulunamamış olabileceği bahanesinin ardına sığınır ve bu hakikat karşısında kaçamak davranış sergilerlerdi. Fakat bu mazeret artık günümüzde söz konusu değildir. Zira Darwin'den bu yana sayısız fosil çıkarılmış, fosiller evrimci hipotezleri doğrulamak yerine yanlışlamıştır. Çıkarılan her bir fosilin iddia edilen evrim ağacındaki boşlukları doldurması, bilinmeyenleri açığa çıkarması beklenirken aksine bunlar yeni boşluklar oluşturmuş, evrimcilere çözülmesi gereken birçok sorun miras bırakmıştır. Evet, gerçekten de fosillerdeki boşluklar ve kesiklikler artık fosil bilimciler tarafından artan bir şekilde kabul edilmektedir. Ünlü hayvan bilimci Profesör Cleveland P. Hickman ve arkadaşlarının yaptıkları inceleme ve araştırmalarda, ana hayvan gruplarının büyük çoğunluğunun (vücut yapıları) fosil kayıtlarında bütün hâlde ve aniden belirmediği ve ataları ile arasında geçiş formu olarak gösterilebilecek şu ana kadar hiçbir fosilin bulunamadığı anlaşılmıştır.⁵

Canlıların fosil kayıtlarını incelediğimizde, “patlama” diye adlandırabileceğimiz birçok belirmelerin olduğunu söyleyebiliriz. Evrimcilerin tedricilik ile başkalaşma anlayışına ve ara form iddiasına büyük darbe vuran bu canlı patlamalarına, jeolojik devirlere uğrayarak kısa kısa değineceğiz.

a. Arkelerin Genetik Patlaması

Yaşamın kökenine ait ilk hücrelerin ve tüm biyokimyasal kompleksliği ile fotosentezin dünyanın ilk dönemlerinde tarih sahnesine çıkmalarının yanında, arkelerin genetik patlaması da ani belirmelere örnektir. Arkeler, tek hücreli organizmalardan oluşan bir gruptur ve filogenetik tarihlendirilmeleri fosillerle değil, genler yoluyla yapılır. Genetik fosil kayıtları, 3.3 ila 2,8 milyar yılları arasındaki dönemde mevcut gen ailelerinin %27'sinin ani bir şekilde oluştuğunu göstermektedir.⁶ Evrimin mutasyon mekanizmaları belirtilen süre zarfında gen ailelerinin %27'sini değil, tek bir işlevsel genini dahi oluşturamazlar.

b. Avalon Patlaması

Fosil kayıtları incelendiğinde Ediyakaran Dönemi'ne ait bir kısım gizemli canlı grubuna rastlanır. Yaklaşık 575-565 milyon yıl öncesine dayanan fosiller arasında *Dickinsonia*, *Spriggina*, *Chania*, *Kimberella* diye isimlendirilen bir takım deniz canlıları bulunur. “Avalon Patlaması” olarak da bilinen kompleks yapılı bu canlıların -kendilerinden önce- geçmişte yaşamış hiçbir canlı organizma veya grubu ile bağlantısı olmaksızın tarih sahnesinde ani bir şekilde belirmediği anlaşılmıştır. Zaten Ediyakaran Dönemi öncesi 3 milyar yıllık süreçte sadece tek hücreli organizmalar, yosunlar ve olası süngerler mevcuttu. Ediyakaran Dönemi canlıları ve tek hücreli canlılar nazara alındığında aradaki bağlantısızlık ve ani oluşumlar aşikârdır, ata-torun ilişkisi mevzu bahis değildir.

c. Kambriyen Patlaması

Yaklaşık 540 milyon yıl öncesine dayanan Kambriyen Dönemi'ne ait kayalardaki fosiller incelendiğinde, bilinen hayvan şubelerinin (*filum*) hemen hemen tamamının kendilerinden önce gelmiş hiçbir canlıya benzerliği veya bağlantısı olmaksızın ani olarak belirdiğini görürüz. “Canlılığın Büyük Patlaması” olarak da tanımlanan bu dönemde böcekler, deniz eklembacaklıları, midyeler, salyangozlar, trilobitler, ahtapotlar, mürekkep balıkları, süngerler, solucanlar, denizanasları, denizyıldızları, yüzücü kabuklular, su fışkiyeleri, omurgalılar ve nice diğer eşsiz canlılar ortaya çıkmıştır. Evet, birçok alt şube ve sınıfın yanında, yirmiden fazla şubenin ilk kez bu şekilde ortaya çıkması, bunun yanında her birinin hem çok karmaşık hem de birbirinden çok farklı vücut yapılarına sahip olması ortak atadan kademeli türleşme fikrini çürütür.

ç. Büyük Ordovisyen Biyoçeşitlenme Olayı (*Great Ordovician Biodiversification Event, GOBE*)

Ordovisyen Dönemi, Kambriyen Dönemi sonrasında başlar. Farklı şube, alt şube ve sınıfları temsil eden hayvaların vücut planları ilk olarak Kambriyen Patlaması'nda ortaya çıkmışken bu organizmalar çok kısa bir zaman periyodunda çeşitlenerek yaklaşık 300 yeni aileyi (familya) oluşturmuşlardır. Yaklaşık 485-460 milyon yıl öncesinde meydana geldiği düşünülen bu olay, “Büyük Ordovisyen Biyoçeşitlenmesi” olarak bilinir ve “Yaşamın İkinci Büyük Patlaması” olarak tanımlanır.

d. Devoniyen Dönemi Nekton Patlaması

Devoniyen dönemi, yaklaşık 417 ile 354 milyon yıl öncesi arasındaki bir periyodu kapsar. Önceki dönemlerde, deniz ekosisteminde planktonik bir baskınlık söz konusu iken 410 ile 400 milyon yıl öncesi yılları arasında çok ani ve büyük oranda nektonik hayvan oluşumları meydana gelmiştir. Plankton, sudaki mikroskobik boyutlardaki canlılardır. Nekton ise insan gözüyle görülebilen, aktif olarak yüzebilen balıklar, yengeçler, denizyıldızı gibi suda yaşayan canlılardır. Dolayısıyla mikroskobik canlı gruplarını barındıran sular, 10 milyon yıllık -iddia edilen evrim süreci için- çok kısa sayılacak bir sürede aktif yüzücü canlılar ile dolmuş, bir nevi “nekton patlaması” meydana gelmiştir.

e. Odontod Patlaması

Odontod Patlaması tabiri, evrimci biyolog Gareth J. Fraser ve çalışma arkadaşları tarafından omurgalılarıdaki diş benzeri yapıların ani oluşumu için kullanılmıştır.⁷ Geç Silüriyen ile Erken Devoniyen dönemleri arasındaki süreçte, dişlere sahip çeneli balıklar ve diş benzeri yapıların tüm ana grupları fosil kayıtlarında aniden belirmiştir. Arthrodira zırhlı çeneli balık (*Entelognathus*, 423 milyon yıl önce), mahmuzlu camgöz köpek balıkları veya Acanthodii dikenli yüzgeçliler (*Nerepisacanthus*, 423-419 milyon yıl önce), bilinen en eski kıkırdaklı balıklar (423-419 milyon yıl öncesine dayanan *Stigmodus* ve *Plectrodus* gibi köpek balıkları), bilinen en eski kemikli balıklar (*Guiyu*, 423.5 milyon yıl önce); ışınlı yüzgeçliler (*Meemannia*, 415 milyon yıl önce)...⁸ odontod patlaması kapsamında vereceğimiz bazı örneklerdir.

f. Silüriyen-Devoniyen Dönemi Damarlı Bitkiler

Geç Silüriyen ve Erken Devoniyen dönemlerinde damarlı bitkilerin (*Tracheophyta*) karadaki ani oluşumu ve çeşitlenmesi, aynı Kambriyen Dönemi deniz canlılarının patlaması gibidir.⁹

g. Karbonifer Dönemi Böcek Patlaması

Karbonifer Dönemi, yaklaşık 354 ile 292 milyon yıl öncesi arasındaki dönemi kapsar. Yaklaşık 318 ile 300 milyon yıl önce dünyanın çoğunlukla geniş bataklık ormanları ile kapalı olduğu bir dönemde, birbirinden farklı birçok kanatlı böcek gruplarının oluşturduğu geniş bir çeşitliliğin -geçmiş (Devoniyen) dönemde hiçbir izi, atası veya geçiş formu bulunmaksızın- fosil kayıtlarında ani olarak belirdiği görünür.¹⁰

ğ. Trias Devri Patlaması

Trias Devri, günümüzden yaklaşık 251 milyon yıl önce başlayıp 205 milyon yıl önce sona erdiği kabul edilen jeolojik zaman dilimidir. Bu dönemde birçok yeni canlı takımı ve familyası aniden ortaya çıkmışlardır. Deniz omurgasızları, böcekler; dinozor, kaplumbağa, kertenkele gibi dört üyeliler (*tetrapoda*)...

Erken Trias Dönemi'nde (251.4 milyon yıl önce) diyebileceğimiz *Permiyen-Trias kitlesel (canlı) yok oluşundan* sonra 15 farklı sucul sürüngen familyası aniden ortaya çıkmıştır. Büyük yok oluştan kısa bir süre sonra bütün hâlde vücut yapısına sahip canlıların ani bir şekilde hayat sahnesine çıkması, bir takım agnostik (bilinmezci) bilim adamlarının modern evrim teorisinden şüphe etmelerine sebep olmuştur.¹¹

Yine Orta Trias diyebileceğimiz dönemde *Sharovipteryx*, *Mecistotrachelos*, *Kuehneosauridae*, *Longisquama*, *Preondactylus* gibi madde âleminde evrilmesi mümkün olmayan, uçan-süzülen sürüngenlerin 230-228 milyon yıl önce aniden ortaya çıktığı görünür.

h. Kretase Dönemi Çiçekli Bitkilerin Patlaması

Kretase, 142 milyon yıl önce başlayıp 65 milyon yıl önce sona erdiği düşünülen jeolojik dönemdir. Bu dönemde günümüz çiçekli bitkilere (*angiosperm*) ait neredeyse tüm fosillerin aniden ortaya çıktığı ve hızlıca çeşitlendiği anlaşılmıştır. Çiçekli bitkilerin ani belirmesi ve hızlı bir şekilde çeşitlenişi, uzun süreçte kademeli evrimsel değişim düşüncesini öne süren Charles Darwin'i derinden rahatsız etmiştir.¹² Nitekim Darwin, çiçekli bitkilerin kısa süredeki ortaya çıkışını "kötü gizem" (*abominable mystery*) olarak adlandırmıştır. Esasen "abominable" kelimesi, "fena, iğrenç, nefret verici, tiksindirici" gibi anlamlara gelmektedir. Biz Darwin'in ifadesini hafifletici olarak "kötü" tabirini kullandık. Fakat her durumda gerçek olan şudur ki, bu durum Darwin'i çok rahatsız etmiştir.

1. Modern Plasentalı Memelilerin Radyasyonu

Plasenta, yavrunun anne karnında iken besin alışverişini sağlayan yapıdır. Plasentalı memeliler dendiğinde, yavrunun embriyonik gelişimini, anneye plasentayla bağlı olarak rahimde tamamladığı canlılar akla gelir. İnsan, inek, at, deve, yarasa, fil gibi.

Paleosen Devri, 62 ile 49 milyon yıl öncesi arası dönemde ilk plasentalı memeli takımları -bilinen hiçbir atası olmaksızın- fosil kayıtlarında aniden belirmiştir.¹³ Fosil bilimciler bu olayı “memeli radyasyonu” olarak isimlendirmişlerdir. Ayı, yarasa, at gibi birbirlerinden tamamen farklı yapıdaki birçok memeli formları bu dönemde aniden ortaya çıkmışlardır.

i. Modern Kuşların Radyasyonu

Birçok memeli takımında olduğu gibi modern kuş türlerinin neredeyse tamamına yakını Paleosen veya Tersiyer dönemlerinde aniden ortaya çıkmıştır. Kuşların bu şekilde belirmesi “Kuş Patlaması”¹⁴, “Tersiyer Kuşlarının Büyük Patlaması”¹⁵ olarak isimlendirilmiştir.

j. İnsanın Kökeni

Antropolog John Hawks ve arkadaşlarının yaptıkları araştırmalarda, 2 milyon yıl önce insan ırkının birbiri ile bağlantılı yapısal değişikliklerle ani bir şekilde oluştuğu ortaya çıkmış¹⁶, bu durum “Yeni Çalışmalar İnsan Evriminin Büyük Patlama Teorisini Gösteriyor!” şeklinde basın açıklaması ile kamuoyuna sunulmuştur.¹⁷

Evet, yukarıda kısaca bahsettiğimiz üzere belli jeolojik dönemlerde yapısal olarak birbirinden tamamen farklı birçok tür, ani bir şekilde tarih sahnesine çıkmıştır. Evrim teorisine göre türler ortak bir atadan geliyor, küçük değişimlerin birikmesiyle de türler zamanla başkalaşıyordu. Burada türlerin birbirleri ile bağlantısı ve benzerliği mevzubahistir. Oysa jeolojik devirlerin bize gösterdiği, durumun aslında hiç de iddia edildiği gibi olmadığıdır. Benzerliklere karşın farklılıklar, yavaş yavaş dönüşümlere karşılık ani ortaya çıkışlar... Tüm bunlar Darwin’in ve ortak ata teorisini benimseyen teistik evrimcilerin iddialarını çürütmektedir.

Diğer taraftan evrim teorisinin canlıların oluşma silsilesine yönelik öne sürdüğü iddiaları, fosil kayıtlarının ortaya koyduğu resimle çelişir. Evrim teorisine göre yeni hayvan formları ortak atadan ilk oluşmaya başladıklarında birbirlerine benzer olmalı; büyük çaplı değişimler, küçük değişimlerin birikmesi sonucu çok sonraları ortaya çıkmalıydı. Darwin, *Türlerin Kökeni* isimli kitabında evrim ağacını izah ederken şube (*filum*), sınıf, takım gibi üst seviye canlı gruplarının, cins, tür gibi alt seviye canlı gruplarından birçok küçük değişimlerin birikmesi ile oluşması gerektiğini belirtir.¹⁸ Fakat fosil kayıtlarına baktığımızda evrimcilerin bu öngörüsünün gerçeklerle uyuşmadığını görürüz. Zira türlerin nihai olarak daha fazla familya, takım, sınıf ve şubeleri oluşturması gerekirken fosiller, farklı şubelere ait hayvanların ilk olarak oluştuğunu, daha sonra alt kategorideki hayvanların çeşitlendiğini göstermektedir. Misal, Kambriyen Dönemi’nde birbirinden farklı yapılara sahip birçok hayvan şube ve sınıfları ilk olarak fosil kayıtlarında aniden zuhur etmiş; sonradan farklı takım, familya ve cinslere ait canlılar “Büyük Ordovisyan Biyoçeşitlenme” veya “Memeli Radyasyonu” gibi olaylarda ortaya çıkmışlardır.

Douglas Erwin, James Valentine ve Jack Sepkoski gibi fosil bilimcilerin belirttiği gibi canlılara ait ana şubeler sınıflardan önce, sınıflar takımlardan önce, takımlar familyalardan önce belirmiştir. Yani evrim teorisinin iddia ettiği gibi üst seviye gruplar, daha alt seviyedeki canlı gruplarda hasıl olan değişimlerin birikimi neticesinde meydana gelmemiş; evrimcilerin öngördüğü silsilenin de hakikat ile ilişkisi kurulamamıştır.¹⁹

Soru: Fosiller evrim teorisini desteklemiyor olmasına rağmen evrimciler fosiller üzerinden nasıl bir kısım insanları ikna edebiliyor?

Cevap: Evrimcilerin, evrim teorisinin doğru olduğuna dair insanları ikna etme metotlarından biri, paleontolojik bilgileri hayali abartmalarla süsleyip çarpıtmaları, gerçekten meydana gelmiş ve şahit olunmuş bir süreci anlatıyormuş gibi senarize etmeleri ve tüm bunları medyayı yoğun bir şekilde kullanarak toplumlara yaymalarıdır. Ne zaman yeni bir fosil kırıntısı bulunsa bunlar evrimci ön kabullerle yorumlanır, teoriye uygun senaryolar üretilir ve hemen medyada “Şu veya bu türler arasındaki en önemli ara form fosili çıkarıldı! İnsanın atalarına dair en önemli ipucu veya kayıp halkalardan biri bulundu!” şeklinde teori lehine başlıklar yazılır. Tüm bunlar toplumlarda algı oluşturma amacını güder. Yapılan ne bilimdir ne de bilimin bir metodudur. Aksine göz boyamaktır, propagandadır. Delillerle, gözlemlerle ve deneylerle desteklenen bilimsel bir teorisin zaten propagandaya ihtiyacı da yoktur. Fizik, kimya, biyoloji (evrim teorisi müstesna), matematik, tıp ve astronomi gibi bilim dallarının ortaya koydukları teorilerde -eğer ki teorileri varsayımlara dayanıyorsa- bu şekilde algı oluşturuca, süslü ve abartılı söylemler göremeyiz. Gözlem ve deneylerle doğrulanabileceği veya yanlışlanabileceği için böyle bir şeye ihtiyaç duymazlar. Teorilerinde faraziyeler varsa kati bir hakikatmiş gibi sunmazlar. Şahit olunmayan, deneylerle desteklenmeyen, tamamen varsayımlara dayanan hadiseleri mutlak gerçekmiş gibi sunmak sadece evrimci aklın işidir.

4. Biyocoğrafya

Biyocoğrafya kelimesi, *bio* ve *geography* kelimelerinin birleşmesiyle oluşmuştur. Fiziki coğrafyanın bir alt dalı olan biyocoğrafya, bitki ve hayvan türlerinin dağılımını ve bu dağılımın nedenlerini zaman ve mekân bağlamında inceleyen bilim dalıdır.

Evrimeiler, biyocoğrafyadan elde edilen verilerin ortak ata meselesini teyit ettiğini iddia etseler de işin aslı öyle değildir. Biyocoğrafyanın ortaya koyduğu birçok mesele evrim teorisini zor durumda bırakacak niteliktedir. Bilhassa izole olmuş ada veya kıtalarda, karasal ve tatlı su organizmalarının ortaya çıkması noktasında. Evet, bazı canlı gruplarının şu anki bulunduğu konumlarını düşünürsek, evrimcilerin zaman ve mekânda yeteri kadar geçmişe gidildiğinde canlı organizmaların ortak bir atayla ilişkileneceği varsayımının ne kadar yetersiz ve ihtimal dışı olduğu anlaşılacaktır. Misal olarak Güney Amerika maymunlarını ele alalım. Moleküler ve morfolojik (yapısal) deliller nazara alındığında Amerika kıtasında yaşayan Yeni Dünya maymunlarının (*Platyrrhini*), Afrikalı Eski Dünya maymunlarının (*Catarrhini*) soyundan geldiği düşünülmektedir.

Fosil kayıtları Güney Amerika’da yaşayan maymunların 30 milyon yıl öncesine dayandığını göstermektedir. Fakat plaka tektoniği, Afrika ve Güney Amerika’nın yaklaşık 100 ile 120 milyon yıl önce birbirinden ayrıldığını, Güney Amerika’nın yaklaşık 80 milyon ile 3.5 milyon yıl öncesi arasında izole olmuş bir ada olduğunu göstermektedir. Eğer Güney Amerikalı maymunlar, 30 milyon yıl önceki Afrikalı maymunların soyundan geldiyse bu maymunların açık okyanusu aşarak binlerce kilometre uzaklıktaki Güney Amerika’ya nasıl ulaştığının açıklanması gerekir. ²⁰

Aslında bu durum, tek başına ortak ata iddialarını çürütmek için yeter. Normal olarak bilimsel düşünceye sahip bilim insanları, hipotezleri bilimsel verilerle çeliştiğinde argümanlarının doğruluğunu sorgular ve nihayetinde hipotezi terk ederler. Fakat evrimci bilim insanları, evrim teorisinin her koşulda doğruluğuna iman ettikleri için ortak ata hipotezlerini terk etmek yerine teorilerini çürüten bulguları izah etmek için kılıf uydurma yoluna girerler. Güney Amerika maymunları çıkmazı ve evrimcilerin bu duruma yönelik yaptıkları akıl almaz açıklamalar bu türdendir.

Evrimci bilim adamları Güney Amerika maymunları çıkmazını kabul ederler²¹ ve durumu “rafting hipotezi” ile açıklarlar. Şöyle ki maymunlar, bir zamanlar sadece Afrika’da ön maymunlardan (*promisyen*) evrimleşmişler ve okyanusu aşarak Güney Amerika’ya yolculuk yapmışlardır.²² Akıldan istifa etmiş bir zihniyetin böylesi bir açıklamasını ciddiye alıp cevap vermekten insan olarak utanıyor olsak da yine de birkaç cümle yazalım.

Güney Amerika’nın Afrika’ya olan uzaklığı yaklaşık 3.000 km ile 10.000 km arasında değişmektedir. Bu durumda, Afrika’da ortaya çıkmış bir maymunun koca Atlas Okyanusu’nu aşarak pusulasız, yer yön bilmeden deniz yolculuğu ile Güney Amerika’ya ulaşmış olması, bu yolculuk süresince (aylarca, yıllarca) açlık ve susuzluğa dayanabilmesi, gemilerin bile battığı şiddetli okyanus koşullarında ölmeden hayatta kalabilmesi gerekiyor. Hem bu yolculuğun tek bir maymunla değil, en az bir dişi bir erkek maymunla yapılmış olması ya da hamile bir maymunun o kadar mesafeyi doğum yapmadan, zarar görmeden tamamlaması gerekiyor. Zira Güney Amerika’da maymun ırkının oluşabilmesi için üremek icap ediyor. Meseleyi detaylı düşündüğümüz zaman belirttiğimiz çıkmazlar daha da çoğaltılabilir. Hipotezin pratikte gerçekleşmesinin ne kadar imkânsız ve çocukların dahi inanmayacağı akıl dışı bir hikâye olduğu aşikârdır. Fakat maalesef, sözde bilimsel yaklaşımda üzerlerine toz kondurmayan körelmiş zihinler bu hikâyeye inanıyorlar. Her ne kadar John G. Fleagle ve Christopher C. Gilbert gibi konu üzerinde fikir yürüten evrimci araştırmacılar rafting hipotezinin mümkün olmadığını itiraf etseler de yine de bu hipotezin Güney Amerika’daki maymunların evrimini açıklamak için en muhtemel, en geçerli senaryo olduğunu savunurlar.²³

Peki, niçin evrimci bilim insanları bu saçmalığı, akıl dışı senaryoyu kabul ediyorlar? Çünkü onlara göre evrim teorisi doğrudur ve Güney Amerika’daki maymunlarla Afrika’daki maymunlar arasında bir bağ kurulmak zorundadır. Bilimsel delillerin ve aklın mutlak bir şekilde gözümüzün içine soktuğu “Bu maymunlar Güney Amerika’da ayrı, Afrika’da ayrı, birbirlerinden bağımsız olarak yaratılmışlardır.” hakikatini kabul etmezler.

Mezkûr çıkmazlar sadece maymunlara has bir durum değildir. Güney Amerika'daki kertenkele ve büyük kemirici hayvanların varlığı²⁴; Madagaskar'daki arı, lemur ve diğer memelilerin mevcudiyeti²⁵; farklı farklı adalarda ortaya çıkan fil fosillerinin bulunması²⁶; okyanus (tuzlu su) ile çevrili, izole olmuş ada zincirlerinde tatlı suda yaşayan kurbağaların varlığı²⁷ gibi nice örnekler vardır. Karşılaşılan bu problem 2005 yılında *Trends in Ecology and Evolution* isimli dergide ele alınarak niçin bazı karada ve suda tatlı sularda yaşayan canlı gruplarının (tuzlu) okyanuslarla birbirinden ayrılmış farklı kara parçalarında vücuda geldiği, niçin kayın bitkilerinin (*Nothofagus*) aynı zamanda hem Avustralya'da hem Yeni Zelanda'da hem Yeni Gine'de ve Güney Amerika'da bulunduğu hem niçin Fiji adalarında bulunan iguanaların ilişkili olduğu akrabalarının Yeni Dünya'da -Amerika ana karası- var olduğu hususları sorgulanmıştır.²⁸ Yine bazı dinazor türlerinin de Kuzey Amerika'dan Afrika'ya kadar yüzüp orada yer etmiş olabileceği iddiaları...²⁹ Tüm bunların kendi ideolojileri doğrultusunda gerçekleşmesinin imkânsız olduğunu kabul eden evrimciler, yine kendi ideolojilerini rafa kaldırmamak adına -her köşeye sıkıştıklarında sihirli değnek olarak kullandıkları- Darwin'in, yeterli zaman verildiğinde imkânsızların mümkün hâle geleceği safsatasının ardına sığınmaktadırlar.³⁰ Evet, yukarıda bahsedilen meseleler ve bilimin ortaya koyduğu deliller apaçık bir şekilde ortak ata düşüncesini çürütmektedir. Allah'ın, okyanuslarla ayrılmış farklı farklı coğrafyalarda bile aynı cins, tür veya familyalara ait canlıları birbirinden bağımsız yarattığını göstermektedir. Teistik evrimciler de mevcut paradigmanın popülerliği ve baskısı ile akıllarını askıya alarak halen ateist evrimcilerin uydurduğu masalların papağanlığını yapmaktan geri durmamaktadırlar.

5. Ortak Ata ve Embriyoloji

Embriyoloji, cinsel hücrelerin doğum öncesi gelişimini, döllenmeyi, embriyo ve fetüslerin (cenin) gelişimini inceleyen biyolojinin bir dalıdır. Bu alanda evrimciler, birtakım canlıların embriyo gelişim süreçleri ile ortak ata hipotezini ilişkilendirme yoluna giderler. Omurgalı canlıların bilinenidir.

Evrin teorisi, erken dönemde insan embriyosu ile diğer omurgalı canlılara ait embriyoların birbirine benzediğini, bu benzerliklerin de tüm omurgalıların ortak bir atadan zuhur ettiğine delalet ettiğini iddia eder. Embriyo gelişimi nazara alınarak; bundan, tüm omurgalıların menşesinin tek bir canlıda birleştiği çıkarımının yapılmasına anlam veremesek de “ontojeni, filojeniye tekrar eder” (*ontogeny recapitulates phylogeny*) sloganı ile 20. yüzyıl boyunca okullarda yüz milyonlarca öğrenciye “rekapitülasyon teorisi” öğretilirdi. Alman Biyolog Ernst Haeckel tarafından öne sürülen bu teoriye göre her canlı, yumurtasında veya annesinin rahminde geçirdiği gelişme sırasında (*ontojeni*), kendi türünün evrimsel tarihini baştan yaşıyordu (*filojeni*). Misal, evrim teorisine göre insan balıktan evrimleşmiştir. İnsan embriyosu da anne rahminde ilk başta balığa benziyor; müteakip haftalarda semender, sürüngen, memeli gibi safhalardan geçtikten sonra insana evrimleşiyordu.

Konuyla ilgili birçok araştırma yapan biyologlar, erken dönemde de geç dönemde de omurgalı embriyolar arasında dikkate değer farklılıklar bulmuşlardır.³¹ Fakat evrimciler, teorilerine olan inançları sebebiyle bu açıklarına yeni bir yama yapmak istemişler ve yeni bir hipotezle gelmişlerdir: *kum saati modeli*. Bu modele göre omurgalı embriyoları birbirlerinden farklı olarak gelişmeye başlıyor, gelişim sürecinde ise *filotipik aşama* diye adlandırdıkları orta bir devreden geçişte benzerlikler hâsıl oluyor, takip eden safhalarda ise tekrar farklılaşma oluyordu. Filotipik aşamadaki bu benzerlikler de ortak ata hipotezine delil teşkil ediyordu. Embriyoların, tekâmül yolculuğunda uğradığı bir duraktaki benzerlikleriyle, omurgalıların ortak bir atadan geldiğine ikna olmanın anlamsızlığı bir kenara dursun; filotipik aşamadaki embriyoların benzerliği iddiasının da hakikati yansıtmadığını belirtmek lazım.

Biyologlar, iddia edilen filotipik aşamada iken birçok omurgalının embriyo karakteristiği üzerinde kapsamlı araştırmalar yapmışlar, bunların neticesinde embriyoların vücut büyüklüğü, vücut planı, gelişme modeli, gelişme zamanı gibi ana faktörlerde farklılıklar gösterdikleri anlaşılmıştır.³² Benzer şekilde prestijli *Proceedings of the Royal Society of London B* dergisinde yayımlanan veriler, -filotipik aşama hipotezi ile iddia edilenin aksine- türler arasındaki biçimsel farklılıkların en belirginleştiği dönemin embriyo gelişme sürecinin ortası olduğunu göstermiştir. Bu durum, omurgalı embriyolarında filotipik aşamanın varlığının sorgulanması gerektiğini gösteriyor.³³ Evet, araştırmalar evrimin kum saati modelinin gerçekte olanla hiçbir şekilde uzlaşmadığını ispatlamıştır.³⁴

Embriyo üzerine öne sürülen evrimci hipotezleri kısaca tekrar edersek Haeckel’in embriyo çizimleri, bunların “sahtekârlık” sıfatı ile nitelendirilecek kadar hatalı olduğunun bilim dünyasınca anlaşılması; çürütülen bu hipotezin ardından “omurgalı embriyoları, Haeckel’in çizimleri kadar benzer olmasa da gelişim sürecinde ortada bir aşamada (filotipik aşama) birbirlerine benzediklerini tahmin ediyoruz.” diyerek *kum saati modeli* ile ortak ata hipotezini sürdürübilme çabalarının omurgalı embriyolarında filotipik aşamada da benzerlik tahminlerinin aksine birçok farklılıkların ortaya çıkması...

Önceleri, omurgalı embriyoları arasındaki benzerliklerin ortak ata hipotezine büyük bir delil olduğunu söyleyen Paul Zachary Myers gibi evrimciler, embriyolar arasındaki farklılıklarla karşılaşınca evrim teorisinin aslında benzerliklerin yanında farklılıkları da tahmin edebildiğini söylemeye başladılar.³⁵ Aynı evrim ağacı-ortak ata hipotezinin bilimsel verilerle çürütülmesi sonrasında “aslında yaşamın birden fazla kökeni olabilir”³⁶ kavrmasında olduğu gibi... İşte evrim teorisi, ne bulursa ona göre teorisini eğip büken, bukalemun misali içine sokulduğu ortama renk uyduran tutarsız fikirler manzumesi olarak karşımızda duruyor.

Dipnotlar

(*Bu makale Günter Bechly, Casey Luskin ve Stephen C. Meyer’in eser ve çalışmalarından faydalanılarak hazırlanmıştır).

[1] Karl R. Popper, *Darwinism as an Methaphysical Research Program*, s. 145.

- [2] Ernst Mayr, *What Makes Biology Unique? Considerations on the Autonomy of a Scientific Discipline*, Cambridge University Press (2004), s.24-25.
- [3] Charles Darwin, *On the Origin of Species*, Facsimile print, Cambridge, Mass.: Harvard University Press, 1964, s. 189.
- [4] Stephen C. Meyer, *Theistic Evolution: The Scientific Critique of Theistic Evolution*, (Crossway, 2017), s. 339.
- [5] Cleveland P. Hickman vd., *Integrated Principles of Zoology*, 8. baskı, (St. Louis: Times Mirror/Mosby College Publishing, 1988).
- [6] Stephen C. Meyer, *Theistic Evolution: The Scientific Critique of Theistic Evolution*, (Crossway, 2017), s. 341.
- [7] Gareth J. Fraser vd., "The Odontode Explosion: The Origin of Tooth-Like Structures in Vertebrates" *Bio essays* 32 (2010): s. 808-817.
- [8] Stephen C. Meyer, *Theistic Evolution: The Scientific Critique of Theistic Evolution*, (Crossway, 2017), s. 345.
- [9] Richard M. Bateman vd., "Early Evolution of Land Plants: Phylogeny, Physiology, and Ecology of the Primary Terrestrial Radiation" *Annual Review of Ecology and Systematics* 29 (1998): s. 263-292.
- [10] Arthur N. Strahler, *Science and Earth History: The Evolution/Creation Controversy* (Buffalo, NY: Prometheus, 1999); Conrad C. Labandeira, "The Fossil Record of Insect Extinction: New Approaches and Future Directions" *American Entomologist* 51 (2005), s. 14-29.
- [11] Stephen C. Meyer, *Theistic Evolution: The Scientific Critique of Theistic Evolution*, (Crossway, 2017), s. 347.
- [12] William E. Friedman, "The Meaning of Darwin's 'Abominable Mystery'," *American Journal of Botany* 96 (2009): s. 5-21.
- [13] Maureen A. O'Leary vd., "The Placental Mammal Ancestor and Post-K-Pg Radiation of Placentals", *Science* 339 (2013): s. 662-667.
- [14] Gavin H. Thomas, "Evolution: An Avian Explosion", *Nature* 526 (2015): s. 516-517.
- [15] Alan Feduccia, "Big Bang for Tertiary Birds?", *Trends in Ecology and Evolution* 18 (2003): s. 172-176.
- [16] John Hawks vd., "Population Bottlenecks and Pleistocene Human Evolution", *Molecular Biology and Evolution* 17 (2000): s. 2-22.

- [17] Diane Swanbrow, "New Study Suggests Big Bang Theory of Human Evolution", (University of Michigan press release, Ocak 10, 2000).
- [18] Charles Darwin, *On the Origin of Species*, (London: John Murray, 1859), s. 120-125.
- [19] Stephen C. Meyer, *Theistic Evolution: The Scientific Critique of Theistic Evolution*, (Crossway, 2017), s. 352.
- [20] Meyer, *age*. s. 369.
- [21] John G. Fleagle ve Christopher C. Gilbert, "The Biogeography of Primate Evolution: The Role Plate Tectonics, Climate, and Chance" in *Primate Biogeography: Progress and Prospects*, ed. Shawn M. Lehman and John G. Fleagle (New York: Springer, 2006), s. 393-394.
- [22] Zihlman, *Human Evolution Coloring Book*, s.4-11.
- [23] Fleagle ve Gilbert, "Biogeography of Primate Evolution" s. 394.
- [24] John C. Briggs, *Global Biogeography* (Amsterdam: Elsevier Science, 1995), s. 93.
- [25] Susan Fuller, Michael Schwarz ve Simon Tierney, "Phylogenetics of the Allodapine Bee Genus *Braunsapis*: Historical Biogeography and Long-Range Dispersal Over Water" *Journal of Biogeography* 32 (2005): s. 2135-2144.
- [26] Richard John Huggett, *Fundamentals of Biogeography*, 2. ed. (London: Routledge, 1998), s. 39.
- [27] G. John Measey, Miguel Vences, Robert C. Drewes vd. "Fresh water Paths across the Ocean: Molecular Phylogeny of the Frog *Ptychoadenanewtoni* Gives Insights into Amphibian Colonization of Oceanic Islands" *Journal of Biogeography* 34 (2007): s. 7-20.
- [28] De Queiroz, "Resurrection of Oceanic Dispersal in Historical Biogeography"
- [29] More Just – So Rafting Stories: This Time Dinosaurs, www.evolutionnews.org, erişim: 09 Kasım 2020.
- [30] De Queiroz, "Resurrection of Oceanic Dispersal in Historical Biogeography"
- [31] Kalinka vd. "Gene expression divergence recapitulates the developmental hourglass model," *Nature*, 468: 811 (Aralık 9, 2010). Ayrıca bk. Brian K. Hall, "Phylogenetic stage or phantom: Is there a highly conserved embryonic stage in vertebrates?" *Trends in Ecology and Evolution*, 12 (12): 461-463 (Aralık, 1997)
- [32] Michael K. Richardson vd., "There is no highly conserved embryonic stage in the vertebrates: implications for current theories of evolution and development", *Anatomy and Embryology*, 196:91-106 (1997); Steven Poe ve Marvilee H. Wake, "Quantitative Tests of General Models for the Evolution of Development", *The American Naturalist* 164

(Eylül, 2004): 415-422; Michael K. Richardson, "Heterochrony and the Phylotypic Period", *Developmental Biology* 172 (1995): 412-421; Olaf R. P. Bininda-Emonds, Jonathan E. Jeffery ve Michael K. Richardson, "Inverting the hourglass: quantitative evidence against the phylotypic stage in vertebrate development", *Proceedings of the Royal Society of London, B*, 270 (2003): 341-346.

[33] Olaf R. P. Bininda-Emonds, Jonathan E. Jeffery ve Michael K. Richardson, "Inverting the hourglass: quantitative evidence against the phylotypic stage in vertebrate development" *Proceedings of the Royal Society of London, B*, 270:341-346 (2003); Ayrıca bk. Steven Poe ve Marvalee H. Wake, "Quantitative Tests of General Models for the Evolution of Development", *The American Naturalist*, 164 (3): 415-422 (Eylül 2004).

[34] Michael K. Richardson vd., "There is no highly conserved embryonic stage in the vertebrates: implications for current theories of evolution and development", *Anatomy and Embryology*, 196: 91-106 (1997).

[35] Paul Z. Myers, "Jonathan MacLachlan Collides with Reality Again"

[36] Syvanen, "Evolutionary Implications of Horizontal Gene Transfer"

6. Fosil Kayıtları, Ara Formlar ve Sıçramalı Evrim Teorisi

RS fatihbugrasarper.com/6-fosil-kayitlari-ara-formlar-ve-sicramali-evrim-teorisi

21 Ekim 2022

1. Giriş

Fosiller, yaşamın tarihsel geçmişine dair önemli bilgiler sunar. En önemlisi, evrimcilerin ortaya attıkları iddiaların sınanması için bizlere çalışma alanı sağlar. Önceki bölümlerde fosil kayıtlarına dair -kısaca- muhtelif bilgiler vermiştik. Bu bölümde, tekerleri patlamış arabayı lastiklerine yama yaparak yürütebilme telaşına düşmüş sürücü misali yeni yamalarla teorilerini sürdürme gayretinde olan evrimcilerin çıkmazlarını fosiller ve ara formlar bağlamında izah etmeye devam edeceğiz.

2. Ara Geçiş Formlarının Yetersizliği

Evrimciler, canlıların tarihsel kökenine inildiğinde istisnasız tüm canlıların birbirleri ile bağlantılı olduğunu, nihayetinde ortak bir atada birleştiklerini iddia ederler. Günümüzde milyonlarca tür canlı ve onların sayısız fertleri olduğunu biliyoruz. Eğer ki evrimci düşüncenin ortak ata iddiası doğruysa türlerin tabiata uygun olmaması, adaptasyon sağlayamaması sebebiyle doğal seleksiyonla elenmiş sayısız ara form canlının tarihî süreçte yaşamış olması, bunlardan geriye de sayısız ara form fosilinin kalması bir gereklilik olarak karşımıza çıkıyor. Bunu bir misalle açıklayalım.

Normal bir insanın vücut ölçülerinde bir heykel yapmak istiyoruz. Heykel yapımında kullandığımız madde hızlı donan bir cinsten. Dolayısıyla her hatada heykel istediğimiz ölçüde olmadığından baştan yapılıyor, hatalı olan heykel ise atılıyor. Fakat her yaptığımız hatadan ders çıkardığımızdan bir önceki heykelde yaptığımız hatayı tekrarlamıyor, ideal insan vücut ölçülerine ulaşıncaya kadar heykel yapımına devam ediyoruz. Burada istediğimiz ölçüde heykeli elde ettiğimizde bir adet ideal ölçülü heykele karşılık, geriye birçok hatalı heykel kalıntısı bırakmış oluruz. İşte bunun gibi evrimci anlayıştaki kademe kademe değişim ve doğal seleksiyonla ideal olanın elde edilmesine kadar geçen süreçte birçok canlı elenmiş, nihayetinde tabiata uyum sağlamış bir tür meydana gelmiştir. Tabii misalimiz sadece bir türün evrimleşme sürecine yöneliktir. Birbirinden çok farklı yapıdaki benzersiz türleri ortak bir atada birleştirebilmek için geçiş formlarının sayılamayacak derecede çok olması icap ediyor. Bu gereklilik, Darwin'in *Türlerin Kökeni* isimli meşhur kitabında da dile getirilmiştir. Darwin; doğal seleksiyon teorisine göre bütün canlı türlerin, her cinsin ana soyuna, bizim bugün aynı türün yabani ve evcil varyeteleri arasında şahit olduğumuzdan daha önemli olmayan farklılıklarla bağlandığını, bugün genellikle ortadan kalkmış bu ana soylardan her birinin daha eski diğer türlere aynı şekilde bağlandığını ve böylelikle giderek her büyük sınıfın ortak atasına yaklaşılabileceğini belirtir. Darwin bu durumda bütün canlı türler ile kaybolmuş türler arasındaki geçiş halkalarını oluşturan ara formların sayısının sonsuz denecek kadar büyük olmasının zaruri olduğunu, eğer teorisi doğruysa bunların kesinlikle yeryüzünde yaşamış olması

gerektiğini ifade eder.¹ Bu durumda olması gereken şey, jeolojik dönemlere ait fosillerin çok büyük çoğunluğu, mutasyona uğramış, yapı ve özellikleri gereği tabiata uyum sağlayamayarak elenmiş türlere ait olmalı, bizler de günümüzdeki haliyle aynı yapıya sahip birkaç türü anca bulabilmeliydik. Beklenen şey ise evrimcilerin günümüzdeki canlılara benzemeyen, türler arası geçişteki boşlukları dolduracak, farklılıkları birbirlerine bağlayacak nitelikte on binlerce fosili gösterip bizi ikna etmeleri; bizim de sayısız ara form fosil arasından günümüzdeki canlılara benzeyen -belki- birkaç tane fosil bulma ümidiyle fosil araştırması yapmak olmalıydı. Fakat durum tam tersidir. İddia edilen ara formlara ait fosiller bir buçuk asırdan beri devam edegelen hırslı ve şuurlu aramalara rağmen bulunamamıştır. Bulunanlar ise günümüzdeki canlı türlerinin eski çağlarda da aynı yapıda olduğunu gösteriyor.

Darwin, fosillerde ara formlara dair hiçbir izin çıkmamasının teorisine karşı yöneltilecek en büyük sorun olduğunu ifade etmiştir.² Darwin, bu durumu fosil kayıtlarının yetersizliğinden kaynaklandığını ifade etse de artık günümüzde yeterli sayıda fosil kaydı mevcuttur. 2000 yılında *Nature* dergisinde yayımlanan bir makalede, 540 milyon öncesine kadar taksonomik seviyede familyaların iyi bir şekilde tutulmuş fosil kayıtlarının olduğu ifade edilmektedir.³ Dünyadaki bilinen fosillerin %20'sinin örneklerini barındıran Chicago Field Museum'un müdürü David Raup'a göre mevcut bilgiler Darwin'in iddia ettiği gibi bir türü diğerine bağlayan sayısız ara formun yer aldığı, yavaş yavaş, adım adım bir evrim olduğu düşüncesini hiçbir şekilde desteklemiyor. Raup, çoğu kişinin fosillerin Darwinci yorumları desteklediğini zannettiğini, Darwin'den bu yana 120 yıl geçmesine ve fosillerle ilgili bilgilerimizin fevkalade genişlemesine rağmen bugün evrimle ilgili bir değişimi destekleyen örneklerin Darwin'in zamanından daha az olduğunu şaşkınlıkla ifade eder.⁴ Evet, olması gereken ve beklenenin aksine, milyonlarca yıl öncesine ait on binlerce fosilin hemen hemen hepsi bugünkü canlılar ile aynı/benzer yapıda iken bunlardan yalnızca birkaçının ara form fosil olduğu iddia edilir. Ara form olarak değerlendirilen *Archaeopteryx* (bir kuş), *Ambulocetus* (karada yaşayan bir memeli), *Acanthostega* (kara ve suda yaşayan hayvan) ve *Tiktaalik* (bir balık türü) gibi fosiller detaylı incelendiğinde kendi evrimsel silsilelerine yönelik aydınlatıcı hiçbir bilgi vermediği gibi genellikle bütün hâlde de değillerdir.

3. Fosiller Nasıl Kıymetlendiriliyor?

Bir fosilin ara form olabileceğine yönelik değerlendirmeler, olması gereken genetik kod değişim faktörlerine göre değil, morfolojik yani şekille ilgili faktörlere dayanır. Morfolojik faktörlere dayanan çıkarımları, bir dizüstü bilgisayarın pizza kutusundan evrimleşmiş olabileceğini söylemeye benzetebiliriz. Oysa şeklen birbirlerine benzeseler de dizüstü bilgisayar ile pizza kutusunun ne kadar farklı ve bağlantısız olduğu herkesçe malumdur. Bu metodun ve anlayışın ne kadar sağlıksız ve yanıltıcı olduğunu birkaç misal ile izah edelim.

Birbirine kısmen yakın sistematik gruplarda bulunduğu kabul edilen böcekçiller takımından (*insectivora*) köstebek ile yırtıcılar takımından (*carnivora*) kedi arasında bir geçişi veya ikisi için ortak bir atayı tahayyül edelim. Sadece iskelet ve kas sistemi açısından

bile yüz kadar fark sayılabilir. Diş yapıları, sindirim boruları ve duyu organlarındaki hususiyetlere kadar bütün farklılıklar düşünüldüğünde her türün kendine has karakter sayısının binleri bulduğu görülür. Kabaca bakıldığında her iki hayvanın da iki gözü, iki kulağı, dört bacağı, omurgaları, beyni, midesi, bağırsağı vs. olduğundan her iki türün birbirinden pek farkı yokmuş gibi düşünülebilir. Hâlbuki bir hayvan sistematikçisinin gözüyle bakıldığında yani teferruata inildiğinde farklılıklar bir anda yüzlere, binlere çıkar. Köstebek ile kedinin ayakları veya dişleri karşılaştırıldığında birinin toprağı kazmak için kürek, diğerinin av yakalamak için pençe şeklinde hususi yapılarının olduğu görülür. Buna bağlı olarak kemik ve kas yapıları, bunların fonksiyonları farklılık arz eder. Keza ağızlarındaki diş serileri de çok farklı olup yırtıcılara has olan “*canin*” dişler (köpek dişi) köstebekte yoktur. Sürekli karanlık ortamda yaşayan köstebeğin görme duyusu kendininkiyle aynı ışık şartlarında aynı kapasite ve işleyişe sahip değildir.

Yine fare, sincap, gelincik, kirpi gibi memeli hayvanların hepsinin ortak (hayalî) bir atadan doğal seleksiyon baskısı ve mutasyonlarla evrimleştiğini iddia edilir. Fakat bu canlılar detaylı incelendiğinde bunların birbirleri ile bağlantı kurulamayacak farklılıkların söz konusu olduğu, fosil kayıtlarının da geçiş formlarını desteklemediği görülür. Bu yüzden çizilen hayalî grafiklerde ortaya çıkan boşluklara ancak soru işaretleri konulabilmektedir.⁵

Tatlı su balığı ile deniz balığını ele alalım. Tatlı su balığı ile deniz balığı zahirde birbirlerine benzer canlılardır. Fakat bunlar birbirine tamamen zıt iki farklı ortamda yaşarlar. Dolayısıyla birinin yapı ve iç organları tatlı suya yönelik tasarlanmışken diğerinki tuzlu suda yaşamaya yöneliktir. Solungaçlar, mide, böbrek ve bağırsakların yapısı, bunların çalışma sistemi ve icra ettikleri fonksiyonlar birbirinden tamamen farklıdır. Diğer bir misal olarak keseli ve plasentalı memelileri verebiliriz. Placenta, döl yatağına çok sayıda uzantı ile sıkıca tutunan ve fötüs ile göbek bağı yoluyla iletişim kuran çok damarlı, etli ve süngersi bir dokudur. Keseli hayvanlar ve monotrematlar hariç bütün memeliler plasentalıdır. Keseli hayvanlar, annenin döl yatağındaki embriyo gelişmesinin kısa sürdüğü, doğumdan sonra gelişmenin esas olarak memelerin bulunduğu karındaki bir cepte tamamlandığı memeli hayvanlardır. Monotrematlar ise yumurtlayarak üreyen kara ve su memelileridir. Plasentalı memelilerin bir kısmına ait belli tiplerin keseli formları Avustralya’da yaşamaktadır. Keseli fare, keseli köstebek, keseli sincap, keseli kurt gibi birçok hayvanın karınlarının altındaki keseleri, üreme sistemlerindeki anatomik farklılığı ve embriyonik gelişme süreçlerindeki hususiyeti bilmediğiniz takdirde sadece iskeletlerine bakarak bunları aynı türler zannedebilirsiniz. Hâlbuki bunlar Yaratıcı’nın Avustralya gibi okyanuslarla izole olmuş bir kıtada farklı bir planla yaratarak gösterdiği tecellisinin ayrı birer boyutudur. Hiçbir zaman biri, diğerinden -rastgele- mutasyon ve adaptasyonlarla ayrılacak kadar basit canlılar değildir.⁶ Tüm bu türlerin kendilerine has hususiyetleri, yapı ve fonksiyonları vardır. İşte fosiller, çoğunlukla canlıların iç organlarına ve yapılarına dair bize yeterli veri ve delil sunmadığından morfolojik bir sınıflandırma hem yanıltıcı hem de sığdır. Bir zamanlar omurgalıların sudan karaya çıkan

atasının ilk başlangıcı olarak gösterilen *Latimeria* isimli balığın yaşayan formunun bulunmasıyla, onların iskeletlerine bakarak iç organları hakkında hüküm vermenin ne kadar yanlış olduğunun anlaşılması gibi.

Hem milyonlarca yıl öncesine ait fosillerin nasıl yorumlandığını önceki yazımızda belirtmiştik. Çıkarılan her bir fosil materyalist ön yargılarla değerlendirilmekte ve evrimin mutlak bir hakikat olduğu ön kabulü ile fosiller evrim teorisi lehine yorumlanmaktadır. Fosiller, o dönem yaşamış ve nesli tükenmiş kendine has türlere veyahut o dönem sakat doğmuş bir türe ait olabileceği gibi iddiaların deneylerle tekrarlanması mümkün olmadığından ve gözlemlere dayanmadığından hepsi birer varsayım olarak kalacaktır.

4. Türlerin Ani Zuhuru ve Yeni Teori Arayışları

Ara form hipotezinin doğru olabilmesi için jeolojik katmanlarda bulunan kompleks yapılı canlıların zuhurundan önceki devirlerde basit haberci yaratıkların yer aldığı ve giderek karmaşık yapılı canlılara doğru dönüşüp çeşitlendiği uzun bir evrim periyodunun geçmesi ve bizim de bunu fosil kayıtlarında görmemiz gerekecekti. Darwin, teorisine yöneltilen bu en ciddi tenkidi asla delillerle yalanlayamamıştır. Önceki yazımızda, çeşitli jeolojik dönemlere ait fosil kayıtlarında arkelerin genetik patlamasından Edikaryan Dönemi'ndeki deniz canlılarına; Kambriyen Dönemi'ndeki böcek, deniz eklembacaklıları, midye, salyangoz, tribolit, ahtapot, mürekkep balığı, sünger, solucan, denizanası, denizyıldızı, yüzücü kabuklular, su fiskiyeleri, omurgalılar gibi nice eşsiz canlılardan Ordovisyan Dönemi'ndeki 300 yeni familyanın oluşmasına; Devoniyen Dönemi'ndeki aktif yüzücü canlıların zuhurundan damarlı bitkilerin karadaki ani oluşumu ve çeşitlenmesine; Karbonifer Dönemi böcek patlamasından Trias Devri'ndeki dinozor, kaplumbağa, kertenkele gibi dört üyeliilerin meydana çıkışına; Kretase Dönemi çiçekli bitkilerin patlamasından memelilerin, kuşların ve insan ırkının husulüne kadar birçok türün geçmiş dönemlerdeki canlılarla hiçbir bağlantısı olmadığını, benzersizliğini ve ani zuhurunu misallerle izah etmiştik. Bilimin sunduğu bu hakikatler karşısında evrimcilerin tutumunun ne olduğu sorulacak olursa materyalizm ve Darwinizm'in gözlerini kör ettiği fanatik birtakım evrim bilimciler dışında ara form fosillerinin yetersizliği ve içine girilen çıkmazlar bizzat evrimciler tarafından da kabul edilmektedir. Pittsburgh Üniversitesi biyologlarından Jeffrey Schwartz; birçok ana canlı grubunun kökeni konusunda hâlen karanlıkta olduğumuzu, Darwin'in sayısız küçük değişimlerin birikmesi neticesinde meydana gelen aşama aşama evrim anlayışının aksine canlı gruplarının, Athena'nın Zeus'un kafasından çıktığı gibi tam gelişmiş ve hareket etmek için sabırsızlanmışçasına fosil kayıtlarında belirmediğini ifade eder.⁷ Schwartz burada, türlerin arasındaki bağlantısızlık ve fosil kayıtlarındaki ani ortaya çıkışları, Yunan mitolojisindeki Zeus'un başından Athena'nın -miğferi ve zırhı ile- tam takım fırlayarak doğmasına benzetir: Ne tam takım birinin aniden zuhur etmesi mümkün ne de bünyesinden çıktığı zatın kafası ile (sebebe-netice açısından) maddi bir bağlantısı...

Harvard Üniversitesindeki ünlü evrimci paleontolog Stephen Jay Gould içine girilen çıkmazı şu şekilde açıklar: "Birçok fosil türünün tarihi, özellikle iki yönüyle aşama aşama -ara formlarla- evrimleşme teorisiyle çelişmektedir:

Birinci Faktör: *Stasis, fosillerdeki durağanlık* yani türlerin çoğunun dünya üzerindeki yaşamlarında “hiçbir değişim geçirmemiş olmaları.” Canlıların fosil kayıtlarında bu husus görünür ve morfolojik (yapısal) değişim genellikle kısıtlı ve istikametsizdir.

İkinci Faktör: *Türlerin bir anda oluşumu.* Herhangi bir yerde bir canlı türünün atalarından kademeli dönüşüm yapmadığı, aynı zaman döneminde, bir anda ve tüm vücut yapısıyla (*fully formed*) yaşam alanına çıktığı görülür.

Aynı şekilde evrimci Niles Eldredge, fosillerde yaptığı araştırmalarda türlerin sakin bir biçimde milyonlarca yıl değişimlere karşı durağan kaldıklarını gözlemlemiş⁸; evrimci biyolog Ernst Mayr ise 2001 yılında Darwin’in iddia ettiği gibi fosil kayıtlarında geçiş formlarının bulunmadığını, fosil bilimcilerin bu durumu artık kabul etmelerini ve evrim teorisini korumak adına yeni fikirler öne sürmeleri gerektiğini ifade etmiştir.⁹ 1980 yılında Chicago Sahra Müzesinde makro evrim üzerine yapılan sempozyumda, makro evrimin (türler arası geçiş), popülasyonlardaki mikro değişimlerle (tür içi değişimler) gerçekleşemeyeceğine yönelik fikir birliği de oluşmuştur.¹⁰

5. Sıçramalı Evrim Teorisi

Evrim teorisinin ara geçiş formlarının olmayışı ile ilgili gün yüzüne çıkan büyük problemine çözüm olarak evrimci bilim adamları Stephen Jay Gould ve Niles Eldredge, “sıçramalı evrim teorisi”ni (*punctuated equilibrium*) ortaya atmışlardır. Özetle bu teori, canlı türlerinin genlerinde çok uzun yıllar biriken mutasyonların birden farklı türleri oluşturduğunu iddia ediyordu. Yani bir canlı türü çok uzun süreler aynı kalıyor, değişime uğramıyor fakat genlerde biriken mutasyonlar sonucu o canlıdan yeni bir canlı türü doğuyor ve canlılık bu şekilde evrimleşiyordu. Buna göre canlılık tarihinde milyonlarca yıllık mutasyonları genomunda biriktiren bir balık yumurtasından kurbağa, kurbağa yumurtasından kertenkele, kertenkele yumurtasından da kuş çıkmıştır. Sirk sahnesinde şapkasından tavşan çıkaran hokkabazı gülerek seyredebilirsiniz ama böyle bir sihirbazlığı (!) “bilim” adına ortaya atarak kertenkele yumurtasından kuş çıkacağını ümit eden ve inananlara karşı ne söylenmeli bilemiyoruz. Fakat bunun, evrim teorisinin gün yüzüne çıkmış büyük problemlerinden kaçış veya by-passtan başka bir şey olmadığını söyleyebiliriz.

Sıçramalı evrim teorisi, Darwin’in aşama aşama evrim teorisi gibi, bilimsel açıdan birçok imkânsızlık barındırmaktadır. Bunların birkaçını söyleyelim:

Birincisi: Sıçramalı evrim teorisi, bilim felsefesinin genel kabul görmüş “sürekli gözlemlenebilirlik”, “deneysellik” ve “yanlışlanabilirlik” ölçütlerini taşımamaktadır. Dolayısıyla bilimsel bir teori değildir.

İkincisi: Sıçramalı evrim teorisi, organizmada çok kısa bir sürede çok fazla biyolojik değişimi gerektirmektedir. Gould, bir türün evriminin yaklaşık olarak 50.000 senede tamamlanabileceğini belirtmiştir.¹¹ Fakat 50.000 yıllık bir periyotta azami miktarda genetik değişimi baz alsak dahi teorisinin öngördüğü değişimlerin bu süreçte meydana gelmesi mümkün değildir. 50.000 yıldaki maksimum mutasyon oranını hesaplayacak

olursak: $(10^{-9} \text{ mutasyon/loci/yıl}) \times (50.000) = 0,00005 \text{ mutasyon/loci}$ sonucunu elde ederiz. Bu rakam, bir türün 50.000 yılda, DNA'sında meydana gelecek olan -maksimum- %0.005'lik toplam değişimi ifade eder. Bu oran bir türden başka bir türe sıçramak için çok yetersizdir.¹²

Üçüncüsü: Bu hipotez de aşamalı evrim teorisi gibi tamamıyla varsayımlara dayanır. Sıçramalı evrim hipotezi ile evrimciler, canlının gelişmesini, araları kesikli ve uzun statik periyotlar yardımıyla meydana gelen safhalar hâlindeki bir süreç olarak görüyorlardı. Bu modele göre yeni türler, bir grubun çevresindeki küçük izole popülasyonların bünyesinde hızlı bir şekilde ortaya çıkmaktadır. Yeni türün doğuşuna karşılık gelen patlama safhası sırasında popülasyon hızlı bir morfolojik değişim yaşar, ardından geniş bir coğrafyaya yayılır ve sadece küçük ilave değişikliklere maruz kalır. Bunların büyük çoğunluğu uğradıkları mutasyonlardan dolayı kısır olduklarından üreyemiyordu ve geniş bir yayılım gösteremediklerinden biz de fosillerini bulamıyoruz. Üreme kapasitesine sahip olan az sayıdaki tür ise çok hızlı olarak yeni türe doğru değişiyordu. Peki, yüzlerce, binlerce hatta milyonlarca geçiş türünün hepsi mi çok küçük popülasyonlar şeklinde izole bölgeleri işgal eden kısır türlerdi? Bu, inanılması güç bir varsayımdır. Sıçramalı evrim modeli, özü faraziyelerle dolu bir hipotezdir.

Dördüncüsü: Uzun süreçte genlerde mutasyonların birikmesi neticesinde bir türden başka bir türün bir anda doğması tabiatın işleyen kanunlarına tamamıyla aykırıdır. Örneği görülmemiş ve gösterilememiştir. Her hayvan grubunun sahip olduğu diğer gruplarla benzer ve farklı özellikler bütünüyle değerlendirildiğinde hiçbirinde abes ve eksik bir şey bulunmaz. Bir gruptan diğer bir gruba sıçramayla ani geçiş yapabilecek kadar mutant karakterin isabetli olarak bir ferden genomunda depolanması ve onun biyolojik dengesini bozup öldürmeden yeni bir canlının atası olması gibi bir anlayışı kabul etmek gerçekten muhal ötesi bir muhaldir.

6. Sonuç

Fosillerle ilgili meseleyi özetlediğimizde ortaya çıkan sonuçlar şunlardır:

- a. Bugün geldiğimiz noktada fosil kayıtlarının çokluğuna ve fosillerle ilgili bilginin fevkalade genişlemesine rağmen evrimle ilgili bir değişimi destekleyen örneklerin bulunamaması, milyonlarca yıl öncesinde yaşayan türlerin bugün de aynı yapısını koruyor olması tedricî evrim hipotezini yanlışlar.
- b. Fosillerin değerlendirilmesi, materyalist ön yargılarla ve evrim teorisinin doğru olduğu ön kabulü ile yapıldığından ve bu kıymetlendirmeler morfolojik (yapısal) faktörlere dayandığından fosil yorumları taraflı, sığ ve yanıltıcıdır.
- c. Ara geçiş formlarına yönelik fosillerin bulunamaması, aksine jeolojik devirlerde aynı döneme ait (Kambriyen Dönemi gibi) birbirinden çok farklı ve kompleks yapıları türlerin fosil kayıtlarında âni zuhuru aşamalı evrim teorisini reddeder.

ç. Ara formlar ve fosil kayıtları ile ilgili ortaya çıkan sorunlara karşı çözüm olarak öne sürülen sıçramalı evrim teorisi, problemlerden kaçış yoludur. Teori bilimsellik kriterlerini taşımadığı gibi hem genetik bilimi açısından hem de aklen birçok imkânsızlıkları barındırır.

d. Sıçramalı evrim teorisinin bizzat “evrimci bilim insanları” tarafından ortaya atılması, evrimcilerin dahi evrim teorisinin fosillerle ilgili çıkmazlarını kabul ettiklerinin en önemli göstergesi; fosillerin iddia edildiği gibi evrim teorisi için ciddi bir delil oluşturmadığının itirafı, bu hipotezin sorgulanması gerektiğinin evrimcilerce ortaya çıkarılmasıdır.

Tüm bu hususlar birlikte değerlendirildiğinde Allah’ın, canlıları birbirlerinden evrimleştirerek değil, kendi türleri içerisinde birbirlerinden bağımsız olarak yarattığı ve tarihsel süreçte türlerin kendi içinde sadece sınırlı bir değişime maruz kaldığı en mantıklı açıklama olarak karşımıza çıkmaktadır.

Fatih Buğra SARPER

Dipnotlar

(Intelligent Design and Evolution Awareness (IDEA) Center’da yayımlanmış makalelerden faydalanılmıştır.)

[1] Charles Darwin, *The Origin of Species (1859)*, Modern Library Paperback Edition, 1993. Random House, Inc. 1998, USA.

[2] Darwin, *The Origin of Species*, 1859.

[3] Benton, M. J., Wills M. A. ve Hitchin, R., “Quality of the fosil record through time” *Nature* Sayı 403:534-536 (Şubat 3, 2000).

[4] David Raup, *Conflicts between Darwin and Paleontology*, Field Museum of Natural History Bulletin, Sayı.50, No: 1.1979, s. 22-29.

[5] Prof.Dr. Arif Sarsılmaz, *110 Soruda Yaratılış ve Evrim Tartışması*, 3.Baskı, s.136-137.

[6] Sarsılmaz, *age*. s.156-157.

[7] Jeffrey H. Schwartz, *Sudden Origins: Fossils, Genes, and the Emergence of Species* (New York: John Wiley&Sons, 1999) s.3.

[8] Eldredge, *Reinventing Darwin*, 1995:3.

[9] Casey Luskin, *Punctuated Equilibrium and Patterns from the Fossil Record*, Eylül 18, 2004.

[10] S.F. Gilbert vd., “Resynthesizing Evolutionary and Developmental Biology” *Developmental Biology* 173 (1996): s. 362.

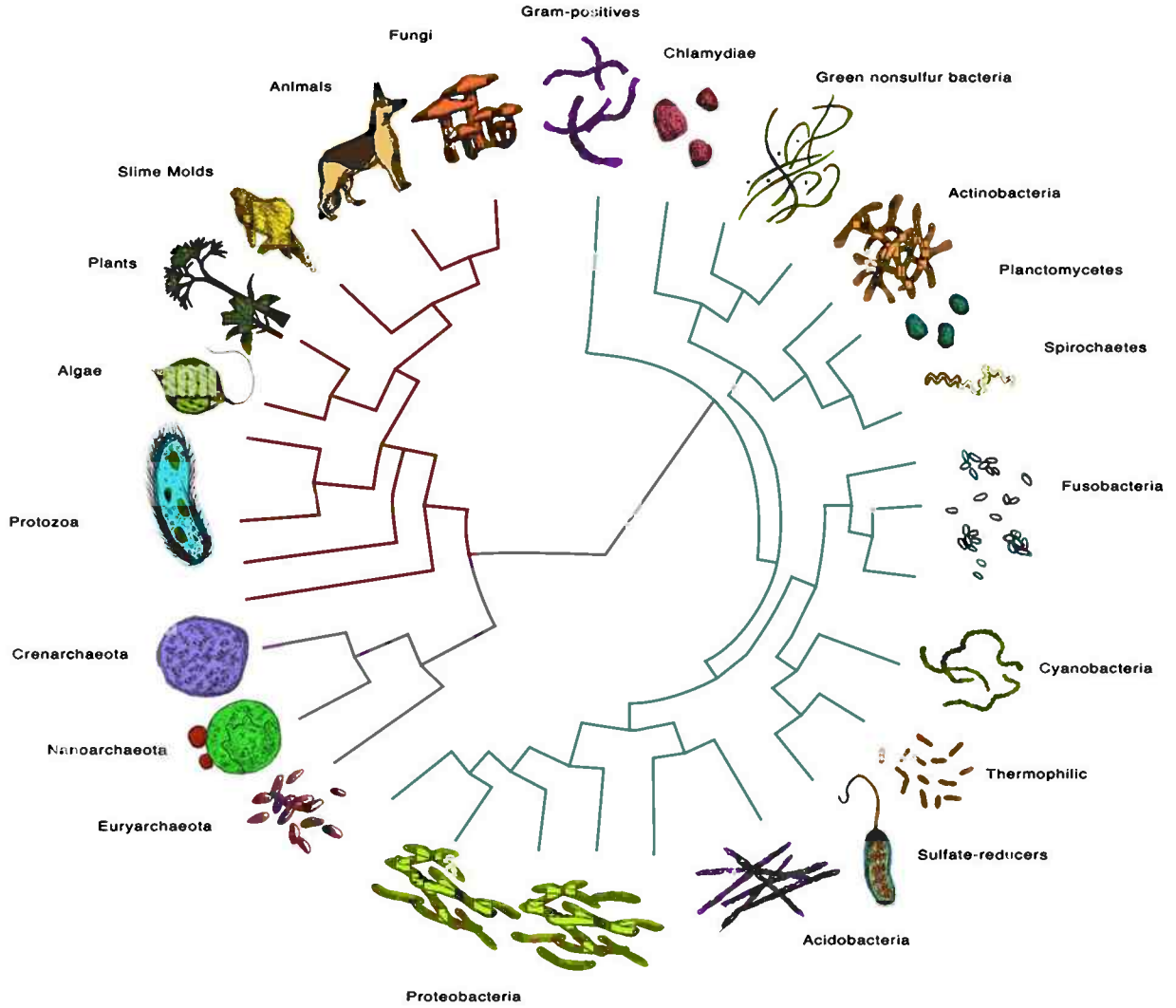
[11] R. Lewin, “Evolutionary Theory Under Fire”,*Science* Sayı 210: 883-887 (Kasım, 1980).

[12] Casey Luskin, *Punctuated Equilibrium and Patterns from the Fossil Record*, Eylül 18, 2004.

7. Çelişkiler Bataklığında Yetişen Evrimin Soyoluş Ağaçları

RS fatihbugrasarper.com/7-celiskiler-batakliginda-yetisen-evrimin-soyulus-agaclari

23 Ekim 2022

Mühendisler aynı veya benzer bilgisayar kodlarını kullanarak farklı farklı programlar yazar, cihazlar üretirler. Yine mühendislerin birbirine benzer motorları farklı cins araçlarda (otomobil, otobüs, kamyon vb.) kullandıklarına şahit oluruz. Kullanılan kodların aynı dilde oluşu veyahut benzer alt sistemlerin farklı cins motorlarda, araçlarda kullanılması “Tüm bunların faili kimdir?” sorusunun cevabını değiştirmez. Çünkü karşımızda tasarım vardır, dolayısıyla bunun da bir tasarımcısı. Tasarımcı yapacağı cihazların programlarını oluştururken ortak bir kodlama dili kullanabileceği gibi ilim ve irade sahibi olduğu için bir sisteme ait bileşenleri başka sistemlerde de kullanabilir. Evet, canlılar âlemine ibret nazarıyla baktığımızda ise Allah’ın standart genetik kodlarla canlı organizmaların programlarını yazdığına; DNA, RNA, nükleotid ve protein gibi biyomolekülleri de kimi benzer kimi farklı canlıları yaratırken kullandığına şahit oluruz. Fakat materyalistler, canlıların yaratılmasında kullanılan bu ortak dili ve canlılarda

beliren birtakım benzerlikleri, mevcudatı ihata eden külli ilim ve kudrete sahip ortak bir sebebe yani Allah’a vermeyi kabul etmediklerinden tüm bunları ortak bir ataya isnat etmek zorunda kalırlar.

Evrimciler, ortak ata hipotezi ile tüm canlıları birbirleri ile ilişkilendirir, ilk canlı organizmadan günümüze kadar gelen tüm yaşam formlarını da genetik ve morfolojik (anatomik, biçimsel) benzerliklerine göre “soyoluş ağaçlarında” (*phylogenetic tree*) gösterirler. Türlerin veya popülasyonların birbirleriyle olan -sözde- evrimsel ilişkilerini gösteren bu çizimler “evrim ağacı” olarak da adlandırılır. Yani gövdeden dallara, dallardan diğer dallara doğru uzanan, ilk canlı organizma ve diğer tüm canlıların gövde ve dallarla temsil edildiği, varsayıma dayalı bir ağaç modeli. Fosillerle çıkmaza giren makro evrim, ortak ata, soyoluş ağacı gibi hipotezler, 1960’lı yıllarda genetik kodların anlaşılmaya başlanması ile tekrar diriltmek istenmiştir. Bu konuda ilk çalışmalar Emile Zuckerkandl ve Linus Pauling gibi biyokimyacılar tarafından yapılmıştır. Onlara göre DNA, RNA, nükleotid ve protein gibi biyomoleküller incelenerek genetik benzerlikler nispetinde soyoluş ağaçları oluşturulabilirdi. Bu ağaçların hem diğer genlerle hem de morfolojik faktörlerle oluşturulmuş evrim ağaçları ile uyumlu olduğu gösterilmeli ve böylelikle makro evrim, ortak ata gibi hipotezler artık ispatlanmalıydı.¹

Evrimci bilim adamları, 1960’lı yıllardan itibaren büyük umutlarla bilinçli ve özverili çalışmalara başlamışlardır. Fakat birçok araştırmanın neticesinde ortaya çıkan tablo, evrimin soyoluş ağacı hipotezini -beklenenin aksine- daha da çıkmaz hâle getirmiştir. Temel sorun şudur: Bir gen üzerinde tetkik yapılarak çizilen evrim ağacı modeli başka bir gen incelenerek oluşturulduğunda hem çok farklı hem de birbirleri ile çelişen soyoluş ağaçları ortaya çıkıyordu. Soyoluş ağaçlarında ortaya çıkan bu sorunlar ilk olarak 1990’lı yıllarda gerçek bakteri ve arkebakteri genlerinin incelenme imkânının bulunmasıyla başlamıştır. Ünlü *New Scientist* dergisinin 2009 yılında yayımladığı *Why Darwin Was Wrong about the Tree of Life?* (Niçin Darwin Soyoluş Ağaçları Konusunda Yanıldı?) başlıklı makalede gerçek bakteri ve arkebakterilere ait DNA dizilimlerinin RNA soyoluş ağacını teyit etmesi beklenirken durum tam olarak umulduğu gibi olmamıştır. Misal, RNA soyağacına bakıldığında A türü canlının B türüne olan yakınlığı, C türünden daha fazla iken DNA dizilimi ile bir ağaç oluşturulduğunda bu durum tam tersi bir tablo ortaya koyuyor.² Yine aynı makalede, mikrobiyolog Michael Syvanen’in farklı hayvan gruplarına ait 2.000 geni inceleyerek bir ağaç oluşturmayı denediği fakat başarısız olduğu, farklı genlerin birbirleriyle çelişen evrimsel ilişkiler sergilediği, genlerin yaklaşık %50’si bir tür evrim tarihi anlatırken diğerlerinin başka bir hikâye anlattığı belirtilir. Dergi, Fransız evrimci Baptiste’e atıfta bulunarak artık soyağacı konseptinin eskidiğini, bir köşeye atılması gerektiğini ve soyoluş ağacı hipotezinin gerçekliğine dair hiçbir kanıtın olmadığını ifade eder. Makaleyi yazan Graham Lawton, ortak ata ve soyoluş ağacı hipotezinin aleyhinde ortaya çıkan deliller karşısında biyolojiye dair bazı temel anlayışların değişmesi gerektiğini belirtmiş, bu konuda bir kısım evrimcilerle de hemfikir olduklarını ifade etmiştir. Bu çıkmaz ve çelişkiler evrimsel ve moleküler biyoloji uzmanı W. Ford Doolittle’ın da dikkatini çekmiştir. Doolittle, evrimci moleküler soyoluş uzmanlarının, doğru soyoluş ağacını oluşturmalarının mümkün olmadığını ifade eder.

Bunun sebebinin ise uzmanların uyguladıkları metotların yetersizliğinden veya incelemek için seçtikleri genlerin yanlışlığından değil, canlıların geçmişinin “bir ağaç ile gösterilemeyeceği” gerçeğinden kaynaklandığını söyler.³

Peki, soyoluş ağaçlarındaki bu tutarsızlıklar sadece bakteri gibi mikroorganizmalarda mı söz konusudur? Hayır! Bu sorun hayvanların ve bitkilerin evrimsel sürecinde de geçerlidir. Moleküler sistematikçi Carl Woese, türlerin evrimsel geçmişi ile ilgili uyumsuzlukların evrensel ağacın köklerinden ana türleşmelere kadar her yerde ve her noktada mevcut olduğunu ifade eder.⁴ Misal, standart memeli soyağacı, insanların fil ve kemirgenlerle olan evrimsel münasebetinde kemirgenleri insana daha yakın ilişkili gösterirken, mikro RNA diye adlandırılan bir çeşit DNA molekülü incelendiğinde insanların fillerle olan ilişkisinin kemirgenlerden daha yakın olduğu ortaya çıkıyor. Evrimci *Nature* dergisine konuyla ilgili yazı yazan Elie Dolgin, mikro RNA adı verilen moleküllerin, hayvan soyoluş ağacı hakkındaki geleneksel fikirleri paramparça ettiğini belirtmekten kendini alamaz.⁵ Yukarıda Michael Syvanen’in farklı hayvanlara ait 2.000 geni incelemesi neticesinde birbirleri ile tutarlı ve ağaç grafiği oluşturabilecek herhangi bir sonuç elde edemediğini belirtmekle beraber mikroorganizmalardan üst seviye hayvan gruplarına kadar birçok canlı genomu üzerinde yapılan incelemelerde, biyomoleküllerle oluşturulmuş soyoluş ağaçları ile ilgili ortaya çıkan bilimsel sorunlar ve evrimsel türleşmelerin uyumsuzlukları, *Trends in Ecology and Evolution*⁶, *Genome Research*⁷, *Science*⁸, *PLOS Biology*⁹, *Journal of Molecular Evolution*¹⁰ gibi evrim teorisini savunan dünyaca ünlü birçok dergide detaylıca anlatılmıştır. Yazının hacmini artırmamak için bu bahsi kısa geçiyoruz.

Soyağaçları arasındaki çelişkiler sadece moleküler tabanlı oluşturulanlar için söz konusu değildir. Bilindiği üzere soyoluş ağaçları yalnızca genetik benzerlikler bağlamında çizilmiyor, morfolojik (biçimsel) benzerliklere dayanarak da soyoluş ağaçları oluşturuluyor. İşte evrimin gen bazlı soyoluş ağaçları ile morfolojik faktörlere dayanan ağaçlar arasında da derin çelişkiler mevcuttur. Misal, evrimci otorite, *sitokrom c* enzimine dayalı soyoluş ağacının klasik morfolojik faktörlere dayanan soyoluş ağacı ile uyumlu olduğunu söyleyerek ortak ata hipotezinin doğru olduğunu savunur. Fakat omurgalılarda belki de en yaygın olarak bulunan *sitokrom b* enzimi ile oluşturulmuş soyoluş ağacı ile standart evrim ağacı arasındaki keskin çelişkileri görmezden gelirler. *Mitokondriyel sitokrom b* geninin tetkiki ile memelilerin soyoluş ağaçlarında absürt durumlar oluşmuştur. Örneğin kedi ve balinalar; maymun, lemur, galagiller, lorigiller gibi primatlarla gruplandırılır.¹¹

Kuşların genomları da umulmadık birçok çelişkiyi netice vermiş¹², *Nature* dergisi kuşların soyoluş ağacının yeniden çizildiğini ifade etmiştir.¹³ Yine üst seviyedeki primatların oluşturduğu, yaygın olarak bilinen ve şempanze ve insanların yakın akraba olarak gösterildiği soyoluş ağacında da aynı uyumsuzluk ve çelişkiler mevcuttur.¹⁴ Bu durum, *Molecular Biology and Evolution* dergisinin yayımladığı bulgularla desteklenmiş, insan genomunun %23’ünün insanın en yakın akrabası olduğu iddia edilen şempanzelerle hiçbir şekilde bir ortaklık ve benzerlik göstermediği tespit edilmiştir.¹⁵ Bu örnekleri çoğaltmak mümkün. Morfolojik faktörlere dayanan soyoluş ağaçları ile moleküler

analizlere dayalı soyoluş ağaçları arasındaki çelişkiler, uyumsuzluklar çok yaygındır yani istisnai durumlar değildir. Öyle ki evrimci *Nature* dergisi, moleküllerle morfoloji arasında ortaya çıkan bu çelişkileri “evrim savaşları” (*evolution wars*) tabiri ile tasvir eder ve bu savaşın soyoluş ağacının her yerinde devam etmekte olduğunu belirtmekten kendini alamaz.¹⁶

Şunu belirtmekte fayda var. Bir kısım DNA moleküllerinin morfoloji ile uyumu bu meselenin dışındadır. Zira canlılardaki biçimsel özellikler DNA moleküllerindeki dizilimlerle belirlendiği için anatomik benzerlik gösteren canlıların DNA’larında da kısmi benzerliklerin bulunması tabii bir durumdur.

Genetik, morfoloji bağlamında soyoluş ağaçlarından hasıl olan çelişki ve çıkmazların yanında bir de evrim ağacının resmedilişi ile ilgili bahsi kısaca beyan edelim. Şöyle ki madem evrim süreci ilk hücreden bakteriye, oradan ilkel hayvanlara, oradan da dünyadaki tüm canlılara kadar uzanan bir soyoluşu ve aşamalı bir değişimi iddia ediyor, o zaman soyoluş ağaç dallarının (türlerin atasının ve biyolojik karakteristik mirasın) hafif hatlar ve dallarla normal bir ağaç görünümüne sahip olması lazım gelir. Fakat soyoluş ağaçları resmedildiğinde soyoluş ağacından teorik olarak beklenen bu şeklin karşılanmadığını sıklıkla görüyoruz. Öyle ki genetik miras ve türlerin ataları, bir ağaç oluşturmaktan veya ağaç şeklinde gösterilmekten ziyade “çalı” (*bush*), “çalılık” (*thicket*) olarak gösterilmek zorunda kalınıyor. Belirttiğimiz bu “çalı olgusu” (*bush phenomenon*) sadece bir veya iki tür için değil, birçok canlı türü için geçerlidir.¹⁷ Peki, tüm bu bilimsel hakikatler karşısındaki evrimci tavır nedir? Evrim teorisini çürüten her delil karşısında takındıkları tavır her ne ise bunda da tavır aynıdır. Yani -evrim teorisine mutlak bir iman ve sadakatle bağlı olduklarından- tüm bu çıkmazları teorinin lehine yorumlamak, hadiselerle *yatay gen transferi*, *hızlı evrim*, *evrimin farklı oranlarda cereyan etmesi*, *bütünleşme teorisi* (*coalescent theory*) gibi bilimsel terimler takıp var olanı izah etmeye çalışmaktan ibarettir. Bu kaçışlardan en yaygın olanı “paralel veya yakınsak evrim” (*parallel/convergent evolution*) yaklaşımıdır.

Paralel evrim, birbirinden bağımsız soy hatlarının birbirine benzer ve eş zamanlı sayılabilecek evrimsel değişimler geçirmesi anlamına gelmektedir. Mitokondriyel DNA (mtDNA) kullanıldığında ana kuş türlerinin menşesinde birbirinden bağımsız oluşumların ortaya çıkması¹⁸, bitki ve hayvanların doğuştan gelen bağışıklık sistemlerinin biyokimyasal yapılarında birçok benzerlik olması fakat ortak atalarında böyle bir bağışıklık sisteminin olmaması¹⁹, kalamar gibi kafadan bacaklıların gözleri insan gözüyle hemen hemen aynı yapıda olması fakat bu canlının hiçbir yönüyle insanla ortak bir geçmişinin olmaması, yarasa ve balinaların yön bulma ve besin arama için kullandıkları sonar sistemine sahip olması fakat uzak geçmişteki ortak atalarının bu sisteme sahip olmaması gibi... Diğer taraftan hem genetik hem de morfolojik olarak birbirlerine benzer hususiyetlere sahip olunmasına rağmen ortak atanın paylaşılmadığı 100’ün üzerinde durum söz konusudur.²⁰ Evrimcilerin istemeyerek kabullendikleri bu durum için Richard Dawkins, birbiri ile tamamen alakasız olan canlılardaki benzer özelliklerin bağımsız bir şekilde aynı evrimsel yolu izlemiş olmalarının son derece imkânsız olduğunu söyler. Buna rağmen Dawkins, Tanrısallaştırdığı doğal seleksiyonun gücünün bu imkânsızlıkları

mümkün hâle getirebileceğine inanır.²¹ Dawkins gibi evrimciler teorileri aleyhinde beliren bunca delile karşı üç maymunu oynasalar da tüm bunlar, canlıların birbirlerinden evrimleşerek gelmediğini gösterdiği gibi biyolojik benzerliklerin ortak atadan kalan miras olduğu varsayımını da çürütmektedir.

Evet, hakikate göz yumanların hadiseleri açıklamada kullandıkları hayalî, temelsiz, kılıf tarifin adı *paralel evrimdir*. Allah’a inanan bir insan için bunun karşılığı, *canlıların paralel yaratılmasıdır*. Yani Allah’ın bu canlı gruplarını paralel bir şekilde diğer türlerden bağımsız olarak yaratması, bir türden diğer türe geçişin, ortak bir atanın mevcudiyetinin olmamasıdır. Aslında evrimcilerin kendi bulgularına bile tarafsız ve ön yargısız bir gözle baktığımızda, canlılığın ortak bir atadan birbirinden evrimleşerek bugünkü türlere dönüştüğü değil, türlerin ayrı ayrı birbirinden bağımsız olarak yaratıldığı apaçık ortaya çıkmaktadır. Ateist bilim adamları, klasik tedricî evrim anlayışı aleyhine ortaya çıkan deliller karşısında yine muhtelif kılıflar bulup “Bir kısım canlılar paralel evrimle birbirinden bağımsız evrimleşmiş, bir kısmı sıçramalı (birden) evrimleşmiş, bir kısmı da birbirinden yüz milyonlarca sene boyunca aşama aşama evrimleşmiş!” diyor ve duruma göre kıvrırma mantığı ile işin içinden çıkmaya çalışıyor. Peki, sen ne diyeceksin evrimci Müslüman? Bilimsel gerçek (!) diye teslim olduğun tedricî evrim anlayışını İslam’a yama yaparak “Allah tabiat kanunları ile canlılığı kademe kademe birbirinden evrimleştirerek yaratmış!” deyip, aleyhindeki delillerle karşılaşınca “Allah canlıların bir kısmını birbirinden bağımsız yaratmış, bir kısmını sıçramalı evrimle bir kısmını da yüz milyonlarca sürecek bir devirde aşama aşama yaratmıştır” mı diyeceksin? İşte, prensipleri ve sınırları olmayan, her yönüyle tutarsız varsayımlardan oluşan anlayış: *teistik evrim*.

Fatih Buğra SARPER

Dipnotlar

- [1] Zuckerkandl ve Pauling, “Evolutionary Divergence and Convergnce in Proteins” s. 101.
- [2] Graham Lawton, “Why Darwin was wrong about the tree of life,” *New Scientist* (Ocak 21, 2009).
- [3] W. Ford Doolittle, “Phylogenetic Classification and the Universal Tree”, *Science*, Vol. 284: 2124-2128 (Haziran 25, 1999).
- [4] Carl Woese, “The Universal Ancestor”, *Proceedings of the National Academy of Sciences USA*, Sayı 95:6854-9859 (Haziran, 1998).
- [5] Elie Dolgin, “Rewriting Evolution”, *Nature*, 486: 460-462 (Haziran 28, 2012).
- [6] James H. Degnan ve Noah A. Rosenberg, “Gene tree discordance, phylogenetic inference and the multi species coalescent”, *Trends in Ecology and Evolution*, Sayı 24(6) (Mart, 2009).

[7] Mushegian vd., "Large-Scale Taxonomic Profiling of Eukaryotic Model Organisms: A Comparison of Orthologous Proteins Encoded by the Human, Fly, Nematode, and Yeast Genomes", *Genome Research*, Sayı: 8: 590-598 (1998).

[8] Antonis Rokas, Dirk Krueger ve Sean B. Carroll, "Animal Evolution and the Molecular Signature of Radiations Compressed in Time", *Science*, Sayı 310: 1933-1938 (Aralık 23, 2005).

[9] Antonis Rokas ve Sean B. Carroll, "Bushes in the Tree of Life", *PLoS Biology*, Sayı: 4(11): 1899-1904 (Kasım, 2006).

[10] Cao vd., "Conflict Among Individual Mitochondrial Proteins in Resolving the Phylogeny of Eutherian Orders", *Journal of Molecular Evolution*, Sayı: 47: 307-322 (1998).

[11] Michael S.Y. Lee, "Molecular Phylogenies Become Functional," *Trends in Ecology and Evolution*, 14: 177 (1999).

[12] Eric D. Jarvis vd., "Whole-Genome Analyses Resolve Early Branches in the Tree of Life of Modern Birds", *Science* 346 (Aralık 12, 2014): 1320-1331.

[13] Ewen Callaway, "Flock of Geneticists Redraws Bird Family Tree", *Nature* 516 (Aralık 11, 2014): 297.

[14] Asger Hobolth vd., "Incomplete lineage sorting patterns among human, chimpanzee, and orangutan suggest recent orangutan speciation and widespread selection," *Genome Research*, Sayı 21:349-356 (2011); Ingo Ebersberger vd., "Mapping Human Genetic Ancestry," *Molecular Biology and Evolution*, Sayı 24 (10): 2266-2276 (2007); Trisha Gura, "Bones, Molecules or Both?", *Nature*, Sayı 406: 230-233 (Temmuz 20, 2000).

[15] Ingo Ebersberger vd., "Mapping Human Genetic Ancestry," *Molecular Biology and Evolution*, Sayı 24 (10): 2266-2276 (2007).

[16] Trisha Gura, "Bones, Molecules, or Both?" *Nature* 406 (Temmuz 20, 2000): s. 230-233.

[17] *Life by Evolution or Design*, Genetic Evidence, IDEA Center.

[18] David P. Mindell vd., "Multiple independent origins of mitochondrial gene order in birds", *Proceedings of the National Academy of Sciences USA*, 95: 10693-10697 (Eylül, 1998).

[19] Frederick M. Ausubel, "Are innate immune signalling pathways in plants and animals conserved?", *Nature Immunology*, 6 (10): 973-979 (Ekim, 2005).

[20] Bkz. Fazale Rana, *The Cell's Design: How Chemistry Reveals the Creator's Artistry*, s. 207-214 (Baker Books, 2008).

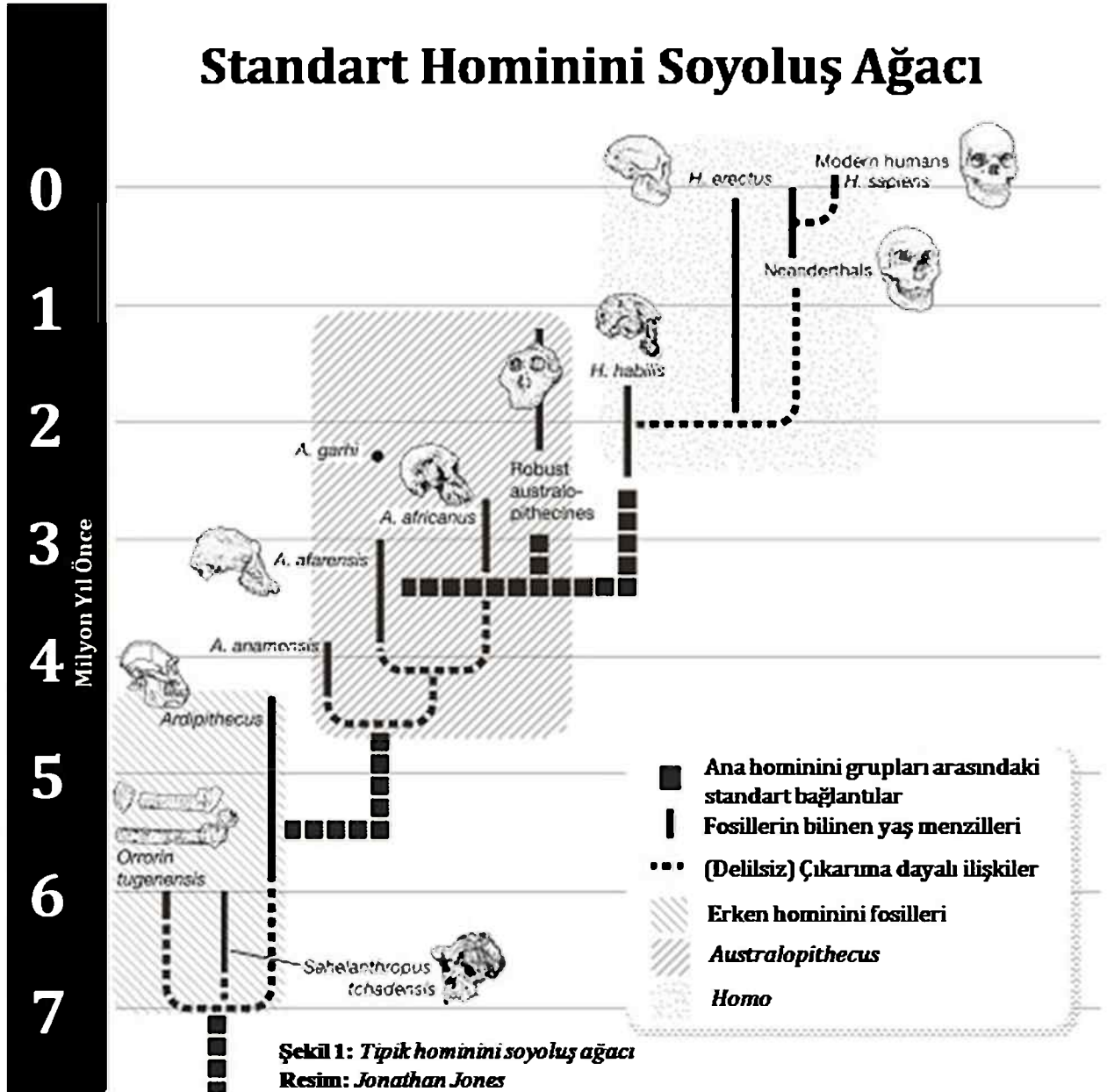
[21] Richard Dawkins, *The Blind Watchmaker: Why the Evidence of Evolution Reveals a Universe without Design*, (New York: W.W. Norton, 1996), s. 94.

(Bu çalışma hazırlanırken *Intelligent Design and Evolution Awareness (IDEA)* Center'da yayımlanmış makalelerden faydalanılmıştır.)

8. İnsanın Evrimi (Kökeni) Üzerine

RS fatihbugrasarper.com/8-insanin-evrimi-kokeni-uzerine

23 Ekim 2022

a. Giriş

İnsanın kökeni ve nereden geldiği düşüncesi insanlık tarihi kadar eskilere dayansa da bu düşünce üzerine yapılan tartışmalar evrim teorisinin öne sürülmesiyle farklı bir boyut kazanmıştır. Materyalistler, dinlere olan rağbetin azaldığı ve yaratıcının apaçık inkâr edilmeye başlandığı 19. yüzyılda kutsal kitapların insanın oluşumu ile ilgili öğretilerinin doğru olmadığını iddia etmişlerdir. Hz. Âdem'in (as) topraktan yaratıldığını, insanoğlu neslinin de Hz. Âdem ve Hz. Havva'dan geldiğini söyleyen ve insanoğlunu cansız madde, bitki ve hayvanlardan ayrı tutan kutsal kitapların aksine, insanın da bir hayvan cinsi olduğunu, insanın maymunlarla (şempanze) ortak bir atayı paylaştığını öne sürmüşlerdir.

Yaratıcıyı reddeden materyalistler, beşerin varlığını izah edebilmek adına -hayvanlarda olmayan tüm beşerî hususiyetleri görmezden gelerek- kendi akıllarınca insanın kökenini maymunlarda aramışlar ve öylece kabul etmişlerdir.

Günümüzde bilim camiasındaki materyalist otoritenin kabul ettiği ve insanların da “bilimsel gerçek” diye kabul etmesini istediği evrimci görüş, Allah’a iman eden bir kısım insanların aklını bulandırmış, kimisi de bu düşünceye teslim olmuştur. Evrimci paradigmanın tesirine girmiş fakat dinini de terk edemeyen, aslını bulamamış insanlar, “Madem evrim teorisi bir gerçektir ve madem dönem dönem basında, gazete ve dergilerde insanın maymun soyu ile ilişkisini gösteren bulgular sergileniyor ve bunlar üzerine yazılar yazılıyor, resimler çiziliyor, o zaman Kur’an-ı Kerim’deki insanın yaratılışı ile ilgili ayetler de bu minvalde değerlendirilmelidir!” der ve kendilerince böyle bir mantık kurgusu yaparlar. Evvela bu çıkarımın doğru olabilmesi üç şarta bağlıdır:

1. Evrim teorisinin bilimsel bir gerçek olması
2. Kur’an-ı Kerim’deki insanın yaratılışı ile ilgili ayetlerin evrim teorisinin iddialarını apaçık destekliyor olması
3. İnsanın maymunlarla ortak atayı paylaştığı iddiasının bilimsel verilerle tasdik edilmiş olması

Evrim teorisinin bilimsel bir gerçek olduğu sloganının gerçeği yansıtmadığı, toplumlarda algı oluşturmak ve evrim lehine propaganda yapmak adına mütemadiyen söylenen boş bir söz olduğu, evrimin bilimsel dayanaklardan uzak, delillerden yoksun ve tutarsızlıklarla dolu bir teori olduğu önceki yazdığımız makalelerden açıkça anlaşılmaktadır. Kitabın devamındaki makalelerle de evrim düşüncesinin zihinlerde yeniden şekilleneceğine inanıyoruz. Diğer yandan İslam inancına göre insanın yaratılışının nasıl olduğu ve bu yaratılışın evrimci iddialar ile hiçbir şekilde örtüşmediği ilerleyen kısımlarda delilleriyle izah edilecek. Biz bu makalemizde ise insanın maymunlarla ortak bir atadan geldiğini iddia eden evrimci düşüncenin -kamuoyuna yansıtılanın aksine- ne kadar bilimsel delillerden yoksun ve tutarsız; materyalist bilim adamlarının dogmatik zihinlerinde ön yargılarla, ön kabul ve varsayımlarla kurguladıkları senaryoların birer tezahürü olduğunu ortaya koyacağız.

Modern evrim teorisinin insanın evrimine yönelik öne sürdüğü temel iddiaları hatırlayalım. Evrimcilere göre insanoğlunun kökeni tamamıyla tabii bir sürece yani rastgele mutasyonlar ve bunlar üzerine hareket eden -yönlendirilmeyen- rotasız doğal seleksiyon mekanizmasına dayanır. Fosil kayıtlarına göre insanoğlu maymun benzeri canlılardan evrimleşti ve bizler şempanzelerle ortak bir atayı paylaşıyoruz. Bir nevi şempanzelerle akrabayız. Teistik evrimciler de çoğunlukla bu düşüncededir. Bizleri hayvanlardan ayıran akıl, zihin, bilinç, dil, iletişim, sosyallik, ahlak ve ruhsal hususiyetler de başıboş doğal seleksiyonun neticesidir. Yaratıcının bahsettiği özellikler değildir. Evrimcilere göre, tesadüfi süreçlerle elde edilmesi hemen hemen imkânsız da olsa bu hususiyetler bir şekilde (!) bize miras kaldığı için çok şanslıyız. Ruhun mevcudiyeti ise mevzubahis değildir. Ruh yoktur. Yaratıcı kavramı, insanların uzun dönem birlikte yaşamasıyla oluşan toplumsal kültürün bir neticesidir.¹ Yani Tanrı; insanın hayalinde

sonradan şekillendirilmiş, uydurulmuş ve bu kavram bir kültür, bir inanış olarak insanoğlu zihninde kökleşmiştir. Evet, her bir iddia Tanrı tanımaz zihinlerin, materyalist akılların mahsulü. Din-bilim arasındaki münasebeti kurmak adına -dinî ve ilmî hiçbir zorunluluk olmadığı hâlde- evrim teorisi ile İslam'ı sentezlemeye yeltenenler, kılıçla büyük yara almış bir insanın derince ayrılmış etini yara bandı ile yapıştırmaya çalışan sahte tıpcılara benzer. Bu derin yarık kolay kolay kapanmaz. Meselenin bilimsel değerlendirmesine geçmeden evvel, evrimci otorite tarafından öne sürülen insanın evrimi hipotezine dair birkaç noktaya değineceğiz.

Birinci Nokta: İnsan ve bağlantılı türlerin zaman içerisindeki değişimini fosil kayıtlarına dayanarak inceleyen paleoantropolojinin, insan-maymun ilişkisini açıklamaya çalışırken karşılaştığı zorluklarla ilgilidir. İnsanın kökenine dair fosil kayıtları yetersiz ve parça parçadır. *National Geographic* dergisinin 2015 yılında yayımlanan bir makalesinde, 243 milyon yıl önceye kadarki periyotta modern insan ve yakın atalarına (*Homo*) atfedilen fosillerin oldukça seyrek olduğu ve bu kalıntıların hepsini küçük bir ayakkabı kutusuna koyduktan sonra bile bir çift ayakkabının daha sığabileceği bir boşluğun kalacağı belirtilir.² İnsana ait fosillerin parça parça oluşu ve bağlantısızlığı sebebiyle Harvard'lı hayvan bilimci Richard Lewontin, -fosil bilimcilerin iyimser açıklamalarına rağmen- hiçbir hominid (insansı maymunlar) fosilinin bizim doğrudan atamız olarak gösterilemeyeceğini ifade eder.³

Tipik hominid fosillerinin sadece kemik parçalarından oluşması, onların biçimleri, davranışları ve ilişkileri hakkında kesin kanaate varmamızı zorlaştırır. Misal, normal şempanzenin iskeleti ile bonoboların iskeletleri neredeyse birbirinin aynıdır. Fakat davranışsal olarak aralarında büyük farklılıklar vardır. Primatolog Frans de Waal, sadece birkaç kemik ve kafatasına dayanarak şempanze ve bonobolar arasındaki bu derin farkı hiç kimsenin anlayamayacağını belirtir.⁴ Dolayısıyla birkaç kemik parçasına bakarak insan-maymun arasında ilişki kurmaya çalışmak oldukça hatalı bir yaklaşımdır.

İkinci Nokta: Evrim teorisinin popülerliği ve bilime hâkim paradigmaya hizmet etmesindeki büyük rolü, evrimci paleoantropologların fosilleri yorumlarken tarafsız davranmalarına engel olmaktadır. Tanınma, fon elde etme ve ün yapma ihtirası paleoantropologların kendi hatalarını bile itiraf edememelerine sebep olabilmektedir. Tüm bunlar paleoantropoloji alanında derin çelişkileri netice vermekte, bilim camiası bilimsel gerçek ile kişisel yorumları birbirinden ayırmakta zorlanmaktadır. Amerika'nın en önemli paleoantropologlarından biri olan Donald Johanson ile bilim yazarı Blake Edgar, kaleme aldıkları ünlü *From Lucy to Language* isimli eserlerinde bu durumu itiraf etmişlerdir. Johanson ve Edgar, insan evrimine yönelik çalışmaların tartışma ve ihtilaflarla başının belada olduğunu, bir parça fosilin bile çoğunlukla farklı farklı yorumlandığını, (fosiller için) ödüllerin yüksek olduğunu ve hominid fosili bulmanın popülerlik ve bilimsel başarı getirdiğini belirtir. Çelişkili delillerin ortaya çıkması durumunda, yeni bilgilere karşı kendilerinin asıl görüşleri ile -güçlü bir şekilde- mukabele edildiğini, onlar için sevdikleri, destekledikleri teorileri bırakmanın ve yeni bilgilerin özümsemesinin zor olduğunu, bu süreçte ise bilimsel güvenilirlik ile daha fazla araştırma için fon elde etmenin sürüncemede kaldığını ifade eder.⁵ Johanson ve Edgar'ın

kitaplarında bahsettiği bu hususlar, insanın sözde evrimine yönelik yapılan çalışmaların güvenilirliği, tarafsızlığı, yapılan işlerin arka planında neler olduğuna dair bir nevi itiraf niteliğindedir.

Üçüncü Nokta: (Sözde) nesli tükenmiş insan atalarının yeniden cisme büründürülmesi, resmedilmesi tarafsız değildir, yönlendiricidir. Evrimciler bunu yaparken çoğunlukla insanların düşünsel ve zekâya dair yeteneklerini azaltırken maymunlarınkini artırır. Misal, bir lise ders kitabında *Neandertaller* -200 bin yıl ila 28 bin yıl önce yaşamış insan-zekâ ve kültürel niteliklere sahipken onlar, zihinsel olarak ilkel gösterilmiş, 250 bin yıl öncesine kadar var olmuş ve sözde nesli tükenmiş insan *Homo Erectus* ise -iskelet yapısı normal insanınki ile hemen hemen aynı olmasına rağmen- kambur olarak karikatürize edilmiştir.⁶ Diğer taraftan aynı ders kitabı, şempanze ile aynı beyin hacmine (275-500 cc) sahip *Australopithecine* primatlarını, ortalama 1400 cc beyin hacimli insanoğlundaki duygu ve zekâya sahipmiş gibi göstermiştir. Bu yaklaşım, insanın evrimi üzerine yapılan çizimlerde sıkça uygulanan bir taktik olarak karşımıza çıkmaktadır. Irk konusunda önemli bir bilim adamı olan Amerikalı biyolojik antropolog Jonathan M. Marks, “maymunları insanlaştırma ve insanları maymunlaştırma” gibi safsatalara karşı dikkatli olunması gerektiğini söylemiştir.⁷ Harvard Üniversitesinden fiziksel antropolog Earnest Albert Hooton’ın, bu sözde çizimlerin hiçbir bilimsel değeri olmadığı ve kamuoyunu yanlış yönlendirdiğine dair ifadesi⁸ halen geçerliliğini korumaktadır.

b. İnsanın Evrimi Hipotezinin Değerlendirilmesi

Üzerinde birçok anlaşmazlık olsa da insanın evrimsel sürecini gösteren genel kabul görmüş soyoluş ağacı, *erken homininler*’le başlar; *australopithecine* primatlarla devam eder, *Homo* diye tabir edilen ve modern insan ile yakın akrabalarını ihtiva eden primatlarla sonlanır. [Yazı başlığındaki şekil] Yazımızın devamında iddia edilen bu süreci aşama aşama değerlendireceğiz.

1. Erken Homininiler

Hominini (insansı), homo cinsi (insan) ile pan cinsinin iki türünü (bayağı şempanze, bonobo), onların atalarını ve ortak atalarının nesli tükenmiş olan soylarını ihtiva eden homininae alt familyasının bir oymağıdır. Bu oymağın üyeleri homininiler olarak adlandırılırlar.

2015 yılında *Macroevolution* isimli bilim dergisinde evrimci antropolog Bernard Wood ve Mark Grabowski, fosillerin ışığında insanın evrimi üzerine bilimsel bir makale kaleme almışlardır. Wood ve Grabowski bu makalede hominini soyunun büyük çoğunluğunun evrimsel silsilesinin bilinmediğini, özellikle erken homininilerin açıkça bilinen atalarının olmadığı ve birçok durumda ata-torun soy dizilimlerinin (fosil-zaman serilerinin) güvenilir bir biçimde oluşturulamadığını itiraf etmişlerdir.⁹ Şimdi erken homininilere ait fosillere yakından bir göz atalım.

(a) Sahelanthropus tchadensis: Toumai Kafatası

Yaklaşık 7 milyon yıl öncesine ait bir fosildir. Sadece bir kafatası ve ağzına ait birkaç kemik parçasından ibarettir. Bilinen en eski insan benzeri (hominini) fosili olduğu kabul edilir. Fakat bu iddianın hakikati yansıttığını söyleyemeyiz. Zira evrimci bilim insanları bile bu kafatasının insanın ataları ile bir ilgisinin olmadığını belirtmişlerdir. Kafatasının dişi bir gorile ait olduğu öne sürüldüğü gibi¹⁰ ileri gelen bilim insanları, bu kafatası ve diş parçalarının homininlere ait soyoluş ilişkilerini oluşturmak için pek de güvenilir olmadığını söylemişlerdir.¹¹ İnsanın kökeni üzerine derin araştırmalar yapan Prof.Dr. Bernard A. Wood, evrimci *Nature* dergisinde *toumai kafatası* üzerine yorum yaparken bu fosilin bizim atalarımıza ait olduğu kabul edilirse insanın mevcut soyoluş diziliminde bir kaos yaratacağını¹², bir diğer deyişle bu fosilden çok sonra gelen atalarımızın insanın soyoluş ağacından çıkarılmasına neden olacağını vurgulamıştır.

(b) *Orrorin tugenensis*

Orrorin Tugenensis, Sahelanthropus tchadensis'den sonra evrimcilerin insan ile ilişkilendirmeye çalıştıkları en eski hominini atasıdır. Kenya dilinde “orijinal insan” manasına gelir. İlk bulunduğu evrimci basın tarafından süslenerek sunulan ve modern insanın en eski atasına ait olduğu iddia edilen *Orrorin*, sadece kol, uyluk, alt çene ve dişlere ait üç-beş kemik parçasından ibarettir. İnsanın atası olarak değerlendirmelerindeki gerekçe ise uyluk kemiğine bakarken bunun iki ayaklı olduğunun varsayılmasıdır. Onlara göre *Orrorin* iki ayaklı ise insanın atası olabilir. Varsayımlar üzerine varsayımlar. Peki, 6 milyon yıl öncesinde yaşamış bir homininin dik yürüyen bir tür olduğunun düşünülmesi, onun bizim atamız olduğu anlamına mı geliyor? O zaman ilk homininlerden milyonlarca yıl önce yaşamış olan ve insanın evrimiyle hiçbir alakası bulunmayan iki ayaklı (bipedal, dik yürüyen) maymunlara ne diyeceğiz? *Oreopithecus* gibi maymunlar buna örnektir. İki ayak üzerinde yürüyebilme özelliğine sahip olma (bipedalizm) bir türün insanın atası olması gerektiği anlamını taşıyor.¹³ Mevcut kemik parçaları, bu türün yaşam tarzı, hareket yeteneği ve evrimsel bağlantılarını belirleyemeyecek kadar yetersizdir. Hem aynı Toumai kafatasında olduğu gibi *Orrorin* de insanın atası olarak kabul edilirse insanın soy geçmişinde olduğu iddia edilen birçok *australopithecine* türü de saf dışı kalıyor.¹⁴ Bu ise evrimcileri kendi içlerinde büyük bir çelişkiye sürükler.

Evrimci *Nature* dergisinde konu ile ilgili yayımlanan bir makalede, *Orrorin*'in hominini olmadığı söylendiği gibi bu fosilin insanın evrimsel sürecinde bir rolünün olup olmadığı konusunda da -bilim adamları olarak- ortak bir görüşten çok uzakta oldukları belirtilmiştir.¹⁵

(c) *Ardipithecus ramidus*

İlk olarak 1994 yılında bulunmuştur. 4.4 milyon yıl öncesine ait bir hominini fosili olduğu iddia edilir. Ekim 2009'da en eski insan atasının ortaya çıktığı, insanlar ile şempanzelerin ortak atasının bulunduğu dair basında süslü manşetler atıldı. *Ardi* olarak kısaltılan bu fosilin bipedalizm olgusunu -insan ailesi üyelerinde görülen iki ayak üzerinde dik duruş ve yürüyüş hareketi- açıklığa kavuşturacağı düşünülmüştür. 1994'te bulunan bir fosilin 15 yıl sonra yeni bir keşifmiş gibi manşet yapılması elbette düşündürücüdür! Diğer taraftan

bulunan kemik fosillerinin çok yumuşak, pelvis kemiği dâhil bazı bölümlerinin erozyona uğramış ve ezilmiş olduğunu¹⁶, çok küçük parçacıklara ayrıldığını ve kapsamlı bir dijital yenilemeye ihtiyacı olduğunu biliyoruz.¹⁷ Yine *National Geographic* dergisi, *Ardi'nin* parçalarının çok kötü bir şekilde ezildiğini, bozulduğunu, bu kalıntıların çok kırılgan olduğunu, öyle ki bir dokunuşta bile toz hâline dönüşebileceğini yazmıştır.¹⁸ Bipedalizm olgusu, pelvis gibi kritik kemiklerin hassas ve kesin bir biçimde ölçülerinin tespit edilmesini gerektirirken bu kadar kötü durumdaki kemik parçalarının bipedalizmi açıklayacağını ve insanın evrimine ışık tutacağını kesin ve süslü bir dille manşetlere taşımak algı oluşturmaktan başka bir şey değildir.

Son derece ezilmiş bir pelvis kemiğinin bipedalizmi açıklamak için gereken yapısal detayları gösterebileceğine şüpheyle bakan birçok evrimci antropolog da mevcuttur. *Ardi'nin* insansı karakteristiktan uzak dört ayaklı bir primat olabileceğini söyleyen Esteban Sarmiento gibi primatologlar olduğu gibi¹⁹ bu kemik parçalarının iki ayaklı bir primata veya hominide ait olmadığını açıkça söyleyen Stanforldu Richard Klein gibi antropologlar da bulunmaktadır.²⁰ Evet, *Ardi'nin* ne olup olmadığı konusu net olmamakla birlikte, evrimci antropologlar arasında bile bir uzlaşma söz konusu değildir. Burada yine mesele, bulguların evrim lehine yorumlanması ve kesinlik algısı oluşturacak şekilde topluma basın yolu ile dayatılması oluyor.

2. Sonraki Homininiler: *Australopithecine*

Australopithecine, *Australopithecus* ve *Paranthropus* cinsler için kullanılan bir terimdir. *Australopithecus*'un kelime anlamı ise *güney maymunudur*. Yaklaşık 5 ile 1.2 milyon yıl öncesi zaman aralığında Afrika'da yaşamış, soyu tükenmiş bir cinstir. En yaygın olarak kabul edilenleri *afarensis*, *africanus*, *robustus* ve *boisei* türleridir. *Robustus* ve *boisei* daha geniş kemikli ve sağlam (robust) olup bazen *Paranthropus* cinsi ile sınıflandırılmaktadır. Kendilerinden sonra torun bırakmadan soylarının tükendiği düşünülür. Diğer taraftan *afarensis* ve *africanus* gibi daha küçük ve zayıf türlerin daha erken dönemde yaşadığı varsayılır ve bunlar *Australopithecus* cinsi olarak sınıflandırılır. Birçok antropolog bu türlerin iki ayak üzerinde yürüyebildiğini ve *Homo* cinsi hominidlerin (modern insan ve yakın akrabaları) ataları olduğunu iddia eder. Fakat meseleyi detaylı incelediğimizde *Australopithecus* türlerinin *Homo* cinsine yakın olduğu konusunda fikir birliği olmadığını ve kökeninin de belirsiz olduğunu söyleyebiliriz.

2006 yılında, *National Geographic* dergisinde insanın evrimsel silsilesini aydınlattığı ve eksik halkayı tamamladığı iddia edilen bir kısım fosilin keşfinden bahsedildi.²¹ Amerikalı *Associated Press* haber ajansı bu keşfi, insanın evrimine yönelik şu ana kadarki oluşturulmuş en eksiksiz/tamamlanmış zincir olarak tanımladı.²² *Australopithecus anamensis* türüne ait olan fosillerin *Ardipithecus* ile *Australopithecine* torunları arasındaki boşluğu doldurduğu söyleniyordu. İşin aslına baktığımızda bu süslü açıklama ve manşetler, bulunan birkaç köpek dişi fosiline dayanır.²³ İnsanın evrim silsilesini en bütün hale getiren bulgular birkaç diş fosiliyse, o zaman insanın evrimi için gösterilen delillerin keyfiyet noktasındaki kifayetsizliği ortaya çıkıyor. Diğer yandan keşfedilen dişler üzerine yapılmış teknik inceleme raporunda, o zamana kadar *Australopithecus*'un

kökeninin seyrek ve yetersiz fosil kaydı sebebiyle belirsiz olduğu itiraf edilmiştir.²⁴ Yine aynı raporda *Australopithecus*'un torunu olduğu iddia edilen *Homo* cinsi hominidlerle ilişkisinin zayıflığından, aynı zamanda atası olduğu iddia edilen *Ardipithecus*, *Orrorin* ve *Sahelanthropus* primatları ile arasında da büyük farklılıklar bulunduğu bahsedilmiştir. Bu nedenle *Australopithecus*'un kökeninin tartışmalı olduğu ve insanın evrimi meselesinde merkezî bir problem teşkil ettiği belirtilmiştir. Evet, birkaç dış fosilinin insanın evrimi meselesinde çözilemeyen temel sorunlardan birini aydınlattığını ve şu ana kadarki en eksiksiz insan evrim zincirini oluşturduğunu iddia etmek tam bir komikliktir. Yine karşımıza basın destekli evrimci propaganda çıkmıştır. *Australopithecine*'lerin kökeni ise hâlen belirsizdir.

(a) Lucy

En bilinen *Australopithecine* fosilidir. *Australopithecus afarensis*'e aittir. *Homo* cinsi öncesi homininler içerisinde en bütün hâlde olan fosillerden biridir. Genellikle iki ayaklı (bipedal) maymun benzeri bir canlı şeklinde tanımlandığı için insanın atası olarak değerlendirilir. Bu varsayımın ne kadar hatalı olduğunu izah edelim.

Birincisi: *Lucy* fosili incelenirse insan benzeri bir yapısı olmadığı anlaşılabacaktır. Bunun yanında iskeleti bütün bir halde de değildir. Sadece %40'ı bulunmuştur ve bunların da büyük çoğunluğunu kaburga kemiklerine ait parçalar oluşturmaktadır. Kafatasından işe yarayacak az bir kısmı kurtarılmıştır. Bu haliyle bile *Lucy*, şu ana kadar bulunmuş en iyi örneklerden biri olarak sunulmaktadır.

İkincisi: *Lucy*'nin fosil kalıntılarının tek bir türe ait olduğu tartışmalıdır. *Lucy*'i keşfeden antropolog Donald Johanson, *Lucy*'e ait olduğu iddia edilen kemikleri bir dağın yamacı boyunca dağınık hâldeyken bulduklarını itiraf etmiştir. *Lucy* araştırmacısı Tim White, kemiklerin bir arada bulunmadığını şu ifadelerle belirtir: “Fosil doğal konumunda (*in situ*) bulunmadığından yukarıda herhangi bir yerden gelmiş olabilirdi. Bulduğumuz hiçbir kemiğin üzerinde de matris mevcut değildi. Tek yapabileceğiniz şey, olasılıklar üzerine açıklama yapmaktı ki bu da *Lucy*'nin tek bir birey olduğuydu.”²⁵ Johanson, bir yağmur fırtınasının *Lucy*'nin kemiklerini başka bir yerlere, bir daha bulunamayacak bir şekilde sürükleyip götürmüş olabileceğini itiraf eder de o fırtınaların ya da doğa olaylarının 4 milyon yıllık süreçte başka türlere ait kemik parçalarını bir dağın yamacına sürüklemiş olabileceğine ihtimal vermez.

Lucy'nin tek bir türe ait olduğuna delil olarak dile getirilen klasik söylem, *Lucy*'e ait kemiklerin mükerrer olmadığı şeklindedir. Fakat *Lucy*'nin iskeletinin parça parça ve dağınık yapısı göz önüne alındığında bu söylem kesin bir kanaat oluşturmaktan uzaktır. Özellikle *Lucy*'nin dik duruşlu bir tür olduğunu gösterdiği söylenen kritik kemiklerin - kalça ve uyluk kemikleridir ve bunlar bütün değil yarım hâldedir- bir bireye ait olduğunu söylemek çok zordur. 2015 yılında ünlü *New Scientist* dergisinde yayımlanan bir makalede, *Lucy*'nin iskeletinde *baboon* (bir cins maymun) kemiği bulunduğu açıklanmıştı. *Lucy*'nin iskeletindeki bu anormalliği keşfeden bilim adamı, baboona ait

kemiğin sürüklenerek veya başka bir şekilde Lucy'nin kalıntıları arasına karışmış olabileceğini söylüyordu.²⁶ Elbette bu durumun Lucy'nin diğer kalıntıları için de geçerli olabileceğini söyleyelim.

Üçüncüsü: Lucy'nin türlerinin biz insanlar gibi iki ayak üzerinde yürüdüğü ve insan benzeri gövde üzerinde şempanze benzeri kafaya sahip olduğu iddia edilir. Hatta Lucy'nin yüzünün modern şempanzelerle hemen hemen aynı olduğu söylenmektedir.²⁷ Fakat Lucy'nin maymun kafalı insan gibi tasvir edilmesi hatalıdır. İnsanın kökenine yönelik araştırmalar yapan Prof. Dr. Bernard A. Wood, -Lucy'nin de içerisinde bulunduğu- *Australopithecine*'lerin modern insan ve modern maymunların özelliklerinden oluşmuş bir mozaikmiş gibi düşünülmesini, daha da kötüsü bunların bir grup *başarısız/gerçekleşmemiş insan (failed humans)* şeklinde değerlendirilmesini yanlış bulur. Wood, *Australopithecine*'lerin bunlardan ikisinin de olmadığını söyler.²⁸

Dördüncüsü: Lucy'nin iki ayaklı oluşunu veya bir insan gibi yürüyüp yürümediğini sorgulayanlar olmuştur. Nitekim 2000 yılında evrimci *Nature* dergisinde Lucy'nin vücut yapısına yönelik yapılan incelemelere yer verilmişti. İlgili makalede özellikle çok uzun ve kavisli parmakları, oldukça uzun kolları ve huni şekilli göğsü dikkate alındığında Lucy'nin maymun benzeri bir vücuda sahip olduğu belirtiliyor²⁹, Lucy'nin el kemiklerinden de bu türlerin şempanze ve goril gibi el parmakları üzerine basarak yürüdüğü (knuckle-walking) anlaşıyordu.³⁰ *New Scientist* dergisindeki bir makalede ise parmak uçlarından ayakuçlarına kadar Lucy'nin iskeletinin tırmanmaya yönelik bir yapıya sahip olduğu ifade ediliyordu.³¹ Diğer taraftan insanın evrimi ve fosiller üzerine birçok çalışma yapan Richard Leakey ve ünlü bilim yazarı Roger Lewin de *Australopithecus afarensis* ve diğer *Australopithecine*'lerin biz insanlar gibi yürüme ve koşma fiillerine uygun bir anatomiye sahip olmadıklarını detaylıca izah etmişlerdir.³² Hem Lucy'nin iki ayaklı olarak hareket etmiş olabileceği kanaatini uyandıran leğen kemiği (pelvis) hatalı yorumlara açık bir yapıdadır. Zira Lucy'nin kâşifi Johanson ve ekibi, Lucy ilk bulunduğu leğen kemiğinin oldukça ezik ve parçalanmış halde olduğunu belirtmişlerdir.³³ Fosil, yeniden yapım (reconstruction) işlemlerine tabi tutulmuştur. Bu süreçte yapılan hatalardan dolayı leğen kemiğinin, *Australopithecine* türlerinden farklı olarak insaninkine benzemiş olabileceği yorumları da yapılmıştır.³⁴

Beşincisi: *Australopithecine*'lerin dengeden sorumlu ve hareket ile ilişkili iç kulak kanalları insaninkinden farklıyken büyük maymunlarınkine benzer bir yapıdadır.³⁵ Lucy'nin maymun benzeri bir gelişimsel model sergilemesi³⁶ ve ayak parmakları ile tutma yeteneğinin olması³⁷ sebebiyle bu türlerin çevrebilimi kapsamında hala maymun olarak değerlendirildiğini de görüyoruz.³⁸ ABD Ulusal Bilimler Akademisi'nin resmi dergisi olan *Proceedings of the National Academy of Sciences*'de ifade edildiği gibi goril benzeri bir anatomiye sahip *Australopithecus afarensis*'in modern insanın atası olması konusundaki rolünün şüpheli olduğu açıktır.³⁹ Fosil verilerinin yetersiz olması insan fosil bilimcilerinin net bir açıklama yapmasına engel olmaktadır. Mevcut fosil kalıntıları ise, farklı yorumlara sebebiyet vermektedir. Materyalist evrimciler, her zaman olduğu gibi bu belirsiz durumu kendi felsefeleri doğrultusunda ve evrim teorisini doğrular nitelikte yorumlamıştır. Basın yoluyla bu değerlendirmeler kesin bilimsel gerçekler olarak topluma sunulmuştur.

3. Ara Geçiş Formları

İnsan ile maymun/maymun benzeri canlılar arasındaki büyük farklılıklar ve fosiller arasındaki boşluklar, ara geçiş formu olduğu iddia edilen canlılar ile kapatılmaya çalışılır. Diğer bir deyişle *Australopithecine* ile modern insan ve yakın akrabalarını ihtiva eden *Homo* cinsi arasında bir bağ kurgulanır. Kurgu ve varsayımlarla çerçevesi çizilen ara form silsilesine kısaca göz atalım.

(a) Homo Habilis

Günümüzden yaklaşık 2,5 ila 1,8 milyon yıl önce yaşadığı düşünülen ve *Homo* cinsinin ilk örneği kabul edilen, soyu tükenmiş hominid türlerinden biridir. *Homo Habilis*, kelime anlamı olarak *yetenekli insan* manasına gelir. Alet kullanma yeteneği olduğu düşünüldüğünden *Australopithecine* ile *Homo* cinsi arasında bir bağ kurduğuna inanılır. Fakat *Homo Habilis*'in araç ve aletlerle olan ilişkisi şüpheli olup, evrimci bakış açısının bir mahsulü olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz.⁴⁰

Tam olarak hangi tiplerin (örneklerin) *Homo Habilis*'e ait olduğuna dair birçok soru hâlen cevaplanamamış durumdadır. Bu konuda fosilbilimciler arasında da birçok çelişki vardır. Misal, insan fosil bilimcisi Alan Walker bir çalışmasında bilim insanları arasındaki anlaşmazlıkların ciddiyetinden bahsetmiş, her bir kafatasının farklı kişiler tarafından farklı türler veya cinslerde gösterildiğini belirtmiştir.⁴¹ Diğer taraftan *Homo Habilis*'in gerçek bir tür olduğunu farz etsek bile kronolojik sıralama, *Habilis*'in *Homo* cinsinin atası olduğu iddiasına ters düşüyor. Zira *Habilis*'e ait kalıntıların, *Homo* cinsinin ilk fosil örneklerinden daha sonraki bir zaman dilimine tekabül ettiğini görüyoruz.⁴²

Morfolojik (yapısal, anatomik) incelemeler, *Habilis*'in *Australopithecus* ile *Homo* cinsi arasındaki bir geçiş formu olmadığını teyit etmektedir. *Science* dergisinde yayımlanan bir çalışmada vücut ölçüleri, vücut şekli, hareket etme biçimi, çene ve dişler, gelişim modeli ve beyin hacmi dikkate alındığında *Habilis*lerin, *Homo* cinsinden ayrıldığı ve tekrardan *Australopithecus* içerisinde sınıflandırılması gerektiği belirtilmiştir.⁴³ Diğer bir makalede *Habilis*'in olgunlaşması ve hareket biçimi, insandan ziyade *Australopithecine*'lerinkine daha çok benzediği, beslenme biçimi *Homo Erectus*'tan daha çok *Lucy* ile benzerlik gösterdiği ifade edilmiştir.⁴⁴ Kafatası dışında kalan kalıntıların *australopith benzeri* bir vücut planı yansıttığı yapılan araştırmalarda anlaşılmıştır.⁴⁵

Homo Habilis'in sahip olduğu birçok özellik modern maymunlara benzemektedir. İnsanlardaki yavaş diş gelişiminin aksine *Habilis*lerin Afrika maymunları gibi hızlı diş geliştirmeleri⁴⁶, *Habilis*lerin kafataslarında bulunan kulak kanallarının *baboonlarınkine* benzer olması, iki ayak üzerinde hareket etme alışkanlıklarının *Australopithecine* cinsine nispeten daha az oluşu⁴⁷ bunlardan bazılarıdır. *Homo Habilis* üzerine burada belirttiklerimizin dışında birçok araştırma yapılmıştır. Bunların neticesinde *Homo Habilis*'in, *A. Afarensis* ile -tamamıyla iki ayak üzerinde yürüyen- *Homo Erectus* arasındaki geçiş formu olduğunu söylemek çok zordur.⁴⁸ *Habilis*'in, *Lucy* ve insanlar arasında bir geçiş formu olma olasılığı bir tarafa bunun *şempanze benzeri* bir tür ile *Lucy*

arasında bir geçiş formu olabileceği bile artık değerlendirilmemektedir.⁴⁹ Mevzu, Afrika maymunu benzeri bir canlıya⁵⁰ ait kalıntıların ön yargılı, taraflı, zorlama yorumlarla insana yakınlaştırma çabalarından başka bir şey değildir.

(b) Homo Naledi

Homo Naledi'nin, insanoğlunun bilinen en eski akrabalarından biri olduğu iddia edilir. *Homo Naledi*, Güney Afrika'da gerçekleştirilen araştırmalar sonucunda bir mağarada bulunmuştur. Bilim adamları bu fosilleri insanların da ait olduğu *Homo* sınıflandırmasına dâhil etmişlerdir. *Homo Naledi* ile ilgili temel iddia, bu türün bir geçiş formu veya mozaik olduğudur. Küçük beyinli, dik yürüyebilen *Australopithecine* türlerinkine benzer bir gövde yapısının yanında *Homo Naledi*'nin insan benzeri eller ve ayakları vardır. İnsanın atası olarak tanımlanan *Homo Naledi* fosilleri detaylı incelendiğinde durumun hiç de iddia edildiği gibi olmadığı anlaşılmaktadır.

Öncelikle el tarağı yapısı benzersizdir.⁵¹ Ellerin kendine has anatomik bir kombinasyonu vardır. *Homo Naledi*'ninuzun ve eğimli parmakları, insanlarınkinin aksine tırmanma ve asılı kalmaya uygun bir yapıda olduğunu göstermektedir.⁵² Benzer şekilde Naledi'nin ayak kemiklerinin morfolojik yapısı, kendine özgü bir hareket şeklini ispat etmektedir.⁵³ İnsanların aksine *Homo Naledi*'nin ayakları ağaçlara tırmanmak için uygun yapıdadır.⁵⁴ Hem uyluk ve kaval kemiğinin benzersiz hususiyetleri, Naledi'nin diğer homininlerden farkını ortaya çıkarmakta⁵⁵, kafatası yapısı da ayrıca Naledi'yi eşsiz kılmaktadır.⁵⁶ Elde edilen teknik verilerden Naledi'nin kendine has bir tür olduğu anlaşılmaktadır.

(c) Homo Naledi ve Australopithecus Sediba Çelişkisi

2010 yılında bütün bir şekilde bulunmuş olan bir iskeletin (*Australopithecus Sediba*), bizim de dâhil olduğumuz *Homo* cinsinin atası olduğu, *Australopithecine* cinsi ile *Homo* cinsi arasında bir geçiş formunu teşkil ettiği iddia edilmiştir. Fakat evrimsel soy bağlantıları yerli yerine oturtulduğunda ortaya birçok çelişki çıkıyor. Misal, *Australopithecus* ile sınıflandırılan *Sediba*, *Homo* benzeri bir leğen kemiği, insaninkine benzer diş ve insan benzeri alt gövdeye sahipken *Homo* ile sınıflandırılan *Naledi*, *australopith* benzeri ve ilkel bir leğen kemiği, ilkel dişler ve ilkel *australopith* benzeri bir gövde sergilemektedir. Eğer gaye, modern insanda sonlanan bir soyoluş ağacını izah etmekse anahtar özellikler yanlış bir istikamette evrimleşmiş demektir. Yani *Sediba* ve *Naledi*'nin ikisi de insanın atası olarak kabul ediliyorsa açıklamalardan biri hatalı demektir. Aynı evrim soyağacı üzerinde göstermek pek mümkün değildir.

Australopithecus Sediba, evrimci otorite tarafından insanın atası olarak parlatılsa da insan fosil bilimcilerinin bu konuda hemfikir olduğu söylenemez. *Sediba*'nın, *Homo* cinsinin atası olmak için çok ilkel olduğunu ve yanıltıcı bir şekilde gereğinden fazla yorumlandığını söyleyen bilim insanları olduğu gibi⁵⁷ bu fosilin *Australopithecus Africanus*'un bir temsilcisi olabileceğini⁵⁸, *Homo* cinsine geçişin tam bir kafa karışıklığı olduğunu⁵⁹ ve *Homo* ile *Australopithecine* arasındaki ilişkinin halen çözümsüz olduğunu⁶⁰ söyleyenler de vardır.

Diğer taraftan Naledi'nin *Homo* cinsine ait bir tür olup olmadığı konusunda birçok tartışma söz konusudur. Zira küçük beyni, *australopith* benzeri leğen kemiği ve gövdesi dikkate alındığında *Homo* cinsi ile birlikte sınıflandırılması gerçekten taraflı ve tartışmalıdır. *Naledi* üzerine yapılan araştırmaların öncüsü sayılacak Lee R. Berger dahi *Naledi'nin Homo* cinsi olarak gösterilmesinin tartışmalara sebep olacağını biliyordu.⁶¹ İnsan antropologu Ian Tattersall yapısı icabı Naledi'nin, *Homo* cinsinden ziyade *australopithler* ile daha uygun olduğunu söylüyor.⁶² Yine 2016 yılında yapılan çalışmalarda *Naledi'nin, Homo* içerisindeki konumunun belirsiz olduğu ve bunun *Australopithecus* ile *Homo* arasında bir geçiş formu olamayacağı belirtiliyordu.⁶³ *Homo Naledi'nin*, tıpkı diğer fosillerde olduğu gibi ön yargılı yorum ve evrimci propaganda ile topluma tanıtıldığı açıktır. *Naledi* ilk başlarda, evrimci görüş ve beklentileri destekleyecek şekilde 2-3 milyon yıl öncesine ait bir fosil olarak sunuldu. Tabii o zamanlar fosil jeolojik verilerle tarihlendirilmemişti. Carol Ward gibi akliselim sahibi bazı antropologlar mevcut fosillerin yaşı belirlenmeden *Naledi'nin* hominini evrimi açısından hiçbir hükmünün olmayacağını söylediler. Fakat bu uyarı insan fosil bilimcilerinin spekülasyonlarını durduramaya yetmedi. “*Naledi* büyük olasılıkla 2-3 milyon yıl önce yaşadı ve madem yaşadı, küçük beyinli bu tür, *Australopithecus* ve *Homo Erectus* arasındaki bir geçiş formu olmalıydı!” hipotezleri basında ve bilim dergilerinde yer aldı. Fakat yapılan bilimsel araştırmalar, *Naledi* kalıntılarının evrimcilerin hayal ettiği gibi 2-3 milyon yıl öncesine değil, 236.000 ve 335.000 yıl öncesine ait olduğunu gösterdi.⁶⁴ Yani fosiller, *Australopithecus* ile *Homo* cinsi arasında geçiş formu teşkil edecek kadar yaşlı değildi. Lakin zihinlerde kalan ise insan ile maymun arasındaki ara formun bulunduğu oldu.

4.Homo Cinsinin Kökeni

Bu kısma *Homo* kelimesinin, biz insanları belirtmek için kullanılan bir tabir olduğunu hatırlatarak başlayalım. *Homo Habilis'in, Australopithecus* ile *Homo* cinsi arasındaki geçişi temsil edemeyeceğini anlamış olduk. *Habilis'in* bekleneni karşılayamamış olması, Alan Walker ve Pat Shipman gibi insan fosil bilimcilerini “*Homo Erectus'un* doğrudan bir atası ve geçmişinin olduğu” hipotezinden uzaklaştırdığını söyleyebiliriz.⁶⁵ *Sediba* ve *Naledi'nin* de maymun/maymun benzeri *Australopithecine* türleri ile insan benzeri ilk *Homo* cinsi üyeleri arasında geçiş formu niteliğini haiz olmayışı, *Homo* cinsinin maymun benzeri türlerle olan ayrımını derinleştirmiştir. Fosil kayıtları, 2 milyon yıl öncesinde *Homo* cinsinde ani değişim veya farklılıkların olduğunu da göstermektedir. Bir nevi 2 milyon yıl önce, daha önce yaşamış türlerden çok farklı olarak *Homo* cinsi patlaması meydana gelmiştir. Bunun ilk örneklerinden biri *Homo Erectus*.

Homo Erectus, insana çok benzer. Kendisinden önce yaşadığı iddia edilen maymun/maymunumsu canlılardan çok farklıdır. *Nature* dergisi, *Homo Erectus'un* yeryüzünde yayılı oluşu, çok biçimli olması ve kendisinden önce gelen türlerle arasındaki büyük yapısal farklılıklardan dolayı bu türün yaklaşık 1.78 milyon yıl önce ani zuhur etmiş olma ihtimalinden bahseder.⁶⁶ Bunun yanında insanın kökenine ilişkin hem saha hem laboratuvar hem de teorik araştırmalar yapan William H. Kimbel ve Brian Villmoare, 2016 yılında yayımladıkları bir makalede *Australopithecus'tan Homo* cinsine geçişin

büyük bir dönüşümü ifade etmesine rağmen *Homo* cinsinin kökeni ve ilk temsilcisinin nasıl evrimleştiğine dair fosil kayıtlarının gerçekte belgelenmediğini de itiraf etmişlerdir.

Evet, *Homo* cinsinin ilk üyelerinin yani *Homo Erectus*'un, daha önce görülmemiş ve kendine has hususiyetleri, bu türün ani oluştuğu düşüncesinin ağır basmasına neden olmuştur. Fakat bazı evrimciler, *Homo Erectus*'un *Australopithecus* ile *Homo* cinsleri arasında bir geçiş formu olarak sayılmasında beyin hacminin bir etken olabileceğini savunurlar. Burada evrimciler, canlılar arasında en zeki olanı insan olduğundan ve insanlardan daha az zekâyâ sahip maymun/maymunumsu canlılardan geldiklerine inandıklarından, yapısal benzerliklerden kuramadıkları insan-maymun münasebetini, zekâ-beyin hacmi bağlamında kurmaya çalışırlar. Lakin maymun/maymunumsu canlıların ve insanların beyin hacmi farklılıkları, insanların bu türlerden evrimleştiği anlamına gelmez. Zira zekâ dediğimiz şey; ekseriyetle beynin iç organizasyonu ile alakadardır, şekli faktörlere indirgenemez, beynin hacimsel ölçülerinden çok daha girift hususiyetleri kapsar.⁶⁸

Hem homininlerin gruplandırılması nispi beyin ölçülerine göre yapıldığında diğer değişkenlerle oluşturulanlarla arasında farklılıklar meydana gelmektedir.⁶⁹ Misal, modern insanın yakın atası olduğu sayılan ve yaklaşık 200 bin ila 28 bin yıl öncesi yaşadığı söylenen *Neanderthal* insanının beyin hacmi 1100-1700 cc arasında değişmektedir ve ortalama 1450 cc'dir. Modern insanın yani *Homo Sapiens*'in beyin hacmi aralığı 800-2200 cc olup ortalama 1345 cc'dir. *Neanderthal*'de bulunan ortalama beyin hacmi, modern insaninkinden fazladır. Daha da önemlisi, modern insanın beyin hacmi aralığı (800-2200 cc) o kadar geniştir ki siz şu anda dünya üzerinde yaşayan insanların kafatasından bile çok küçükten oldukça büyük bir kafatasına doğru sıralama yapabilirsiniz. Hem yaklaşık 1,9 milyon yıl öncesinden 250 bin yıl öncesine kadar yaşadığı düşünülen *Homo Erectus*'un da beyin hacmi 850-1250 cc aralığındadır, ortalama 1016 cc'dir. Modern insanın da bu aralıklarda beyin hacmi olduğunu düşünürsek, bu yaklaşım tutarlı ve güvenilir değildir. Mesele yoruma göre şekil alır, öznel, yanıltıcıdır. Dolayısıyla orta ölçülerde birkaç kafatası bulmak, insanların ilkel canlılardan evrimleştiği iddiası için kesin bir delil teşkil etmez.

Kafatası hacmindeki farklılıklar gibi leğen kemiklerinden⁷⁰, boy ölçüleri, cinsî çift biçimlilik (*sexual dimorphism*), uzun bacaklar ve modern vücut oranlarına⁷¹; diş fonksiyonlarından artırılmış kafatası desteği, genişletilmiş vücut yüksekliği, görme, solunum ve her bir davranış özelliğine⁷² kadar *Homo* cinsinin (insanoğlu), maymun/maymun benzeri *Australopithecine* türlerinden büyük bir şekilde farklı olduğu derin tetkiklerle anlaşılmıştır. Bu denli farklılıkların geçiş formu olmaksızın ani zuhur etmesi “genetik bir devrim” olarak adlandırılır.⁷³

Harvardlı insan fosil bilimcileri Lieberman, Pilbeam ve Wrangham gerek büyüklüğü gerekse sonuçları bakımından *Australopithecus*'dan *Homo* cinsine geçişin, insanın evrim serüvenindeki en kritik aşamalardan biri olduğunu ve bununla ilgili hem iyi hem de kötü haberlerinin olduğunu söylerler. Kötü haber, fosil ve arkeolojik kayıtlardaki yetersizlik - kıtlık- sebebiyle bu geçişin birçok noktasının belirsiz olması ve bilinmemesidir. İyi haber

ise *Australopithecus*'tan *Homo* cinsine geçişin nasıl, ne zaman ve nerede olduğuna dair birçok ayrıntı eksik olsa da değişimin tabiatıyla ilgili çıkarım yapabilmek için geçişin öncesi ve sonrasına ait elimizde yeterli veri bulunduğuudur.⁷⁴ Harvardlı bilim insanlarının bu ifadeleri, insanın evrimi hipotezinin yetersizliği ve varsayımlara dayalı olduğunun büyük bir itirafıdır. Evet, *Australopithecus-Homo* geçişi, evrimci felsefenin geçerliği açısından zaruri olduğundan evrimciler için büyük önemi haizdir. Bu geçişin sırlarla dolu olması ve çözülememesinin sebebi de hakikatte böyle bir geçişin olmadığıdır. Harvardlı antropologların *kötü haber* olarak belirttikleri *fosil ve arkeolojik kayıtlarındaki kıtlık* bunun bir itirafıdır. Diğer taraftan geçiş formlarına ait yeterli delil olmamasına rağmen geçiş öncesi (maymun benzeri *Australopithecine* türleri) ve geçiş sonrasına (insan ve yakın ataları) ait eldeki verilerin, bu geçişin nasıl olduğuna dair kendilerine ipucu verebileceğini beyan etmeleri de “delil ve gözlemlerin evrimci kabul ve varsayımlarla değerlendirilmesi gerektiği” anlayışının dolaylı bir itirafıdır. Onlara göre elde yeterli delil, fosil vb. olmasa da biz maymun ve insana bakarak bu değişimin çerçevesini anlayabiliriz. Bunun adı, evrimci taassubun bilime sirayetidir.

Evrimci biyolog Ernst Mayr'ın yorumuyla *Homo* cinsinin ilk temsilcileri, maymun benzeri *Australopithecuslar*'dan büyük ve birleştirilmez bir açıklıkla ayrılmaktadır.⁷⁵ Detaylı bilgi elde edebileceğimiz yeterli ara form fosilinin olmadığı⁷⁶; bu geçişin, insanın evrimi hipotezinde hâlâ çözülememiş bir sorun olduğu⁷⁷, görünüşe göre *Homo Erectus*'un ani zuhur ettiği⁷⁸ ve delillerin *Homo* cinsinin oluşumunda “büyük patlama teorisini” anımsattığı⁷⁹ gibi nice gerçekler dünyaca ünlü bilim dergilerinin satır aralarında gizlenmiştir.

5. Türleştirilen İnsanlar

Maymun benzeri *Australopithecine* türleri ile insan arasında bir ara form olsun diye isminin başına *Homo* eklenerek -zorlamayla- insanlar ile aynı grupta sınıflandırılan *Homo Habilis* ve *Homo Naledi* gibi maymun benzeri türleri saymazsak *Homo* cinsi türlerin (*Homo Erectus*, *Neanderthal*) biz insanlardan bir farkı yoktur. Hatta bazı insan fosil bilimcileri, *Homo Erectus* ve *Neanderthal* (*Homo Neanderthalensis*) türlerini biz insanların (*Homo Sapiens*) bir üyesi olarak sınıflandırırılar.⁸⁰

“Dik duran adam” manasına gelen *Homo Erectus* yaklaşık 2 milyon yıl önce belirmiştir. Şimdiye kadar yapılan araştırmalarda *Homo Erectus*'un boy, vücut kütlesi ve vücut planı olarak insanlara benzediği⁸¹, ayak izlerinden biz insanlar gibi yürüdüğü ve insan benzeri sosyal davranışları olduğu⁸², *Australopithecine* türlerinin aksine *Erectus*'un biz insanlarda bulunan yarım daire kanalı (kulak) yapısına sahip olduğu⁸³, *Australopithecine* türleri ile kıyaslandığında *Homo Erectus*'ta vücut ölçüsü, beslenme düzeni ve besin toplama faaliyetleri ile ilişkili -girift bir karakter olan- *toplam enerji tüketiminin (TEE)* biz insanlar gibi çok büyük oranda yüksek olduğu⁸⁴, maymun benzeri türlere kıyasla daha geniş beyin hacmi ve vücut yapısına sahip olduğu, daha yavaş büyüme oranı ile olgunlaştığı, iki ayaklı hareket ettiği, daha küçük diş ve çene yapısı olduğu⁸⁵, beslenme

alışkanlıkları ve yiyecek bulma davranışlarında büyük farklılıkların olduğu⁸⁶ tespit edilmiş ve tüm bunlar *Homo Erectus*'un maymun benzeri türlerden ayrılarak insanlara benzerliğini ortaya koymuştur.

Homo Erectus; ataları olduğu ileri sürülen goril (340-752 cc), şempanze (275-500 cc), *Australopithecus* (370-515 cc, ortalama 457 cc), *Homo Habilis* (ortalama 552 cc) türlerinden ayrılarak 850-1250 cc, ortalama 1016 cc'lik beyin hacmi ile modern insanın beyin hacmi aralığına (800-2200 cc) girmekte, maymun benzeri primatlarla olan ayrım belirginleşmektedir. Bunun yanında *Homo Erectus*'un kalıntıları adalarda bulunmuştur. Bu durum, *Erectus*'un bot ile yolculuk yapmış olabileceğini göstermektedir. Kuzey Carolina Devlet Üniversitesi bilim adamlarından Karl Wegmann, şu ana kadar ilk insanların pek zeki olmadığını zannettiğimizi fakat bulguların bunun zıddını gösterdiğini, bot yapabilecek ve bunları da kullanmayı arzulayacak kadar maceracı olduklarını ifade eder.⁸⁷ Lucy'nin kâşifi Amerikalı insan fosil bilimci Donald Carl Johanson, bugün yaşama imkânı olsaydı *Homo Erectus*'un modern insanlarla eşleşip üreyebileceğini de belirtir.⁸⁸ Yani rahatlıkla söyleyebiliriz ki *Homo Erectus* ne bir maymun veya maymun benzeri ne de bir ara türdür. *Homo Erectus* bir insandır.

Bir diğer türleştirilen insan *Neanderthal*'dir. Bilimsel adı *Homo Neanderthalensis* olan *Neanderthal* insanının günümüzden yaklaşık 200 bin ila 28 bin yıl önce yaşadığı düşünülür. Genellikle insandan biraz uzaklaştırmak ve maymunumsulara yaklaştırmak için beceriksiz ve ilkel olarak kabul edilir ve öylece resmedilir. Fakat bir *Neanderthal* insanı günlük hayatta aramızda olsaydı hiç kimse bunu fark etmezdi.⁸⁹ Zira *Neanderthal* insanının iskeleti ve vücut yapısı modern insanın anatomik sınırları içinde olduğu gibi⁹⁰ zekâsı da modern insanınkinden az değildi.⁹¹ *Scientific American* ve *Time* dergilerinde bilim yazarlığı yapmış olan Michael D. Lemonick, *Neanderthal* insanının yapısal olarak kalın kaşlı, daha geniş burunlu veya tıknaz yapılı fakat davranışsal, sosyal ve üretkenlik açısından tamamıyla biz insanlar gibi olduğunu belirtmiştir.⁹² Yapılan çalışmalarda *Neanderthal* insanının yaşadığı çağda gelişmiş teknoloji ve semboller kullandığı⁹³, konuşma yeteneğine uygun bir yapıya sahip olduğu⁹⁴ anlaşılmıştır. Kalıntıları da sanat, ölülerini gömme, (flüt gibi) müzik enstrümanlarını da içeren⁹⁵ kompleks aletler yapma vb. kültürel öğelerle ilişkilendirilecek bir durumda bulunmuştur.⁹⁶

Evet, *Neanderthal* insanının ve *Homo Erectus*'un bizim atalarımız olduğu yönünde birçok tartışma sürmektedir ve devam edeceği de görünüyor. Fakat şurası kesindir ki *Neanderthal* ve *Homo Erectus*, biz insanların atası olsa dahi bu durum bizim maymun/maymun benzeri canlılardan evrimleştiğimiz anlamına gelmiyor. Bu ikisinin durumu, İslam'ın da reddetmediği, iklimsel baskıların, genetik sürüklenme veya ortak genlerin farklı tezahürlerinden kaynaklanan insanlardaki sınırlı değişimlerdir (mikro evrim/mikro değişim). Biyolojik antropolog profesörü olan ve insanın evrimi üzerine birçok çalışma yapan Leslie C. Aiello'nun da söylediği gibi: "***Australopithecine* türleri maymun, *Homo* grubu insan gibidir.**"⁹⁷

c. Sonuç

Her ne kadar evrimci insan fosil bilimcileri ve medya insanın evrimi hipotezini mutlak bir hakikatmiş gibi sunsa da bölük pörçük ve yetersiz fosil kayıtları bu hipotezi desteklemiyor. Bilinen fosillere baktığımızda ise karşımıza iki farklı grup çıkıyor: *maymun benzeri* ve *insan benzeri* canlılar. Bu iki grup arasında da büyük bir boşluk yani bağlantısızlık mevcuttur. Homo cinsinin türleri biz insanlara benzer olup birbirleriyle olan farklılıkları mikro evrim, mikro değişim diye tabir edilen küçük çaplı, tür içi değişimlerden kaynaklanmaktadır. *Homo Erectus*, *Homo Neanderthalensis* gibi insan türünün alt ırkları olarak değerlendirilebilecek bu fosillerin arasındaki farklar; bugün yaşayan Eskimo, zenci, Kızılderili veya Avustralya yerlilerinin aralarındaki farklardan fazla değildir. Fakat evrimciler, bu insan fosillerini maymun/maymun benzeri canlılardan insana geçişteki birer ara formmuş gibi sunma konusunda ısrarcıdır. Bunlar tamamıyla evrimcilerin hayal gücüne dayalı senaryoların birer tezahürü, evrim teorisi lehine yapılan yorum, bir nevi tercih ve kabuldür. İnsanın maymun/maymun benzeri canlılardan geldiğinin kesinlikle delili olamaz.

Yapısal faktörlerin ortaya koyduğu insan-maymun arasındaki büyük farklılıkların yanında sosyal, kültürel faktörler de bu ayrımı derinleştirmiştir. Birçok araştırmacı, yaklaşık 35 bin ila 40 bin yılları arasındaki zamana ait arkeolojik kayıtlarda modern insanıninkine benzer bir kültürel yapının patlamasına şahit olmuştur. Teknoloji, sanat⁹⁸, resim yapma⁹⁹ gibi kültürel unsurların ani ortaya çıkması, bireysel farkındalıkların, grup kimliğinin ve sembolik düşüncenin¹⁰⁰ çabukça oluştuğunu göstermektedir. Bunun yanında hiçbir hayvan türü ile paralellik göstermeyen yalnız insana ait olan dil ile iletişim kurma gibi olağanüstü girift bir özelliğin insanda nasıl hasıl olduğu konusu evrimcileri hâlen zor durumda bırakmaktadır.

Evet, modern insan benzeri vücut yapısının, zekâ ve kültürün ani/hızlı bir şekilde ortaya çıkması, evrim teorisinin insan üzerine kurguladığı hipotezlerini çürüterek insanın eşsiz olduğunu bizlere gösteriyor. Daha önceden de söylediğimiz gibi alanında ün yapmış insan fosil bilimcilerinin, insanın evrimsel bağlantılarının birçoğunun hâlen bilinmediğini itiraf etmelerine¹⁰¹, fosil kayıtlarının yetersizliğine ve var olanların da tarafsızlığı ve bilimselliğinin tartışmalı olmasına ve de Kur'an-ı Kerim'de insanın nasıl yaratıldığı açıkça bildirilmesine rağmen Allah'ın insanoğlunu bir hayvandan yani maymunlarla ortak bir atadan yarattığını iddia etmek ya cahillik ya da art niyetliliklerdir.

Fatih Buğra SARPER

Dipnotlar

(*Bu makale Casey Luskin'in eser ve çalışmalarından faydalanılarak hazırlanmıştır.)

[1] Charles Darwin, *Descent of Man*, Princeton University Press (Londra: J. Murray, 1871), bölüm 21, s.395.

[2] Jamie Shreeve, "Oldest Human Fossil Found, Redrawing Family Tree", *National Geographic*, Mart 5, 2015. Ayrıca bk. Ann Gibbons, "Skeletons Present an Exquisite Paleo-Puzzle," *Science* 333 (Eylül 9, 2011): 1370-1372 (2 ile 3 milyon yıl öncesi arasındaki

fosil kayıtlarında çok büyük boşluk olduğu belirtilmiştir.)

[3] Richard Lewontin, *Human Diversity*, (New York: Scientific American Library, 1995), s.163.

[4] Frans B. M. de Waal, “Apes from Venus: Bonobos and Human Social Evolution” in *Tree of Origin: What Primate Behavior Can Tell Us about Human Social Evolution*, (Cambridge, MA: Harvard University Press, 2001) s.68.

[5] Johanson ve Edgar, *From Lucy to Language*, s. 32.

[6] Alton Biggs, Kathleen Gregg, Whitney Crispen Hagins vd., National Geographic Society, *Biology: The Dynamics of Life* (New York: Glencoe/McGraw-Hill, 2000), s. 442-443.

[7] Jonathan Marks, *What It Means to Be 98% Chimpanzee: Apes, People, and Their Genes*, (Berkeley: University of California Press, 2003), xv.

[8] Earnest Albert Hooton, *Up from the Ape*, güncellenmiş basım, (New York: McMillan, 1946), s. 329.

[9] Bernard Wood and Mark Grabowski, “Macroevolution in and around the Hominin Clade” in *Macroevolution: Explanation, Interpretation, and Evidence*, ed. Serrelli Emanuele ve Nathalie Gontier (Heidelberg: Springer, 2015), s. 347-376 (365).

[10] “Skull Find Sparks Controversy” *BBC News*, Temmuz 12, 2002, erişim: Temmuz 10, 2016, <http://news.bbc.co.uk/2/hi/science/nature/2125244.stm>.

[11] Mark Collard ve Bernard Wood, “How Reliable Are Human Phylogenetic Hypotheses?” *Proceedings of the National Academy of Sciences USA* 97 (Nisan 25, 2000): 5003-5006.

[12] Bernard Wood, “Hominid Revelations from Chad”, *Nature* 418 (Temmuz 11, 2002): s. 133-135.

[13] Bernard Wood ve Terry Harrison, The Evolutionary Context of the First Hominins” *Nature* 470 (Şubat 17, 2011): s. 347-352.

[14] Aiello ve Collard, “Our Newest Oldest Ancestor?”

[15] Aiello ve Collard, *age*. s.527.

[16] White, Ann Gibbons’dan alıntı, “In Search of the First Hominids” 1214-1219, 1215-1216’da.

[17] Michael D. Lemonick ve Andrea Dorfman, “Ardi is a New Piece for the Evolution Puzzle”, *Time*, Ekim 1, 2009, erişim: Temmuz 10, 2016, <http://www.time.com/time/printout/0,8816,1927289,00.html>.

- [18] Jamie Shreeve, "Oldest Skeleton of Human Ancestor Found", *National Geographic*, Ekim 1, 2009.
- [19] Ann Gibbons, "New Kind of Ancestor", s. 36-40.
- [20] John Noble Wilford, "Scientists Challenge 'Breakthrough' on Fossil Skeleton", *New York Times*, Mayıs 27, 2010, erişim: Temmuz 10, 2016, <http://www.nytimes.com/2010/05/28/science/28fossil.html>.
- [21] John Roach, "Fossil Find Is Missing Link in Human Evolution, Scientists Say", *National Geographic News*, Nisan 13, 2006, erişim: Temmuz 10, 2016, http://news.nationalgeographic.com/news/2006/04/0413_060413_evolution.html.
- [22] Seth Borenstein, "Fossil Discovery Fills Gap in Human Evolution", NBC News, Nisan 12, 2006, erişim: Temmuz 10, 2016, http://www.nbcnews.com/id/12286206/ns/technology_and_science-science/t/fossil-discovery-fills-gap-human-evolution/.
- [23] Tim D. White, Giday Wolde Gabriel, Berhane Asfaw, Stan Ambrose, Yonas Beyene, vd., "Asa Issie, Aramis, and the Origin of *Australopithecus*". bk. Resim 4, *Nature* 440 (Nisan 13, 2006): s. 883-889.
- [24] White vd., "Asa Issie, Aramis, and the Origin of *Australopithecus*", s. 883.
- [25] Aktaran Tim White, Donald Johanson ve James Shreeve, *Lucy's Child: The Discovery of a Human Ancestor* (New York: Early Man Publishing, 1989), s. 163.
- [26] Colin Barras, "Baboon Bone Found in Famous Lucy Skeleton", *New Scientist*, Nisan 10, 2015.
- [27] Berger ve Hilton-Barber, *In the Footsteps of Eve: The Mystery of Human Origins*, s. 114.
- [28] Bernard A. Wood, "Evolution of the Australopithecines", s. 232.
- [29] Mark Collard ve Leslie C. Aiello, "From Forelimbs to Two Legs" *Nature* 404 (Mart 23, 2000): s. 339-340.
- [30] age. Brian G. Richmond and David S. Strait, "Evidence that Humans Evolved from a Knuckle-Walking Ancestor", *Nature* 404 (Mart 23, 2000): s. 382-385.
- [31] Jeremy Cheras, "Trees Have Made Man Upright" *New Scientist* 97 (Ocak 20, 1983): s. 172-177.
- [32] Richard Leakey ve Roger Lewin, *Origins Reconsidered: In Search of What Makes Us Human* (New York: Anchor, 1993), s. 195.

- [33] Donald C. Johanson, C. Owen Lovejoy, William H. Kimbel, vd., “Morphology of the Pliocene Partial Hominid Skeleton (A.L. 288-1) From the Hadar Formation, Ethiopia”, *American Journal of Physical Anthropology* 57 (1982): 403–451.
- [34] François Marchal, “A New Morphometric Analysis of the Hominid Pelvic Bone”, *Journal of Human Evolution* 38 (Mart 2000): s. 359.
- [35] Fred Spoor, Bernard Wood ve Frans Zonneveld, “Implications of Early Hominid Labyrinthine Morphology for Evolution of Human Bipedal Locomotion”, *Nature* 369 (Haziran 23, 1994): s. 645-648.
- [36] Timothy G. Bromage ve M. Christopher Dean, “Re-Evaluation of the Age at Death of Immature Fossil Hominids”, *Nature* 317 (Ekim 10, 1985): s. 525-527.
- [37] Ronald J. Clarke and Phillip V. Tobias, “Sterkfontein Member 2 Foot Bones of the Oldest South African Hominid”, *Science* 269 (Temmuz 28, 1995): s. 521-524.
- [38] Peter Andrews, “Ecological Apes and Ancestors”, *Nature* 376 (Ağustos 17, 1995): s. 555-556.
- [39] Yoel Rak, Avishag Ginzburg ve Eli Geffen, “Gorilla-Like Anatomy on *Australopithecus afarensis* Mandibles Suggests *Au. afarensis* Link to Robust Australopiths”, *Proceedings of the National Academy of Sciences USA* 104 (Nisan 17, 2007): s. 6568-6572, 6568’de.
- [40] Jeffrey H. Schwartz ve Ian Tattersall, “Defining the Genus *Homo*”, *Science* 349 (Ağustos 28, 2015): s. 931-932.
- [41] Alan Walker, “The Origin of the Genus *Homo*” in *The Origin and Evolution of Humans and Humanness*, ed. D. Tab Rasmussen (Boston: Jones ve Bartlett, 1993), s. 31.
- [42] F. Spoor, M. G. Leakey, P. N. Gathogo, vd., “Implications of New Early *Homo* Fossils from Ileret, East of Lake Turkana, Kenya”, *Nature* 448 (Ağustos 9, 2007): s. 688-691; Seth Borenstein, “Fossils Paint Messy Picture of Human Origins”, NBC News, Ağustos 8, 2007, erişim Temmuz 10, 2016, http://www.nbcnews.com/id/20178936/ns/technology_and_science-science/t/fossils-paintmessy-picture-human-origins/
- [43] Wood and Collard, “Human Genus”. Ayrıca bk.: Mark Collard and Bernard Wood, “Defining the Genus *Homo*”, *Handbook of Paleoanthropology*, s. 2107–2144.
- [44] Gibbons, “Who was *Homo habilis*?”
- [45] Lee R. Berger, John Hawks, Darryl J. de Ruiter, Steven E. Churchill, Peter Schmid, vd., “*Homo naledi*, a New Species of the Genus *Homo* from the Dinaledi Chamber, South Africa”, *eLife* 4 (2015): e09560.

- [46] Gibbons, "Who Was *Homo habilis*?", Ayrica bk. Wood ve Collard, "Human Genus."
- [47] Spoor vd., "Implications of Early Hominid Labyrinthine Morphology for Evolution of Human Bipedal Locomotion"
- [48] Sigrid Hartwig-Scherer ve Robert D. Martin, "Was 'Lucy' More Human than Her 'Child'? Observations on Early Hominid Postcranial Skeletons", *Journal of Human Evolution* 21 (1991): s. 439-449.
- [49] Walker ve Shipman, *Wisdom of the Bones*, s. 132, 130.
- [50] Sigrid Hartwig-Scherer, "Apes or Ancestors?" in *Mere Creation: Science, Faith, and Intelligent Design*, ed. William Dembski (Downers Grove, IL: InterVarsity Press, 1998), s. 226.
- [51] "The Hand and Foot of *Homo naledi*", *Science Daily*, Ekim 6, 2015.
- [52] Tracy L. Kivell, Andrew S. Deane, Matthew W. Tocheri, vd., "The Hand of *Homo naledi*", *Nature Communications* 6 (Ekim 6, 2015): 8431.
- [53] W. E. H. Harcourt-Smith, Z. Throckmorton, K. A. Congdon, vd., "The Foot of *Homo naledi*", *Nature Communications* 6 (Ekim 6, 2015): 8432.
- [54] "Foot Fossils of Human Relative Illustrate Evolutionary 'Messiness' of Bipedal Walking", *Science Daily*, Ekim 6, 2015.
- [55] Berger vd., "*Homo naledi*, a New Species of the Genus *Homo*."
- [56] *age*.
- [57] Hugh Macknight, "Experts Reject New Human Species Theory" *The Independent*, Nisan 8, 2010, erişim: Temmuz 10, 2016, <http://www.independent.co.uk/news/science/experts-reject-new-human-species-theory-1939512.html>.
- [58] Bk. Michael Balter, "Candidate Human Ancestor from South Africa Sparks Praise and Debate", *Science* 328 (Nisan 9, 2010): s. 154-155.
- [59] Balter, "Candidate Human Ancestor from South Africa."
- [60] Lee R. Berger, Darryl J. de Ruiter, Steven E. Churchill, vd., "*Australopithecus sediba*: A New Species of *Homo*-Like Australopith from South Africa", *Science* 328 (Nisan 9, 2010): 195-204.
- [61] John Noble Wilford, "*Homo Naledi*, New Species in Human Lineage, Is Found in South African Cave," *New York Times*, Eylül 10, 2015.

[62] Ian Tattersall, "The Genus *Homo*", *Inference Review* 2 (2016), erişim: Temmuz 10, 2016, <http://inference-review.com/article/thegenus-homo>.

[63] Mana Dembo, Davorka Radovčić, Heather M. Garvin, Myra F. Laird, Lauren Schroeder, vd., "The Evolutionary Relationships and Age of *Homo naledi*: An Assessment Using Dated Bayesian Phylogenetic Methods", *Journal of Human Evolution* 97 (2016): s. 17-26.

[64] University of the Witwatersrand, "Homo Naledi's Surprisingly Young Age Opens Up More Questions on Where We Come From", *Science Daily*, Mayıs 9, 2017, erişim: Temmuz 3, 2017; <https://www.sciencedaily.com/releases/2017/05/170509083554.htm>.

Ayrıca bkz.: Paul H. G. M. Dirks vd., "The Age of *Homo naledi* and Associated Sediments in the Rising Star Cave, South Africa", *eLife* 6 (2017): e24231.

[65] Walker ve Shipman, *Wisdom of the Bones*, s.134.

[66] Berhane Asfaw, W. Henry Gilbert, Yonas Beyene, vd., "Remains of *Homo erectus* from Bouri, Middle Awash, Ethiopia", *Nature* 416 (Mart 21, 2002): s. 317-320.

[67] William H. Kimbel ve Brian Villmoare, "From *Australopithecus* to *Homo*: The Transition that Wasn't", *Philosophical Transactions of the Royal Society B* 371 (2016): 20150248.

[68] Terrance W. Deacon, "Problems of Ontogeny and Phylogeny in Brain-Size Evolution", *International Journal of Primatology* 11 (1990): s. 237-282. Ayrıca bk. Terrence W. Deacon, "What Makes the Human Brain Different?", *Annual Review of Anthropology* 26 (1997): s. 337-357; Stephen Molnar, *Human Variation: Races, Types, and Ethnic Groups*, 5'inci bas. (Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall, 2002), s. 189.

[69] Wood ve Collard, "Human Genus", s. 70.

[70] Marchal, "New Morphometric Analysis of the Hominid Pelvic Bone", s. 347, 362.

[71] Robin Dennell ve Wil Roebroeks, "An Asian Perspective on Early Human Dispersal from Africa", *Nature* 438 (Aralık 22/29, 2005): s. 1099-1104.

[72] John Hawks, Keith Hunley, Sang-Hee Lee ve Milford Wolpoff, "Population Bottlenecks and Pleistocene Human Evolution", *Molecular Biology and Evolution* 17 (2000): s. 2-22, 3'te.

[73] *age*.

[74] Lieberman, Pilbeam ve Wrangham, "Transition from *Australopithecus* to *Homo*", 1.

[75] Ernst Mayr, *What Makes Biology Unique?: Considerations on the Autonomy of a Scientific Discipline* (Cambridge: Cambridge University Press, 2004), s. 198.

[76] Stella Hurtley, "From *Australopithecus* to *Homo*", *Science* 328 (Nisan 9, 2010): s. 133.

[77] Kimbel, "Hesitation on Hominin History."

[78] Alan Turner ve Hannah O'Regan, "Zoogeography: Primate and Early Hominin Distribution and Migration Patterns", in *Handbook of Paleoanthropology*, s. 642, 630'da.

[79] "New Study Suggests Big Bang Theory of Human Evolution", University of Michigan News Service, Ocak 10, 2000, erişim: Ağustos 08, 2016, <http://www.umich.edu/~newsinfo/Releases/2000/Jan00/r011000b.html>.

[80] Bkz.: Eric Delson, "One Skull Does Not a Species Make", *Nature* 389 (Ekim 2, 1997): s. 445-446; Hawks vd., "Population Bottlenecks and Pleistocene Human Evolution"; Emilio Aguirre, "*Homo erectus* and *Homo sapiens*: One or More Species?" in *100 Years of Pithecanthropus: The Homo erectus Problem* 171 Courier Forschungsinstitut Senckenberg, ed. Jens Lorenz (Frankfurt: Courier Forschungsinstitut Senckenberg, 1994), s. 333-339. Milford H. Wolpoff, Alan G. Thorne, Jan Jelínek ve Zhang Yinyun, "The Case for Sinking *Homo erectus*: 100 Years of *Pithecanthropus* Is Enough!", in *100 Years of Pithecanthropus*, s. 341-361.

[81] William R. Leonard, Marcia L. Robertson ve J. Josh Snodgrass, "Energetic Models of Human Nutritional Evolution", in *Evolution of the Human Diet: The Known, the Unknown, and the Unknowable*, ed. Peter S. Ungar (Oxford, UK: Oxford University Press, 2007), s.344-359.

[82] "*Homo erectus* walked as we do", *Science Daily*, Temmuz 12, 2016, erişim: Temmuz 14, 2016, <https://www.sciencedaily.com/releases/2016/07/160712110444.htm>.

[83] Spoor vd. "Implications of Early Hominid Labyrinthine Morphology for Evolution of Human Bipedal Locomotion", s. 645.

[84] William R. Leonard ve Marcia L. Robertson, "Comparative Primate Energetics and Hominid Evolution", *American Journal of Physical Anthropology* 102 (Şubat 1997): 265-281, 279'da. Ayrıca bkz.: Leslie C. Aiello ve Jonathan C. K. Wells, "Energetics and the Evolution of the Genus *Homo*", *Annual Review of Anthropology* 31 (2002): s. 323-338.

[85] Aiello ve Wells, "Energetics and the Evolution of the Genus *Homo*" s. 323.

[86] William R. Leonard, J. Josh Snodgrass ve Marcia L. Robertson, "Effects of Brain Evolution on Human Nutrition and Metabolism", *Annual Review of Nutrition* 27 (2007): 311-327; William R. Leonard, "Size Counts: Evolutionary Perspectives on Physical Activity and Body Size from Early Hominids to Modern Humans", *Journal of Physical Activity and Health* 7 (2010): S284-S298; Leonard vd., "Energetics and the Evolution of Brain Size in Early *Homo*." Ayrıca bk. Aiello ve Wells, "Energetics and the Evolution of the Genus *Homo*."

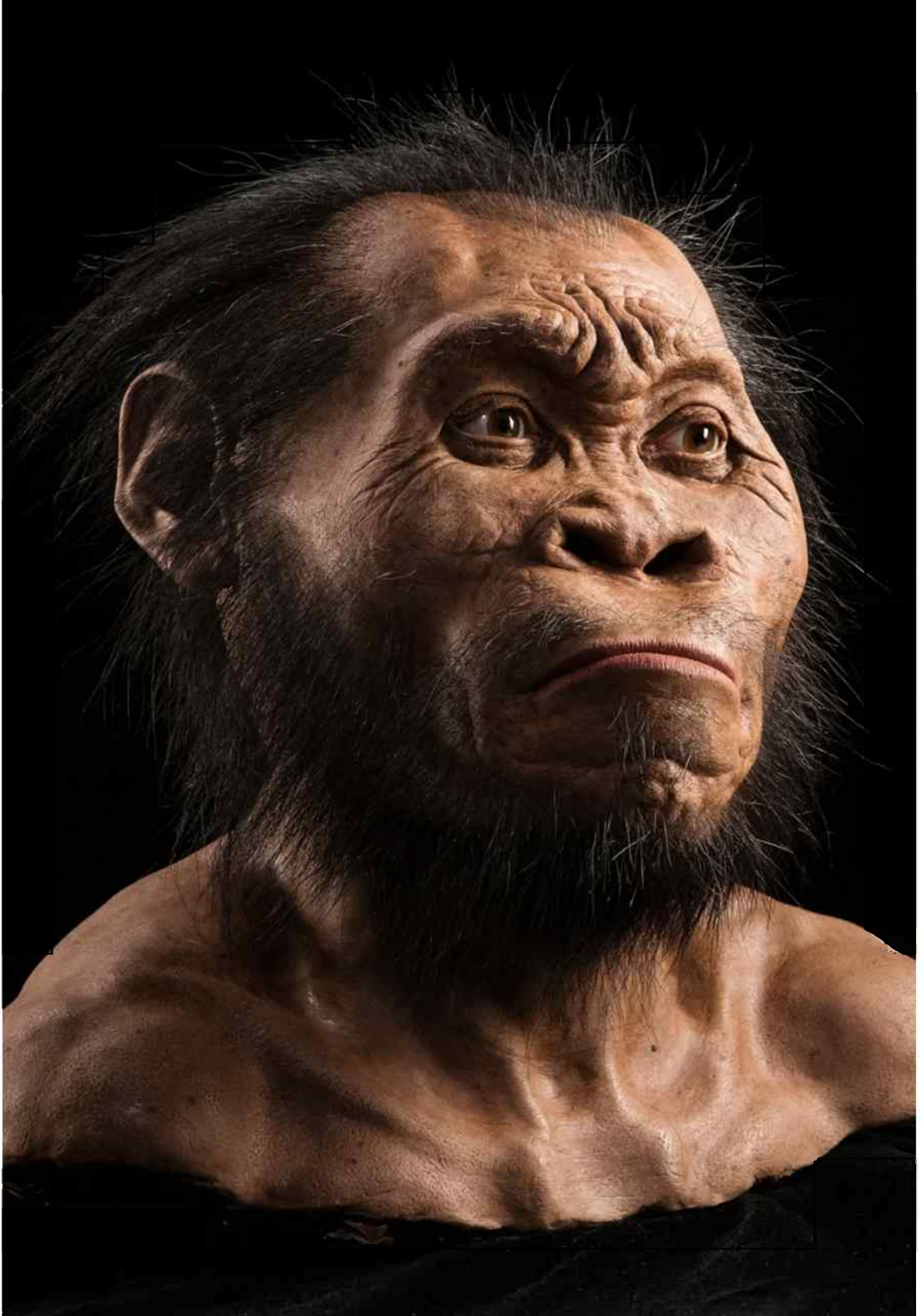
- [87] Jorn Madsen, "Who Was *Homo erectus*," *Science Illustrated* (Temmuz/Ağustos 2012): 23. Ayrıca bk. Heather Pringle, "Primitive Humans Conquered Sea, Surprising Finds Suggest", *National Geographic*, Şubat 17, 2010, erişim: Temmuz 10, 2016, <http://news.nationalgeographic.com/news/2010/02/100217-crete-primitive-humans-mariners-seafarers-mediterranean-sea/>.
- [88] Donald C. Johanson and Maitland Edey, *Lucy: The Beginnings of Humankind* (New York: Simon & Schuster, 1981), s. 144.
- [89] Stephen C. Meyer, *Theistic Evolution: The Scientific Critique of Theistic Evolution*, (Crossway, 2017), s. 470.
- [90] Wood ve Collard, "Human Genus", s. 68.
- [91] Marc Kaufman, "Modern Man, Neanderthals Seen as Kindred Spirits", *Washington Post*, Nisan 30, 2007, erişim: Temmuz 10, 2016, http://www.washingtonpost.com/wpdyn/content/article/2007/04/29/AR2007042901101_pf.html.
- [92] Michael D. Lemonick, "A Bit of Neanderthal in Us All?", *Time*, Nisan 25, 1999.
- [93] Joe Alper, "Rethinking Neanderthals", *Smithsonian magazine* (Haziran 2003).
- [94] B. Arensburg, A. M. Tillier, B. Vandermeersch, H. Duday, L. A. Schepartz ve Y. Rak, "A Middle Palaeolithic Human Hyoid Bone", *Nature* 338 (Nisan 27, 1989): s. 758-760.
- [95] Chase ve Nowell, "Taphonomy of a Suggested Middle Paleolithic Bone Flute from Slovenia"; Folger ve Menon, "... Or Much Like Us?"
- [96] Alper, "Rethinking Neanderthals"; Kate Wong, "Who Were the Neanderthals?," *Scientific American* (Ağustos 2003): 28-37; Erik Trinkaus ve Pat Shipman, "Neanderthals: Images of Ourselves," *Evolutionary Anthropology* 1 (1993): 194-201; Philip G. Chase ve April Nowell, "Taphonomy of a Suggested Middle Paleolithic Bone Flute from Slovenia", *Current Anthropology* 39 (Ağustos/Ekim 1998): 549-553; Tim Folger and Shanti Menon, "... Or Much Like Us?", *Discover magazine*, Ocak, 1997, erişim: Temmuz 10, 2016, <http://discovermagazine.com/1997/jan/ormuchlikeus1026>; Stringer, "Evolution of Early Humans", 248.
- [97] Leakey ve Lewin, *Origins Reconsidered*, 196. Ayrıca bk. Wood ve Collard, "Human Genus."
- [98] Rice, *Encyclopedia of Evolution*, s. 104, 187, 194.
- [99] Robert L. Kelly ve David Hurst Thomas, *Archaeology*, 5. bas. (Belmont: Wadsworth Cengage Learning, 2010), s. 303.
- [100] Bar-Yosef, "Upper Paleolithic Revolution."

[101] Wood ve Grabowski, “Macroevolution in and around the Hominin Clade”, s. 365.

Fosillerin Sunumunda Evrimci Metodoloji

RS fatihbugrasarper.com/fosillerin-sunumunda-evrimci-metodoloji

23 Ekim 2022

Soru: Fosiller evrim teorisini desteklemiyor olmasına rağmen evrimciler fosiller üzerinden nasıl bir kısım insanları ikna edebiliyor?

Cevap: Evrimcilerin, evrim teorisinin doğru olduğuna dair insanları ikna etme metotlarından biri, paleontolojik bilgileri hayali abartmalarla süsleyip çarpıtmaları, gerçekten meydana gelmiş ve şahit olunmuş bir süreci anlatıyormuş gibi senarize etmeleri ve tüm bunları medyayı yoğun bir şekilde kullanarak toplumlara yaymalarıdır. Ne zaman yeni bir fosil kırıntısı bulunsa bunlar evrimci ön kabullerle yorumlanır, teoriye uygun senaryolar üretilir ve hemen medyada “Şu veya bu türler arasındaki en önemli ara form fosili çıkarıldı! İnsanın atalarına dair en önemli ipucu veya kayıp halkalardan biri bulundu!” şeklinde teori lehine başlıklar yazılır. Tüm bunlar toplumlarda algı oluşturma amacını güder. Yapılan ne bilimdir ne de bilimin bir metodudur. Aksine göz boyamaktır, propagandadır. Delillerle, gözlemlerle ve deneylerle desteklenen bilimsel bir teorinin zaten propagandaya ihtiyacı da yoktur. Fizik, kimya, biyoloji (evrim teorisi müstesna), matematik, tıp ve astronomi gibi bilim dallarının ortaya koydukları teorilerde -eğer ki teorileri varsayımlara dayanıyorsa- bu şekilde algı oluşturuçu, süslü ve abartılı söylemler göremeyiz. Gözlem ve deneylerle doğrulanabileceği veya yanlışlanabileceği için böyle bir şeye ihtiyaç duymazlar. Teorilerinde faraziyeler varsa kati bir hakikatmiş gibi sunmazlar. Şahit olunmayan, deneylerle desteklenmeyen, tamamen varsayımlara dayanan hadiseleri mutlak gerçekmiş gibi sunmak sadece evrimci aklın işidir.

Biyocoğrafya kelimesi, *bio* ve *geography* kelimelerinin birleşmesiyle oluşmuştur. Fiziki coğrafyanın bir alt dalı olan biyocoğrafya, bitki ve hayvan türlerinin dağılımını ve bu dağılımın nedenlerini zaman ve mekân bağlamında inceleyen bilim dalıdır.

Evrinciler, biyocoğrafyadan elde edilen verilerin ortak ata meselesini teyit ettiğini iddia etseler de işin aslı öyle değildir. Biyocoğrafyanın ortaya koyduğu birçok mesele evrim teorisini zor durumda bırakacak niteliktedir. Bilhassa izole olmuş ada veya kıtalarda, karasal ve tatlı su organizmalarının ortaya çıkması noktasında. Evet, bazı canlı gruplarının şu anki bulunduğu konumlarını düşünürsek, evrimcilerin zaman ve mekânda yeteri kadar geçmişe gidildiğinde canlı organizmaların ortak bir atayla ilişkileneceği varsayımının ne kadar yetersiz ve ihtimal dışı olduğu anlaşılabacaktır. Misal olarak Güney Amerika maymunlarını ele alalım. Moleküler ve morfolojik (yapısal) deliller nazara alındığında Amerika kıtasında yaşayan Yeni Dünya maymunlarının (*Platyrrhini*), Afrikalı Eski Dünya maymunlarının (*Catarrhini*) soyundan geldiği düşünülmektedir.

Fosil kayıtları Güney Amerika'da yaşayan maymunların 30 milyon yıl öncesine dayandığını göstermektedir. Fakat plaka tektoniği, Afrika ve Güney Amerika'nın yaklaşık 100 ile 120 milyon yıl önce birbirinden ayrıldığını, Güney Amerika'nın yaklaşık 80 milyon

ile 3.5 milyon yıl öncesi arasında izole olmuş bir ada olduğunu göstermektedir. Eğer Güney Amerikalı maymunlar, 30 milyon yıl önceki Afrikalı maymunların soyundan geldiyse bu maymunların açık okyanusu aşarak binlerce kilometre uzaklıktaki Güney Amerika'ya nasıl ulaştığının açıklanması gerekir. ¹

Aslında bu durum, tek başına ortak ata iddialarını çürütmek için yeter. Normal olarak bilimsel düşünceye sahip bilim insanları, hipotezleri bilimsel verilerle çeliştiğinde argümanlarının doğruluğunu sorgular ve nihayetinde hipotezi terk ederler. Fakat evrimci bilim insanları, evrim teorisinin her koşulda doğruluğuna iman ettikleri için ortak ata hipotezlerini terk etmek yerine teorilerini çürüten bulguları izah etmek için kılıf uydurma yoluna girerler. Güney Amerika maymunları çıkmaz ve evrimcilerin bu duruma yönelik yaptıkları akıl almaz açıklamalar bu türdendir.

Evrimci bilim adamları Güney Amerika maymunları çıkmazını kabul ederler² ve durumu “rafting hipotezi” ile açıklarlar. Şöyle ki maymunlar, bir zamanlar sadece Afrika'da ön maymunlardan (*promisyen*) evrimleşmişler ve okyanusu aşarak Güney Amerika'ya yolculuk yapmışlardır.³ Akıldan istifa etmiş bir zihniyetin böylesi bir açıklamasını ciddiye alıp cevap vermekten insan olarak utanıyor olsak da yine de birkaç cümle yazalım.

Güney Amerika'nın Afrika'ya olan uzaklığı yaklaşık 3.000 km ile 10.000 km arasında değişmektedir. Bu durumda, Afrika'da ortaya çıkmış bir maymunun koca Atlas Okyanusu'nu aşarak pusulasız, yer yön bilmeden deniz yolculuğu ile Güney Amerika'ya ulaşmış olması, bu yolculuk süresince (aylarca, yıllarca) açlık ve susuzluğa dayanabilmesi, gemilerin bile battığı şiddetli okyanus koşullarında ölmeden hayatta kalabilmesi gerekiyor. Hem bu yolculuğun tek bir maymunla değil, en az bir dişi bir erkek maymunla yapılmış olması ya da hamile bir maymunun o kadar mesafeyi doğum yapmadan, zarar görmeden tamamlaması gerekiyor. Zira Güney Amerika'da maymun ırkının oluşabilmesi için üremek icap ediyor. Meseleyi detaylı düşündüğümüz zaman belirttiğimiz çıkmazlar daha da çoğaltılabilir. Hipotezin pratikte gerçekleşmesinin ne kadar imkânsız ve çocukların dahi inanmayacağı akıl dışı bir hikâyeye olduğu aşikârdır. Fakat maalesef, sözde bilimsel yaklaşımda üzerlerine toz kondurmayan körelmiş zihinler bu hikâyeye inanıyorlar. Her ne kadar John G. Fleagle ve Christopher C. Gilbert gibi konu üzerinde fikir yürüten evrimci araştırmacılar rafting hipotezinin mümkün olmadığını itiraf etseler de yine de bu hipotezin Güney Amerika'daki maymunların evrimini açıklamak için en muhtemel, en geçerli senaryo olduğunu savunurlar.⁴

Peki, niçin evrimci bilim insanları bu saçmalığı, akıl dışı senaryoyu kabul ediyorlar? Çünkü onlara göre evrim teorisi doğrudur ve Güney Amerika'daki maymunlarla Afrika'daki maymunlar arasında bir bağ kurulmak zorundadır. Bilimsel delillerin ve aklın mutlak bir şekilde gözümüzün içine soktuğu “Bu maymunlar Güney Amerika'da ayrı, Afrika'da ayrı, birbirlerinden bağımsız olarak yaratılmışlardır.” hakikatini kabul etmezler.

Mezkûr çıkmazlar sadece maymunlara has bir durum değildir. Güney Amerika'daki kertenkele ve büyük kemirici hayvanların varlığı⁵; Madagaskar'daki arı, lemur ve diğer memelilerin mevcudiyeti⁶; farklı farklı adalarda ortaya çıkan fil fosillerinin bulunması⁷;

okyanus (tuzlu su) ile çevrili, izole olmuş ada zincirlerinde tatlı suda yaşayan kurbağaların varlığı⁸ gibi nice örnekler vardır. Karşılaşılan bu problem 2005 yılında *Trends in Ecology and Evolution* isimli dergide ele alınarak niçin bazı karada ve suda tatlı sularda yaşayan canlı gruplarının (tuzlu) okyanuslarla birbirinden ayrılmış farklı kara parçalarında vücuda geldiği, niçin kayın bitkilerinin (*Nothofagus*) aynı zamanda hem Avustralya’da hem Yeni Zelanda’da hem Yeni Gine’de ve Güney Amerika’da bulunduğu hem niçin Fiji adalarında bulunan iguanaların ilişkili olduğu akrabalarının Yeni Dünya’da -Amerika ana karası- var olduğu hususları sorgulanmıştır.⁹ Yine bazı dinazor türlerinin de Kuzey Amerika’dan Afrika’ya kadar yüzüp orada yer etmiş olabileceği iddiaları...¹⁰ Tüm bunların kendi ideolojileri doğrultusunda gerçekleşmesinin imkânsız olduğunu kabul eden evrimciler, yine kendi ideolojilerini rafa kaldırmamak adına -her köşeye sıkıştıklarında sihirli değnek olarak kullandıkları- Darwin’in, yeterli zaman verildiğinde imkânsızların mümkün hâle geleceği safsatasının ardına sığınmaktadırlar.¹¹ Evet, yukarıda bahsedilen meseleler ve bilimin ortaya koyduğu deliller apaçık bir şekilde ortak ata düşüncesini çürütmektedir. Allah’ın, okyanuslarla ayrılmış farklı farklı coğrafyalarda bile aynı cins, tür veya familyalara ait canlıları birbirinden bağımsız yarattığını göstermektedir. Teistik evrimciler de mevcut paradigmanın popülerliği ve baskısı ile akıllarını askıya alarak halen ateist evrimcilerin uydurduğu masalların papağanlığını yapmaktan geri durmamaktadırlar.

[1] Stephen C. Meyer, *Theistic Evolution: The Scientific Critique of Theistic Evolution*, (Crossway, 2017), s. 369.

[2] John G. Fleagle ve Christopher C. Gilbert, “The Biogeography of Primate Evolution: The Role Plate Tectonics, Climate, and Chance” in *Primate Biogeography: Progress and Prospects*, ed. Shawn M. Lehman and John G. Fleagle (New York: Springer, 2006), s. 393-394.

[3] Zihlman, *Human Evolution Coloring Book*, s.4-11.

[4] Fleagle ve Gilbert, “Biogeography of Primate Evolution” s. 394.

[5] John C. Briggs, *Global Biogeography* (Amsterdam: Elsevier Science, 1995), s. 93.

[6] Susan Fuller, Michael Schwarz ve Simon Tierney, “Phylogenetics of the Allodapine Bee Genus *Braunsapis*: Historical Biogeography and Long-Range Dispersal Over Water” *Journal of Biogeography* 32 (2005): s. 2135-2144.

[7] Richard John Huggett, *Fundamentals of Biogeography*, 2. ed. (London: Routledge, 1998), s. 39.

[8] G. John Measey, Miguel Vences, Robert C. Drewes vd. “Fresh water Paths across the Ocean: Molecular Phylogeny of the Frog *Ptychocheilichthys* Gives Insights into Amphibian Colonization of Oceanic Islands” *Journal of Biogeography* 34 (2007): s. 7-20.

[9] De Queiroz, “Resurrection of Oceanic Dispersal in Historical Biogeography”

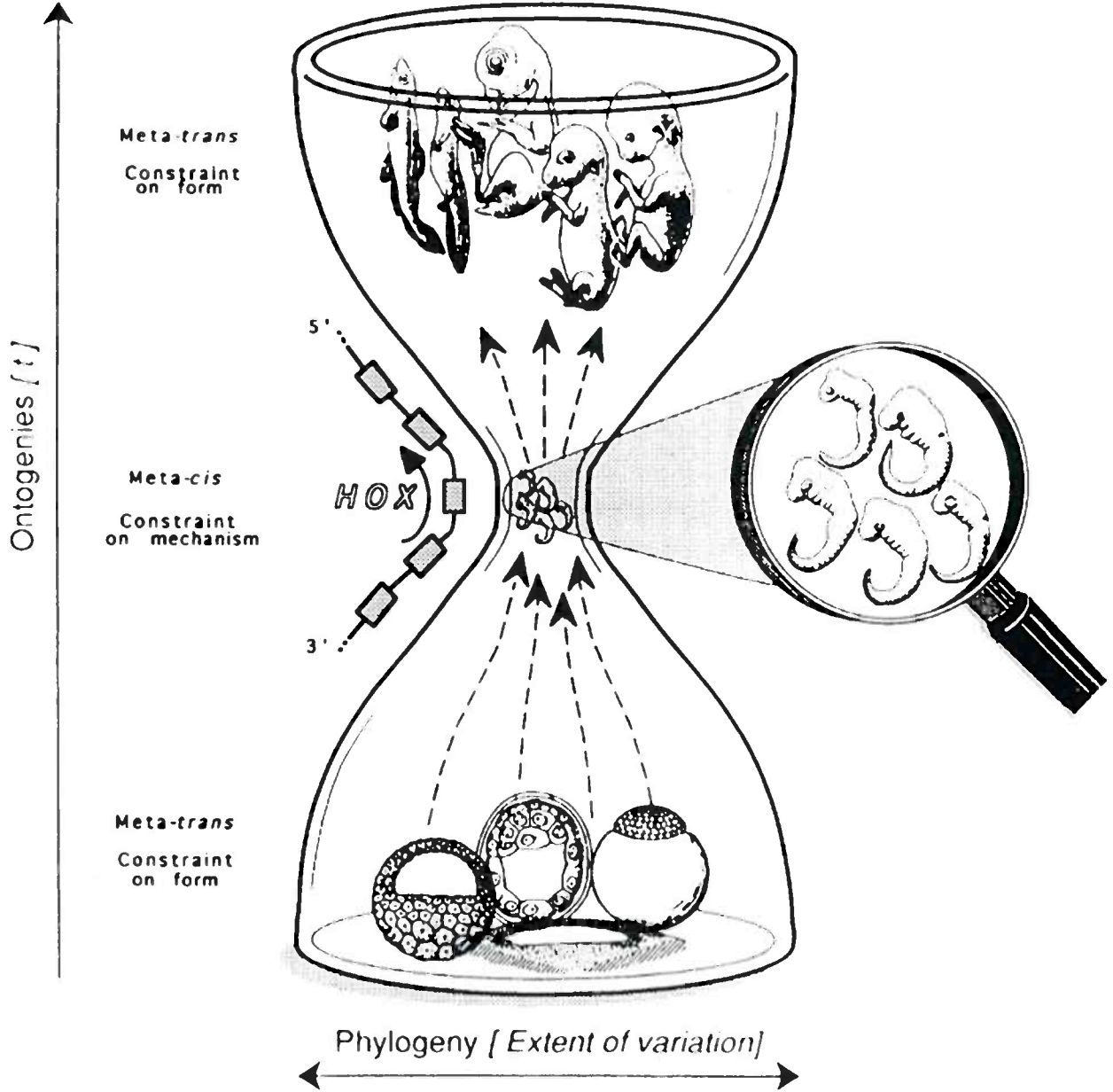
[10] More Just – So Rafting Stories: This Time Dinosaurs, *www.evolutionnews.org*, erişim: 09 Kasım 2020.

[11] De Queiroz, “Resurrection of Oceanic Dispersal in Historical Biogeography”

Ortak Ata ve Embriyoloji

RS fatihbugrasarper.com/ortak-ata-ve-embriyoloji

23 Ekim 2022

Embriyoloji, cinsel hücrelerin doğum öncesi gelişimini, döllenmeyi, embriyo ve fetüslerin (cenin) gelişimini inceleyen biyolojinin bir dalıdır. Bu alanda evrimciler, birtakım canlıların embriyo gelişim süreçleri ile ortak ata hipotezini ilişkilendirme yoluna giderler. Omurgalı canlıların bilinenidir.

Evrin teorisi, erken dönemde insan embriyosu ile diğer omurgalı canlılara ait embriyoların birbirine benzediğini, bu benzerliklerin de tüm omurgalıların ortak bir atadan zuhur ettiğine delalet ettiğini iddia eder. Embriyo gelişimi nazara alınarak; bundan, tüm omurgalıların menşeinin tek bir canlıda birleştiği çıkarımının yapılmasına anlam veremesek de “ontogeni, filojeniye tekrar eder” (*ontogeny recapitulates phylogeny*)

sloganı ile 20. yüzyıl boyunca okullarda yüz milyonlarca öğrenciye “rekapitülasyon teorisi” öğretilirdi. Alman Biyolog Ernst Haeckel tarafından öne sürülen bu teoriye göre her canlı, yumurtasında veya annesinin rahminde geçirdiği gelişme sırasında (*ontojeni*), kendi türünün evrimsel tarihini baştan yaşıyordu (*filojeni*). Misal, evrim teorisine göre insan balıktan evrimleşmiştir. İnsan embriyosu da anne rahminde ilk başta balığa benziyor; müteakip haftalarda semender, sürüngen, memeli gibi safhalardan geçtikten sonra insana evrimleşiyordu.

Konuyla ilgili birçok araştırma yapan biyologlar, erken dönemde de geç dönemde de omurgalı embriyolar arasında dikkate değer farklılıklar bulmuşlardır.¹ Fakat evrimciler, teorilerine olan inançları sebebiyle bu açıklarına yeni bir yama yapmak istemişler ve yeni bir hipotezle gelmişlerdir: *kum saati modeli*. Bu modele göre omurgalı embriyoları birbirlerinden farklı olarak gelişmeye başlıyor, gelişim sürecinde ise *filotipik aşama* diye adlandırdıkları orta bir devreden geçişte benzerlikler hâsıl oluyor, takip eden safhalarda ise tekrar farklılaşma oluyordu. Filotipik aşamadaki bu benzerlikler de ortak ata hipotezine delil teşkil ediyordu. Embriyoların, tekâmül yolculuğunda uğradığı bir duraktaki benzerlikleriyle, omurgalıların ortak bir atadan geldiğine ikna olmanın anlamsızlığı bir kenara dursun; filotipik aşamadaki embriyoların benzerliği iddiasının da hakikati yansıtmadığını belirtmek lazım.

Biyologlar, iddia edilen filotipik aşamada iken birçok omurgalının embriyo karakteristiği üzerinde kapsamlı araştırmalar yapmışlar, bunların neticesinde embriyoların vücut büyüklüğü, vücut planı, gelişme modeli, gelişme zamanı gibi ana faktörlerde farklılıklar gösterdikleri anlaşılmıştır.² Benzer şekilde prestijli *Proceedings of the Royal Society of London B* dergisinde yayımlanan veriler, -filotipik aşama hipotezi ile iddia edilenin aksine- türler arasındaki biçimsel farklılıkların en belirginleştiği dönemin embriyo gelişme sürecinin ortası olduğunu göstermiştir. Bu durum, omurgalı embriyolarında filotipik aşamanın varlığının sorgulanması gerektiğini gösteriyor.³ Evet, araştırmalar evrimin kum saati modelinin gerçekte olanla hiçbir şekilde uzlaşmadığını ispatlamıştır.⁴

Embriyo üzerine öne sürülen evrimci hipotezleri kısaca tekrar edersek Haeckel’in embriyo çizimleri, bunların “sahtekârlık” sıfatı ile nitelendirilecek kadar hatalı olduğunun bilim dünyasınca anlaşılması; çürütülen bu hipotezin ardından “omurgalı embriyoları, Haeckel’in çizimleri kadar benzer olmasa da gelişim sürecinde ortada bir aşamada (filotipik aşama) birbirlerine benzediklerini tahmin ediyoruz.” diyerek *kum saati modeli* ile ortak ata hipotezini sürdürürebilme çabalarının omurgalı embriyolarında filotipik aşamada da benzerlik tahminlerinin aksine birçok farklılıkların ortaya çıkması...

Önceleri, omurgalı embriyoları arasındaki benzerliklerin ortak ata hipotezine büyük bir delil olduğunu söyleyen Paul Zachary Myers gibi evrimciler, embriyolar arasındaki farklılıklarla karşılaşınca evrim teorisinin aslında benzerliklerin yanında farklılıkları da tahmin edebildiğini söylemeye başladılar.⁵ Aynı evrim ağacı-ortak ata hipotezinin bilimsel verilerle çürütülmesi sonrasında “aslında yaşamın birden fazla kökeni olabilir”⁶

kıvırmasında olduğu gibi... İşte evrim teorisi, ne bulursa ona göre teorisini eğip bükten, bukalemun misali içine sokulduğu ortama renk uyduran tutarsız fikirler manzumesi olarak karşımızda duruyor.

[1] Kalinka vd. “Gene expression divergence recapitulates the developmental hourglass model,” *Nature*, 468: 811 (Aralık 9, 2010). Ayrıca bk. Brian K. Hall, “Phylotypic stage or phantom: Is there a highly conserved embryonic stage in vertebrates?” *Trends in Ecology and Evolution*, 12 (12): 461-463 (Aralık, 1997)

[2] Michael K. Richardson vd., “There is no highly conserved embryonic stage in the vertebrates: implications for current theories of evolution and development”, *Anatomy and Embryology*, 196:91-106 (1997); Steven Poe ve Marvalee H. Wake, “Quantitative Tests of General Models for the Evolution of Development”, *The American Naturalist* 164 (Eylül, 2004): 415-422; Michael K. Richardson, “Heterochrony and the Phylotypic Period”, *Developmental Biology* 172 (1995): 412-421; Olaf R. P. Bininda-Emonds, Jonathan E. Jeffery ve Michael K. Richardson, “Inverting the hourglass: quantitative evidence against the phylotypic stage in vertebrate development”, *Proceedings of the Royal Society of London, B*, 270 (2003): 341-346.

[3] Olaf R. P. Bininda-Emonds, Jonathan E. Jeffery ve Michael K. Richardson, “Inverting the hourglass: quantitative evidence against the phylotypic stage in vertebrate development” *Proceedings of the Royal Society of London, B*, 270:341-346 (2003); Ayrıca bk. Steven Poe ve Marvalee H. Wake, “Quantitative Tests of General Models for the Evolution of Development”, *The American Naturalist*, 164 (3): 415-422 (Eylül 2004).

[4] Michael K. Richardson vd., “There is no highly conserved embryonic stage in the vertebrates: implications for current theories of evolution and development”, *Anatomy and Embryology*, 196: 91-106 (1997).

[5] Paul Z. Myers, “Jonathan MacLatchie Collides with Reality Again”

[6] Syvanen, “Evolutionary Implications of Horizontal Gene Transfer”